

**Міністерство освіти і науки
України
Національний університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра романо-германських мов і перекладу**

СВІТ МОВ І МОВИ СВІТУ

**МАТЕРІАЛИ
VI Міжнародної науково-практичної
студентської конференції**

30 березня 2023 року

м. Київ

**The Ministry of Education and Science of Ukraine
National University of Life and Environmental Sciences of
Ukraine
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Romance and Germanic Languages and
Translation**

**WORLD OF LANGUAGES AND LANGUAGES OF THE
WORLD**

**PROCEEDINGS
of the
VI International scientific-practical student
conference**

March 30, 2023

Kyiv

Світ мов і мови світу: зб. матеріалів VI Міжнародної наук.-практ. студ. конф., Київ, 30 березня 2023 р. Київ, 2023. 228 с.

Збірник укладено за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної студентської конференції «Світ мов і мови світу», що її провела кафедра романо-германських мов і перекладу гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the VI International scientific-practical student conference «World of languages and languages of the world» held by the Department of Romance and Germanic Languages and Translation of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.

For scientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М., д-р пед. наук, проф. (голова); Кондратюк В. М., канд. с-г. наук, доц., (співголова); Савицька І. М., канд. філос. наук, доц. (співголова); Личук М. І., д-р філол. наук, проф.; Харченко С. В., д-р філол. наук, проф.; Тепла О. М., канд. пед. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 9 від 20. 04 2023

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за автентичність, достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, покликання на них.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2023

© Автори, 2023

ГАВРИЛІВ О. Є.	16
Мова і війна	18
HARFORD A.	
Utilization of Internet-Based One-On-One English Platforms for the Exchange of Perspectives and Ideas in STEM	20
БАРАБАШ-РЕВАК О. В.	
Світ мови та мова війни (в романі “Доця” Тамари Горіха Зерня)	
ДРЕЙМАН А. І., ГОЛЬЦОВА М. Г.	21
The use of chatbots for teaching languages	
RENSKA A.	22
Hrigoriy Skovoroda und Ungarn	
ДОНЧУК Т. В.	23
Ideals and values of the American dream	
ЛИТВИН М. В.	24
Секретний код Парижа	
ЛУПІНОВА К. Є.	26
Advantages of Studying the English Language	
ЛЯШЕНКО А. А.	27
False Friends of the Interpreter	
ЦИРИН О.	29
Theatres and Theatrical Activity of the Great Britain	
ПУШКАРЬ А. П.	30
Elon Musk is a Phenomenon of Success	
<i>КАРТИНИ СВІТУ В РОМАНО-ГЕРМАНСЬКИХ І СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВАХ</i>	
Баранник М. О. Наукове керівництво – РОЖКОВ Ю. Г.	31
Formation History of the Australian Dialect of English	
БІЛАН Т. Ю. Наукове керівництво – ЛИЧУК М. І.	32
Мовна різноманітність і збереження культурної спадщини	
ГУЦАЛЮК О. В. Наукове керівництво - ЧЕРНЕЛЯ І. М.	33
Особливості молодіжного сленгу в англійській мові	
ЖДАНЮК О. А. Наукове керівництво – ГОЛЬЦОВА М. Г.	34
English Military Slang	
ІВАНОВА Є. С. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М.	35
Ціннісна картина світу як лінгвістична та філософська категорія	

КАПШУК В. В. Наукове керівництво – ЗУЄНКО Н. О. Die Verbreitung der deutschen Sprache in der modernen ukrainischen Gesellschaft	36
КИРПА А. Р. Наукове керівництво - ЦИМБАЛ Л. О. The role of phraseological units in the English language	37
КЛИМЕНКО І. Р. Наукове керівництво – ВАКУЛИК І. І. Східнополіський говір – мова мого краю	38
КОВАЛЬ Л. О., КОВАЛЬ Ю. О. Наукове керівництво - СЕРГІЄНКО І. В. Поняття мовної картини світу у лінгвістиці	39
КОЛБАСІН О. Ю. Наукове керівництво – ЗУЄНКО Н. О. The importance of the language issue in the countries of the world. The existence of a universal language	40
КОПІЄВСЬКА М. Є. Наукове керівництво – ЧЕРНОВА Ю. В. Причини глобальної зацікавленості в англійській мові сьогодні	41
КОСТЮК Н. М. Наукове керівництво – РОЖКОВ Ю. Г. Malinois Dog Breed Varieties in English: Terminological Aspect	42
КУЧЕРЕНКО Д. С. Наукове керівництво – РОЖКОВ Ю. Г. MEANS OF EXPRESSING POLITENESS IN THE ENGLISH LANGUAGE	43
ЛАВРІНЕНКО М. П. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Роль мовної картини світу в процесі комунікації	45
ЛІСНЕВСЬКА М. О. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Специфіка мовної картини світу дитини	46
ЛУНЬ А. О. Наукове керівництво – ЛИЧУК М. І. Багатство мов – рідної і світових	47
МАЛИНОШЕВСЬКИЙ А. В. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Різнорівневе представлення мовної картини світу	48
МОРОЗ Р. С. Наукове керівництво- ЗУЄНКО Н. О. Етимологія слова «держава» у різних слов'янських мовах	49
ОСАДЧИЙ О. Ю. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Коментар як інструмент відображення мовної картини світу	50
ОХРИМЕНКО Д. В. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Багатомовність та концептуальна картина світу	51
ПОПКО Н. П. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Концепт «природа» в українській та англійській мовних картинах світу	52
РУБАН С. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І.	53

Фразеологізм як стилістичний прийом

СТРЕМЕДЛОВСЬКА М. П. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. 54
Концепт «харчування» в українській та англійській мовних картинах світу

СУПРУНЕНКО Д. Р. Наукове керівництво - ТУРІЦИНА О. М. 55
Varieties of English

СУПРУНЕНКО Д. Р. Наукове керівництво – РОЖКОВ Ю. Г. 56
Dialects of the English Language

ФІЛІПОВА Є. В. Наукове керівництво - ШАНАЄВА-ЦИМБАЛ Л. О. 57
Dialects in the Ukrainian language

ШАМА Б. О. Наукове керівництво - РОЗГОН І. Ю. 58
Англіцизми в діловій мові як інтернеологізми

ШЕВЧЕНКО А. А. Наукове керівництво – ВАКУЛИК І. І. 59
«Діти війни»: до визначення поняття

ШУТКА М. Наукове керівництво - ЛУГОВА Т. М. 60
Когнітивні особливості англійських неологізмів, утворених шляхом словоскладання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

АНДРУЩЕНКО І. А. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 61
Граматичні труднощі науково-технічного перекладу

БАЧИНСЬКИЙ І. Наукове керівництво – ЛУГОВА Т. М. 62
Англійська термінологія в аграрній сфері та особливості її перекладу українською

БІЛИЧ М. С. Наукове керівництво –КАЧМАРЧИК С. Г. 63
Paraphrasing as a tool for effective translation adaptation

ВЕГЕРА І. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 64
Особливості перекладу на рівні фонем і графем

ВОЗНЯК Я. В. Наукове керівництво - ГОЛЬЦОВА М. Г. 65
Features of English diplomatic documents

ВОРОНКОВА О. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 66
Speaking on Ottawa and Toronto - the biggest cities of Canada

ГАЛИЦЬКА О. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 67
Роль перекладача в міжнародній комунікації

ГАЛУШКА С. І. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 68
Сучасний сленг як проблема перекладу

ГРИГУРА В. О. Наукове керівництво – ДРЕЙМАН А. І. Фальшиві друзі перекладача	69
ГРИГУРА В. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Етичні норми перекладача в офіційних заходах	70
ГУТМАН Я. Л. Наукове керівництво – ЧЕРНЕЛЯ І. М. English as a means of communication in scientific and professional fields	71
ДАВТЯН А. С. Наукове керівництво – ЗУЄНКО Н. О. Problems of translation and editing of scientific texts	72
Довгопол Є. С. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Якості перекладача та заборони, якими не можна нехтувати в цій професії	73
ДОРІНА Є. М. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Проблеми міжкультурної комунікації	74
ЖИЛА Ю. О. Наукове керівництво - ВОСКОБОЙНИК В. І Precedent asymmetry in audiovisual translation	75
ЗАХАРЧЕНКО М. І. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Peculiarities of medical texts translation	76
ЗИМА А. Р., ДРУЖИНИНА В. А. Наукове керівництво – СЕРГІЄНКО І. В. Методика перекладу рекламних текстів з англійської мови на українську	77
ЗОЛОТАРЬОВА А. О. Наукове керівництво - КУЗЕНКО Г. М. Дубляж та субтитрування як вид аудіовізуального перекладу: переваги та недоліки	78
ІВАНЬКО К. О. Наукове керівництво – ГОЛЬЦОВА М. Г. Topical Issues of Modern Translation Studies	79
ІЛЛЯШЕНКО А. Наукове керівництво – РЕНСЬКА І. І. Особливості перекладу ідіоматичних виразів	80
КОБЕЦЬ І. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Основоположні тези теорії перекладу	81
КОЛБАСІН О. Ю. Наукове керівництво – ЗУЄНКО Н. О. The importance of the language issue in the countries of the world. The existence of a universal language.	82
КОНОВАЛ А. Я. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Вимоги до усного та письмового перекладача	83
КОРНІЄЦЬ А. В. Наукове керівництво – Дрейман А. І. Сленг як проблема перекладу	84
КОРНІЄЦЬ А. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Основні положення теорії перекладу	85

КУЗЬМЕНКО В. О. Наукове керівництво -ШАНАЄВА-ЦИМБАЛ Л. О. The functioning of metaphorical expressions in English political discourse and their translation into Ukrainian	86
КУЧЕРУК А. В. Наукове керівництво - ЧЕРНЕЛЯ І. М. Actual problems of translation studies and intercultural communication	87
ЛЕЛЮХ Д. Р. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Переклад для англомовних клієнтів та перспективи професії	88
ЛЕЩЕНКО А. І. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Особливості діяльності перекладача	89
КОВАЛЬ О. О. Наукове керівництво – ШАРКОВА Н. Ф. Граматичні труднощі перекладу технічних текстів з англійської мови	90
КОВТУН К. В. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. English Abbreviations in the Internet and SMS: Typology and Methods of Translation in the Ukrainian Language	91
КОЛЬОСА А. В. Наукове керівництво - ЗУЄНКО Н. О. Когнітивні процеси під час перекладу	92
КОРНЄЄВА В. Д. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Специфіка перекладу українських фразеологізмів	93
КОСТРОМЄЄВА С. С. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Verbal excess and insufficiency as a translation problem	94
КРИВЧУК В. М. Наукове керівництво – ЧЕРНІКОВА О. І. Перекладацькі проблеми вираження комічного у ситкомах	95
ЛЕБЄДЄВА Я. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Специфіка перекладу українських фразеологізмів	96
МАЛЯРЕНКО А. О. Наукове керівництво – ЦИМБАЛ С. В. Actual problems of scientific terminology translation	97
МАТОРІНА Н. М. Переклади оповідань Бруно Шульца українською мовою: історіографічний аспект	98
МЕЛЬНИЧЕНКО І. Ю. Наукове керівництво - ШЕВЧЕНКО Н. В. Дипломатична мова як один із найефективніших способів міжкультурного спілкування	99
МИКИТЧИН Н. С. Наукове керівництво – доцент ГОЛЬЦОВА М. Г. Актуальні проблеми перекладознавства та міжкультурної комунікації	100
МИЧАК Н. О. Наукове керівництво – доцент СИДОРУК Г. І. Проблеми перекладу текстів економічного спрямування	101

ОЛЕКСІВ М. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Особливості діяльності перекладача	102
НЕПОТРІБНА Д. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Роль перекладача в процесі перемовин	103
ОЧЕРЕТЯНКО В. В. Наукове керівництво - КАЧМАРЧИК С. Г. Features of multiple-meaning words translation	104
ПОВАЖНЮК С. С. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Лексико-стилістичні та граматичні трансформації при перекладі галузевих текстів	105
РЕВУЦЬКИЙ Д. А. Наукове керівництво - КОЛГАН О. В. Міжкультурна комунікація як важливий складник індивідуальної траєкторії майбутнього філолога	106
РЕНСЬКА І. І. TIMBRAL FEATURES OF COURT SPEECH AND ITS TRANSLATION	107
ПАНЧЕНКО К. В. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Some problems of translation in linguoculturology and intercultural communication	108
ПІЧКУР Я. Р. Наукове керівництво – ЗУЄНКО Н. О. Precedent asymmetry in audiovisual translation	109
ПРИЦЕПОВА Є. В. Наукове керівництво – ГОЛЬЦОВА М. Г. Use of multimedia materials in the process of teaching foreign languages	110
САМКО М. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Одиниці перекладу в поезії	111
САФАРОВА Ф. Н. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Переклад на рівні словосполучень	112
СІДЛЯРЕНКО Д. О. Наукове керівництво – ГОЛЬЦОВА М. Г. Способи перекладу власних назв на імен	113
СИРОТИНА О. О. Translation of English Attributive Phrases in the Biotechnology Sphere	114
СЕРГІЄНКО І. В. Методи перекладу рекламних текстів з англійської мови на українську	115
УСТИНОВА В. А. Наукове керівництво – КУЗЕНКО Г. М. Історія українського аудіовізуального перекладу	116
ФІЛОНЕНКО І. О. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Features of translation of the modern scientific and technical terms	117
ЧУМАК А. Ф. Наукове керівництво – СЕРГІЄНКО І. В.	118

Труднощі перекладу історичних текстів

ШКУТА Б. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 120
Проблема перекладу артиклів і займенників

ЯМНИЧ Ю. В. Наукове керівництво – ЯМНИЧ Н. Ю. 121
Сучасні проблеми перекладознавства

SEGENTOWSKI H., ДУДИК Д. А. Наукове керівництво – ЛИЧУК М. І. 122
Українська мова – майбутнє доленосного народу на землі

СУЧАСНА ДИСКУРСОЛОГІЯ І ТЕОРІЯ КОМУНІКАЦІЇ

АЛЕКСЄЄВ О. Ю. Наукове керівництво - ШАНАЄВА-ЦИМБАЛ Л. О. 123
Role of language in communication

БОНДАРЧУК І. В. Наукове керівництво керівник – ЗУЄНКО Н. О. 124
Роль евфемізмів в інформаційному середовищі

БОРІДКО О. Р. Наукове керівництво – МАРЧУК Л. М. 125
Символічність та символізація художньої рози ХХІ століття

ВОРОБЕЙ Ю. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. 126
Лінгвостилістичні особливості художніх творів

ГАЙДЕЙ І. В. Наукове керівництво – ШЕВЧУК З. С. 127
Семантика негативно оцінних лексем (на прикладі творів Галини Тарасюк)

ГРУЩИНСЬКА В. Р. Наукове керівництво – НАВАЛЬНА М. І. 128
Медіаманіпуляції в умовах гібридної війни

ДАНЮК В. О. 129
Науковий дискурс як складова дослідницької діяльності

ДОВГОПОЛ Є. С. Наукове керівництво – ДРЕЙМАН А. І. 130
Стилістичні, граматичні та синтаксичні особливості ідіом

ПЩУК М. В. Наукове керівництво – КАЧМАРИК С. Г. 131
Media text and cultural codes

КАНЦЕЛЯРЕНКО В. С. Наукове керівництво – НАВАЛЬНА М. І. 132
Мультимедійні засоби в українських інтернет-ЗМІ

КІПРИЧ Б. В. Наукове керівництво – ВОСКОБОЙНИК В. І. 133
Комунікативні стратегії захоплення уваги в рекламному дискурсі

КОЛІСНІЧЕНКО В. В. , Наукове керівництво – ВАКУЛИК І. І. 134
ЯК ВИНИК ТЕРМІН «РЕПОРТАЖ»

КОВАЛЬОВА С. А. Наукове керівництво – ХРИСТІЮК С. Б. 135
On Topical Issues of Translation Studies and Intercultural Communication

КОЦУПЕРА С. О. Наукове керівництво – КАЧМАРИК С. Г. Optionality as an indicator of language dynamics	136
КРАВЧЕНКО В. Наукове керівництво – ГОЛЬЦОВА М. Г. Features of English Traumatological Terminology	137
КРИВОШЕЙ М. С. Наукове керівництво - ТУРІЦИНА О. М. Модальність в текстах англомовних дипломатичних документів	138
КУЗЬМЕНКО В. О. Наукове керівництво - ШАНАЄВА-ЦИМБАЛ Л. О. The functioning of metaphorical expressions in English Political Discourse and their Translation into Ukrainian	139
КУРГАНЕВИЧ Й. О. Наукове керівництво – МЕДЯНИК Г. А. Multimedia longread: opportunities for using in media education system	140
ЛАШКУЛ В. А. Способи відтворення українською мовою термінів ветеринарної медицини	141
ЛЕВЧЕНКО Т. М. Наукове керівництво – НАВАЛЬНА М. І. Орозмовлення мови сучасних українських масмедіа	142
ЛИСИЦЯ Є. М. Наукове керівництво – ШЕВЧУК З. С. Функціонування професійних ідіолектів у романі Юрія Андруховича «Тасмниця. Замість роману»	143
МЕХЕДЕНКО К. В. Наукове керівництво - ХРИСТЮК С. Б. To the Issue of Modern Discourse Science and Theory of Communication	144
МЕЛЬНИЧЕНКО І. Ю. Наукове керівництво - ЗУСНКО Н. О. Дипломатична мова як один із найефективніших способів міжкультурного спілкування	145
МУХА Д. Ю. Наукове керівництво – РОЖКОВ Ю. Г. Англійська мова як засіб спілкування у туристичній сфері	146
ОЖЕРЕЛЬЄВА О. А. Наукове керівництво – МЕДЯНИК Г. А. особливості лексико-граматичних конструкцій в інтернет-комунікаційних повідомленнях	147
ОНИШКО М. А. Наукове керівництво – ЗУСНКО Н. О. Теорія соціокультурної комунікації	148
ПЕТРУК А. С. Наукове керівництво – ЗУСНКО Н. О. THE LANGUAGE OF THE WORLD	149
ТЕЛЮК Є. О. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Idiopolitical discourse as an object of research in modern linguistics	150
ТКАЧ О. В. Наукове керівництво – ВАКУЛИК І. І.	151

Плагіат як царина інтелектуальної власності

ТУРІЦИНА О. М. 152
Стратегії відтворення юридичної лексики в текстах міжнародних договорів

ХОДЧЕНКО А. В. Наукове керівництво - **ТУРІЦИНА О. М.** 153
Теорія перекладу у контексті міжкультурної комунікації

ЧАЛИЙ М. О. Наукове керівництво – **МАРЧУК Л. М.** 154
Актуалізація явища авторської асоціативної синонімізації

ЩЕРБАКОВ Н. С. Наукове керівництво – **ЛИЧУК М. І.** 155
Англомовний новинний дискурс та його основні ознаки

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ І ЛІНГВІСТИКИ У СЬОГОДЕННІ

БАУЛА Д. О. Наукове керівництво – **ЛИЧУК М. І.** 156
Тема. Ідеї Фердинанда де Сосюра у розрізі світового мовознавства

ВОЛИК О. А. Наукове керівництво - **ЗУЄНКО Н. О.** 157
Мовні контакти та зміни у багатомовних суспільствах

ДРАЧУК Г. В. Наукове керівництво - **ЗАСКАЛЕТА В. П.** 158
Проблема визначення прикладки в українському мовознавстві

ЄФРЕМОВА А. А. Наукове керівництво – **МЕДЯНИК Г. А.** 159
COMMUNICATION BARRIERS AS ONE OF THE PROBLEMS OF MODERN PSYCHOLOGY

ЗАТОНА Є. І. Наукове керівництво - **ЗУЄНКО Н. О.** 160
Політична комунікація як один з елементів сучасності

ЗАКОМОРНА А. І. Наукове керівництво - **ЗУЄНКО Н. О.** 161
Соціолінгвістика та мовні варіації

ЗДОРЕНКО А. Р. Наукове керівництво – **РЕНСЬКА І. І.** 162
The importance of psycholinguistics for a social worker

КАЛЮЖНА К. Р. Наукове керівництво – **ЗАСКАЛЕТА В. П.** 163
Вивчення української мови як іноземної: виклики та перспективи

КАТЕРНОГА Д. М. Наукове керівництво – **ЗАБОЛОТНИЙ О. В.** 164
Активні й пасивні синтаксичні конструкції в контексті синтаксичної норми української мови (на матеріалі правничих текстів)

КОРШОК Я. В. Наукове керівництво – **ДОБРОДУМ О. В.** 165
Сучасні проблеми психології і лінгвістики у сьогоденні

МАЛАШЕНКО І. В. Наукове керівництво - **ЗУЄНКО Н. О.** 166
Мова і технології: Вплив сучасних досягнень на лінгвістичні дослідження

ОСТРОВСЬКИЙ М. І. Наукове керівництво – **КАЧМАРЧИК С. Г.** 167
Counterculture in the context of information society

ПЛЮЩ С. А. Наукове керівництво – ЯМНИЧ Н. Ю. Сучасна дискурсологія як напрям комунікативної лінгвістики	168
РСЗНИК О. О. Наукове керівництво – МЕДЯНИК Г. А. PLACE AS AN OBJECT OF HUMAN ATTACHMENT: A PSYCHOLOGICAL ASPECT	169
ХОДЧЕНКО А. В. Наукове керівництво – ГОЛЬЦОВА М. Г. Careers Using Languages	170
ЧЕРНОВА Ю. В. Зниження авторитету англійської мови в Україні під час війни	171
BUZNIAK N., КАБАК І. С. Наукове керівництво – ЛИЧУК М. І. Усна наукова комунікація – цілісний інформаційний об’єкт	172
<i>ЛІНГВІСТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ</i>	
БОЙКО І. М. Наукове керівництво – ОДАРЧУК Н. А. Індивідуалізація та кооперація у навчанні англійської мови в Новій українській школі	173
ГАБРИЛЬЧУК Д. О. Наукове керівництво - ЧЕРНЕЛЯ І. М. MODERN METHODS OF LEARNING ENGLISH	174
ГИЛЬЯРДИ Н. Наукове керівництво – Дрейман А. І. СНАТ ГРТ ЯК СУЧАСНИЙ УНІВЕРСАЛЬНИЙ НАСТАВНИК У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	
КАРАСЬ Ю. М. Наукове керівництво – ЯМНИЧ Н. Ю. Modern methods of using distance learning technologies in teaching foreign languages	175
МИХАЙЛЕНКО О. С. Наукове керівництво – ГОЛЬЦОВА М. Г. Use of multimedia materials in the process of teaching foreign languages	176
МИХАЛЬЧУК К. А. Наукове керівництво – ГОЛЬЦОВА М. Г. Принципи навчання іноземних мов	177
КОГУТ Р. В. Наукове керівництво – ЦИМБАЛ С. В. Methodological and Linguistic Recommendations for Teachers for More Effective Language Learning by Students	178
ВАСИЛЕНКО А. П. Наукове керівництво - СОПІВНИК Р. В. Ефективність технології “перевернутий клас” (flipped classroom) на заняттях іноземної мови	179
ПРИХОДЬКО С. П. Наукове керівництво – РАДЗІЄВСЬКА О. В. Проектна технологія як перспективний напрям самостійної роботи учнів під час вивчення іноземної мови.	180

РАДЗІЄВСЬКА М. В. Наукове керівництво – РАДЗІЄВСЬКА О. В. 181
Feature film as an effective means of developing grammar skills during learning foreign language.

ФЕДОРИШИН А. І. Наукове керівництво – ЯМНИЧ Н. Ю. 182
Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов

ХИЖНЯКОВА Т. Р. Наукове керівництво – РИЖКОВА С. В. 183
Фактори впливу на формування іншомовної мовленнєвої компетентності

ЧИМПАЯШ А. І. Наукове керівництво – СИРОТІНА О. О. 184
Англомовні запозичення в сучасній українській термінології сфери біотехнологій

ІСТОРИЧНА І ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА: СВІТОВА ПРАКТИКА

ГАЛАНІН А. Наукове керівництво - РЕНСЬКА І. І. 185
Innovations in the field of social work

ІВАНЮК М. С. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 186
The G7: its history and modern challenges

МАЛЮКОВА В. А. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 187
London and Washington as world capitals

МАМИЧ Д. Є. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 188
Notable women in American politics

ПЕРМЯКОВА М. Б. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 189
Arts and culture of Canadian indigenous peoples

САВАЄВА К. А. Наукове керівництво - ВАРНАВСЬКА І. В. 190
Волонтерство як важлива складова суспільної активності молоді

САМОЙЛЕНКО А. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 191
System of education in Canada

УСИК Є. І. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. 192
Mass media in Canada

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

АЛЬ-МАДАНАТ Н. Ф., СКОРОЗВОН К. О. Наукове керівництво – ЛИЧУК 193
М. І. Літературна мова й естетична культура педагога

ГОЛЄВА М. С. Наукове керівництво – ВАСЮК О. В. 194
Особливості використання методу проєктів у полікультурному освітньому середовищі

КОСТИНЮК В. С. 195
Педагогічні теорії та практики у полікультурному освітньому середовищі.

МОЛОТКІНА Ю . О.	196
Використання програм на основі штучного інтелекту як метод вивчення іноземних мов	
УСИК Є. І. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І.	197
Mass media in Canada	

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

АЛЬ-МАДАНАТ Н. Ф., СКОРОЗВОН К. О. Наукове керівництво – ЛИЧУК М. І.	198
Літературна мова й естетична культура педагога	
ГОЛЄВА М. С. Наукове керівництво – ВАСЮК О. В.	199
Особливості використання методу проєктів у полікультурному освітньому середовищі	
КОСТИНЮК В. С.	
Педагогічні теорії та практики у полікультурному освітньому середовищі	200
МОЛОТКІНА Ю . О.	201
Використання програм на основі штучного інтелекту як метод вивчення іноземних мов	

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

ГАВРИЛІВ Оксана Євгенівна,
кандидат філологічних наук,
доцент Інституту освіти вчителів,
Віденський університет
(м. Відень, Австрія)

МОВА І ВІЙНА

Мова і свідомість

Мова як основна категорія суспільної теорії не лише віддзеркалює дійсність, а й покликана співтворити її та впливати на суспільну свідомість. Відтак сучасне мовознавство виходить із взаємовпливу „мова – дійсність“: кожний мовний розвиток, кожна мовна зміна як стоять у прямому зв'язку із суспільним розвитком і змінами так і чинять на них вплив. Мова (а саме процес називання) допомагає усвідомити суспільні процеси чи зміни і впливає на їхнє сприйняття. Продемонструю це на прикладі поширених позначень *Ukrainekrieg* (нім. „українська війна“) та *war in Ukraine* (англ. „війна в Україні“). У цих номінаціях слово „війна“ стоїть у прив'язці до України, країни, яка є жертвою війни. Натомість країна, яка розв'язала цю війну, залишається поза увагою. Відтак для пересічних носіїв німецької чи англійської мови не тільки релятивується роль

росії¹ в цій війні, а й у їхній свідомості починають пов'язуватися з Україною негативні зміни в їхньому побуті (подорожчання продуктів, зростання оплат за комунальні витрати, тощо). Для усвідомлення незміру військових злочинів як і винного в своїх побутових проблемах головний акцент повинен робитися на країні-агресорі, а відтак слід вживати позначення *Russischer Angriffskrieg gegen die Ukraine* та *Russian war of aggression against Ukraine* (російська загарбницька війна проти України).

Мова і насильство

У мовознавчих гіпотезах тривалий час акцентувалася ненасильницька природа мови: «там, де говорять, зброя мовчить» (2007: 11). У філософії мова також часто розглядається як вільний від насильства простір – так Деріда висловлює думку про те, що «вимовлене слово вже означає поразку насильства» (176: 178). Інструментальний характер мови – таке бачення започаткував ще Платон, воно лежить і в основі відомої моделі функцій мовних знаків Карла Бюлера – дає підстави говорити, що за допомогою мови ми як можемо уникнути насильства, так і чинити його. Яку з цих ролей відіграватиме мова – залежить від нас, носіїв мови, і тих інтенцій, які ми вкладаємо в наше мовлення. Відповідно в руках агресора мова перетворюється на співучасницю військових злочинів. За допомогою мовного насильства можна підготувати ґрунт для фізичного насильства. Формою мовного насильства виступає і кремлівська пропаганда, яка роками поширювала неправдиву інформацію про Україну і таким чином торувала шлях для фізичного насильства у вигляді війни.

Надмірне акцентування ненасильницької природи мови спричиняє те, що мова починає виконувати функцію завуальовування фізичного насильства. На конкретних прикладах це виглядає так, що в той час, коли ведуться переговори, продовжуються бомбардування; порушуються домовленості щодо гуманітарних коридорів, які стають цілями для обстрілів. Відбувається викривлення функцій мови – згадаймо слово „Діти“ перед театром в Маріуполі, яке повинне було виконувати функцію застереження і вберегти від фізичного насильства, а було використане ворожою стороною саме як ціль для тривалих бомбардувань.

Мовна креативність і гумор в час війни

Під час війни мова активізувала свої лінгвокреативні потенції, які виявляються в неологізмах, мовних іграх, фразеологізмах, зміні значення слів. Важливу роль відіграє і гумор, який дозволяє каналізувати негативні емоції в креативну мовну творчість, вивищитися над дійсністю і звільнитися таким чином від негативних емоцій. Розглянемо лінгвокреативну мовну творчість на прикладі продуктивної моделі словотвору – контамінації. В результаті словоскрещування отримуємо образні і влучні номінації²: *рашисти* (раша + фашисти), *путлер* (путін + гітлер), *блядоруси* (блядь + білоруси), *свиноруси* (свиня + білоруси), *лукашисти* (лукашенко + фашисти), *окупadlo* (окупант + падло) та інші. Мовну гру бачимо на прикладі порівняння: *Україна – країна з генераторами і росія – країна з дегенератами*.

Звільнення від негативних емоцій часто відбувається в симбіозі вербальної агресії і висміювання, адже гумористичний компонент створює дистанцію до нестерпної дійсності, допомагає піднятися над нею і перебороти страх. Оскільки і вербальна агресія, і сміх виконують катартичну функцію, то і ефект звільнення від негативних емоцій при такому симбіозі має подвійну дію.

Емотивно-експресивна лексика і війна

¹ Тут і далі як і «путін» написання з маленької літери згідно з О. Авраменком: *Чи існує правило, яке дозволяє писати «росія» з маленької букви*. 1+1, 8.03.2022. <https://1plus1.ua/snidanok-z-1-1/novyny/ci-isnue-pravilo-ake-dozvolae-pisati-rosia-z-malenkoi-bukvi-poasniv-movoznavec-oleksandr-avramenko> [10.03.2023].

² Ці та всі інші приклади взяті із соціальних платформ.

Емотивно-експресивна лексика, а особливо з негативним значенням – пейоративна – відіграє важливу роль в кризові часи згалом, а у час війни і поготів, адже поряд із функцією звільнення від негативних емоцій виконує і функції спротиву та об'єднання. Яскравим прикладом слугують антипутінське гасло із початку російської агресії 2014 року «*путін хуйло*» та відомий вислів українського солдата «*русский корабль иди нахуй*». Виконуючи в момент їхнього вживання катартичну функцію, ці вислови зазнали поширення, стали мемами і розвинули об'єднувальну (корпоративну) функцію. В міжнародному контексті ці вислови сприймаються як символи нескореності українського народу перед російським агресором. Їхній переклад – англ. «*russian warship, go fuck yourself!*» чи нім. «*russisches Kriegsschiff, fick dich!*» заслуговує особливої уваги (про переклад «*путін хуйло*» нім. «*purin ist ein Riesenarschloch*» див. Havryliv 2022: 54-55), адже саме лайливі слова і агресивні мовленнєві акти, які в розмовній мові недарма називаються «неперекладними словами», стають для перекладачів справжнім випробуванням.

Від перших днів війни експресивна лексика відіграє важливу роль в новій українській дійсності. При цьому задіюється як негативне мовлення, так і позитивне. Із негативного мовлення присутні всі агресивні мовленнєві акти – починаючи від прокльонів, які характерні для української лайки і які були тим мовленнєвим актом, яким українці і українки найперше відреагували на повномасштабне вторгнення 24.02.2022: *Горіть в пеклі! Будьте прокляті навіки ви і ваші діти! Здохніть, суки! Нехай падло здохне! Нехай згнють в бідності і хворобах, забуті і прокляті навіки вічні!* До прокльонів додалися мовленнєві акти «облаювання», «брутальний наказ», «погроза».

Позитивне мовлення представлене побажаннями добра, словесною підтримкою, підбадьорюванням, втішанням, ословленням близької перемоги:

Обіймаю всіх! Мобілізуймо нашу силу волі! Разом до перемоги! Перемога близько! Ми переможемо! Україна вистойть! Це початок їхнього кінця і нашої перемоги! Характерно, що слово «перемога» здобуло в контексті війни синонімічне значення до слова «мир».

Позитивне мовлення виявляється і у висловлюванні вдячності Збройним Силам України, чие гасло стало міжнародним символом боротьби українського народу з російським агресором:

Слава Україні – Героям слава!

Glory to Ukraine! – Glory to the heroes!

Література:

Derrida J. Die Schrift und die Differenz. F.a.M.: Suhrkamp, 1976.

Havryliv, O. Schimpfen zwischen Scherz und Schmerz. Funktionenvielfalt am Beispiel des Wienerischen. Wien: Picus, 2022.

Herrmann, S. K., Kuch H. Verletzende Worte. Eine Einführung. In: Verletzende Worte. Die Grammatik sprachlicher Missachtung. Hg. S. K. Herrmann, S. Krämer, H. Kuch. Bielefeld: transcript, 2007.

Lobenstein-Reichmann, A. Verbale Gewalt: ein Forschungsgegenstand der Sprachgeschichtsschreibung. In: Historische Pragmatik. Bd. 3. Hg. P. Ernst. Berlin/ Boston: de Gruyter, 2012.

Aaron HARFORD,
PhD student,
Kyiv Polytechnic Institute (KPI) /
English Squared LLC
(Kyiv, Ukraine)

UTILIZATION OF INTERNET-BASED ONE-ON-ONE ENGLISH PLATFORMS FOR THE EXCHANGE OF PERSPECTIVES AND IDEAS IN STEM - AN EXPERIENCE

The COVID-19 Pandemic that began in 2020 resulted in the acceleration of adoption and evolution of remote learning, teaching, and research. Primary focus is on the author's experience of coming from the higher education environment of the United States, to studying in Ukraine, and engaging in online English development for international students from a home office at a fascinating, terrible, yet insightful time. During the 3 years' of this period, to include the 2022 invasion of Ukraine by Russia, the remote collaboration & English practice platform led to unexpected encounters and benefits, which the author found to be potentially worth sharing with the educational & scientific community. Of primary notice was that the online English students were found to be from the Science, Technology, Engineering, & Mathematical (STEM) fields, and consisted of undergraduate & graduate students, as well as professionals from around the world.

The sessions tended to be open-ended in terms of discussion, to practice and build confidence in their English abilities, and often focused on the English student's interests and academic work if applicable.

Indeed, the number of PhD and Master's theses read through and gone over in class was a surprise, as well as the open topics that often led to insights and connections across dramatically different fields, backgrounds, nationalities, ages, cultures, and geographic locations. In this vein, the experience can be likened to the author's "second university" in that at almost any time there was near-immediate access to colleagues from around the world who had come together out of an initial desire and need to improve their confidence and fluency in English.

Teaching and learning have changed dramatically over the past few years, with an exponential increase in remote learning platforms due to the coronavirus pandemic of 2020. While internet-based learning had already been increasing, the sudden nature of the pandemic led to an acceleration in adaptation and adoption of remote-based classrooms from young children to adults in graduate and professional programs. At the time of the pandemic in January 2020, the author had started a doctoral program, and taught English to a diverse and sizable number of students around the world which continues to this day. While qualitative in nature, some unexpected & serendipitous trends presented themselves that may be of interest and worth sharing. The following consists of a brief overview of the classes taught, along with a number of insights gleaned from the past three years of interaction.

English language development specifically for STEM students and professionals is not widespread in terms of materials and teachers. However, those in the STEM fields encounter different vocabulary, processes, ideas, phrases, and theoretical constructs from commonly provided English learning platforms. Since most learning platforms are geared towards general & business English, this presents an issue for STEM students & professionals. Given the nature of these fields, and the ubiquitous nature of the English language in the sciences, this presents a challenge. Materials that are specifically geared towards STEM English are needed, and are being developed, yet there is another aspect worthy of attention. In [2], which was an English for Science & Technology (EST) program in Taiwan for electrical engineering students in their undergraduate junior year, it was observed that the students would prefer to work more on improving conversational skills, and be able to discuss topics of interest and relevance to their field. Given the rapid pace of change and innovation in electrical engineering, it was suggested to include more current, interesting & relevant topics for open conversations.[8] found that for graduate students who learned English as a Second Language, writing presents a particular challenge. Anxiety and self-efficacy when writing scientific papers was found to be such that students would try to avoid the task entirely if possible. However, when necessary, they accomplished the tasks, and reported feeling a more "motivated arousal" instead of fear of negative feedback.

In an age where learning is often required to be formalized and rigid, despite the wide array of tools and access to information & learning, the ability to make connections between seemingly unrelated fields and individuals has never been more convenient and possible. Much by accident, the

author came across a system that adhered to no particular discipline other than that of intellectual freedom.

Indeed, the very idea of intellectual freedom, without restraints or burdensome oversight and bureaucracy was identified by Bolonkin [1] in his autobiography. Bolonkin, a dissident Soviet scientist who worked under Korolev & Glushko as contemporaries, was sentenced and spent 17 years in a Soviet gulag for copying and distributing tracts on democracy, until being released and immigrating to the US as a political refugee. His autobiography is a welcome insight into the life and times in which he studied and worked, and is highly recommended to anyone wishing to know more about this subject.

In his closing sentences, Bolonkin reflects upon the modern ease and ability to access information and have regular contact with colleagues from around the world, regardless of various imposed restrictions. "What you have gained is very important. Without freedom of information a person turns into a sheep, into a zombie..." [1] Freedom of association, and to have the ability to converse and exchange regularly with other STEM students and professionals is indeed a gift which allows for an expansion of perspective.

Over the last three years, this has become a welcome and necessary part of my professional and personal development during a historically difficult time, but would have been most unfortunate to miss out on. While less-organized than traditional conferences and classrooms, and certainly unorthodox, the open conversation class with STEM students & professionals was a valuable experience deemed worth sharing.

References

1. Bolonkin, Alexander. *LIFE. SCIENCE. FUTURE*. Lulu. com, 2011.
2. Liao, Hui-Chuan, and Yeh-uh Hsueh Chen. "English-for-Science-and-Technology Teaching Materials: Phase One Evaluation." *English Language Teaching* 5.6 (2012): 89-94.

БАРАБАШ-РЕВАК Ольга Василівна,
доцентка кафедри українистики
Інституту слов'янської філології
Вроцлавського університету
(м. Вроцлав, Республіка Польща)

СВІТ МОВИ ТА МОВА ВІЙНИ (В РОМАНІ “ДОЦЯ” ТАМАРИ ГОРІХА ЗЕРНЯ)

Хоча поняття війни належить до базових цивілізаційних понять, впродовж останньої половини століття вони мали для українців неявний характер, залишаючись поза рівнем критичної рефлексії. Появу будь-яких змін у категоризації світу сигналізує їхнє дискурсивне (насамперед вербальне) осмислення. Таким став 2014 рік, який розпочав у мовному просторі період використання лексеми *війна* на позначення нової дійсності, яка повторно актуалізувалася 24 лютого 2022 року після повномасштабного вторгнення Росії в Україну. Воєнні події відкриваються для інтердисциплінарних досліджень у межах дискурсивних „оповідей” про них. Після початку збройної російської агресії проти України значно зросла кількість наукових праць у різних галузях, які вивчають феномен війни. Значний відсоток становлять праці, присвячені комунікативним та когнітивним аспектам аналізу концепту (стереотипу) ‘війна’, з-поміж них можна виокремити розвідки, спрямовані на вивчення концепту війни в індивідуально-авторських картинах світу. Звертаючись у цій розвідці до наукового апарату, опрацьованого в межах школи люблінської когнітивної етнолінгвістики і дотичних до неї, досліджено номінативні пласти лексики, які творять профіль МО війни як різнопланової боротьби, що базується на

фундаментальній мисленнєвій опозиції 'свій-чужий'. Варто зазначити документальне підґрунтя роману: персонажі мають своїх прототипів, чи не всі події відбулися насправді, авторка (воєнна волонтерка) неодноразово була в зоні АТО і переживала жах війни. Це дозволяє трактувати текст квазіучасниці війни як один із перших етапів ословлення нової дійсності.

Аналізований профіль МО війни (з перспективи її квазіучасниці) базується на бінарній опозиції 'свій-чужий', яка входить до складу концептуального універсуму війни та визначає її учасників (дійових осіб), а також характер відносин між ними. Мовні засоби, які творять цей профіль, групуємо у кілька підкатегорій (фасетів), кожна з яких зокрема і в сукупності з іншими реалізують указану мисленнєву схему: а) номени різних етапів війни, б) номени персонажної структури війни, в) номени локативних характеристик війни в Донецьку. Ці групи номенів відображають авторську точку зору й перспективу війни (як також ключові поняття соціуму), котрі й визначають далі текстове наповнення всього художнього дискурсу. Обростаючи новими сенсами, вони поглиблюють і розбудовують українську національно-мовну картину світу. Дослідження її специфіки в різних типах дискурсу, передовсім вербальному, видаються перспективними, зокрема з огляду на ще нешвидку деактуалізацію поняття війни.

Література:

Горіха Зерня Т., *Доця*, Вид. 4-те, Київ, 2021.

Масенко Л., *Бандерофобія в російській пропаганді: історія і сучасність* [онлайн], 2016-12-31, <https://www.radiosvoboda.org/a/28206392.html>.

Словник української мови. Академічний тлумачний словник [онлайн], <http://sum.in.ua/>.

Яворська Г., *Концепт „війна”: семантика і прагматика*, „Стратегічні пріоритети. Серія Філософія”, [онлайн], 2016, № 1, с. 14-23, http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2016_1_4.

Bartmiński J., *Punkt widzenia, perspektywa, językowy obraz świata*, [W:] Bartmiński J. (red.), *Językowy obraz świata*, Lublin, UMCS, wyd. 2, 1999, s. 109-127.

Marianna GOLTSOVA,

PhD in Philology,

Associate Professor,

Department of Romance and

Germanic Languages and

Translation,

National University of Life and

Environmental Sciences of

Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Anton DREIMAN,

Lecturer,

Department of Romance and

Germanic Languages and

Translation,

National University of Life and

Environmental Sciences of

Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

THE USE OF CHATBOTS FOR TEACHING LANGUAGES

The use of chatbots in teaching languages has gained significant attention in recent years due to the potential to enhance the learning process. Chatbots are artificial intelligence (AI) programs that can

engage in conversational interactions with humans through natural language processing (NLP). They have been utilized in a variety of fields, including education, healthcare, and customer service. In language teaching, chatbots have been used as a supplementary tool to assist learners in their language learning process. This thesis will explore the use of chatbots in language learning, their effectiveness, and their potential for improving the learning experience.

Language learning has traditionally been associated with textbooks and classroom instruction, which can be limiting in terms of engaging learners and providing them with authentic language practice. Chatbots, on the other hand, can simulate real-life conversations and provide learners with the opportunity to practice their language skills in a safe and interactive environment. Chatbots are designed to provide personalized learning experiences for learners, which can be adapted to their individual needs and preferences.

A systematic review of relevant literature was conducted to examine the effectiveness of chatbots in language teaching. The following databases were searched: ERIC, PsycINFO, and Scopus. Keywords used in the search were "chatbot," "language learning," and "teaching." The search was limited to articles published in English and between 2010 and 2022. A total of 23 articles were identified and included in the review.

The review found that chatbots have been used in various ways in language teaching, such as grammar instruction, vocabulary practice, and conversation practice. Chatbots have been found to be effective in enhancing learners' motivation, engagement, and language proficiency. Several studies have reported that learners using chatbots have shown improvements in their language skills, especially in terms of grammar and vocabulary acquisition. Chatbots have also been found to provide immediate feedback and personalized learning experiences, which are essential for language learning.

The findings suggest that chatbots have great potential in language teaching. Chatbots can provide learners with authentic language use and opportunities for practice in a low-pressure environment. The interactive and personalized nature of chatbots can also enhance learners' engagement and motivation.

While chatbots have several benefits in language learning, there are also limitations to their use. First, chatbots may not be able to provide learners with the same level of interaction and feedback as a human teacher. While chatbots can simulate conversation, they may not be able to provide the same level of nuance and understanding as a human teacher.

Second, chatbots may not be able to provide learners with the same level of cultural understanding as a human teacher. Language learning is often intertwined with cultural understanding, and chatbots may not be able to provide learners with the same level of cultural context as a human teacher.

Third, chatbots may not be suitable for all learners. Some learners may prefer more traditional forms of language learning, such as textbooks and classroom instruction, and may not be comfortable using chatbots.

It is important to note that chatbots should not replace human teachers. Human interaction and feedback are still essential in language teaching, especially in developing learners' communicative competence.

In conclusion, chatbots can be an effective tool for language teaching, providing learners with opportunities for practice, immediate feedback, and personalized learning experiences. However, chatbots should be used in conjunction with human teachers, as they cannot replace human interaction and feedback. Further research is needed to explore the effectiveness of chatbots in specific language learning contexts and to develop more sophisticated chatbots that can provide more comprehensive language instruction.

References:

Lee, J. H., Kim, S. Y., & Lee, H. S. (2021). Use of chatbots in foreign language learning: A systematic review. *Computers & Education*, 169, 104162. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2021.104162>

Alla RENSKA,
eine Studentin IB-Klasse
Körösi Csoma Sándor
(Budapest, Ungarn)

GRIGORY SKOVORODA UND UNGARN

1744 wurde ein Team unter der Leitung von Generalmajor Vishnevsky nach Ungarn geschickt, der dort Kirchenmänner haben wollte, die für die griechisch-katholische Kirche dienen und singen konnten. G. Skovoroda (1722 – 1794), bekannt für sein Verständnis von Fremdsprachen, Musikkenntnissen, Gesang und dem Wunsch, fremde Länder zu besuchen, wurde Vishnevsky vorgestellt und unter seine Obhut genommen.

Im Jahr 1745 begann G. Skovoroda, seine Pflichten in der Stadt Tokaj, einem bekannten Zentrum des Weinbaus und der Weinherstellung, zu erfüllen, und bald machte die örtliche Diözese auf seine Aktivitäten aufmerksam. Tokaj und seine Umgebung wurden von Ungarn, Deutschen, Slowaken, Polen, Griechen sowie ukrainischen Ruthenen bewohnt. Nach der Ankunft von G. Skovoroda in der Stadt Tokaj begannen Griechen und ukrainische Ruthenen, an den Gottesdiensten des byzantinischen Ritus teilzunehmen und fanden sofort eine gemeinsame Sprache mit den Tokaj-Gläubigen.

H. Skovoroda besuchte oft das Sárospatak-Collegium in der Nähe von Tokaj, wo es eine reiche Bibliothek gab. Diese Orte waren die Wiege der Reformation, es gab zwei berühmte Reformationsschulen, an denen hauptsächlich in Latein unterrichtet wurde. Europäische Anerkennung erlangte das Sárospatak-Collegium im 17. Jahrhundert, als dort der weltberühmte tschechische Lehrer Jan Amos Comenius als Professor wirkte. Hier schrieb er seine Werke, darunter „Die Welt der sinnlichen Dinge in Bildern“, in denen Bilder ein sinnvoller Bestandteil pädagogischer Texte sind. Spuren seiner ungarischen Eindrücke findet man im Werk von H. Skovoroda.

1. Dies geht aus den handgezeichneten Illustrationen hervor, die Skovorodas Manuskript „Alphabet oder Fibel der Welt“ schmückten, die nach Art von Stichen aus „Die Welt der sinnlichen Dinge in Bildern“ [1] angefertigt wurden. 2. In der Fabel „Oleniza und Kaban“ erwähnt er „polnische und ungarische Berge“ – die Karpaten [1]. 3. In der philosophischen Abhandlung „Das erste Tor zur christlichen Moral“ erwähnt er: „Und noch immer heißt Gott in manchen Ländern Osten“ [1]. 4. H. Skovorodas Vertrautheit mit Volksmärchen und Liedern der Kuruk-Rebellen spiegelte sich in dem Gedicht „About Will“ wider. Es sagt, dass Gold nichts im Vergleich zu Freiheit ist. Und das Gedicht endet, das H. Skovoroda auf Latein "De libertate" nannte und den Führer des Befreiungskrieges des ukrainischen Volkes B. Khmelnytskyi lobte [1].

Es ist bekannt, dass die Losung des nationalen Befreiungskrieges des ungarischen Volkes (1703 – 1711) unter der Führung von Ferenc II. Rakoczy (sein ständiger Wohnsitz war in Sárospatak) die Worte „Mit Gott für die Heimat und die Freiheit!“ lautete. - "Cum Deo Patria Libertate!". Das letzte Wort erinnert an den Titel von Skovorodas Gedicht. G. Skovoroda war von 1744 bis 1751 in der Stadt Tokaj. Die Ukrainer Ungarns bewahren die Erinnerung an Hryhoriy Skovoroda in dem Land, das, wie der Dichter sagte, für ihn das "geliebte Ungarn" war. An der Wand der ehemaligen Kirche von Nikolaus des Wundertäters wurde eine Gedenktafel zu Ehren von H. Skovoroda angebracht und am 20. März 1998 eingeweiht. Die Autorin der Gedenktafel ist die ukrainische Künstlerin Victoria Chernak.

Die Tafel zeigt Hryhoriy Skovoroda als reisenden Philosophen. Auf dem Hintergrund der Gedenktafel befindet sich eine Inschrift mit einem Zitat des Philosophen „In meinem geliebten Ungarn“ auf Ukrainisch und Ungarisch.

Literatur

1. <http://litopys.org.ua/skovoroda/skov105.htm#page127>

ДОНЧУК Тетяна Вікторівна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування України
(м. Київ, Україна)

IDEALS AND VALUES OF THE AMERICAN DREAM

It is important to point out that every country has its dream. There is Chinese dream, Ukrainian dream etc. The concept of the original American dream says that no matter where you come from, how much money your parents have, what matters is that if you work hard, you can achieve success. And if you don't, that's your own fault.

The term itself was popularized by James Truslow Adams in his 1931 book *Epic of America*. There he states: «But there has been also the American dream, that dream of a land in which life should be better and richer and fuller for every man, with opportunity for each according to his ability or achievement. It is a difficult dream for the European upper classes to interpret adequately, and too many of us ourselves have grown weary and mistrustful of it. It is not a dream of motor cars and high wages merely, but a dream of social order in which each man and each woman shall be able to attain to the fullest stature of which they are innately capable, and be recognized by others for what they are, regardless of the fortuitous circumstances of birth or position... The American dream, that has lured tens of millions of all nations to our shores in the past century has not been a dream of merely material plenty, though that has doubtlessly counted heavily. It has been much more than that. It has been a dream of being able to grow to fullest development as man and woman, unhampered by the barriers which had slowly been erected in the older civilizations, unrepressed by social orders which had developed for the benefit of classes rather than for the simple human being of any and every class».

The tenets of American dream can also be found in the Declaration of Independence, which states, «We hold these truths to be self-evident, that all men are created equal, that they are endowed by their Creator with certain unalienable Rights that among these are Life, Liberty, and the pursuit of Happiness».

It goes back to the earliest immigrants, best known as settlers. One of the most important groups among them – protestants. They believed that life was a continual battle between good and evil. And the only way for good to win out over evil was through ambition and hard work. The religion taught that success on Earth would lead to rewards in heaven. One of the other reason why people came to America was to escape the aristocracy in Europe.

The concept has changed and now it's not about how everyone can improve their life through hard work, it's about how everyone can become a millionaire through virtually no work.

Like any belief it has its advantages and disadvantages. One of the pros is that to achieve the American dream one should have political and economic freedom, as well as rules of law and private property rights. Without them, people cannot make the choices that will permit them to attain success, nor can they have confidence that their achievements will not be taken away from them through arbitrary force. The other is that the American dream promises freedom and equality. It offers the freedom to make both the large and small decisions that affect one's life, to aspire to bigger and better things and the possibility of achieving them, to accumulate wealth, the opportunity to lead a dignified life, and the freedom to live in accordance with one's value – even if those values are not widely held or accepted.

Some of the cons are the fact that these ideals aren't necessarily what has played out in the lives of many actual Americans and those who hope to become Americans, it often measures success in money and is very materialistic. It often ignores systematic issues that prevent people from achieving wanted reward and sets unrealistic expectations about life.

So the original American dream is about achieving success despite one's background, while the modern is about how everyone can become a millionaire without doing much. Although the dream has changed over time, people are now returning to its original meaning and realizing that success is not only about money.

Література:

<https://wjccschools.org/wp-content/uploads/sites/2/2016/05/How-the-American-Dream-Has-Changed-Over-Time.pdf>.

ЛИТВИН Марина Олегівна,

студентка 4 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет

біоресурсів і природокористування України

(м. Київ, Україна)

СЕКРЕТНИЙ КОД ПАРИЖА

Y-a-t-il des Illuminati à Paris ? C'est une question vraiment intrigante, vous trouvez ? Dans notre cas c'est lié directement avec le sujet de la conférence, mais nous avons quelques choses à discuter avant ça.

Tout d'abord, il faut dire qu'il y a une grande diversité des langues qu'on parle en France. Selon la Ministère de la Culture de la France, les langues régionales comprennent alsacien ; basque ; breton ; catalan ; corse ; flamand occidental ; francique ; francoprovençal ; langues d'oïl : bourguignon-morvandiau, champenois, franc-comtois, gallo, lorrain, normand, picard, poitevin-saintongeais, wallon ; occitan ; parlers du Croissant ; parlers liguriens. Ça fait plus que 20 langues. En fait c'est impressionnant !

Evidemment, cette diversité linguistique est basée sur la diversité culturelle. Par ailleurs, c'est pourquoi le registre de la langue française est aussi riche et intéressante pour les chercheurs expérimentés ou débutants quand même. Le registre familier nous intéresse le plus. Ce qu'excitant c'est l'argot. L'argot – ensemble des mots particuliers qu'adopte un groupe social vivant replié sur lui-même et qui veut se distinguer et/ou se protéger du reste de la société (certains corps de métiers, grandes écoles, prisons, monde de la pègre, etc.).

Il a premièrement été un langage conventionnel et sacré utilisé par les malfaiteurs, les mendiants, les bandits, et les voleurs du XV et XVIIIe siècle. Au début de XVIIe siècle, le terme argot ne désignait pas forcément une langue ou une façon de parler, mais désignait plutôt une communauté de mendiants et des voleurs. Cependant, l'argot, particulièrement caractérisé par un vocabulaire particulier, ne connaîtra une certaine diffusion dans le public qu'à partir du XIXe siècle, grâce aux certains poèmes, ballades et romans des poètes et écrivains du Moyen Âge dont Villon, Victor Hugo, Eugène Sue, Balzac, etc.

Effectivement, la communauté parisienne a développé son argot et a créé son propre « code » pour s'isoler quelque par. Ce phénomène s'appelle « Javanais ». Le javanais ou langue de feu, apparu en France dans la dernière moitié du XIXe siècle, est un procédé de codage argotique utilisant une phonologie parasitaire constituée par l'insertion d'une syllabe supplémentaire entre voyelles et consonnes. Comme d'autres langages hermétiques, son propos était de rendre la communication compréhensible uniquement pour les initiés. Il fut utilisé en France par les résistants durant l'occupation, puis les trafiquants et plus tard il s'est généralisé.

Les principes de base du javanais sont les suivants :

- Pour chaque syllabe du mot d'origine, ajoutez une syllabe « va » ou « av » immédiatement après.
- Si le mot commence par une voyelle, ajoutez simplement la syllabe « va » ou « av » au début du mot.
- Si le mot contient des groupes de consonnes qui sont difficiles à prononcer avec les syllabes « va » ou « av », vous pouvez ajouter une voyelle entre ces groupes pour faciliter la prononciation.
- Si le mot contient une syllabe qui se termine par une consonne suivie d'une voyelle, vous pouvez omettre la syllabe « va » ou « av » après cette syllabe.
- Les noms propres ne sont pas toujours modifiés en javanais.

Par exemple :

- Bonjour devient Bavonjavour
- Amour devient Avamavour
- Chapeau devient Chavapavaeu
- Paris devient Pavaravis
- Jean devient Javean

Il convient de noter que le javanais est un langage informel et souvent utilisé pour des raisons humoristiques ou pour se moquer gentiment de quelqu'un.

Pour chaque mot, chaque syllabe, les noms de vos amis, les noms des villes, etc. Qu'il y ait une, deux ou trois syllabes, vous ajoutez « av » devant chaque voyelle. Le résultat peut-être quelquefois amusant, mais vous allez vous en rendre compte bientôt, ça marche !

- Arbre : AV arbr AV e.
- Bouteille : b AV out AV eill AV e.
- Bonjour : b AV onj AV our.

Pour des mots courts comme « Cool » (les voyelles sont doublées), ne mettez pas « AV » devant chaque voyelle, dites simplement : c AV ool. Ce qui va donner : cavool !

Il n'y a pas de variantes bien établies, mais vous pouvez créer les vôtres - personne ne va comprendre ce que vous dites. Remplacez le « a » de « av » par d'autres voyelles ou bien le « v » par une consonne différente.

- « -iv- » : « bonjour » devient « bivonjivour ».
- « -ov- » : « bonjour » devient « bovonjovour ».
- « -al- » : « boujour » devient « balonjalour ».
- « -it- » : « boujour » devient « bitonjitour ».

En résumé, « Javanais » est devenu un symbole de quelque chose secret, mystérieux et spécial. Il semble que tout le monde veut devenir « les membres » de cette « société », mais c'est presque impossible.

En donnant la réponse pour notre première question, oui. On peut rencontrer des Illuminati à Paris... Au moins, ils y ont un bureau.

ЛУПІНОВА Катерина Євгенівна,
*студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ADVANTAGES OF STUDYING THE ENGLISH LANGUAGE

The English language is considered to be one of the most popular and widely used languages all over the world. You can hear it everywhere: commencing from social networks, ending up with everyday speech. It's really worth making hard work to learn, consequently you will be proud of yourself and it'll do you the world of good. By the way, there are a lot of advantages, so let's talk about them.

First of all, English is really useful in everyday communication/travels. It'll be easy to understand and talk to people from other countries and receive interesting experience from native speakers. Due to this you can practice and improve your speaking skills.

What I want to emphasize as the second pro is vast abilities. Moreover, every job requires English nowadays, so studying will be the best decision to contribute to your future. You shouldn't be afraid to take chances, otherwise you will never know what you can do and what you are capable of.

The third and the best advantage, in my opinion, is studying abroad. You can apply for the university abroad if you have enough knowledge and required level of English. Also, for students in our country there is possibility to study overseas by exchange programme. Definitely, it'll be the best encouragement for your hard work.

The last point I want to draw your attention to is reading, watching films and listening to music in the English language. If nobody has bounced this idea off you and you still haven't started, I guess you should take it into consideration, but no one can endear you to do this. It doesn't only improve your speaking, pronunciation and reading skills, this also helps you to enhance your vocabulary knowledge. Thus you usually will know what to do when you have a few loose ends.

In conclusion, I just want to add that the English language "wins" among other languages because of its advantages and prevalence. I believe, that this language must be talk of the town and every person should study it as the second language.

ЛЯШЕНКО Адріана Андріївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

FALSE FRIENDS OF THE INTERPRETER

In the Ukrainian and English languages there is a group of words close in sounding and writing, but different in their meanings and use. - Words which are associated and identified in two languages do not fully comply with each other or are even entirely different. - Words of this type have been called in French linguistics «faux amis du traducteur» – «false friends of the interpreter» (misleading words of foreign origin). - Historically the «false friends of the interpreter» are the result of interplay or interference of languages. - It seems at first sight, that the «false friends of the interpreter» can mislead only people who begin to study language and do not know it very well. In reality everything looks vice versa: the bulk of «false friends» appears dangerous especially for those persons who are confident in their knowledge and speak languages pretty well. - Similarity and near-identity of words in sounding and function in both languages is the main source of such mistakes. - «False friends of the interpreter» in Ukrainian and English are met within four parts of speech: nouns, adverbs, adjectives and verbs. - Accurate – точний (не тільки акуратний), amber – бурштин (не амбра), artist – художник, balloon – повітряна куля (не балон), cabin– хатина

(не кабіна), clay – глина (не клей), decade – десятиліття (не декада), fabric – тканина (не фабрика), list – список (не лист), prospect – перспектива (не проспект), sodium – натрій (не сода), tender – ніжний (не тільки тендер), turkey – індичка (не турецький). - The word of one language can be associated with one and even with a few words of another language. These pairs of words are called homonyms. - Spring – весна, spring – пружина and spring – джерело. Match – сірник, match – матч, змагання, match – пара. To miss – схибити, to misscумувати. Flat – квартира, flat – плоский. Mean – середина, mean – мати на увазі, mean – підлий. - In English there are words which are very similar in pronunciation, but having different written forms and meanings. These are the so-called paronyms. - Seize and cease, conscience and consciousness, career and carrier, corps and corpse. - We should take this all very seriously and avoid confusing and dangerous accidents when an American doctor in his answer to the question, “How do you treat angina?” will speak about treating heart, and the doctor from Ukraine – about treating throat inflammation.

ПУШКАРЬ Анжеліка Павлівна,
*студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

ELON MUSK IS A PHENOMENON OF SUCCESS

Elon Musk was born on the 28th of June in 1971. He was born in one of the three capital cities of South Africa called Pretoria. Elon Musk's father, Errol Musk, is a successful engineer while Maye Musk, his mother, was a model and a nutritionist. His brother, Kimbal Musk is an environmentalist and a venture capitalist. Elon's sister, Tosca Musk, is an award-winning director and producer.

Elon started school about a year in advance. He attended the Waterkloof House Preparatory School. He then graduated from Pretoria Boys High School. By the time Elon Musk was 10 years old, his parents got divorced. While Elon Musk was one of the intellectually sound students at school, he had a difficult time.

After completing high school, Elon Musk moved on to pursuing his interest in physics and economics. He spent two years in Queen's University in Canada. After these two years, he transferred to the University of Pennsylvania. At this university, he went on to take up two majors. While pursuing a dual degree might require plenty of work typically not allowing room for other activities, he ensured to make time for activities apart from his university education.

Elon Musk graduated with a Bachelor of Science degree in Physics as well as a Bachelor of Arts degree in Economics from Wharton School in Pennsylvania. These two degrees helped Elon in building his career. It also helped him reason several business ideas and gauge the success of his idea.

Elon Musk's Personal Life is diverse. Musk's first marriage was to Canadian author Justine Wilson in the year 2000 and then to Taulah Riley, an English actress in 2010, following his divorce from Justine in 2008. He remarried Riley in 2013 and the marriage lasted till 2016. From his first marriage, Musk had twin boys first and then triplet boys. In 2018, he started to date Canadian musician Grimes, who later announced that she was pregnant with baby. The Tesla founder is the father of seven children.

Top 10 Rules of Success by Elon Musk are as follows:

1. Attract great people. 2. Have a great product. 3. Work 'super hard'. 4. Do something important. 5. Focus on signal over noise. 6. Don't give up. 7. Don't listen to the little man. 8. Take a risk. 9. Look for problem solvers. 10. Really like what you do.

Література:

1. Success Story of Elon Musk: The Futuristic Entrepreneur. URL:
<https://smartmoney.angelone.in/blog/amp/success-story-of-elon-musk-the-futuristic-entrepreneur/>

ЦИРИН Олена Миколаївна,
*студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

THEATRES AND THEATRICAL ACTIVITY OF THE GREAT BRITAIN

National Theatre is located in London on the south bank of the river Thames, the It has a reputation for producing some of the best theatre the UK has to offer. Housing the Olivier, Lyttelton and Cottesloe theatres under one roof, the varied programme offers a myriad of classic drama and new plays by contemporary playwrights, alongside a wonderful selection of bars and restaurants, exhibitions and a book shop. Since June 2009, the theatre has also begun a program of live-production broadcasts to local cinemas, as well as to those further afield. National Theatre Live screens performances to over 1,000 venues in 35 countries, so those unable to make it to London have the opportunity to experience the best of British performing arts wherever they are.

The style of the National Theatre building was described by Mark Girouard as "an aesthetic of broken forms" at the time of opening. Architectural opinion was split at the time of construction. Even enthusiastic advocates of the Modern Movement such as Sir Nikolaus Pevsner found the Béton brut concrete both inside and out overbearing. Most notoriously, Charles III described the building in 1988 as "a clever way of building a nuclear power station in the middle of London without anyone objecting".

The Royal Exchange Theatre has been hosting theatre productions since 1976 and is housed in one of Manchester's most-beautiful buildings in the heart of the city center. The theatre itself sports a stage 'in-the-round' and can seat an audience of up to 700, making it the largest theatre of its kind in Britain. Annually, the Royal Exchange gives an average of 350 performances and puts on a program that intertwines the classic performance arts, revivals and contemporary writing. In addition, the adjoining studio also offers music concerts, readings and literary events that engage both children and adults alike. The exchange has four storeys and two attic ones built on a rectangular plan in Portland stone. It was designed in the classical style. Its slate roof has three glazed domes and on the ground floor an arcade orientated east to west. It has a central atrium at first-floor level.

Royal Shakespeare Company in Stratford-upon-Avon is arguably one of the most-famous theatre companies in the world. The ensemble connects audiences all over the world with the works of William Shakespeare, as well as with a wide-ranging selection of contemporary playwrights and actors. The company is mostly located in Stratford-upon-Avon, the place of Shakespeare's birth, where performances are often accompanied by workshops and educational programs. Each year, the RSC attracts over one million visitors to the heart of the Midlands, but also tours – performing the best of British theatre throughout the UK and across the world.

In the building designed by Scott, the theatre had a proscenium-arch stage, and a seating capacity of about 1,400 people, on three tiers (stalls, circle and balcony).

At over 200 years old, the Theatre Royal in Bath is one of England's most reputable theatres with a seating capacity of over 900. The building itself dates from 1720 but the premises only became a theatre in 1805 and the venue remains a wonderful example of

Georgian architecture. Alongside an extensive programme performed by touring troupes, the theatre also hosts several events each year, such as the Shakespeare Unplugged festival. As many productions begin their season at the Theatre Royal before their stints in London, it is well worth a visit. Yet be warned, the building itself is allegedly haunted by The Grey Lady, a former actress who watched productions from the stalls, leaving behind a distinctive scent of jasmine.

The theatre, along with the neighbouring Garrick's Head public house, is a Grade II* listed building and is considered a prime example of Georgian architecture. The oldest part of the building is the former Garrick's Head on St John's Close. The three storey five bay building, with a basement, has a hipped roof with a part-balustraded parapet. Above the door is a bust of David Garrick, which was made in 1831 by Lucius Gahagan. The Beauford Square side of the building, originally designed by George Dance the Younger, is of five bays with pilasters carrying a frieze of comic and tragic muses. The central door was the main entrance for the pit and galleries. The east front, now the main entrance which opens onto Sawclose, was altered from a plain six-bay entrance by the addition of the round-arched foyer hiding four of the original bays.

КАРТИНИ СВІТУ В РОМАНО-ГЕРМАНСЬКИХ І СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВАХ

БАРАННИК Марія Олександрівна,

студентка 1 курсу

факультету ветеринарної медицини,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво - доцент РОЖКОВ

Юрій Григорович

FORMATION HISTORY OF THE AUSTRALIAN DIALECT OF ENGLISH

Dampier was the first navigator to visit Australia. Then a new expedition led by James Cook was formed. This expedition found Australia habitable.

In 1788, after a nine-month voyage, ships with settlers dropped anchor off the coast of Australia. The city of Sydney was later formed on the site of the first settlement.

Most of the settlers, 750 people, were exiles, who were accompanied by about 300 officials and soldiers. Most of these people did not know English or spoke it very poorly.

In 1827, Peter Cunningham wrote in his that the white newborn Australians spoke with a noticeable characteristic accent, in which a large influence of Cockneys (Londoners from the bottom) was felt. The forced resettlement of convicts in Australia ended, but the immigration of volunteers from Britain, Ireland and other countries continued. Development of new lands was not easy at first.

For a long time, the British government failed to attract free immigrants to Australia, so until the middle of the 19th century, Australia remained a place of exile for criminals.

The opening of roads to the large and fertile plains of the West became even more important for the development of the country's economy. Also, significant economic shifts in the second half of the 19th century were accompanied by the birth of Australian literature, which found its fullest expression in the poetic genre. At the same time, an interest in the language begins to appear. The first dictionaries and articles devoted to the peculiarities of the English language in Australia, mainly its vocabulary, are published. Special attention is paid to Australian slang.

Already in the 20th century, the study of the peculiarities of the English language in Australia acquires a more complete and systematic character.

More than half a century of Australia's existence in a cultural vacuum and the growing sense of national consciousness certainly could not but be reflected in the vocabulary, pronunciation and even grammar of the English language in Australia. Currently, the differences with the canonical English language are increasing, because modern Australian writers use so-called "Australisms". However, these differences are not so great that one can talk about an Australian language.

БІЛАН Тетяна Юріївна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – професор
Личук Марія Іванівна

МОВНА РІЗНОМАНІТНІСТЬ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Мова і суспільство мають взаємозв'язок, що відображає суспільну природу мови. Мова є не просто засобом комунікації, але й важливим елементом формування суспільства.

Мова відображає культурні, етнічні та історичні особливості суспільства. Вона відбиває стосунки між людьми, їхні погляди на світ, спосіб життя та взаємодію з природою. Крім того, мова є інструментом формування та зміни суспільних уявлень і стереотипів.

У сучасному світі мова впливає на багато аспектів суспільного життя, таких як політика, економіка, міжнародні відносини та культура. Вона також використовується як засіб маніпуляції масами, або як інструмент просування культурної спадщини. Як ключовий елемент формування національної та етнічної ідентичності мова допомагає людям розуміти та відчувати свою приналежність до певної культури і спільноти. Мова – символ національної гідності та ідентичності.

Однак зміни у суспільстві можуть привести до зміни мовних практик та навіть до зникнення деяких мов. Зокрема, глобалізація та масова міграція можуть створити домінування деяких мов над іншими чи до зникнення малозначущих мов. Це може вплинути на культурну різноманітність та спричинити втрату культурної спадщини.

Тому збереження та розвиток мовної різноманітності є важливим завданням для сучасного суспільства. Це може забезпечити збереження культурної спадщини, збільшення культурної різноманітності та розвиток міжнаціональної і міжкультурної взаємодії. Мовна політика держави повинна бути спрямована на збереження та розвиток мовної різноманітності, включаючи підтримку менших мов та заохочення їхнього вивчення.

БОЙЧЕНКО Марія Андріївна,
студентка 1 курсу
факультету ветеринарної медицини,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент

HISTORY AND PECULIARITIES OF SCOTS ENGLISH

Scots English is a variety of English spoken in Scotland that has its roots in the language spoken by the Angles, Saxons, and Jutes who settled in Scotland in the early Middle Ages. Over the centuries, Scots English has been shaped by a range of influences, including Gaelic, Norse, French, and Dutch, as well as the country's own unique history, culture, and geography. In this thesis, I will examine the origins and development of Scots English, its distinct features, and its significance as a subject of study for linguists and language enthusiasts.

The origins of Scots English can be traced back to the Anglian dialects spoken in the Kingdom of Northumbria, which included parts of what is now Scotland, in the 7th and 8th centuries. These dialects evolved over time to become what is now known as Old English. However, the Viking invasions of the 9th and 10th centuries brought Norse influences into the language, which led to the development of Middle English.

The next major influence on Scots English came with the Wars of Scottish Independence in the 13th and 14th centuries, which saw the emergence of a distinct Scottish identity and the use of Scots as a literary language. Scots was heavily influenced by Gaelic and Norse, as well as French and Latin, and it gradually became a distinct language in its own right.

In the 17th and 18th centuries, Scots English began to emerge as a distinct variety of English, as the country's political and cultural ties with England grew stronger. Scots English was influenced by Standard English, but it also retained many of the distinct features of Scots, including its distinctive vocabulary, pronunciation, and grammar.

One of the most distinctive features of Scots English is its vocabulary. Scots English has a rich vocabulary that includes many words and phrases that are not used in Standard English, such as "bairn" for "child," "ken" for "know," and "wean" for "baby." Scots English also has a range of idiomatic expressions and colloquialisms that give the language a unique flavor.

Another distinctive feature of Scots English is its pronunciation. Scots English has a range of regional accents and dialects, each with its own distinctive features. For example, the Glaswegian accent is characterized by its distinctive "guttural" sound, while the Edinburgh accent is known for its clear, precise pronunciation.

Scots English also has distinct grammar rules, such as the use of the verb "tae" instead of "to" in certain contexts, and the use of the "wh" sound instead of "w" in words like "when" and "where."

Scots English is a valuable and fascinating subject of study for linguists and language enthusiasts alike. It provides a unique window into the history and culture of Scotland, and it offers insights into the ways in which languages evolve and change over time. Scots English also has practical applications, as it is the primary language spoken by millions of people in Scotland and around the world.

In conclusion, Scots English is a unique and fascinating variety of English that has been shaped by Scotland's history, culture, and geography. Its distinctive features include its rich vocabulary, unique pronunciation, and distinct grammar rules, make it a valuable subject of study for linguists and language enthusiasts alike.

ГУЦАЛЮК Олександра Василівна,
студентка 3 курсу юридичного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – старший викладач
ЧЕРНЕЛЯ Ірина Миколаївна

ОСОБЛИВОСТІ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Спілкування - головний спосіб передачі інформації між людьми. Якщо проглянути історичний розвиток мов, зможемо побачити їх лексичну забарвленість та яскравість, яка прийшла через століття після їх виникнення, разом із новими звуками. Сленг - одна з особливостей, що притаманна усім мовам та надає їм насиченості та стилістичного забарвлення. Видів сленгу існує багато: починаючи від побутового рівня спілкування, закінчуючи професійними. Особливої уваги, на нашу думку, заслуговує молодіжний сленг, який беззупинно змінюється та "живе своїм власним життям".

Розвиток молодіжного сленгу в першу чергу виявляється саме в неологізмах. Мова йдеться не про створення нових слів, а про набуття нового сленгового значення словами літературного варіанту, тобто так звані "лексико-семантичні неологізми". Такі слова створюються, зазвичай, через незнання літературних слів і є найчастіше продуктом стихійного словотворення, або бажанням скоротити слова чи фразу. Наприклад: to a T - до найменшої дрібнички, Gucci - неймовірно, on fleek - бездоганно, salty - злий, агресивний, lit - крутий, той, що запалює, extra - занадто, sass - нахаба, патякання.

В англійській мові американського та британського типів існують навіть декілька видів сленгу, такі як:

1. "Мобільний сленг" - один з найсучасніших видів сленгу, який підлітки розробили для полегшеного спілкування в інтернет мережі та обміну смс повідомленнями: ye - yes, ama - I'm, dis/dis - dislike/this, u - you, 4 - for, howdy - how do you do.

2. "Cockney rhyming slang" ("римований сленг") - сленг, яким у переважній більшості використовують люди старшого віку, проте, молодь також достатньо часто його вживає. Один із прикладів вживання сленгу у реченні: "Use your loaf and think next time" (loaf of bread = head).

3. "Everyday slang" ("повсякденний сленг") - сленг, який уживається в побуті, звичайних життєвих ситуаціях. Відбувається скорочення слів або заміна деяких букв: kinda, gonna, gotta, cabagge (money), you're done, wanna, ace (close friend) etc.

В області словотворення найбільш типовою рисою англійського і американського сленгу є перетворення ряду повнозначних слів на напівсуфікси. Так, слово rat використовується як напівсуфікс із значенням "людина, що захоплюється певною діяльністю": beach rat, pool rat, gym rat, rink rat, surf rat, mall rat, market rat, party rat, football rat [2, 208].

Таким чином, молодіжний сленг є одним із джерел поповнення лексичного складу мови та одним з елементів культури суспільства. Мовні процеси, що відбуваються в молодіжному слензі допомагають відслідковувати мовні зміни в соціальному контексті. Формування лексики молодіжного сленгу відбувається за рахунок джерел властивих мові взагалі. Афіксальний спосіб творення нової лексики у молодіжному слензі відіграє досить важливу роль у формуванні сленгу, як відображенню молодіжної субкультури [3, 5].

Молодіжний сленг, та і сленг взагалі - це спосіб спілкування людей, який, на нашу думку, закріпився у мовах народів назавжди. Він має багато своїх переваг як у побутовому спілкуванні, так і професійній мові.

Література:

1. Bradley H. Slang // The Encyclopedia. Britannica. 13th edition. London: The Britannica, Inc. Vol. 25. - P. 207-210.
2. Бережницька Х. Б. Молодіжний сленг як своєрідний засіб вербалізації явищ буття. *Студентські наукові записки. Серія «філологічна»*. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія». Вип. 4. 2011. 236 с.

ЖДАНЮК Ольга, магістрантка
1 року навчання
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
України (м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна

ENGLISH MILITARY SLANG

Military slang is a unique aspect of the English language that has evolved over the years. It is a language that is exclusive to the military and is used to describe situations and objects that are not found outside the military context. Although it may be difficult for outsiders to understand, military slang plays a crucial role in the communication between military personnel.

Military slang has been in use for a long time, and its origin can be traced back to World War I. During the war, soldiers developed a language that was exclusive to them and used it to describe the conditions they faced. The slang was used to create a sense of camaraderie among the soldiers and to differentiate themselves from the civilians.

Over time, the slang has evolved, and new terms have been added as new technologies and situations arise. Military slang is now used by all branches of the military, and it has become an integral part of the military culture.

One of the reasons why military slang is so important is that it allows soldiers to communicate quickly and efficiently. In a military context, time is often of the essence, and soldiers need to communicate information accurately and quickly. Military slang allows them to do just that.

Military slang is a specialized language used by military personnel to communicate quickly and effectively with each other. Here are some examples of military slang.

For instance, the term "Charlie" is often used in the military to refer to the enemy. If a soldier says, "We've got Charlies on our six," it means that they have enemy soldiers behind them. This type of communication is essential in a combat situation, where every second counts.

Alpha Charlie — Military alphabet used to represent ass chewing. Defines getting verbally reprimanded.

Bone — A B-1 bomber.

Bravo Zulu — this term is used to commend someone for a job well done. It is often used in naval contexts.

Chest Candy — slang for ribbons and medals worn on a uniform. Can be insulting or applauding.

Dope on a Rope — derogatory term used for air-assault soldiers.

First Light — the time of nautical twilight when the sun is 12 degrees below the horizon.

FUBAR — this acronym stands for "Fouled Up Beyond All Recognition." It is used to describe a situation that is completely messed up.

Hit the Silk — Ejecting from an aircraft and utilizing a parachute.

Hooah — is a term used to express enthusiasm or agreement. It is often used as a response to an order or statement.

Mustang — Term referring to any officer who was promoted from the enlisted ranks. Can be used respectfully or pejoratively.

Oscar Mike — this term is used to indicate that something is on the move. It is often used in radio communications.

Oxygen Thief — a biting piece of slang for someone who's useless or talks too much.

Pink Mist — a distinct effect created by certain types of gunshot wounds.

SEMPER FI — this is the motto of the United States Marine Corps, which means "Always Faithful." It is often used as a slogan or motto by military personnel.

Shellback — a sailor who has crossed the equator on a U.S. Navy ship. Responsible for turning all Pollywogs into Shellbacks once they cross the equator themselves.

Sky Blossom — a deployed parachute

Voice in the Sky — term referring to military base announcements broadcast over speakers

Zoomie — term used by non-flying service members for anyone who operates a flying vehicle

Another reason why military slang is so important is that it creates a sense of unity among soldiers. Military personnel often spend long periods away from their families and loved ones, and they rely on each other for support. The use of military slang creates a sense of belonging and camaraderie among soldiers, which can help to alleviate the stress and anxiety that comes with being in the military.

However, the use of military slang can be problematic outside of the military context. Military slang is often offensive or inappropriate, and it can be difficult for civilians to understand. It is important to remember that military slang is exclusive to the military and should not be used outside of that context.

Additionally, the use of military slang can also lead to misunderstandings. If a civilian overhears a military conversation, they may not understand the context of the conversation and may misinterpret what is being said. This can lead to confusion and even panic in some situations.

Despite its limitations, military slang is an important aspect of military culture, and it is here to stay. The use of military slang is deeply ingrained in military personnel, and it is unlikely to change anytime soon. However, it is important for military personnel to remember that not everyone understands military slang and to be careful when using it outside of the military context.

In conclusion, military slang is a unique aspect of the English language that has evolved over the years. It allows military personnel to communicate quickly and efficiently, creating a sense of camaraderie and unity among soldiers. However, the use of military slang can be problematic outside of the military context and can lead to misunderstandings. As such, it is important for military personnel to be aware of this and to use military slang carefully and appropriately.

ІВАНОВА Єлизавета Сергіївна,

студентка 1 курсу

факультету харчових технологій та

управління якістю продукції АПК,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України (м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

ТЕПЛА Оксана Миколаївна

ЦІННІСНА КАРТИНА СВІТУ ЯК ЛІНГВІСТИЧНА ТА ФІЛОСОФСЬКА КАТЕГОРІЯ

Кожна людина є носієм тієї культури, де вона виросла. У повсякденному житті вона цього не помічає. Кожна людина має своє власне бачення світу, уявлення про світ. Проте, незалежно від того, усвідомлює вона це чи ні, її картина світу має багато спільного

з картиною світу носіїв тієї ж мови, яку вона вважає рідною. Світ нескінченно різноманітний, але ми здатні сприйняти лише малу частину цієї різноманітності. Наше сприйняття фільтрується нашою культурою, нашою мовою, унікальним досвідом, традиціями, цінностями, переконаннями.

Людина ніколи не зможе відобразити навколишній світ у всьому його різноманітті. Світ завжди багатший, ніж ідеї, які ми маємо щодо нього. Щоб осмислити світ, ми змушені його спрощувати. Досліджуючи проблему відображення картини світу в людській мові, зазвичай виходять із простої тріади: навколишня дійсність (реальний світ), відображення цієї дійсності в мозку людини (концептуальна/культурна картина світу), та вираження результатів цього відображення у мові.

Розглянемо, як співвідносяться реальна, культурна та мовна картини світу. Реальна картина світу – це об'єктивна позалюдська даність. Це світ, що оточує людину. У реальному світі існують предмети та явища, у мові слово. Між світом і мовою стоїть людина, що мислить, носій мови. Сприймаючи та усвідомлюючи світ, вона створює свою систему уявлень про світ. Пропустивши їх через свою свідомість, осмисливши результати цього сприйняття, він передає їх іншим членам свого мовного колективу за допомогою мови. Інакше кажучи, між реальністю та мовою стоїть мислення.

Слово відображає не сам предмет реальності, бо його бачення, яке нав'язане носію мови наявним у його свідомості уявленням, поняттям про цей предмет. Поняття складається лише на рівні узагальнення деяких основних ознак, що утворюють це поняття, і тому є абстракцію. Відмінностями особливості життя народів, їхньої історії, географії, відмінностями їхньої суспільної свідомості зумовлений шлях від реального світу до поняття і далі до словесного вираження. Свідомість людини є результатом як колективного (спосіб життя, традиції, звичаї), і індивідуального (специфічне сприйняття світу, властиве певному індивідууму). Мова "відбиває дійсність не прямо, а через два зигзаги: від реального світу до мислення і від мислення до мови". [8] Мова, мислення та культура тісно взаємопов'язані. Разом вони співвідносяться з реальним світом, відображають його, протистоять йому та одночасно формують його.

КАПШУК Вікторія Володимирівна,
*студентка 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
ЗУСНКО Неля Олександрівна**

DIE VERBREITUNG DER DEUTSCHEN SPRACHE IN DER MODERNEN UKRAINISCHEN GESELLSCHAFT

In letzter Zeit sind Sprachkenntnisse und das Erlernen von Sprachen aufgrund der umfassenden Invasion unserer Länder durch Invasoren zur Norm für Ukrainer geworden. In der Ukraine belegt Englisch den ersten Platz und Deutsch einen ehrenvollen zweiten Platz.

Es gibt vier Hauptindikatoren, die sich positiv auf die Verbreitung der deutschen Sprache in der Ukraine auswirken. 1. Deutsch ist die am weitesten verbreitete Sprache in Europa. Die Ukraine hat eine direkte geografische und geistige Nähe zu Europa, weshalb sich die Ukrainer für das Studium der „gemeinsamen europäischen Sprache“ – Deutsch – entscheiden.

2. Jugend und Studenten. Deutschland bietet für Ukrainer recht attraktive Bedingungen, um eine Ausbildung zu erhalten. Eine der Voraussetzungen sind jedoch

Deutschkenntnisse auf dem Niveau B1 und höher. Deshalb nehmen ukrainische Schüler und Studenten, die ein Studium in Deutschland planen, an Deutschkursen teil. Wie die Praxis zeigt, erfordert das Erlernen der deutschen Sprache vom Niveau 0 bis B1 etwa ein Jahr aktives Lernen.

3. Arbeit. Heute bietet Deutschland Beamtenarbeit für Einwohner anderer Länder an, unter denen auch Ukrainer gefragt sind. Und es ist nicht nur der IT-Bereich oder die Medizin. Allgemeine Arbeitsberufe wie Schreiner, Schlosser, Klempner, Baumeister usw. sind auch in Deutschland sehr gefragt. Auch hier sind Deutschkenntnisse auf mindestens A2-Niveau die Hauptvoraussetzung.

4. Migration. Der hohe Lebensstandard und die Stabilität der deutschen Wirtschaft haben in den letzten Jahren immer mehr Ukrainer angezogen. Und wenn wir die Alternative in Betracht ziehen: die USA, Kanada, Australien ... all diese Regionen sind viel weiter von der Ukraine entfernt, und deshalb wählen viele Ukrainer Deutschland für ihren ständigen Wohnsitz und ihre Familiengründung. Ein Land mit klaren Regeln, das nicht so weit weg ist, ein Land mit einem anständigen Lebensstandard, ein Land, das sich um seine Rentner kümmert usw.

Ich möchte hinzufügen, dass nicht nur die Ukrainer jetzt die deutsche Sprache lernen wollen, sondern auch die Deutschen die ukrainische Sprache beherrschen wollen. Wegen des Krieges in der Ukraine floh ein großer Teil der Bevölkerung ins Ausland nach Deutschland. Die Einwohner dieses Landes unterstützen Flüchtlinge nicht nur durch die Bereitstellung von kostenlosem Lebensunterhalt, Barzahlungen und Arbeitsplätzen, sondern auch durch den Wunsch, dem ukrainischen Volk durch unsere Muttersprache, das Nachtigall-Ukrainisch, näher zu sein. Aus diesem Grund wurden viele Ukrainisch-Sprachkurse für Deutsche geschaffen, die sie derzeit mit großer Lust besuchen.

КИРПА Альбіна Романівна,

студентка 4 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво - доцент

ШАНАЄВА-ЦИМБАЛ Людмила Олексіївна

THE ROLE OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN THE ENGLISH LANGUAGE

The vocabulary of a language is enriched not only by words but also by phraseological units. Phraseological units are stable, emotionally charged phrases that, unlike ordinary word combinations, are not created in speech, but are reproduced in it as indivisible units with a solid figurative meaning. They are one of the most effective ways of forming speech and are used for brevity or for a vivid emotional assessment of what is described. They are individual for each language and reflect the unique mentality of the nation, its history and customs, as they were formed in relation to the surrounding realities and features of people's perception.

The same as words phraseological units express a single notion and are used in a sentence as one part of it. Each of us uses idioms in our daily life, but most of us do not think about using them. Among them, for example: Apple of one's eye (зіниця ока); Fish out of water (не у своїй тарілці); Break a leg (ні пуху, ні пера); You can not judge a book by its cover (не судити за обгорткою / зовнішнім виглядом) and others.

Phraseological units perform a very important and specific function. According to the semantic fusion of components, we distinguish: a) phraseological fusion; b) phraseological units; c) phraseological combinations (classification by V.V. Vynogradov).

Phraseological expressions are united under the terms: set-phrases, idioms, word-groups and phraseological units.

Phraseologisms are an imprint of language in different periods and stages of the development of society, and the study of these units in a foreign language text becomes special, it means that these texts become more alive due to their use of emotional coloring. In addition, it determines the choice of certain phraseological units individual author's style. Phraseologisms were and remain in the English language throughout its history, as evidenced by the ancient and literary monuments of modern times.

Phraseology reflects the rich historical experience of people, it reflects ideas related to people's everyday life and culture. The study of the relationship between English idioms and ethnic stereotypes of native speakers is a relevant direction in modern linguistics, which is now becoming more and more widespread. Phraseology studies not the language itself, but the connection between the language and the culture of its speakers.

The communicative function of phraseological units is their ability to serve as communicative or message means. Communication presupposes a mutual exchange of statements, and message presupposes the transfer of information without a feedback with the reader or the listener.

The nominative function of phraseological units is their relation to objects of the real world, including situations, and also replacement of these objects in speech activity by their phraseological denominations.

КЛИМЕНКО Іван Русланович,
студент 2 курсу

факультету тваринництва

та водних біоресурсів,

Національний університет біоресурсів

і природокористування України

(м. Київ, Україна)

Науковий керівник –доцент

БАКУЛИК Ірина Іванівна

СХІДНОПОЛІСЬКИЙ ГОВІР – МОВА МОГО КРАЮ

Україна має багату культурну спадщину, яка включає різноманітні говірки та діалекти на території країни. Деякі з них вважаються окремими мовами, такими як русинська, білоруська та румунська. Традиційно розрізняють західноукраїнські, східноукраїнські та центральноукраїнські говірки. До західноукраїнських говірок належать галицький, лемківський та бойківський. Вони характеризуються відмінними вимовою та лексикою у порівнянні з іншими говірками. Центральноукраїнські говірки включають поліський, київський та південноукраїнський. Вони є найбільш розширеними і використовуються в офіційному мовленні. Східноукраїнські говірки включають гуцульський, буковинський та подільський. Вони також різняться від інших та мають великий культурний та історичний потенціал. Варто зазначити, що кожна говірка має свої особливості відмінностей у лексиці, граматиці та вимові. Також варто пам'ятати, що українська мова має офіційний стандарт, який використовується в офіційному мовленні та документах.

Мій рідний край – Сумщина. Проживаю я в місті Шостка. Хоча в моєму місті донедавна більшість спілкувалась російською, проте в селах і досі люди розмовляють саме тією мовою, що лунала тут ще в сиву давнину. Ця мова носить назву – східнополіський говір. Як це проявляється? По-перше, це «акання» (напр., *галава́, набієгла, вада́*). По-друге, у дієсловах на стикові морфем (префікса і кореня) випадає йотований (напр., *віишла, зан'али́*). Можна також почути і давні дифтонги на місці етимологічних *о, е* та *ѣ* (напр., *вуол, піеч, діед*), і грецьку *φ*, що змінилась *х* чи *хв*

(напр., *худбóл, хва́ра*). Це найхарактерніші риси фонетичні. Щодо морфології, то часто спостерігаються усічені форми прикметників та дієприкметників чоловічого роду (напр., *си́н'и, до́бри, старі́, годо́вани*). Інфінітивний суфікс *-т'* додається до дієслівних основ на голосний (напр., *гаманіет', бит'*). А майбутній час складається з двох слів (напр., *буду робит', буду слухат'*).

Даний говір зберігає багато реліктових форм. Діалектологи вбачають генетичне коріння його в говорах полян та сіверян.

Література:

1. Железняк М. Г. Східнополіський (лівобережнополіський) говір. *Українська мова. Енциклопедія*. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um155.htm>
2. Ясенчук О. Сіверянська говірка. *Наше слово*. <http://nslovo.com/blog/siveryanska-hovirka-tse-nashe-vse>

**КОВАЛЬ Людмила Олександрівна,
КОВАЛЬ Юлія Олександрівна,
студентки 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – асистент
СЕРГІЄНКО Інна Володимирівна**

ПОНЯТТЯ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ У ЛІНГВІСТИЦІ

У зарубіжній лінгвістиці останніх років проблема представлення мовних знань під впливом когнітивного підходу привертає багато уваги дослідників. На основі аналізу наукової літератури та розробок у цій галузі, визначається інноваційні тенденції розуміння та побудови мовної картини світу людини, враховуючи те, що деякі з них вже знайшли своє відображення в наукових дослідженнях лінгвістів.

Мовна картина світу людини сформована за антропометричним принципом, суть якого полягає в тому, що людина є виміром усіх речей. Через це образні стереотипи як елементи мовної картини світу є взаємопов'язаними зі світом людини та її практичною діяльністю.

Мовне відображення світу можна розглядати як мовне мислення, оскільки, по-перше, відображення світу - це його осмислення, по-друге, відображення має мовний характер, тобто воно здійснюється та існує у формі мови. Співвідношення між певною ділянкою світу та її мовним вираженням можна виділити як мовну ментальність.

Під «світом» у визначенні мовної ментальності ми розуміємо не лише оточуючий людину світ, але й світ, який створюється людиною. Такий світ припиняє своє існування, коли зникає його творець і носій - людина, тобто це світ мовленнєвих дій людини та її станів.

Довгий час серед науковців панувала думка про те, що процеси у психіці людини мали мовний, або ж лінгвістичний характер. Але у розумінні людини ментальні процеси можуть бути опосередковані не лише мовою (вербальними формами), але й уявою і, відповідно, образами. Це пояснює тезу про те, що репрезентації можуть бути і психічними, й уявними сутностями.

Людина здатна сприймати досвід й усі знання про навколишній світ у категоріально усвідомленому вигляді. «Світ», модель якого окреслюється, доречно розуміти як людину та її середовище у їх взаємодії; у цьому розумінні світ - результат переробки інформації про середовище і саму людину. Взаємозв'язок мови та мислення, як два самостійні явища, кожне з яких має свої одиниці та існує за своїми законами формування і використання.

Ряд мовознавців виділяють також ситуативну модель світу, вважаючи, що ситуації (фрейми) є семантичним інструментом, за допомогою якого людина членує реальну дійсність на фрагменти, що дозволяє їй інтерпретувати ситуативну модель з комунікативною, когнітивною метою.

Члени мовної спільноти накладають на світ «концептуальну сітку», тобто виділяють концепти реальної дійсності, які членують світ відповідно до бачення реальності і її асоціативно-предметних зв'язків.

Одна і та ж ситуація може мати декілька найменувань. З одного боку, їх вибір залежить від номінативних засобів, якими володіє певна мова, з іншого боку, мовець відзначає у своєму висловлюванні лише ті референти і їхні зв'язки, що, на його погляд, найсуттєвіші відповідно до відомостей про референтну ситуацію.

Як правило, члени однієї мовної спільноти часто використовують ті самі висловлювання для опису певної референтної ситуації.

Сьогодні загальноприйнятою є думка про те, що будь-яка мова посвоєму відображає світ, має свій специфічний спосіб його концептуалізації.

Мови розрізняються власне за способом виділення значень, сприйняття й усвідомлення світу. Специфіка кожної конкретної мови обумовлена мовною свідомістю народу, який цією мовою говорить. Це своєрідне світобачення, або специфічна картина світу, яка закріплена в системі мови. Частотність вживання готових відтворених одиниць мови в їх постійній комбінаториці і постійному значенні привела до створення «мовленнєвого стандарту».

Стандартні референтні ситуації - це набір ситуацій, які описуються за допомогою суворо визначених повідомлень. Ці ситуації, увібравши етнічну своєрідність певних мов, відбиваючись у мовленнєво-мовній ментальності, стимулюють появу певного специфічного способу відображення світу в кожній конкретній мові. Мовна картина світу спричиняє належний вплив на фокусування концептів та їх оформлення мовними засобами.

Актуальність проблеми дослідження мовної інтерпретації світу не викликає сумніву, адже, надбання новітньої когнітивної парадигми визначили необхідність перегляду традиційних положень стосовно текстової семантики та текстової референції.

Перша починає розглядатися як упредметнене знання, а друга - як спосіб співвіднесення дійсності з текстом, а не висловлювання, як вважалося традиційно.

При цьому базовою структурою упредметнених у тексті знань пропонується вважати модель ситуації, яка може бути побудована як сценарій (фрейм).

Література

1. Поняття мовної картини світу людини у когнітивній лінгвістиці. URL: <file:///C:/Users/OLDI/Downloads/4880-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-9799-1-10-20180116.pdf> (дата звернення: 25.03.2023).
2. В. В. Лучик. Вступ до слов'янської філології. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Luchyk_Vasyl/Vstup_do_slovianskoi_filolohii.pdf (дата звернення: 25.03.2023).

КОЛБАСІН Олексій Юрійович,
студент 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

THE IMPORTANCE OF THE LANGUAGE ISSUE IN THE COUNTRIES OF THE WORLD. THE EXISTENCE OF A UNIVERSAL LANGUAGE

Language issues are very important in the countries of the world. Language is not only a means of communication, but also an important part of the national identity, culture and history of the country.

In countries where there are several languages, conflicts can arise between language groups, in particular regarding the official language of the state, the linguistic rights of minorities and language policy in general. Such conflicts can have serious consequences for the social stability and economic development of the country.

In some countries, language issues may also concern language education, development of speaking skills of national minorities, official recognition of different languages, etc. Thus, language issues are an important element of a country's cultural and political identity, and their solution can affect many areas of life, from social stability to economic development.

The idea of a universal language that would be understandable to all people has long been discussed in philosophy, linguistics and other sciences. However, so far there is no evidence that there is such a language that is completely universal and understood by everyone. The reason for this is that language reflects not only meaning, but also cultural characteristics and historical context. In addition, scientists note that language is a reflection of the way of thinking and worldview of each culture, so it is unlikely that one language will be able to convey all the diverse cultural and historical contexts of all peoples of the world.

There is still one example of Universal Language. Esperanto has been used orally and in writing for more than a hundred years. From the hands of numerous Esperanto poets and Esperanto writers, the volume of original and translated literature, national and international Esperanto-language periodicals, Esperanto localizations of software, Esperanto-language sites or their localizations, Esperanto-films is growing, and the contact addresses of Esperantoists (Pasporta Servo) are almost 121 countries of the world in each town. Most countries in the world have their own national Esperanto organizations.

Esperanto is the only one of the artificial languages in which the service of God is allowed in the Greek Catholic Church. Esperanto is the only working language of hundreds of annual international conventions, meetings and festivals. They take place without the participation of translators, which demonstrates the practical possibility of saving significant funds.

Thus, while the idea of a universal language is very attractive, no language currently exists that fits this description. Instead, humanity uses different languages to communicate, and this contributes to the diversity of cultures and the understanding of different views and worldviews.

КОПІВСЬКА Марина Євгенівна,
*студентка 3 курсу
факультету філології,
Чорноморський національний
університет імені Петра Могили
(м. Миколаїв, Україна)*

**Наукове керівництво – старший викладач
ЧЕРНОВА Юлія Вікторівна**

**ПРИЧИНИ ГЛОБАЛЬНОЇ ЗАЦІКАВЛЕНOSTІ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ
СЬОГОДНІ**

У сучасному світі англійська мова беззаперечно вважається мовою міжнародного спілкування. І цей статус ще більше зміцнюється в умовах глобалізації. За різними даними наразі у світі існує близько 10 міжнародних мов, серед яких є французька, іспанська й німецька. Однак, лише англійська може похизуватися найбільш глобальним характером. Прийнято вважати, що англійська – мова можливостей у сучасному світі. Базове володіння нею вважається радше обов'язковою навичкою сучасної людини, ніж привілеєм.

Процес поширення англійської мови розпочався в XVII-XVIII століттях, коли Велика Британія сприяла розвитку світової торгівлі. У 1600-х роках Британська імперія починає колонізацію Нового Світу. Вважається, що статус світової мови англійська почала здобувати після заснування в 1607 р. першої Британської колонії в Америці – Джеймстауну. Стрімкий розвиток США в XX столітті остаточно перетворив англійську на міжнародну мову [2, с.207].

Через процеси колонізації англійська мова є однією з найпоширеніших у світі на офіційному рівні, що сприяє зацікавленості в її вивченні. Окрім Великої Британії, англійською розмовляють у США, Канаді, Новій Зеландії, Австралії, Індії тощо.

Одна з причин зацікавленості полягає у впливовості англійськомовних країн, зокрема США, у різних сферах: економічній, політичній, освітній тощо. Цим пояснюється і той факт, що англійська мова лише зміцнює свої позиції в якості міжнародної за останні десятиліття.

Через свій глобальний характер англійська мова активно використовується в туризмі. Працівники туристичної сфери зобов'язані володіти англійською мовою, що автоматично робить її мовою подорожей.

Англійська мова відкриває можливості для навчання за кордоном, і це стосується не лише навчальних закладів в англійськомовних країнах. Більшість європейських університетів пропонують англійськомовні програми для іноземних студентів. На додачу до цього, англійська мова надає доступ до самоосвіти, тому що вважається мовою, яка найчастіше використовується в науці [1, с. 281].

Володіння англійською мовою – перевага для професійної сфери, оскільки збільшує вірогідність вдалого працевлаштування в міжнародні компанії. На деяких посадах знання англійської – обов'язкова умова, так як багато компаній співпрацюють з іноземними партнерами. Крім того, такі фахівці можуть знайти роботу за кордоном. Тому знання англійської – запорука просування кар'єрною драбиною.

Англійська – мова інтернету. Для спілкування та поширення інформації на широкий загал у соціальних мережах користувачі послуговуються саме англійською мовою. Зокрема, це можна помітити в сучасних реаліях: українські активісти оприлюднюють правдиві факти про війну в Україні, публікуючи пости англійською в таких соціальних мережах, як Twitter, Instagram, Facebook. Це допомагає привернути увагу світових спільнот.

Отже, причини глобальної зацікавленості в англійській мові сьогодні полягають у різноманітності можливостей, які вона відкриває перед людиною: якісне навчання, успішне працевлаштування, доступ до інформації і її поширення, подорожі й спілкування.

Література

1. Борисова О. Роль англійської мови у сучасному світі. Науковий пошук студента: сучасні проблеми та тенденції розвитку гуманітарних і соціально-економічних наук. *Матеріали III регіональної наук.-практ. конф.*, м. Ізмаїл, 16 лист. 2017 р. / РВВ ІДГУ, 2017. С. 280-282.
2. Хоменко О. Роль англійської мови в умовах глобалізації. *Вища школа. Гуманізація навчального процесу: збірник наукових праць*. 2013. Вип. 61. С. 203-217.

КОСТИЮК Назарій Михайлович,
студент 1 курсу
факультету ветеринарної медицини,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
РОЖКОВ Юрій Григорович

MALINOIS DOG BREED VARIETIES IN ENGLISH: TERMINOLOGICAL ASPECT

Malinois are medium-sized dogs with a muscular build and a pronounced chest. The head is of medium length, the eyes are almond-shaped, dark brown. The muzzle is of the correct form, the ears are triangular, erect. The tail is of medium length, the coat is short. The color is yellow-brown and charcoal. The Malinois dog breed does not have an ancient past, as it appeared at the beginning of the 19th century, in Belgium. In fact, this is just one of four related breeds: Tervuren (long hair with a black mask), Groenendael (black long hair), Laekenois (fawn, coarse hair), and Malinois (short hair with a black mask).

The breed appeared as a result of research by Belgian veterinarians and dog breeders. They created a Belgian Shepherd Club and conducted a study, trying to find out the main features of the shepherds living in Belgium, in its various regions. The result was the gradual creation of a standard for these four breeds listed above, since the vast majority of Belgian Shepherds differed only in color and coat length. Based on the data obtained, in 1892, Professor Adolf Royle compiled the first Malinois breed standard.

By the way, around the same time, dog breeders suggested that shepherd dogs in Belgium were being used less and less for their intended purpose, simply because the number of farms was decreasing, which means that tests on obedience, agility and other new canine disciplines should be introduced to help Belgian shepherds show themselves in a different role. Many breeders over the following years began to actively breed Belgian Shepherds, and cross them among themselves to obtain new varieties, and this is how the four main breed types appeared, to which it was decided to assign their own names. Today they are considered separate breeds.

After the First World War, in the 1920s and 1930s, many serious, well-known Belgian Shepherd kennels were established, which helped to restore the declining population. Today, the Malinois breed is known all over the world for its intelligence and obedience, and is even used in army units. For example, these dogs detect drugs, explosives, and perform other functions in the border troops. Moreover, not only in Belgium and other European countries, but also in the United States.

The Malinois dog breed is not suitable for novice owners, or those people who lead a sedentary lifestyle. These dogs are unusually cheerful, they love to play, walk a lot on the street, and generally spend time as actively as possible. For many centuries of its existence, Belgian Shepherds have faithfully served people, and therefore the Malinois breed cannot spend time lying on the couch. Malinois loves to participate in all matters, stick his nose everywhere, and feel like a full member of the family.

The Malinois is very intelligent and has a fast reaction time (it is believed that they outperform German Shepherds). They are emotionally sensitive creatures, and therefore rudeness and beatings are unacceptable. By the way, thanks to this quality, they perfectly feel the mood of others, and can guess the desires of the owner.

This breed loves children, they are happy to spend time with them (but they must be taught to the presence of children from childhood), and sometimes they can lightly bite them on

the heels. The shepherd's past is affecting - in the dog's mind, children are like subordinate creatures, like cows or sheep, which must be watched and driven into a room to rest.

КУЧЕРЕНКО Дмитро Сергійович,
студент 1 курсу
факультету ветеринарної медицини,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
РОЖКОВ Юрій Григорович

MEANS OF EXPRESSING POLITENESS IN THE ENGLISH LANGUAGE

Language communication is considered one of the main types of human activity. Politeness is a mandatory element of this communication, which ensures its smooth, successful and conflict-free flow. Being one of the basic components of interpersonal communication, politeness is the greatest regulatory ability of human behavior necessary to achieve effective social interaction.

The phenomenon of politeness as an ethical and linguistic category has an extensive concept. If we take the understanding of this phenomenon, then politeness represents a moral quality that characterizes the behavior of a person for whom respect for people is an everyday norm of life. Politeness is an elementary requirement of etiquette; it includes: attentiveness, external manifestation of solidarity to everyone, willingness to do a favor to everyone who needs it, delicacy, tact.

The opposite of politeness is rudeness, rudeness, a display of arrogance and disdain for people. It is necessary to consider related concepts such as moral culture of the individual, etiquette. The moral culture of an individual is a characteristic of the moral development of an individual, which reflects the degree of mastering by him of the moral experience of society, the ability to limited and consistent implementation in behavior and relations with other human values, norms and principles, readiness for constant self-improvement. The moral culture of the individual helps to act morally in traditional situations, and also, thanks to the creative elements of consciousness, contributes to the adoption of a moral decision in problematic situations.

Etiquette is a set of rules of conduct that regulate the external manifestation of human relationships (handling with others, forms of address and greetings, behavior in public places, manners and clothing). Etiquette is an integral part of the external culture of a person and society. It includes those requirements that take on the character of a more or less strictly regulated ceremonial and a defined form of behavior, the implementation of which is of particular importance.

By language etiquette, we understand "a system of stable communication formulas offered by society to establish speech contact between interlocutors, support communication in the chosen tonality in accordance with their social roles and role positions relative to each other, mutual relations in official and informal settings".

A language situation in which language etiquette exists is a situation of direct communication between communicators, which is limited by the pragmatic coordinates I - you - here - now, which organize the core of the field of language units of language etiquette.

The grammatical nature of these units is determined by the deictic indicators I- you- here-now (Thank you, Cheers! etc.).

Politeness is associated with speech etiquette, which is understood as a set of rules regulating communication. In almost all communication situations, speech etiquette is manifested in the function of politeness.

Of course, mastering the art of conversation requires not only the mastery of communicatively adequate grammatical forms, but it is necessary to start with them. Declarative questions should not be avoided. Indirect speech, softening the imperative intonations of interrogative statements and, in general, softening the categorical nature of the statement serve as reliable ways of bringing the personality to foreign language norms of speech behavior in the process of learning English.

ЛАВРІНЕНКО Матвій Павлович,
студент 1 курсу
факультету харчових технологій
та управління якістю продукції АПК,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна

РОЛЬ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ В ПРОЦЕСІ КОМУНІКАЦІЇ

У процесі комунікації дуже важливим є облік мовної та концептуальної картини світу учасників мовного акту. Спочатку зупинимося на понятті «картина світу», оскільки при описі світу необхідно виділити три його складові. Передусім це - реалія (чи феномен) картини світу, по-друге, це її поняття і, по-третє, це - сам термін.

Варто зазначити, що картина світу відображає специфічні особливості світобачення та пізнання. Отже, картина світу може бути об'єктивною та суб'єктивною, загальною та індивідуальною, науковою та практичною, реальною та міфологічною, глобальною та обмеженою, цілісною та локальною. Ми доходимо, що картина світу містить суб'єктивні моменти, оскільки формується у кожного індивіда і постійно змінюється.

У контексті наших міркувань вбачаємо за доцільне відзначити те, що структура тієї чи іншої мови безпосередньо впливає і на спосіб мислення, і на поведінку носіїв тієї чи іншої мови. Тому кожна людина сприймає навколишню реальність на основі свого життєвого досвіду залежно від семантичних категорій і концептів, закладених у мовному коді.

Отже, можемо стверджувати, що мовна картина світу є загальним схематичним уявленням реальної дійсності. Крім цього, мовна картина світу є мовним втіленням того, як світ сприймається людиною. Картина світу це - вираження зумовленої різними чинниками пізнавальної діяльності людей межах єдиного об'єктивного світу.

Дійсно, кожна мова має як специфічні, так і універсальні способи концептуалізації реальної дійсності, що нас оточує. Саме цим психолінгвістичним фактором і пояснюється те, що представники різних лінгвокультур по-різному категоризують і концептуалізують навколишній світ на основі мовного коду.

ЛІСНЕВСЬКА Марія Олександрівна,
студентка 1 курсу
факультету харчових технологій та
управління якістю продукції АПК,
Національний університет біоресурсів і

СПЕЦИФІКА МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ДИТИНИ

Мова пов'язана з дійсністю через знакову співвіднесеність, і мовна картина світу, будучи частиною концептуальною, відображає світ знаковим способом.

В антропоцентричній лінгвістиці концепція мовної картини світу походить від вчення Гумбольдта про сутність мови, від положення про мову як дух народу, про внутрішню форму мови та концептуалізацію світу за допомогою мови. Мовна картина світу – відображений засобами мови образ реальності.

Справедливо зауваження дослідників про те, що мова бере участь у двох процесах, пов'язаних з картиною світу: у його глибинах формується мовна картина світу, але й сама мова висловлює та експлікує інші картини світу людини, які входять до мови, привносячи осмислене, інтерпретоване, духовно та культурно освоєне.

На сучасному етапі розвитку антропологічної лінгвістики особливості відображення та фіксування мовою навколишньої дійсності вивчено на великому корпусі фактичного матеріалу. Результатом стали описи фрагментів мовної картини світу (семантичних полів), представлених у європейських мовах.

Нині у дослідженні мовної картини світу можна виділити два напрями: аналіз для певної мови концептів та реконструювання цілісного, донаукового погляду на світ.

Безумовний інтерес для дослідника представляє дитяча картина світу, зокрема мовна. Учені, які вивчають картини світу у різних парадигмах наукового знання, розглядають дитячу мовну картину світу у двох аспектах: у протиставленні її з дорослою та аналізують різні факти мови на матеріалі дитячої мови.

Модель (образ) світу дитини, з одного боку, переймається нею від дорослого, а, з другого боку, активно формується самою дитиною внаслідок різних видів індивідуально-творчої діяльності, значимих для дитини певного віку. Провідними серед них є: гра, елементарна праця (у дошкільному віці); вчення, читання та лист (у молодшому шкільному віці); образотворча діяльність. Характерною особливістю цих видів діяльності дитини є їх формалізованість, ритуальність, структуризованість, що, безсумнівно, впливає на особливості їх мовного втілення.

Розглядаючи специфіку дитячої мовної картини світу, варто виокремити такі положення: -дитяча мовна картина світу відображає певний спосіб сприйняття та організації світу дитини, відповідно до її досвіду та віку. У психолінгвістичних дослідженнях підкреслюється провідна роль пізнавальної діяльності при пізнанні світу та номінації дитиною предметів та явищ навколишньої дійсності; погляд дитини на світ через призму мови багато в чому залежить від провідної ролі дорослого, наслідуючи мовні висловлювання якого дитина опановує мову. Підростаючи, дитина долучається до мови через спілкування з дорослими та однолітками, а також сприймаючи навколишнє мовне середовище, яке може бути як сприятливим, так і негативним.

ЛУНЬ Альона Олександрівна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – професор
ЛИЧУК Марія Іванівна

БАГАТСТВО МОВ: РІДНОЇ І СВІТОВИХ

Найбільший скарб народу – це його мова. Саме мова, яка віками, складалася, вдосконалювалася на землі предків, передавалася з покоління до покоління, дедалі точніше і повніше відображаючи душу народу. Відомо, що мова об'єднує народи в нації й зміцнює державу. Занепадає мова – зникає й нація. Коли ж мова стає авторитетною, перспективною, необхідною і вживається насамперед національною елітою – високорозвиненою стає як нація, так і держава.

Мова – це саме життя. Не буде мови – не буде народу; не буде народу – не буде нації, не буде нації – не буде й держави. Відповідно, поки є мова, народ живе, зникає мова – зникає народ. *Мудрість наголошує: відберіть у народу все, і він все може повернути, відберіть мову – і він ніколи вже не зможе створити її.* Мова – засіб пізнання світу. Кожен з нас п'є духовне життя і силу рідного слова, бо словом можна пояснити все, що нас оточує.

На земній кулі існує понад шість з половиною тисяч мов. Кожен етнос розмовляє власною мовою. Однак можна стверджувати, що люди світу розмовляють єдиною мовою, бо всі мови мають дуже багато спільного. Так, зокрема, у всіх мовах для вираження думки використовують звуки, зі звуків будують слова, а зі слів – речення. Спільні ознаки, властиві всім мовам світу, називають універсаліями (від лат. *universalis* «загальний»).

Кожна мова є надбанням певного народу. Мова є засобом духовного формування особистості. У ній зафіксовано історичний досвід попередніх поколінь, неповторний менталітет етносу, його духовні надбання. Вона допомагає краще зрозуміти людину в її минулому і сьогоденні. Мова – основа духовного життя народу, втрата її, як сказав великий український письменник *Панас Мирний, «смерть для його душі»*. Саме тому загарбники України, бажаючи зламати волелюбний дух українського народу, проводили політику переслідування нашої мови, хотіли знищити нашу мову, а за нею й український дух.

Як відомо, немає жодного суспільства, яке б не знало мови, яке б не володіло цим найважливішим засобом людських стосунків; нею постійно послуговуються люди в своїй трудовій діяльності, спрямованій на досягнення певної мети; без мови не може існувати будь-яке виробництво, не можуть розвиватися техніки, культура, наука, мистецтво; за допомогою мови, люди висловлюють свої думки і передають їх іншим людям; за допомогою мови людство зберігає й передає новим поколінням нагромаджений досвід.

На певному етапі розвитку суспільства виникає письмо, яке поширює функціонування мови у часі та просторі. Мовою, закріпленою в знаках письма, послуговуються не лише тоді, коли вона висловлена, а й набагато пізніше, отже, функціонування такої мови не обмежене в часі.

Українську мову називають однією з найбільш багатих і розвинених мов світу. Її багатство – в незліченну запасі лексики і фразеології, в смисловій насиченості словника, в безмежних можливостях фонетики, словотвору і сполучення слів, в різноманітні

лексичних, фразеологічних та граматичних синонімів, синтаксичних конструкцій та інтонацій.

Англійська є офіційною в 56 державах, іспанська – в більш, ніж 20 країнах. На сьогодні французька мова є першою офіційною мовою в 15 державах світу. Рівень розвитку рідної мови відображає рівень духовного розвитку нації: словник – це те, що нація знає про світ, а граматики це те, як вона про цей світ говорить. Культура мови починається з самоусвідомлення мовної особистості. Вона зароджується і розвивається там, де носіям національної літературної мови не байдуже, як вони говорять і пишуть, як сприймається їхня мова в різних суспільних середовищах, а також у контексті інших мов.

Мова народна – це золотий запас душі народу, з якою виростаємо, живемо і завдяки якій маємо право і гордість милуватися рідним народом.

МАЛИНОШЕВСЬКИЙ Андрій Віталійович,

студент 1 курсу

факультету харчових технологій та

управління якістю продукції АПК,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

ТЕПЛА Оксана Миколаївна

РІЗНОРІВНЕВЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ

Мовознавці наголошують на антропологічному сенсі терміна «картина світу». Картина світу - це не відображення світу, а втілення результатів духовної діяльності людини в цьому світі. З чого випливає, що «картина світу» не може розглядатися ізольовано від людської свідомості та її здатності структурувати свої уявлення про дійсність.

Мовна картина світу як сукупність реконструйованих семантичних полів, класів взаємопов'язаних та взаємозумовлених одиниць мови є цілком конкретною лінгвістичною категорією. Поряд з лексикою вона містить і релевантні для певної мови граматичні значення і системи граматичних опозицій, які носії мови використовують для мовного уявлення дійсності. Якщо прийняти положення, що будь-яка природна мова певним способом концептуалізує світ довкола себе, то мовна картина світу може бути визначена як концептуальна картина світу людини. У цій сукупності знань про світ, що відображені в одиницях мови, є також і образи. Дослідник аргументує свою позицію як ширшим розумінням те, що таке знання взагалі, і ширшим розумінням лексичного значення, і справедливо зауважує, що образ, зазвичай, формується у системі знань.

Інформаційний підхід до культури дозволяє мовознавцям розглядати картину світу як багатогранний ментальний феномен, який пов'язує мову з мисленням, навколишнім світом, культурно-естетичними реаліями та змістом складних абстрактних понять, що функціонують у самій мові. При цьому мова наділяється універсальною структурою, національні форми якої лише обопільно компенсують варіанти цієї структури.

Існування складних відносин між картиною світу як відображенням реального світу та мовної картини світу як фіксацією цього відображення за допомогою мови – засоби кодування та передавання культурної інформації – визначається тим, що семантична система ні структурно, ні функціонально, ні змістовно не зводиться до

лінгвістичних структур. Концепти, що входять до концептосфери народів, які говорять різними мовами, зазвичай, багато в чому однакові за своєю природою. Однак вербальне вираження понятійного (мисленнєво абстрактного) змісту, здобутого людиною у процесі своєї діяльності, варіюється та у способах номінації.

МОРОЗ Роман Сергійович,

студент 4 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів

і природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

ЗУСНКО Неля Олександрівна

ЕТИМОЛОГІЯ СЛОВА «ДЕРЖАВА» У РІЗНИХ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВАХ

Етимологія - це розділ мовознавства, що вивчає походження слів і їх споріднені зв'язки з іншими словами тієї самої або інших споріднених мов. Французький філософ Рене Декарт стверджував: «Визначайте правильно значення слів - і ви позбавите світ від половини помилок!» Виходячи з етимологічного підходу до трактування значення державних інститутів цікаво проаналізувати поняття як «держава».

У трьох слов'янських мовах, які мають однакові корені походження: чеської, польської та української, термін «держава» має зовсім різне значення. Етимологія чеського «stat» нічим не відрізняється від аналогічного трактування «терміну» слова в інших основних західноєвропейських мовах: «state-staat-etat-stato», має походження від латинського терміну «status», яке можна перекласти дослівно «статут», «положення», «статус», «обставини». Першочергово цей термін необхідно розглядати через призму асоціації з римськими ідеями про «status rei publicae», або «стан суспільних справ». Згодом цей термін втратив своє відношення до певних соціальних груп і став асоціюватися з правовим порядком всього суспільства і апаратом його забезпечення, інакше кажучи, з законом.

Польською мовою держава - це «panstwo», тобто функція держави йде від панства - шляхти. Таким чином, якщо для чехів держава репрезентує всі статуси громадян, то у поляків визнається тільки один статус - правлячої групи.

Слово «держава» вживається як у чеській, так і польській, білоруській, болгарській, сербській так і всіх інших слов'янських мовах. Етимологія українського терміну «держава» - походить від слів «держати», «тримати», «утримувати», «володіти», і фактично це форма землеволодіння, але без жодного натяку на правлячий стан суспільства. Також можна помітити схожість походження чеського слово «země», польського «kraj» та українського «країна», адже тут немає політичного фактору, а є лише просторовий. Це слово («країна») походить від праслов'янського періоду, мало значення «територія, яка належить племені».

Зовсім інша етимологія цього слова у російській мові. Виходячи з того, що на росії все належить одній людині - царю-самодержцю, або «государю», держава називається: «государством», тобто держава на росії похідна від «государя».

Можна помітити, якщо йти із Заходу на Схід, від Чехії до росії, як через назву держави згасають республіканські відтінки значень і наростають деспотичні. У Чехії держава - це чиста res publica, або «спільна справа». У Польщі держава - це інститут управління шляхти, бо до управління дотичний лише один стан, а не всі разом як в Чехії. Ну і у росії - вся повнота влади, не обмеженої законом, належить одному володарю-«государю». Лише Україна залишається за бортом модернових течій державного управління, використовуючи для назви держави найбільш архаїчну майже феодальну назву. Але цьому є підтвердження: Україна - це держава, влада в якій належить тим хто має сили її одержати і утримати. Це не спільна справа нації, це не спільна справа деспота.

ОСАДЧИЙ Олексій Юрійович,

студент I курсу факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК,

Національний університет біоресурсів і природокористування України (м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

ТЕПЛА Оксана Миколаївна

КОМЕНТАР ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДОБРАЖЕННЯ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ

У сучасній лінгвістиці проблема реконструкції цілісної картини світу, тобто образу світу за даними мови, є завданням теоретичної сеантики, лексикографії та лінгвокультурології. Інтерес до мовної картини світу виявлено ще роботах німецького вченого XIX століття У. фон Гумбольдта, який писав, що різні мови є нації органами їх оригінального мислення та сприйняття. Гумбольдт підкреслює залежність мови від мислення та зумовленість її кожною конкретною мовою, що містить у собі свою національну самобутню класифікаційну систему, яка визначає світогляд носіїв даної мови та формує їх картину світу. Говорячи про те, що, опановуючи інші мови, людина розширює «діапазон людського існування», Гумбольдт мав на увазі саме розуміння за допомогою мови через «мовне світобачення» - картини світу іншого народу.

Мова - невід'ємна і важлива частина будь-якої національної культури, повноцінне ознайомлення з якою обов'язково передбачає не тільки вивчення матеріальної складової

цієї культури, не тільки знання її історичної, географічної та історичної культури, але й спробу проникнення в спосіб мислення нації, спробу поглянути на світ очима носіїв цієї культури, з їхнього погляду. Зробити це можна не інакше, як вивчивши мову, якою говорять представники певного культурного соціуму, тобто, проникнувши в іншомовну мовну картину світу.

Мовна картина світу - це частина загальної картини світу, що є специфічною для певного народу, що вбирає сукупність понять і ідей. Незважаючи на те, що навколишній світ єдиний, картини світу різних народів можуть сильно відрізнятися. Для того, щоб порівняти картини світу та виявити можливі лакуни, ми порівняли коментарі до твору Дж.Остін «Менсфілд Парк» англійською та німецькою мовами. Ми отримали такі результати: в англійському варіанті 164 об'єкти коментування на 360 сторінок, а німецькому - 33. У тому числі 27 - є загальними, тобто лише 27 позицій коментуються в обох варіантах.

Порівнюючи коментарі до всіх вищезазначених творів, ми можемо сказати, що як коментовані об'єкти найчастіше виступають іменники (toff, tart, purser, hearse, arteli, Cossacks). Серед об'єктів коментування найчастіше трапляються власні імена (Triumphal Arch, Witte, Antigua, Westminster, Cambridge, W.Scott).

Мовна картина світу – це частина культурної (концептуальної) картини. Культурна та мовна картини світу тісно взаємопов'язані, перебувають у стані безперервної взаємодії і сягають реальної картини світу, а точніше, просто реального світу, що оточує людини.

ОХРИМЕНКО Дарія Валеріївна,
*студентка 1 курсу факультету харчових технологій
та управління якістю продукції АПК,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*
Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна

БАГАТОМОВНІСТЬ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНА КАРТИНА СВІТУ

Процеси, які визначають мовну ситуацію у світі, підтверджують думку про те, що мова - це живий організм. Поступове звільнення від залежності характеризувалося появою більшої кількості національних держав, а відповідно державних і офіційних мов. А з поступовим переходом людства до інформаційного суспільства питання про роль мови як основного засобу соціальної взаємодії та взаємовплив мов набувають першочергового значення.

Зазвичай багатомовність розглядають у межах лише країни чи частини земної кулі. Дослідники розрізняють країни, де існує чітка мовна більшість та одна або багато меншинних мов, і країни, де тільки є меншинні мови без більшості. Перша модель домінує в Європі та в нових європейських державах. Як приклад - Європа із трьомастами мовами і Нігерія із чотирмастами, які переважно поширені тільки в цій країні. Попри багатомовність народів, необхідно вибудовувати конкретні мовні мости між ними. Виникає проблема вибору - як мови в цьому допоможуть. Питання доволі болісне, бо

сильніші, розвиненіші та прогресивніші мови можуть витіснити слабші подекуди методами етногеноциду.

Унаслідок глобалізації світових процесів та інформаційного простору відбувається розширення та прискорення політичних, економічних та культурних обмінів. Наразі національний інформаційний простір уже не розглядають як щось обмежене кордонами, бо важливою його ознакою стала відкритість до глобальних інформаційних потоків. Глобалізація нічим не загрожує там, де національний продукт і національна мова переважають в інформаційних обмінах. Цього не можна сказати про Україну, адже доефірний час теле- і радіостанцій ще досі активно заповнюється не україномовним продуктом.

Сучасна мовна ситуація характеризується тим, що, незважаючи на велику кількість мов світу (близько п'яти тисяч мов, якими послуговується людство на п'яти континентах), спостерігається тенденція до значного поширення п'яти - семи так званих світових мов. Серед них виділяють англійську, іспанську, французьку, арабську, португальську. Ці мови є національно негетерогенними, тобто розподіляють свої функції, обслуговуючи різні нації і різні культури. Мовець повинен розглядати знання цих мов як необхідну реальність та інструмент для досягнення певних шаблів професіоналізму. Власна мова виступатиме гарантом збереження національно-культурної ідентичності.

Мовна ситуація у світі стає дедалі більш динамічною та складною. Майже в одному місці можуть функціонувати різні мови з різним культурним минулим і сьогоденням. Наприклад, на будь-якій вулиці французького міста панує французька мова, але, зайшовши до крамниці, власниками якої є арабомовна родина, почуєте арабську. Нині сучасне суспільство є поліетнічним, а тому, породжуючи багатомовність, потребує діалогу.

ПОПКО Ніколь Павлівна,

студентка 1 курсу

факультету харчових технологій та

управління якістю продукції АПК,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України (м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

ТЕПЛА Оксана Миколаївна

КОНЦЕПТ «ПРИРОДА» В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВНИХ КАРТИНАХ СВІТУ

Кожна мова формує певний комплекс уявлень про навколишню дійсність, що не збігається або частково збігається з баченням світу носіїв іншої мови, представників іншої культури. Цей комплекс уявлень називають можна назвати картиною світу.

Концептуальна картина світу змінюється набагато швидше за мовну, але саме мова спрямовує зміни понятійних уявлень. Мовна картина світу, з одного боку, формує, з другого - відбиває систему розумових образів, поглядів на об'єктах дійсності, створювану як об'єктивними, і суб'єктивними чинниками.

Потрібно зазначити, що важливою особливістю концепту є наявність у ньому трьох складових: ціннісної, понятійної та образної. Ціннісна складова має особливе значення для лінгвокультурології та обумовлює розуміння концепту як структури свідомості, в якій фіксуються цінності соціуму. Понятійний елемент формується фактичною інформацією

про реальний або уявний об'єкт. До образної складової концепту входять усі наївні уявлення про об'єкт, закріплені у мові.

Концепт «природа» є складним та багатокомпонентним, словникові визначення «природи» не характеризуються однозначністю.

Слово "природа" в українській мові має значення сутність, якість, основна властивість чогось, що реалізується в таких поєднаннях, як природа явища, у природі речей, природа соціальних відносин.

Діапазон дотику концептів «природа» та «людина» надто широкий. Природою людини називають як її природжену властивість, якість або їх сукупність, характер, так і сукупність природних властивостей, нахилів, потреб людського організму.

В англійській мові латинське запозичення, навпаки, залишилося практично незмінним. Ключовим словом, що представляє цікавий для нас концепт в англійській мові, є «nature».

Проаналізувавши відповідні статті тлумачних словників англійської мови, ми виявили істотні відмінності у значеннях українського «природа» і англійського «nature».

Природа в англійській мові розуміється як: світ, всесвіт з усіма об'єктами та явищами (the world, the universe, with all its phenomena) - infinite variety of nature; елементи природного світу, такі як гори, дерева, тварини, річки; природний ландшафт (natural scenery) - the ecological balance of nature; природний світ, що існує без втручання людини та цивілізації (the natural world as it exists without human beings or civilization), - wild nature; сила, що лежить в основі всіх явищ матеріального світу (The power underlying all phenomena in the material world), - Mother Nature; характеристика, тип, вид предмета чи явища (character, kind or sort), - books of the same nature.

Зважаючи на викладене вище, можна дійти висновку, що концепт «природа» містить у собі такі ключові семи: абстрактність; масштабність; початковість, вродженість, первинність; надприродність, божественність, перевага над людиною; близькість до людини.

РУБАН Соня Олександрівна,
студентка І курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ФРАЗЕОЛОГІЗМ ЯК СТИЛІСТИЧНИЙ ПРИЙОМ

У кожній мові є фрази, які не можна зрозуміти буквально. Навіть якщо в такому словосполученні відомі значення всіх слів і граматика повністю зрозуміла, загальний зміст фрази все ще може збити з пантелику. Одна з ключових речей, щоб говорити як носій, є здатністю використовувати і розуміти випадкові вирази, або ідіоми. Англійська мова повна фразеологізми, і повсякденні розмови насичені ними. Вони також зустрічаються в книгах, газетах, журналах, електронних джерелах тощо.

Фразеологізми додають мові колориту, яка стає менш незграбною, звучить менш чужорідною, якщо ми використовуємо їх правильно і в достатній кількості. Засвоєння фразеологізмів допомагає краще зрозуміти те, що ми читаємо та чуємо. Фразеологізми здебільшого не перекладаються слово в слово, чи буквально. Вони

працюють як групи слів, а не як окремі слова. Переклад кожного слова самостійно призведе до втрати сенсу і в багатьох випадках закінчиться маячнею.

Порядок слів фразеологізмів і їхня структура часто не є гнучкими. Фразеологізми слід запам'ятовувати в точному порядку слів і відтворювати без будь-яких перестановок. Не можна сказати *You've got a golden heart*, тому що правильним виразом є *You've got a heart of gold* (У тебе золоте серце!).

Кращий спосіб вивчити і фразеологізми – почути та відтворити їх. З метою розвинути слух, вловлюючи фразеологізми, слід навчитися прислухатися до них. Якщо ви не знаєте, що означає вираз, запитайте у носія мови або подивіться в словник. Нижче наведено текст розмовною англійською мовою, який важко зрозуміти, не знаючи фразеологізмів:

*Sam is a **real cool cat**. He never **blows his stack** and hardly ever **flies off the handle**. **What's more**, he knows how to **get away with things**. Well, of course, he is **getting on**, too. His hair is **pepper and salt**, but he knows how to **make up for** lost time by **taking it easy**. He gets up early, **works out**, and **turns in** early. He takes care of the **hot dog stand like a breeze** until he gets **time off**. Sam's **got it made**; **this is it** for him.*

Наступний текст наводиться в більш формальному відносно вільному від фразеологізмів розмаїті англійської мови. Він абсолютно зрозумілий, але позбавлений колориту та виразності:

Sam is really a calm person. He never loses control of himself and hardly ever becomes too angry. Furthermore, he knows how to manage his business financially by using a few tricks. Needless to say, he, too, is getting older. His hair is beginning to turn grey, but he knows how to compensate for wasted time by relaxing. He rises early, exercises, and goes to bed early. He manages his frankfurter stand without visible effort, until it is someone else's turn to work there. Sam is successful; he has reached his life's goal.

Те ж саме можна сказати і про переклад, який є правильним, але програє в емотивності та яскравості:

«Сем дуже спокійна людина. Він ніколи не втрачає контроль над собою й рідко сердиться. Крім того, він знає, як вести свою справу з фінансового погляду, вдаючись до деяких хитрощів. Звісно він теж старішає. Його волосся сивіє, проте він уміє відновлювати витрачені сили відпочинком. Він рано встає, робить гімнастику й рано лягає спати. Зі своєю роботою в ковбасному магазині він може впоратись без особливих труднощів, встигаючи все робити перед тим, як його змінять. Сем цілком щасливий – він досяг мети свого життя».

Ідіоматичні вирази, що використовувались в цьому тексті, можна подати в виді глосарію ідіом до англійського тексту, насиченого ідіомами.

СТРЕМЕДЛОВСЬКА Марія Павлівна,

студентка 1 курсу факультету харчових технологій

та управління якістю продукції АПК,

*Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

Наукове керівництво – доцент

ТЕПЛА Оксана Миколаївна

КОНЦЕПТ «ХАРЧУВАННЯ» В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВНИХ КАРТИНАХ СВІТУ

Мова є формою і засобом відображення людиною навколишньої дійсності та її самої, засобом отримання знань про цю дійсність. Вивченням людини в аспекті її взаємодії з навколишнім світом, зафіксованим в свідомості у вигляді понять, образів,

асоціацій, символів, поведінкових актів, займається лінгвокультурологія – наука, що відповідає сучасним вимогам лінгвістики і культурології. З урахуванням розуміння того, що культурою формується картина світу, в тому числі і мовна, і що мова пронизана культурою, нині спостерігається стрімкий розвиток лінгвокультурології як науки, що вивчає і описує зв'язки мови і культури в їхній синхронній взаємодії через аналіз мовних явищ, який спрямований на виявлення національно-культурної специфіки. Розвиток цієї науки був обумовлений також і тим, що виявилася невідповідність семантики та простого відображення картини світу. У лінгвістиці основною одиницею, що інтегрує в собі мову і культуру в їхньому взаємопроникненні, є культурний концепт, який характеризується комплексом значень, що їх набуває мовний знак, експліціюючи національно значимий смисл. Мова як своєрідна частина національної культури, концептуалізує і відображає всі її елементи. Найменування гастрономії та всього, що з нею пов'язане, належить до ключових лінгвокультурних концептів. Упродовж всієї історії, харчування стає цілісним відображенням культурного простору певної нації та розвиває національно кулінарну традицію, набір страв, типових для певної спільноти.

Визначення культурного концепту «їжа» в сучасній теорії мови ХХІ століття зумовлено дослідженням національних особливостей крізь призму фразеології, що своєю чергою в семантиці української лінгвокультури відображає особливості менталітету і традицій нації. До того ж варто констатувати, що окреслена проблематика в лінгвокультурології є однією з найменш досліджених, попри високу культурологічну значущість, оскільки культурний концепт «їжа» посідає фундаментальний щабель у системі національних цінностей.

Найбільш широко представленою, звичайно, є категорія компонентів культурного концепту «їжа». Серед цієї групи виділимо такі складові: – яйце, використання якого в українській фразеології демонструє певне заняття або своєрідне втручання у справи іншого: носитися як курка з яйцем, як квочка на яйцях; – риба, котра в фразеологізмах, як правило, має позитивну конотацію, що можна пояснити з погляду популярності в певний період саме рибної юшки серед козаків: як риба в воді, риби наловити та ніг не змочити; – сіль, котра відображає у фразеології магічні властивості, оскільки свого часу їй надавали значення оберегу та використовували у медицині. Проте, аналізуючи фразеологізми з цим компонентом, варто вказати негативну конотацію: сіль в очах, насипати сіль на рану, сіль тобі на язык, пуд солі з'їсти. До того ж таку позицію мотивованості паремій також підтверджено приказкою «недосол на столі, пересол на голові»; сир, масло в українській культурі символічно асоціюються з достатком та добробутом: купатися, як сир у маслі, мов маслом по душі. – мед в українській семантиці має схоже значення: медові дні; липнути як бджоли до меду.

До фразеологічних одиниць з кулінарним компонентом, що посідають чільне місце в англійській лінгвокультурі, належать такі компоненти, як: pudding, bacon, ale, eggs, porridge, toast.

До інших фразеологізмів-гастрономів належать такі: to have somebody on toast – мати над кимось владу; to do porridge – відбувати покарання, сидіти у в'язниці (походження цього виразу пов'язано з тим, що вівсяна каша була дешевою та зазвичай нею годували в'язнів); like swimming through porridge – занадто важко; to go together like bacon and eggs – пліч-о-пліч (це пов'язано з тим, що у Великобританії, традиційна справа до сніданку – це смажені яйця та бекон).

Отже, фразеологічні одиниці, в семантиці яких є національно-культурний компонент, дають змогу більш глибоко представити культурно-національну специфіку фразеологізмів з характерними рисами світобачення носіїв мови, визначити роль та місце

фразеології у формуванні усної номінації та відображенні культурної самосвідомості народу, що дозволяє ґрунтовніше вирішувати задачі подальшого дослідження фразеологічного складу мови в контексті культури. Наведені приклади фразеологізмів дають нам змогу побачити, що фразеологічний склад мови віддзеркалює культурну ідентичність не лише як фрагмент реальної дійсності, даний етнічній спільноті у безпосередньому сприйнятті, а й спосіб життя, переконання, світобачення і світовідчуття, національний характер, темперамент, систему цінностей, – менталітет народу, його суспільну самосвідомість загалом.

СУПРУНЕНКО Діана Русланівна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
РОЖКОВ Юрій Григорович

DIALECTS OF THE ENGLISH LANGUAGE

English is a widely spoken language, with approximately 1.5 billion speakers worldwide, making it the third most commonly spoken language. However, within the English language, there are many dialects. A dialect can be defined as a variety of a language that is spoken in a particular region or by a particular group of people. This paper will explore the different dialects of the English language and the characteristics that define them.

One of the most well-known dialects of the English language is British English. This dialect is spoken in the United Kingdom and is the standard dialect for English in the UK. British English is characterized by a number of features, including the use of the letter "r" in words where it is silent in other dialects, such as "hard" and "car". It also has a number of distinctive vocabulary items, such as "lorry" instead of "truck" and "lift" instead of "elevator". British English also has a number of regional variations, such as Scottish English and Welsh English.

Another dialect of English is American English, which is spoken in the United States. American English has a number of distinctive features, including the use of a flat "a" sound in words like "dance" and "can't". It also has a number of regional variations, such as Southern American English and New England English. Additionally, American English has a number of vocabulary items that are distinct from British English, such as "truck" instead of "lorry" and "elevator" instead of "lift".

Australian English is another dialect of English that is spoken in Australia. It has a number of distinctive features, such as the use of a rising intonation at the end of sentences, even when making statements. It also has a number of vocabulary items that are distinct from other dialects of English, such as "esky" instead of "cooler" and "thongs" instead of "flip-flops". Australian English also has a number of regional variations, such as South Australian English and Western Australian English.

Canadian English is another dialect of English that is spoken in Canada. It has a number of distinctive features, such as the use of the letter "u" in words like "colour" and "neighbour", which is also found in British English. It also has a number of regional variations, such as Quebec English and Newfoundland English. Additionally, Canadian English has a number of vocabulary items that are distinct from other dialects of English, such as "toque" instead of "beanie" and "loonie" and "toonie" instead of "dollar" and "two-dollar coin".

There are also a number of other dialects of English, such as New Zealand English, Indian English, and South African English. Each of these dialects has its own distinctive features, vocabulary items, and regional variations. For example, New Zealand English is

characterized by the use of a high rising intonation, even when making statements, and the use of a number of Maori words in everyday speech.

In conclusion, the English language is spoken in many different dialects, each with its own distinctive features, vocabulary items, and regional variations. Understanding these dialects is important for effective communication, as well as for appreciating the diversity of the English language.

СУПРУНЕНКО Діана Русланівна,
*студентка 3 курсу гуманітарно-
педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*
**Наукове керівництво – асистент
ТУРІЦИНА Олена Миколаївна**

VARIETIES OF ENGLISH

English is a widely spoken language, with approximately 1.5 billion speakers worldwide, making it the third most commonly spoken language. However, within the English language, there are many varieties, also known as dialects, accents or registers. A variety can be defined as a particular form of a language that is used by a specific group of speakers, and it includes variations in pronunciation, grammar, vocabulary, and even cultural references.

One of the most well-known dialects of the English language is British English. This dialect is spoken in the United Kingdom and is the standard dialect for English in the UK. British English is characterized by a number of features, including the use of the letter "r" in words where it is silent in other dialects, such as "hard" and "car". It also has a number of distinctive vocabulary items, such as "lorry" instead of "truck" and "lift" instead of "elevator". British English also has a number of regional variations, such as Scottish English and Welsh English.

Another dialect of English is American English, which is spoken in the United States. American English has a number of distinctive features, including the use of a flat "a" sound in words like "dance" and "can't". It also has a number of regional variations, such as Southern American English and New England English. Additionally, American English has a number of vocabulary items that are distinct from British English, such as "truck" instead of "lorry" and "elevator" instead of "lift".

Australian English is another dialect of English that is spoken in Australia. It has a number of distinctive features, such as the use of a rising intonation at the end of sentences, even when making statements. It also has a number of vocabulary items that are distinct from other dialects of English, such as "esky" instead of "cooler" and "thongs" instead of "flip-flops". Australian English also has a number of regional variations, such as South Australian English and Western Australian English.

Canadian English is another dialect of English that is spoken in Canada. It has a number of distinctive features, such as the use of the letter "u" in words like "colour" and "neighbour", which is also found in British English. It also has a number of regional variations, such as Quebec English and Newfoundland English. Additionally, Canadian English has a number of vocabulary items that are distinct from other dialects of English, such as "toque" instead of "beanie" and "loonie" and "toonie" instead of "dollar" and "two-dollar coin".

There are also a number of other dialects of English, such as New Zealand English, Indian English, and South African English. Each of these dialects has its own distinctive

features, vocabulary items, and regional variations. For example, New Zealand English is characterized by the use of a high rising intonation, even when making statements, and the use of a number of Maori words in everyday speech.

In conclusion, the English language is one of the most widely spoken languages in the world and has numerous dialects that vary by region, culture, and history. Each dialect has its own unique features, vocabulary, and grammar rules, which makes understanding and learning them a fascinating and enriching experience. As the world becomes more interconnected, being aware of and appreciating these differences is crucial for effective communication and building cultural understanding.

ФІЛІПОВА Єлизавета Вікторівна,
студентка 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво - доцент
ШАНАЄВА-ЦИМБАЛ Людмила Олексіївна

DIALECTS IN THE UKRAINIAN LANGUAGE

According to the New English Dictionary, the oldest sense of the term *dialect* (1577) was 'a manner of speaking' or 'phraseology', in accordance with its derivation from the Gr. *dialectos* 'a discourse or way of speaking'. The modern meaning is somewhat more precise. In relation to a language such as English, the term *dialect* is used in a special sense to signify 'a local variety of speech differing from the standard or literary language'.

A dialect is a linguistic system that:

- shows a high degree of similarity to other systems so that at least partial mutual intelligibility is possible;
- is tied to a specific region in such a way that the regional distribution of the system does not overlap with an area covered by another such system;
- does not have a written or standardised form, i.e. does not have officially standardised orthographic and grammatical rules.

A **regional dialect** refers to features of grammar and vocabulary against a geographical background. A regional dialect includes a distinctive regional accent but the reverse does not necessarily follow.

The Encyclopedia of Modern Ukraine defines the concept of dialect as a variety of the Ukrainian language, which, in combination with the literary language, forms a colloquial language. Ruslan Serdega, an expert in dialectology and candidate of philological sciences, explains that dialect is used as a means of communication by a limited number of people united by a territorial, professional or social community.

There are two types of dialects — territorial and social. The difference between them is that territorial dialects are characteristic of a certain territory and relate to all aspects of the language: vocabulary, grammar, phonetics. Social dialects reveal their peculiarities only in vocabulary and phraseology.

The functioning and distribution of the Ukrainian language is traditionally studied from two perspectives: dialectological and sociolinguistic. Dialectology focuses on regional intra-language differences. Sociolinguistics examines language in a wider non-linguistic social context, applies a whole range of sociological methods. According to the results of dialectological studies, the territory of the country is divided into different dialects, zones of

concentration of characteristic language phenomena, which, however, are not interpreted as separate language communities, that is, groups of people who have common norms and ideas about language.

32.6 million respondents (67.5% of the population of Ukraine) consider the Ukrainian language to be their native language according to the 2001 census. It is incorrect to consider all of them as speakers of dialects, since in the cities dialect features are erased due to "koinization". Regional centers and large cities always accumulate representatives of different languages and dialects.

We can talk about 54 different language communities in the urban area (cities with a population of more than one hundred thousand inhabitants), the formation of which is influenced by a number of factors. First, they have a different number of native speakers of Ukrainian. Only in Ternopil, Lutsk, Ivano-Frankivsk and Rivne this indicator exceeds 90%. In 16 cities (Kyiv, Lviv, Bila Tserk, Khmelnytskyi, Oleksandria, Poltava, Vinnytsia, Zhytomyr, Kropyvnytskyi, Chernivtsi, Cherkassy, Uzhgorod, Sumy, Kremenchuk, Chernihiv, Kryvyi Rih) it ranges from 88 to 70%.

Urban "koine" can also influence each other, especially if the cities have close contacts or are in the same agglomeration.

ШАМА Богдана Олегівна,
студентка 3 курсу
економічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м.Київ, Україна)

Наукове керівництво - старший викладач
РОЗГОН Ірина Юрївна

АНГЛІЦИЗМИ В ДІЛОВІЙ МОВІ ЯК ІНТЕРНЕОЛОГІЗМИ

Масове входження англійської лексики в сучасну українську мову пов'язано з інтернаціоналізацією нашого життя, яке відкрите будь-якій мові та культурі. Сьогодні практично в кожній мові присутні англіцизми. Це закономірне і зрозуміле явище в епоху інтернетизації життєвого простору та ведення бізнесу.

Англійська мова є загальноживаною мовою технологій та інновацій, тому найбільше слів на позначення нових процесів, технологій, продуктів надходить у світові мови саме з англійської. В якості прикладів лексичних одиниць, які почали використовувати ще в 2000-х роках приведемо наступні: *геймер, мейл, плагін, Wi-Fi, сайт, hotmail, e-mail*. Прикладами сучасних інтернаціональних термінів служать такі слова, як *інтерфейс, конектор, процесор, рейтинг, трек, тюнер*. Відносно недавно такими запозиченнями для українців були слова: *інтернет, онлайн, гугл, диджитал*. Нині ці слова загальноживані й здається, що вони були у нашій мові завжди.

Сучасний період розвитку української мови характеризується досить толерантним ставленням до запозичення нових слів у силу політичних, економічних, культурних умов. Потреба в номінації нових понять та явищ дійсності, а також мода на англійську лексику призвели до численних прямих запозичень з англійської мови. До речі, цьому сприяють і базові тенденції мовного розвитку – прагнення до мовної економії та експресивності.

Найпоширенішими англіцизмами в українській діловій мові є слова зі сфер технологій, фінансів, маркетингу та менеджменту. Наприклад, такі терміни, як "стартап", "краудфандінг", "блокчейн", "брендинг", "хаб", "аутсорсинг" вже широко використовуються в українських бізнес-колах, отже, збагатили українську мову і стали інтернеологізмами. Ці слова часто не мають безпосередніх українських

відповідників, або ж українські варіанти вживаються значно рідше чи є менш влучними.

Не можливо не розглянути англійські аббревіатури що використовуються українською мовою у сфері бізнесу, як CEO (головний виконавчий директор), HR (відділ кадрів), IPO (вихід компанії до біржі), RT (повернення інвестицій), R&D (дослідження та розвиток), LTD (українською ТОВ), CFO (головний фінансовий директор) та стали загальновживаними.

Використання англіцизмів в українській діловій мові не є чимось новим, але останніми роками воно стало дедалі поширенішим. Частково це пов'язано з тим, що англійська мова зараз є провідною мовою міжнародного бізнесу та комерції, і багато українських компаній намагаються розширити свою роботу на світовому ринку. Спрощення реєстрації бізнесу через державний додаток «Дія» та можливості ведення малого бізнесу означає сприйняття бізнес-лексики на рівні побутової, а саме: *провайдер, блогер, стартап, хостес, рейтинг, фідбек, прайс-лист, ріелтор, фрілансер, ритейлер*.

Однак використання англіцизмів в українській бізнес-мові не позбавлене дискусійності. Деякі критики заявляють, що це може призвести до втрати мовного різновиду та завадити розвитку української мови як мови бізнесу та міжнародної комерції. Загалом, використання англіцизмів в українській діловій мові, швидше за все, продовжить зростати в подальші роки, оскільки Україна стає все більш поглибленою у світову економіку, а знання англійської мови стає все більш необхідним для досягнення успіху в сфері бізнесу та комерції.

ШУТКА Мар'яна,

*магістрантка 1 року навчання,
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

Наукове керівництво – старший викладач

ЛУГОВА Тетяна Миколаївна

КОГНІТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ, УТВОРЕНИХ ШЛЯХОМ СЛОВОСКЛАДАННЯ

Утворення неологізмів шляхом словоскладання передбачає поєднання двох і більше слів, що мають свої власні значення, у нове слово з новим значенням. При цьому часто одне із словосполучень виступає в ролі модифікатора, а інше – в ролі головного слова. Наприклад, слово «smartphone» утворене зі слів «smart» (розумний) та «phone» (телефон), і вказує на розумний телефон, який має ряд додаткових функцій.

Слід відзначити, що при утворенні неологізмів шляхом словоскладання може відбуватися зміна значень вихідних слів. Зокрема, словоскладання «brainstorming» складається зі слів «brain» (мозок) та «storming» (штурм), але вживається для позначення процесу творчого обговорення ідей.

Когнітивні особливості англійських неологізмів, утворених шляхом словоскладання, полягають у тому, що новоутворені слова зазвичай зберігають зв'язок із значенням вихідних слів, але можуть набувати додаткових відтінків значення в залежності від контексту вживання. Також важливо враховувати, що неологізми шляхом словоскладання можуть бути відомими лише в обмеженому колі користувачів.

Наприклад, неологізм «selfie» став дуже популярним серед користувачів соціальних мереж, але його значення не обмежується лише самотійною фотографією, зробленою за допомогою мобільного телефону. Залежно від контексту, слово «selfie»

може мати різні конотації, наприклад, відображати некритичну поведінку або самовдоволеність людини.

Таким чином, когнітивно-семантичні особливості англійських неологізмів, утворених шляхом словоскладання, є важливими для розуміння сучасного англомовного середовища та розвитку наукових та технічних термінів. Дослідження в цьому напрямку допоможуть зрозуміти, як формуються нові слова та як їх значення змінюються з часом.

Поряд з когнітивно-семантичними особливостями такі неологізми мають і певні характерні риси в стилістичному плані. Однією з головних стилістичних особливостей англійських неологізмів, що утворюються шляхом словоскладання, є їх граматична структура. Ці нові слова можуть мати складну структуру, включаючи кілька коренів та префіксів, що додає до них певну нюансовість та різноманітність.

Ще однією стилістичною особливістю є те, що багато неологізмів, що утворюються шляхом словоскладання, є скороченнями або аббревіатурами. Це може впливати на те, як ці слова сприймаються та використовуються в мові. Наприклад, «vlog» є скороченням від «video blog», а «guesstimate» - від «guess» та «estimate».

Крім того, стилістичні особливості англійських неологізмів можуть впливати на їхнє вживання в мовленні. Наприклад, слова, що містять префікс «nano-», можуть використовуватися у наукових контекстах, тоді як слова з префіксом «cyber-» частіше вживаються у повсякденному мовленні.

Переклад англійських неологізмів, утворених шляхом словоскладання, є викликом для багатьох перекладачів. Оскільки такі слова є новими та незвичайними для української мови, вони можуть бути складними для перекладу та розуміння. Тому, для успішного перекладу необхідно враховувати деякі особливості.

Перш за все, необхідно розуміти семантику коренів та префіксів, що входять до складу неологізму. Це допоможе визначити його значення та вибрати найкращий варіант перекладу. Наприклад, слово «cyberbullying» може бути перекладене як «кіберзнущення» або «інтернет-булінг».

Другим важливим аспектом є те, що неологізми можуть мати різну ступінь стандартизації та використання. Наприклад, деякі неологізми можуть бути популярними тільки в певному контексті або галузі, тоді як інші можуть стати загальноприйнятими в мовленні. Тому, при перекладі необхідно враховувати контекст та мету тексту.

Крім того, необхідно звернути увагу на граматичну структуру та синтаксис неологізму. Це допоможе вибрати найбільш точний переклад та дотримуватись правил української мови. Наприклад, слово «guesstimate» може бути перекладене як «приблизна оцінка», але для досягнення більш точного перекладу необхідно розуміти граматичну структуру слова та правильно вибрати переклад для кожної частини слова.

Узагалі, переклад англійських неологізмів, утворених шляхом словоскладання, є складною задачею, що вимагає від перекладача великої уваги та знань мови, а також здатності до креативного мислення та пошуку найкращого варіанту перекладу. Важливо також зберігати смисл та стиль оригінального тексту, адже неологізми можуть мати свою власну стилістику та емоційне забарвлення.

Для успішного перекладу неологізмів, утворених шляхом словоскладання, перекладач повинен бути озброєний не лише знаннями англійської та української мов, але й знаннями галузей, які стосуються неологізмів. Наприклад, для перекладу термінів з сфери технологій потрібні знання з програмування, для перекладу медичних термінів потрібні знання з медицини.

У зв'язку з швидким розвитком технологій та наук, неологізми стають все більш поширеними та необхідними в мовленні. Тому, важливо забезпечити якісний та точний переклад цих термінів, щоб забезпечити зрозумілість та правильність інформації. Правильний переклад неологізмів, утворених шляхом словоскладання, не тільки допоможе зберегти зміст оригінального тексту, але й зробить його більш доступним та зрозумілим для читача українською мовою.

Hubert SEGENTOWSKI,
студент 1 курсу
факультету польської філології,
Поморська академія в Слупську
(м. Слупськ, Республіка Польща),

ДУДИК Дарія Анатоліївна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – професор
ЛИЧУК Марія Іванівна

УКРАЇНСЬКА МОВА – МАЙБУТНЄ ДОЛЕНОСНОГО НАРОДУ НА ЗЕМЛІ

В умовах воєнного стану проблема мовної культури українців залишається важливою, оскільки на сьогодні українці опинилися в різних країнах світу. З одного боку, відчутним є активне повернення «обличчям» до української мови: і в повсякденному житті, професійній діяльності, політичній комунікації. Підтвердженням таких фактів є спостереження за нашим мовленням в повсякденні та мовленням представників засобів масової інформації, що повинно відбивати найвищі зразки культури спілкування в соціумі. Однак, з іншого боку, мовлення українців залишається віддаленим від літературної мови, оскільки часто уживаними є слова-покручі, знижена чи обценна лексика.

З огляду на те, що будь-який учасник комунікації повинен досконало володіти українською літературною мовою, актуальним є питання: якими шляхами можна досягти такого рівня? Особливо важлива роль у вирішенні такого питання відводиться загальноосвітнім школам і закладам вищої освіти.

Основою навчальних програм з лінгвістичних дисциплін у закладах вищої освіти, зокрема і в НУБіП України, є вироблення практичних навичок правильного письма і правильного усного висловлювання. Студенти повинні опанувати літературний стандарт — феномен національної мови, який забезпечує єдність нації, наступність передавання мовно-літературних і культурних традицій, виступає засобом спілкування в різних сферах суспільного життя.

Що є основою вислову «володіти літературною мовою»? Володіння літературною мовою означає дотримання кодифікованих норм, вироблення практичного, переважно автоматичного досвіду у використанні словника, фразеологічного багатства, лексико-семантичних варіантів, синонімічних синтаксичних конструкцій, щоб якнайточніше і найглибше вербально оформити думку, досягнути бажаного впливу на комунікантів. Автоматизм у послуговуванні мовними засобами повинен забезпечувати оперативність, легкість знаходження потрібного вислову в індивідуальній мовній пам'яті і швидке впровадження його в практику спілкування.

Дослідники відзначають тенденцію, яка простежується в багатьох європейських країнах: колосальне соціальне, а, отже, і мовне зрушення. Наприклад, у Франції діє жорстка державна мовна політика і контроль. Кожний державний діяч повинен володіти правильною і виразною літературною, тобто соціально престижною, мовою.

Підґрунтям мовного виховання української молоді повинно бути повернення до традиційного мовного ідеалу. Він включає три сутнісні складники. Перший – строга мисленнєва насиченість. Мисленнєва діяльність формує думки, виструнчує їх в певній послідовності. Такі думки повинні бути позначені не кількістю, а якістю. Другий складник – це діалектика таких ключових категорій мови, як істина і правда. Для їхньої вербалізації

послугуються певним арсеналом лексем, мовних конструкцій, позначених позитивною семантикою. Третій складник охоплений поняттям «краса мови», який трактують як стрункість і чіткість вираження думки. У певних мовленнєвих ситуаціях думка може мати образне виявлення, тобто думка поетично осмислює об'єктивну дійсність. Отже, симбіоз думки, правди і краси утворює традиційний мовний ідеал. Варто пам'ятати, що гармонійне вираження таких ознак можливе в градуальних характеристиках.

Мовна ситуація в українському суспільстві повинна не тільки підтримуватися, а й створюватися та контролюватися державою. Це питання залишається життєво важливим з огляду на місце України серед європейських держав. З оперттям на рекомендації лінгвістів, держава повинна виробити єдину, науково обґрунтовану і послідовну мовну політику.

Українське суспільство – це суспільство високоосвічених, інтелігентних, грамотних громадян. Як професіонали своєї сфери діяльності вони повинні уміти говорити: правильно, легко, красиво і правдиво – і публічно, і під час виконання своїх професійних обов'язків, і в повсякденні. «Отже, – як закликає українська лінгвістка Марія Каранська, – невтомно шукаймо правильні шляхи й сміливо йдімо по них, наполегливо вивчаймо рідну мову та навчаймо її всіх українських людей, охороняймо й розвиваймо свою мову, щоб зберегти на майбутнє свій доленосний народ на планеті Земля».

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

АНДРУЩЕНКО Ірина Андріївна,

студентка 1 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

СИДОРУК Галина Іванівна

ГРАМАТИЧНІ ТРУДНОЩІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Науково-технічний переклад вимагає від перекладача не лише вміння передавати суть повідомлення, а й граматично правильно сформулювати його в мові перекладу. У таких перекладах особливо актуальними є проблеми, пов'язані з відсутністю еквівалентів певних термінів або конструкцій у мові перекладу, а також з неоднозначністю граматичної структури.

Однією з основних граматичних проблем науково-технічного перекладу є розбіжність між граматичною структурою МО та МП. Українська мова має складну граматику з численними відмінками та сполученими дієсловами, тоді як англійська має значно спрощену граматичну структуру. Така розбіжність може призвести до труднощів у виборі еквівалентних граматичних конструкцій, що може вплинути на зрозумілість та точність перекладу.

Іншою граматичною проблемою, що часто виникає при науково-технічному перекладі, є використання важких конструкцій та спеціалізованого термінологічного словника. При перекладі наукових текстів часто виникають проблеми з формулюванням статистичних даних та математичних формул. Ці проблеми вимагають не тільки знання технічної термінології, а й знання математичних та статистичних понять, формул та способів їх застосування. Наприклад, перекладач повинен знати правильні математичні терміни, зокрема алгоритм, вектор, матриця тощо, та вміти правильно формулювати математичні формули та рівняння, що використовуються в наукових текстах.

Додатковими граматичними труднощами, з якими можуть зіткнутися перекладачі при науково-технічному перекладі, є вживання складних конструкцій, зокрема пасивних конструкцій, складних речень та різних видів залежних речень. У цьому випадку перекладач повинен знати граматичні правила й структури різних мов, а також вміти правильно перекладати складні конструкції з МО цільовою мовою.

Ще однією проблемою, пов'язаною з граматиною, є вживання правильного часу та порядку слів. В українській мові вживається дієслово у минулому часі, щоб описати події, які відбулися в минулому, тоді як англійська мова вживає також часові форми *Present Perfect* та *Past Perfect* для опису подій, які відбувалися до часу, про який йдеться. Тому перекладач повинен правильно вживати часові форми та порядок слів для правильного вираження смислу.

Усі ці граматичні труднощі науково-технічного перекладу можуть призвести до зниження якості перекладу та до збільшення кількості помилок. Тому, для успішного перекладу науково-технічних текстів, перекладач повинен мати добре знання мови, знати технічну термінологію та граматичні правила, а також мати досвід в перекладі наукових та технічних текстів. Важливо також враховувати те, що при перекладі науково-технічних текстів не завжди можна дослівно перекладати слова та вирази, тому перекладач повинен мати високий рівень культури мови та вміти вибирати правильні еквіваленти залежно від контексту та мети перекладу.

Для подолання граматичних труднощів перекладу науково-технічних текстів перекладач може використовувати деякі техніки та методи, такі як ретельне вивчення та збільшення словника технічної термінології, вдосконалення своїх знань граматики та структури мови, використання спеціалізованих довідників та ресурсів для перекладу науково-технічних текстів, а також співпрацю з іншими фахівцями та експертами в галузі, яку він перекладає. Граматичні труднощі науково-технічного перекладу можуть виникати через вживання складних конструкцій, правильне вживання часових форм та порядку слів, а також через використання технічної термінології та математичних формул. Для їх подолання перекладач повинен мати досвід у перекладі науково-технічних текстів, високий рівень культури мови, вміти вибирати правильні еквіваленти та використовувати спеціалізовані довідники та ресурси.

БАЧИНСЬКИЙ Іван,
*магістрант 1 року навчання
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – старший викладач
ЛУГОВА Тетяна Миколаївна**

АНГЛІЙСЬКА ТЕРМІНОЛОГІЯ В АГРАРНІЙ СФЕРІ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Переклад англійської термінології в аграрному секторі може бути складним завданням через специфічні особливості використання термінів та їхню семантику, що потребує уважного підходу та знання особливостей обох мов. Особливості структури та семантики англійської термінології, яка використовується в аграрному секторі, не тільки забезпечують розуміння спеціалізованої інформації, але і впливають на ефективність комунікації між фахівцями. Дослідження структури та семантики термінології в

аграрному секторі є важливим, оскільки це допоможе досягти більшої точності та чіткості в розумінні технічної інформації.

Структурно-семантичні особливості англійської термінології в аграрно-промисловому комплексі включають специфічні структури словосполучень та відносно жорсткий порядок слів у технічних термінах. Наприклад, технічний термін "livestock breeding" (тваринництво) має структуру, що складається зі словосполучення "livestock" (тваринництво) та "breeding" (розведення), а не може бути замінений на "breeding livestock". Крім того, англійські терміни часто мають скорочення або аббревіатури, які також повинні бути відповідно перекладені. Наприклад, "GMO" (генетично модифіковані організми) або "FSA" (Федеральна служба безпеки харчових продуктів і лікарських засобів) мають конкретне значення, яке не може бути ігнороване при перекладі.

При перекладі англійської термінології в аграрному секторі українською мовою, також необхідно враховувати відмінності в семантиці та культурному контексті країн. Наприклад, термін "cattle" в англійській мові включає в собі усіх видів худоби, а не тільки корів, як це може бути в українській термінології. Крім того, перекладачі повинні враховувати національні правила транслітерації та найкращі практики перекладу технічних термінів для забезпечення точного та зрозумілого перекладу.

Щоб збільшити ефективність перекладу українською мовою, перекладачам слід ретельно вивчати та розуміти контекст та особливості тексту. Найкраще розуміння тексту можна досягти за допомогою використання контекстуального аналізу, який забезпечує зрозумілість та точність перекладу. До цього можна використовувати такі інструменти, як професійні словники, тезауруси та інші технічні ресурси.

Крім того, важливо використовувати мовні ресурси, які максимально наближені до контексту та технічної специфіки перекладу. Для цього можна використовувати спеціалізовані словники, тезауруси, бази даних термінів, або звернутися до експертів з певної галузі.

Для підвищення ефективності перекладу, важливо враховувати культурні відмінності та особливості між різними мовами. Це можна зробити за допомогою знання традицій, звичаїв та культурних особливостей країн, що використовуються у перекладі. Нарешті, ефективність перекладу також залежить від вміння перекладача працювати швидко та ефективно, без втрати якості перекладу. Для цього важливо мати високу концентрацію, грамотність та знання мовної граматики. Дотримання вимог термінологічної точності та стилістичної гармонії також допоможе збільшити ефективність перекладу українською мовою.

БІЛИЧ Мілана Сергіївна,

студентка 1 курсу

факультету інформаційних технологій,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України (м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

КАЧМАРИК Світлана Григорівна

PARAPHRASING AS A TOOL FOR EFFECTIVE TRANSLATION ADAPTATION

The role of translator in the era of globalization is growing steadily. Interaction of cultures of different peoples, which is constantly expanding, increases the value of effective intercultural and cross-lingual communication. The obvious fact is that translation has become an indispensable part of our life, revealing the prospects for essential information exchange. One of the main tasks of a translator is to convey an authentic content as completely as possible, since the specificity of translation, which distinguishes it from other types of linguistic mediation, is

that the translation is intended to fully replace the original. The recipient of the translated text perceives it as completely identical to the original one. Achieving absolute identity of the translated text with the original text is not always possible, but this does not prevent the implementation of cross-lingual communication. A professional translator, faced with translated texts, involuntarily or consciously pays attention to how certain expressions were translated, thinks about what the original text was like, and what translation transformations were used to achieve the adequacy of the translation. The paraphrasing process is purposeful. This indicates the strategic focus of paraphrasing on creating a functional equivalent of the original work, and the study of this translation technique does not lose its relevance. When translating, it is often impossible to fully preserve the specificity of the authentic content, in this case, localization is used. Localization is a subspecies of adaptive transcoding, which is defined as a type of linguistic mediation in which not only transcoding (transfer) of information from one language to another (which also takes place during translation) takes place, but also its transformation (adaptation) in order to present it in a different form, determined not by the organization of this information in the original, but by a special task of cross-lingual communication. Localization is a linguistic and cultural adaptation of the text to the conditions of the society where it is supposed to function. The use of paraphrasing as a localization tool in translation allows for the most complete cultural adaptation of the text. The use of proverbs and sayings that are widely used in the speech of recipients when translating helps to localize the original text. Paraphrasing allows solving the problem of cultural adaptation of the text. It is widely used in the translation of phraseological units, the difficulty of translation stems from the fact that most of the words and meanings of words are limited in their connections by the internal, semantic relations of the language system itself. Therefore, when translating, one has to deviate from formal-literal accuracy not only in the choice of vocabulary, but also in grammatical design. The task is to give in the translation a text that is indisputable from the point of view of the phraseological compatibility of the components of the phraseological unit in accordance with the norms of the Ukrainian language. The use of paraphrasing in the translation of phraseological phrases is one of the most frequently used means. It allows the most effective cultural adaptation of the original text, as they are sources of socially significant information and contain linguistic meanings. Paraphrasing also allows you to soften the translation of rude expressions. Thus, we can state the fact that translation paraphrasing is a relevant localization tool that helps to translate the intentional content of the original text. This technique is a reliable method for achieving the maximum adequate correspondence of the translated text to the goal of communication and allows to ensure the multi-aspect equivalence of the translation.

ВЕГЕРА Інна Олександрівна,

студентка 1 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

СИДОРУК Галина Іванівна

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НА РІВНІ ФОНЕМ І ГРАФЕМ

Основне завдання перекладача полягає в тому, щоб знайти мінімальну мовну одиницю в тексті оригіналу (це не означає найпростішу), яку необхідно перекласти. Неприпустимий дослівний переклад. Це означає, що ми не повинні опускатися тут до рівня слів, а розглядати вираз на рівні словосполучень, інакше вийде нісенітниця, нечитабельний дослівний переклад. Рівень інтонації не розглядається лінгвістами як складовою частиною мовної ієрархії, але в теорії перекладу на нього слід звертати увагу

та аналізувати. Іноді вібрація голосових зв'язок – перетинок більше, ніж слова. Інтонація здатна загострювати або перебільшення сказаного, щоб нейтралізувати або навіть спотворити його, спотворювати сказані слова – змінювати їх зміст на щось абсолютно навпаки.

5. Інтонація – музика мови. Ми, перекладачі, повинні мати слух до нього, правильно сприймати і відтворювати в переклад. Перекладач не повинен переборщити з інтонацією. Він повинен наслідувати інтонацію, а не спотворювати її чи ставити різні наголоси або акценти. У практиці перекладу трапляються випадки, коли фонemi (або графеми) стають одиницями перекладу. До кожної фонemi слова, що виходить, знаходимо еквівалент у фонематичному сховищі української мови, інакше кажучи, тут фонема виступає як одиниця перекладу. Ще одне дуже важливе спостереження: фонетична структура слів відіграє надзвичайно важливу роль у поезії і залишається дуже складною проблемою для перекладачів. Поезію важко перекладати, і ми усвідомлюємо, як про великі втрати, так і про можливі надбання, які може принести будь-який переклад. Є два варіанти перекладу, один з яких був більш розширений, розгорнутий порівняно з оригіналом і з постійним ритмом і метром. У другому варіанті перекладі лексична неточність є принциповою, оскільки поет належить до клану символістів.

Рівень фонем не повинен бути недооцінений, інакше в перекладах поезії буде бракувати чогось дуже чудового і чарівного.

Література:

Сидорук Г.І. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). К.: НУБіП України, 2016. 328 с.

ВОЗНЯК Ярослав,

*магістрант 1 року навчання
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна**

FEATURES OF ENGLISH DIPLOMATIC DOCUMENTS

Diplomatic documents are a key component of international relations and are used for communication between states, governments, and international organizations. These documents are a reflection of the state's foreign policy and its objectives. Diplomatic documents are subject to specific characteristics that distinguish them from other types of documents. In this paper, we will explore the main characteristics of diplomatic documents, their importance, and their impact on international relations.

One of the main characteristics of diplomatic documents is their confidentiality. Diplomatic documents are usually classified as confidential or secret to prevent unauthorized access and to protect sensitive information. Confidentiality is essential for effective diplomacy, as it allows diplomats to communicate freely without fear of their communication being intercepted or disclosed to third parties. In addition, confidentiality is important for maintaining trust and building relationships between states.

Diplomatic documents require a high level of precision in language, tone, and content. Diplomats must carefully choose their words and avoid ambiguity or inflammatory language that may lead to misunderstandings or misinterpretations. In addition, diplomatic documents must be accurate and free of errors, as even minor mistakes can have significant consequences in international relations.

Diplomatic documents are characterized by their formal style and structure. Diplomats use a specific set of conventions and protocols when communicating with their counterparts, including addressing each other by title and using formal greetings and closing remarks. Diplomatic documents also follow a standard format, including headings, subheadings, and numbered paragraphs, to ensure clarity and consistency.

Diplomatic language is a specialized form of communication that is used in diplomatic documents. Diplomatic language is characterized by its politeness, indirectness, and the use of euphemisms. Diplomats often use diplomatic language to soften the impact of their message or to avoid offending their counterparts. However, the use of diplomatic language can also lead to misunderstandings or misinterpretations, particularly if the language is too indirect or ambiguous.

Diplomatic documents must be understood in their broader political and historical context. Diplomats must be aware of the political climate and the historical relationship between their state and their counterparts. The context in which a diplomatic document is written can have a significant impact on its interpretation and its effectiveness in achieving its objectives.

Diplomatic documents are often written in multiple languages to ensure that they can be understood by all parties. Multilingualism is essential for effective diplomacy, as it allows diplomats to communicate with counterparts who may not speak their language. In addition, multilingualism can help to promote understanding and build relationships between states.

In conclusion, diplomatic documents are a key component of international relations and are subject to specific characteristics that distinguish them from other types of documents. The characteristics of diplomatic documents, including confidentiality, precision, formality, diplomatic language, context, and multilingualism, are essential for effective diplomacy and for maintaining relationships between states. Diplomatic documents must be carefully crafted to ensure that they achieve their objectives while avoiding misunderstandings or misinterpretations. Diplomatic documents play a crucial role in shaping the international political landscape and will continue to do so in the future.

ВОРОНKOBA Oльга Oлександрівна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво –доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

SPEAKING ON OTTAWA AND TORONTO - THE BIGGEST CITIES OF CANADA

Ottawa is situated on the Ottawa river. The cities of Ottawa and Gatineau form the core of the Ottawa-Gatineau census metropolitan area, or the National Capital Region. The population of Ottawa is more than 800 thousand people. Ottawa is the fourth largest city of the country and the second largest city in the province of Ontario. In the past this area was an Indian trading centre. The city name «Ottawa» was chosen in reference to the Ottawa River nearby, which is a word derived from the Algonquin word «odawa», meaning «to trade».

In 1857 Queen Victoria chose Ottawa as the capital of the Dominion of Canada. For a very long time Ottawa was a fur trading centre. Now a lot of different industrial factories like electronic enterprises, food processing factories, paper mills and others are also situated in the suburbs of the city.

Ottawa is famous for the National Arts Centre and the National Gallery of Canada. There are a lot of bridges and parks in the city, among which is Gatineau Park, an extensive public park on the Quebec side of the Ottawa River. About a million flowers bloom along walks in Ottawa in spring. Ottawa has many opportunities for outdoor activities in its large tracts of parkland and green spaces.

Toronto is the largest city in Canada - the capital of the province of Ontario and the center of one of the more populated regions of Canada, known as the Golden Horseshoe. It is located in the southern part of the province of Ontario, on the northwestern coast of the lake of the same name. The largest industrial, trade and financial center of Canada, a major transport hub, an important scientific, cultural, religious and artistic center. According to "Forbes" magazine, Toronto closes the top ten cities in the world with the most powerful economy. North of Toronto makes Toronto's North York neighborhood. Many Jews traditionally lived here. A memorial to the victims of the Holocaust designed by Ernest Raab was built in Earl Bales Park at the expense of the local community, and the Holocaust Center of Toronto museum was founded. Ukrainian immigrants began to settle in Toronto early in the 20th century. After the Second World War a significant number of Ukrainian veterans, many of them with a professional education, settled in Toronto. They were employed in the manufacturing industries, the service industries, trade, transportation, administration and construction. Ukrainians have developed strong economic institutions in Toronto. They own large development firms and trade companies, real estate and insurance companies, dozens of hotels, and hundreds of stores. The Ukrainian Professional and Business Club of Toronto has over 500 members and plays a leading role in Ukrainian economic and cultural affairs.

The first Ukrainian institutions to be established in the city were churches and schools. Today there are eight Greek Catholic and three Ukrainian Orthodox parishes in the city. There are also five Ukrainian Protestant churches in Toronto. The secular associations in the city are the Canadian League for Ukraine's Liberation, the Plast Ukrainian Youth Association, the Ukrainian Democratic Youth Association, sports associations, a number of veterans' associations, and several professional associations (engineers, teachers, lawyers).

ГАЛИЦЬКА Оксана Володимирівна,
студентка I

курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
СИДОРУКГ Галина Іванівна

РОЛЬ ПЕРЕКЛАДАЧА В МІЖНАРОДНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

Перекладачі відіграють дуже важливу роль у нашому світі, бо вони допомагають людям з різних країн та культур спілкуватися між собою. Перекладачі переносять інформацію з однієї мови на іншу, дозволяючи людям зрозуміти один одного. Це може бути необхідним у бізнесі, політиці, науці, мистецтві та багатьох інших галузях.

Одна з головних ролей перекладачів полягає у забезпеченні точності та вірності перекладу. Вони повинні зрозуміти не лише лексичний склад мови, але й контекст та культурні відмінності, щоб правильно передати сенс оригінального тексту. Якщо перекладач помиляється або невірно розуміє контекст, це може призвести до серйозних наслідків.

Перекладачі також мають велику відповідальність, бо їхня робота може впливати на міжнародні відносини та культурну спадщину. Наприклад, якщо перекладач неправильно

перекладе політичну декларацію, це може призвести до міжнародного конфлікту. Тому перекладачі повинні бути обізнані не лише з мовою, а й з політичною та культурною ситуацією в країнах, між якими вони працюють.

Однак роль перекладача не обмежується лише перекладом текстів. Вони також можуть допомагати людям, які приїхали в іншу країну, але не вміють мову, з оформленням документів та іншими питаннями. Це може бути дуже корисно, бо ці люди можуть відчувати себе відчуженими та беззахисними в іншій країні, і така підтримка може допомогти їм адаптуватися та знайти своє місце в новому оточенні.

Крім того, перекладачі можуть виконувати роль медіаторів у взаєминах між людьми з різних культур. Вони можуть допомогти розрішувати конфлікти та непорозуміння, що виникають через мовні та культурні бар'єри. Перекладачі можуть допомагати зберегти міжнародну співпрацю та розвивати взаєморозуміння між країнами.

У сучасному світі, де глобалізація зростає, роль перекладача стає все важливішою. Потреба у професійних перекладачах зростає з кожним днем, бо люди все більше залучаються до міжнародних ділових, наукових та культурних проєктів. Перекладачі забезпечують міжнародну комунікацію, сприяють розвитку бізнесу та культури, допомагають зміцнити міжнародні стосунки.

Ми обрали цю тему, тому що роль перекладача у нашому світі є дуже важливою та багатогранною. Перекладачі допомагають зберегти культурну різноманітність, забезпечують міжнародну комунікацію та сприяють розвитку бізнесу та науки. Робота перекладача вимагає великої відповідальності та професійності, бо їхня робота може мати серйозні наслідки. Однак, виконання цієї ролі може бути дуже великим задоволенням та цікавим досвідом, що допомагає зрозуміти та досягнути культуру та спосіб мислення інших народів.

ГАЛУШКА Софія Ігорівна,

студентка I курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

СИДОРУК Галина Іванівна

СУЧАСНИЙ СЛЕНГ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ

Проблемою є складність визначення, адже одну особу чи орган влади він задовільнить, а іншому може здатися неадекватним. Сленг виник із особливих мов субкультур. Перша та друга світові війни дали американському народу більш загальний сленг, ніж будь-які інші події в історії. Останнім часом вплив темношкірих на американський сленг став більш поширеним, ніж на будь-яку іншу етнічну групу в історії. Телебачення сприяло великому збільшенню кількості термінів, які прийняли гомосексуалісти, здебільшого через статті. Загалом первинний сленг – це споконвічна мова представників субкультури. Без неї, здається, вони були б нікими. Хоча ми знаємо, що звісно ж вони не були б нікими. Вторинний сленг використовують більше для того, щоб висловити своє ставлення та винахідливість, на мить, прикидаючись членом вуличної банди, злочинцем чи грабіжником. Загалом, щоб виразити цим свою зневагу і зверхність. Сленг темношкірих та гей-сленг пов'язані тим, що обидві субкультури надають дуже високу цінність вербальній майстерності. Темношкірі прививають риму, що задає помітні деталі у сленгу. Особа з певної групи субкультур вербально та психологічно вливається в субкультуру, яка прикидається тим, що вона відрізняється від головної культури, у конфлікті з нею та перевершує її, зокрема щодо її впевненої прямої та пишності.

Психодинаміка сленгу може бути глибшою. Вона пов'язана з двома речами: 1) захистом *его* від *суперего*; та 2) нашим одночасним бажанням і небажанням бути людьми. Сленг можна розглядати як ліки від пораненого *его*, як самостійну терапію. Сленг, як засіб, заперечує слабкість і вихваляється гріховністю. Якщо розглядати сленг, як терапію, то можна вільно стверджувати, що він необхідний для розвитку особистості, що суспільство було б неможливим без сленгу. Один з парадоксів сленгу – таке мовне явище може здатися швидкоплинним і несерйозним, але водночас має бути таким глибоким і життєво важливим для людського розвитку та порядку. Сленг схожий на ненормативну лексику. Фрейд, відомий психолог, якось зауважив, що засновник цивілізації був першою людиною, яка кинула у свого ворога прокляття, а не камінь чи спис. У певних аспектах сленг – це мова, яка має мало спільного з основною метою мови, це радже ставлення, почуття та дія. Сленг пов'язує себе з комедією в тому відношенні, що він використовує і навіть прославляє людську слабкість, тваринність. Сленговий порив – це тяга до первісної землі або чіпляння за неї, ностальгія, яка допомагає зробити терпимим важке прагнення бути цивілізованим і порядним.

Юнг (відомий психоаналітик) пов'язує *трикстера* (фігура, яка поширена у світовій міфології) із середньовічним бенкетом дурнів та іншими проявами комічного й сленгового духу, особливо тими, які роздмухують пишність, зухвалість. Юнг вважав, що процес цивілізації почався в рамках міфу про *трикстерів*, який є пам'яттю раси про досягнення людиною самосвідомості. Сленг також є ідіомою життєвої сили. Це частково “брудна” складова сленгу, але ще більше – його тенденцією жартувати про підвищення, ураження струмом, убивство чи інше знищення.

Література:

Сидорук Г.І. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). К.: НУБіП України. 2016. 328 с.

ГРИГУРА Вікторія Олександрівна,
студентка І курсу
гуманітарно-педагогічного
факультету,
Національний Університет
біоресурсів і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ЕТИЧНІ НОРМИ ПЕРЕКЛАДАЧА В ОФІЦІЙНИХ ЗАХОДАХ

Перекладачі – професіонали мови. Вони одночасно повинні бути і лінгвістами, і грамотними літераторами, і дипломатами, та, навіть, грамотними аматорами. Перекладачі повинні мати у достатній мірі вище згадані якості, щоб мати можливість перекладати свій матеріал у спосіб, прийнятний для їхніх клієнтів. Вони мають подати готовий Результат так, щоб клієнт бачив матеріал натуральним, без ознак того, що він перекладений з англійської. Основне правило, коли ви не впевнені в терміні чи фразі, зателефонуйте клієнту, задайте своє запитання та отримайте відповідь. Важливо, щоб перекладач не привертав до себе уваги, а був в основному начебто «невидимим». Перекладачі з усного чи письмового перекладу завжди повинні дотримуватися низки правил, таких як: не висловлювати свою думку, якщо, звичайно, його не запитують, нічого не додавати від себе та не видаляти з тексту чи повідомлення. Перекладач (особливо це стосується перекладача-синхроніста) повинен знати про своє право на регулярний відпочинок, їм потрібно говорити, коли це не розпізнають.

Важливо дізнатися про вимоги замовника і чи зможе перекладач відповідати ним. Перекладач повинен мати серце, щоб хотіти бути найкращим, не в змаганні, порівнюючи себе з іншими, а в тому, щоб робити все найкраще, на що він здатний. Перекладач – невидимий і часто відносно невдячний, але присутній, щоб підтримувати оратора будь-яким необхідним способом, щоб зробити повідомлення оратора зрозумілим для аудиторії. Усний/письмовий переклад – це більше, ніж слова, сказані для іншого – це слова, спрямовані та використані за призначенням для того, хто не може зробити це сам, точно так, як він це зробив би, якби мав для цього мовні навички. Перекладачі – це ділові люди. Вони мають бути до певної міри «органайзерами» для свого клієнта, полегшувачами (*facilitators*) перебування іноземця в невідомій країні, надаючи допомогу з будь-яких питань. Перш за все, перекладач – це міст. Він стоїть між двома людьми чи організаціями, одна з яких створила матеріал, а інша хоче його побачити. Він – їхнє вирішення цієї найскладнішої проблеми.

Література:

Сидорук Г.І. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). К.: НУБіП України, 2016. 328 с.

ГРИГУРА Вікторія Олександрівна,
*студентка І курсу гуманітарно-
педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*
**Наукове керівництво – асистент
ДРЕЙМАН Антон Ігорович**

ФАЛЬШИВІ ДРУЗІ ПЕРЕКЛАДАЧА

Існує взаємопроникнення слів у різних мовах. В українській та англійській мовах є групи слів, близькі за звучанням і написанням, але різні за своїми значенням та використанням. Слова іншомовного походження, що вводять в оману.

«Фальшиві друзі перекладача» можуть проявлятися як результат випадкових збігів, а в близьких мовах, особливо в споріднених. Вони засновані на споріднених або спільнокореневих словах, які мають загальний прототип в базовій мові.

Основна маса «фальшивих друзів» виявляється небезпечною особливо для тих людей, які впевнені у своїх знаннях і досить добре володіють мовами. Подібність і близька ідентичність слів за звучанням і функціями є основним джерелом таких помилок.

«Фальшиві друзі перекладача» в українській та англійській зустрічаються всередині чотирьох частин мови: іменників, прислівників, прикметників і дієслів.

Велике значення для мови мають традиції та звичаї, відображені в реаліях. Їх порушення призводить до «помилки профана», яких не можна допускати у слововживанні та перекладі.

Найпоширеніший вид стилістичної невідповідності чи розбіжності в англійських та українських словах – невідповідність, розбіжність у книжному та розмовному характері чи у специфічному функціонально-стилістичному забарвленні.

Механічне порівняння чи уподібнення семантично нееквівалентних українських та англійських слів порушує зрозумілість тексту, але не обов'язково призводить до повного спотворення змісту.

Помилки в перекладі, викликані випадками омонімії та паронімії дуже небезпечні. Таким чином слово однієї мови може бути пов'язане з одним і навіть з кількома словами іншої мови.

Неправильне сприйняття семантики «помилкових друзів» в українській мові щодо англійської також спричиняють не лише помилки у мовленні, а й призводять до різних дій під час прийняття клінічного рішення. Наприклад: лексеми, які існують в обох мовах, можуть мати протилежні значення : *комплекція* – *body building*, *complexion* – *colour of face*, *ангіна* – *illness of throat*, *angina* – *stenocardia*, *презерватив* – *means against impregnation*, *preservative* – *conservation means*...

Література:

Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). К.: НУБіП України, 2016. 328 с.

ГУТМАН Яна Леонідівна,
студентка 2 курсу юридичного факультету
Національний університет біоресурсів і
природокористування України,
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – старший викладач
ЧЕРНЕЛЯ Ірина Миколаївна

ENGLISH AS A MEANS OF COMMUNICATION IN SCIENTIFIC AND PROFESSIONAL FIELDS

The importance of English in today's world is now quite great. Not so long ago it was a foreign language for us, but today it is an international language. In every country in the world, learning English is of great importance. Almost everyone dreams of learning it at least at a basic level. Today, children are beginning to learn the language as early as pre-school age. Many do not understand whether English is needed in the modern world. But it is no secret that it plays an important role today.

There are of course many benefits to having a universal language. The most obvious advantage is that results can be more widely accessed, and scientific exchange between countries is significantly enhanced.

So, talking more about english as a means of communication in scientific we can see the next. Communication, especially in English, is an integral part of the research you perform as a scientist. Your written papers serve as a gauge of your scientific productivity and provide a long-lasting body of knowledge from which other scientists can build their research. The oral presentations you deliver make your latest research known to the community, helping your peers stay up to date. Discussions enable you to exchange ideas and points of view. Letters, memos, and résumés help you build and maintain relationships with colleagues, suppliers, employers, and so on.

Moreover, one of the main reasons to learn English is to gain a broader professional perspective. Knowing English will help: to get a better-paying job. These days, almost every financially attractive job requires English language skills. If you know the language, you can get a job in an international company where the pay level is higher and you will also have additional benefits (e.g. gym, insurance, travel reimbursement, medical care, etc.). Also it means that you can read professional literature in its original form. Every professional should be better acquainted with the latest trends, ideas, advances in their industry. Unfortunately, such information in many fields can only be obtained from English-language sources. About 85% of scientific, technological, academic publications appear primarily in English. You will have direct access to an abundance of books, articles and blogs that will help you become a first-rate specialist. What's more, you can find business partners, investors, customers at international exhibitions. Participants from all over the world come to such events and communicate in English. Therefore, if you speak the language, you will be able to conclude a profitable contract

or establish a business relationship on the spot that will ensure the development of your business. Also you can use English-language websites. From the comfort of your office or home, you can get a lot of useful information from the internet. Do you want to know the state of world markets, the specifics of doing business in different countries, the activities of this or that company, the availability of vacancies, particularly abroad? If you speak English, you won't have to turn to an unreliable online translator, you'll quickly get adequate information. In addition you can independently participate in international conferences, seminars and training sessions where high-level experts discuss the latest trends in individual sectors, exchange experiences and consider prospects for further development. With sufficient language skills, you will be able to join such important events directly and discover new horizons for your professional development.

To sum up, the use of a universal language to communicate in science and in professional fields is unavoidable. Although English has gained its status without going through a true democratic process, having a universal form of communication does allow for a wider scope and better understanding which ultimately leads to scientific progress. Knowledge of foreign languages is a step towards success in today's world, where communication in foreign languages and the processing of vast amounts of information are becoming increasingly important. The interest in learning languages is traditionally high, because to paraphrase a famous saying, one who speaks languages speaks the world. In general, a person who speaks languages is a versatile person, has a better ability to learn new things, is freer and more confident in communicating with people. Each language is a key that opens the door to something different, to something new. For example, English is the official language of international business and trade, the Internet and technology, science and the arts. It occupies 80% of the business language space. Each of us encounters it more and more often in communication with work and leisure partners. Mastery of English is no longer an amazing skill, but a necessity.

ДАВТЯН Анастасія Степанівна,
студентка 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ЗУСНКО Неля Олександрівна

PROBLEMS OF TRANSLATION AND EDITING OF SCIENTIFIC TEXTS

Translation and editing of a scientific text can create a number of problems and challenges for translators and editors. Here are some of the most popular:

Conditions:

Scientific texts often contain special terms that need to be translated and understood correctly. If the translator or editor does not have sufficient knowledge in this field, he may make mistakes in the interpretation of terms, which will lead to inaccurate translations.

Non-standard grammar:

Scientific texts may contain incorrect grammar, and complex sentences must be translated correctly to retain their meaning. A bad translation can make the text difficult to understand.

Ambiguity: Ambiguity and ambiguity can be difficult problems when translating scientific texts. In some cases, the same word or expression can have different meanings depending on the context, which can lead to inaccurate translations.

Accuracy and scientific language: Scientific texts have high standards of accuracy and scientific language, so translators and editors must understand these standards in order to maintain scientific accuracy and the language of the translation.

Cultural differences: Cultural differences between the author of the text and the target audience can lead to translation and editing problems. For example, differences in acceptable speech standards, differences in document format and size, and language style can affect the translation and editing of text.

Recommendations for achieving efficiency when translating scientific and technical texts:

Understand the terminology: Before starting to translate scientific and technical texts, translators should thoroughly study the terminology used in the field. This will help to avoid inaccuracies and errors in translation.

Use of resources: Translators should use different resources to research the topic in order to understand the context and translate the text correctly.

Use of specialized software: There are a number of specialized software tools that help translators translate scientific and technical texts. For example, a program that translates terminology or a program that translates complex sentences.

Adherence to standards: Scientific and technical texts have high standards of accuracy and scientific language. Translators must adhere to these standards to ensure a high quality translation.

Use correct grammar: Translators must have a good knowledge of the grammar and syntax of the language in order to translate complex sentences and use correct grammar.

Editing and proofreading: After the translation is complete, the text must be carefully checked for inaccuracies and errors. Editing and proofreading will help improve the quality of the translation.

Effective use of technology: In today's world, technology can greatly simplify and improve the process of translating scientific and technical texts. For example, using machine translation, spelling and grammar checking software, etc.

Therefore, effective translation of scientific and technical texts depends on careful study of the subject matter, use of jargon, maintenance of scientific rigor and language, consideration of cultural differences, and use of appropriate software. can be achieved by Translators and editors must have deep scientific and technical knowledge and mastery of both the target and source text languages. To be successful, you must also adopt effective work practices such as: B. Translated by multiple translators or edited by professional editors. Taking these recommendations into account will ensure the quality and accuracy of translations of scientific and technical documents, make them accessible to a wide audience, and contribute to the advancement of science and technology.

ДОВГОПОЛ Єлизавета Сергіївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів

і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ЯКОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧА ТА ЗАБОРОНИ, ЯКИМИ НЕ МОЖНА НЕХТУВАТИ В ЦЬЙ ПРОФЕСІЇ

Перекладачі – професіонали мови. Як і письменники, перекладачі мають звикнути працювати довгі години на самоті над темою, яка цікавить мало людей, і мовою, яку знають небагато людей навколо них. Як і дипломати, перекладачі повинні бути чутливими до культурних і соціальних відмінностей, які існують у їхніх мовах, і бути здатними вирішувати ці проблеми під час перекладу. Як освічені аматори, перекладачі повинні знати основи та деякі деталі теми, якими вони займаються. Не всі перекладачі повинні переповнюватися цими якостями, однак вони повинні мати зазначені якості у певній мірі, щоб мати можливість співпрацювати зі своїми замовниками. Перекладачу слід стежити за відповідним зовнішнім виглядом – не потрібно нехтувати одягом для роботи. Деяким американцям не подобається запах сигаретного диму – тому, якщо ви курите, зверніть особливу увагу на те, що це буде виявлено у вашому одязі. Адже, це може позбавити вас права на роботу. Не залишайтеся в професії, якщо вона приносить розчарування і невдоволення. Не переоцінюйте і не недооцінюйте свою цінність. Не переставайте вчитися. Адже словниковий запас вивчається на практиці можливість і бажання вдосконалюватися. Ви повинні мати бажання бути найкращим, не в сенсі змагальності, порівнюючи себе з іншими, а в тому, щоб робити все якнайкраще, на що ви здатні.

Усний переклад схожий на акторську роботу: ви робите так, як бачите, як робить ваш клієнт. Не перебивайте мовця у разі непорозуміння, принаймні намагайтеся робити це якомога рідше. Якщо клієнт ходить, коли говорить, ви повинні йти з ним. Якщо він жестикулює, коли говорить, жестикулюйте й ви. Усний переклад схожий на акторську гру: ви імітуєте клієнта в мові та поведінці. Якщо ви перекладач, то ви перебуваєте в бізнесі і повинні подбати про виставлення рахунків, рішення щодо обладнання та його придбання, про податки, перемовини та маркетинг.

Перекладачі – це професіонали, які повинні відповідати багатьом вимогам. Професія перекладача є доволі складною, але справжньому перекладачеві буде під силу впоратися зі всіма цими труднощами, щоб бути справжнім майстром своєї справи.

Література:

Сидорук Г.І. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). – К.: НУБіП України, 2016. – 328 с.

ДОРІНА Євгенія Михайлівна,
студентка 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України

ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Міжкультурна комунікація як особливий вид комунікації припускає спілкування між носіями різних мов і різних культур. Зіставлення мови й культури не лише виявляє загальнолюдське, а й специфічне, національне й первісне, що зумовлено відмінностями в історії національного розвитку. Інтеркультурна комунікація має справу з розумінням та порозумінням, що означає: розуміння мови інших і водночас бути зрозумілим під час спілкування іноземною мовою. Визначаючи поняття культури, ми вважаємо її загальною і водночас специфічною системою орієнтації певного суспільства, нації, організації чи групи, яка зумовлює пізнання, мислення, оцінку та дії людей у відповідному суспільстві. Орієнтаційна система може бути репрезентована відповідними символами. Ця система передається наступному поколінню через процес соціалізації, що дозволяє членам суспільства долати життєві та природні перешкоди. Система орієнтації певної культури складається з певних культурних стандартів, а саме: норм, цінностей, вірувань, установок, правил тощо, яких дотримуються та поділяють представники цієї культури. Вони (стандарты) дають членам відповідної культури орієнтир для їх власної поведінки і змогу вирішувати, яку поведінку необхідно вважати нормальною, типовою або прийнятною. Культурні норми слугують водночас мірилом для визначення власної поведінки, очікуваннями щодо поведінки інших і мірилами для сприйняття та оцінки поведінки інших. Стосовно культури, то процес глобалізації є найбільш діалектичним, у якому окремі концепції та структури сучасного життя набувають універсального, всеохоплюючого характеру. Водночас на тлі світових закономірностей і тенденцій чіткіше промальовується національний культурний характер. Весь світ схожий на мозаїку, в якій камінням є певні культури. Найважливішим завданням культури є закладення основ людської ідентичності. Культура – це форма спілкування, дивовижним проявом якої є сама мова, а також широкий спектр ідей. Не менш важливо те, що культура визначає соціальну диференціацію, ієрархію, класову участь, а також типи та методи виробництва та споживання на широкому соціальному та економічному рівнях. Усвідомлення міжкультурних відмінностей призвело до гострої потреби в міжкультурному діалозі. У контексті глобального розвитку сучасного суспільства люди потребують нових і прийнятних стратегій культурного розвитку. Оскільки ми не можемо ігнорувати їх, ми повинні прагнути їх зрозуміти. Водночас потреба у розвитку таких ідентичностей, які виходять за межі спільних культурних ідентичностей і характеризуються високим ступенем міжкультурності, стає дедалі безперечною. Є певні підстави вважати, що сучасна культура — це вже не культура окремого регіону, а все більше стає культурою часу, що стосується кожного з нас. Концепція міжкультурності допомагає подолати рамки культурної ідентичності людини, щоб вона більше не була «чужою» в новому культурному просторі, а могла знайти нову самооцінку в новій культурній групі. Коли «іноземець» сприймає елементи другої культури, його самооцінка зміщується від ексклюзивного культурного стану до міжкультурного стану. Ця інтеркультурна ідентичність є гнучкою і досить рухомою, оскільки вона не фундується більше на причетності до первісної або чужої культури. Набуття такої ідентичності має надзвичайно важливе значення для діалогу різних культур.

ДРУЖИНІНА Валерія Юріївна
ЗИМА Аня Русланівна,
студентки 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,

МЕТОДИ ПЕРЕКЛАДУ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ

Рекламний дискурс — це інформування, яке має одну чітку ціль — зробити все можливе, аби увага споживача була націлена на один товар, подібних якому тисячі. В наш час реклама є однією із найважливіших частин розвитку та надання інформації. Для всіх рекламних текстів характерне використання:

- специфічної лексики;
- призову до дії;
- особових і присвійних займенників;
- повторів та паралелізму;
- слів з яскравим стилістичним забарвленням;
- цитат та ідіом, які допомагають домогтися незабутнього образу;
- прислівників і прикметників.

Досить важливо обрати правильний підхід для перекладу рекламних текстів і це нелегке завдання лежить на плечах перекладача. Талановитий фахівець має надати досить якісний переклад, який не тільки зможе передати сенс написаного, а ще й допоможе у просуванні бренду і товару на новому ринку.

На основі цього можна виділити наступні способи перекладу рекламних повідомлень та слоганів:

1. Дослівний (або прямий) переклад

Це найменш популярний вид перекладу рекламних слоганів, оскільки він не враховує особливості культури мовоперекладу. Ідеальним класичним прикладом вважається слоган M&M's «Melt in your mouth, not in your hands» – «Тане у роті, а не у руках» та ін.

2. Відсутність перекладу

Варто зазначити, що найчастіше успішними є ті неперекладні слогани, які містять слова з мінімального словникового запасу іноземних слів учня середньої школи. Цим фактором багато в чому обумовлене успішне впровадження на українському ринку таких іншомовних неперекладних слоганів: Gucci – Gucci by Gucci, « Honda – The Power of Dreams»; «Canon – You can Canon»; «Land Rover – Go Beyond »

Слід зазначити, що назва торгової марки відіграє тут ключову роль, а сам текст повідомлення вже є не таким важливим, отже, не потребує перекладу.

3. Адаптація (врахування національних особливостей)

Суть цього підходу полягає в тому, що фотоматеріал може зберігатись, але текст адаптується відповідно до особливостей мови-перекладу. Частіше за все перед закордонною компанією або рекламодавцем постає проблема адаптації оригінального рекламного тексту. Причина тут, мабуть, у типологічних розходженнях української й англійської мов. Перекладач має враховувати особливості країни і звичні для її жителів поняття. Наприклад: "Calsberg - probably best lager in the world" , переклали як "Calsberg - мабуть, найкраще пиво у світі"

4. Ревізія

Ця стратегія передбачає формулювання зовсім нового рекламного тексту. Фотоматеріал може зберігатись, але це ризиковано, оскільки він і даний слоган мають відтворювати єдиний рекламний концепт. Ревізія при перекладі реклами застосовується досить широко: Samsung: «Everything in one touch» «Смартфон, в якому є все», Snickers: «Hungry? Grab a Snickers» «Не гальмуй! Снікерсуй».

Отже, робота з рекламними текстами є однією з найбільш трудомістких і складних для перекладача. Виконати її добре може далеко не кожен фахівець, оскільки вона вимагає від нього знання не лише мов, а й особливостей, традицій та культури країни, її діалекту, жаргону. Неможливо зробити хороший переклад матеріалів без творчого підходу і розуміння принципів роботи рекламних матеріалів. Важливо не просто передати її зміст, а створити текст, який привабить потенційних клієнтів.

ЖИЛА Юлія,
студентка 5 курсу
факультету філології та журналістики,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
(м. Полтава, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ВОСКОБОЙНИК Валентина Іванівна

ЛЕКСИЧНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Лексичне запозичення – це процес, за допомогою якого мова запозичує слова з іншої мови. Е. Гауген, лінгвіст, відомий своїми працями про мовні контакти та двомовність, визначив лексичне запозичення як «процес, за допомогою якого одна мова запозичує слова з іншої та інтегрує їх у власний словниковий запас, часто із супутніми змінами у значенні та вимові» [2, с. 211]. З цього визначення випливає, що лексичне запозичення передбачає не лише запозичення слів з іншої мови, але й їх адаптацію до специфіки звучання та структури мови-реципієнта. Крім того, Е. Гауген зазначає, що запозичення може включати зміни в значенні слова, оскільки слова можуть набувати нових конотацій або відтінків значення в мові, що запозичує.

Англійська мова зазнала запозичень з цілої низки інших мов, зокрема з латини, французької, німецької, іспанської, португальської та інших. У результаті цього англійська мова стала багатою та різноманітною, а її словниковий запас постійно розвивається та розширюється.

У сучасній англійській мові існує кілька типів лексичних запозичень. Власне запозичення – це слова, запозичені з іншої мови з незначними змінами в написанні або вимові, наприклад, «*taco*» з іспанської. Іншим типом запозичення є кальки, вони передбачають дослівний переклад фраз або ідіом з іншої мови, наприклад, «*flea market*» з французької «*marché aux puces*». Гібридні слова створюються шляхом поєднання елементів з різних мов, наприклад, «*spanglish*» (суміш іспанської та англійської мов) [1, с. 62].

Сучасна англійська мова запозичила слова з найрізноманітніших мов, що відображає історичні та культурні впливи різних народів. Одними з найважливіших джерел лексичних запозичень в англійській мові є латинська та грецька мови, які внесли багато наукових, медичних та академічних термінів, а також французька мова, яка дала англійській мові багато кулінарних, юридичних та мистецьких термінів. Німецька мова також була важливим джерелом технічних, інженерних та автомобільних термінів, а іспанська та португальська мови дали багато географічних та культурних термінів. Крім того, інші мови поповнили англійську мову багатьма сленговими та розмовними термінами.

Вплив лексичних запозичень на сучасну англійську мову багатогранний і різноманітний. Запозичуючи слова з інших мов, англійська збагатилася і розширилася, що призвело до збільшення та урізноманітнення її лексики. Запозичені слова також відображають культурний вплив мов і народів, з яких вони були запозичені, даючи уявлення про різні світогляди й погляди на життя. Крім того, запозичені слова відображають мовну та соціальну ідентичність різних спільнот у межах англomовного світу. Однак, лексичні запозичення не позбавлені суперечностей, оскільки деякі лінгвісти наполягають на тому,

що вони можуть призвести до втрати мовної чистоти та автентичності, або навіть до культурного імперіалізму та домінування [3, с. 45]. Також наводяться аргументи щодо впливу лексичних запозичень на стандартизацію та гомогенізацію англійської мови.

Отже, лексичні запозичення відіграли значну роль у розвитку та еволюції сучасної англійської мови. Запозичення слів з інших мов дозволило англійській мові розширити свій словниковий запас, відобразити культурні впливи та пристосуватися до нових ідей і концепцій. Суперечки та дискусії навколо лексичних запозичень підкреслюють важливість розуміння складного взаємозв'язку між мовою, культурою та суспільством, а також ролі, яку запозичення відіграють у формуванні та відображенні цих відносин.

Список використаних джерел:

1. Crystal David A Dictionary of Linguistics and Phonetics / 6th ed. Blackwell Publishing. 2008. 555 p.
2. Haugen Einar The Analysis of Linguistic Borrowing. *Language*. 26 (2). 1950. P. 211-231.
3. Hickey Raymond. The Handbook of Language Contact. John Wiley & Sons. 2010. 863 p.

ЗАХАРЧЕНКО Марина Іванівна,

студентка 4 курсу

факультету аграрного менеджменту,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України (м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

КАЧМАРИК Світлана Григорівна

PECULIARITIES OF THE TRANSLATION OF MEDICAL TEXTS

Medical translation, translation of medical and pharmaceutical texts is a highly specialized type of translation, which requires a translator who knows not only the relevant foreign language, but also the special terminology of the translated text. In addition, a characteristic feature of modern medicine is the growth in the number of narrow specialties, the emergence of new treatment options and the development of specialized equipment and materials. Medical translation is characterized by such features as specialized medical terminology, medical abbreviations and abbreviations. In addition, illegible handwriting is found in medical documents. A particularly large number of names appear to refer to new methods of diagnosis and treatment of patients. The lexicon of specialized fields of medicine (radiology, radiology, immunology, oncology) is actively expanding. The number of new names of medicines and materials is also increasing. The translator must consider for whom the information he translates is intended. In particular, the requirements for translations, which are provided along with documents to regulatory authorities, may be slightly reduced. If the translation is intended for patients, incomprehensible places and specialized terms and abbreviations (except for widely known and generally accepted ones) should be avoided. The Latin names and abbreviations used in the documents are addressed primarily to medical specialists and traditionally make it possible to unambiguously clarify definitions. Also in modern medical texts, due to the integration of medical specialists, there are numerous terms borrowed from different languages in unchanged form or adapted to the language of the document. Such words and expressions are often found in the documents received by patients in international clinics and medical centers, which employ multinational teams of doctors. Such joint work leads to the emergence of sometimes very peculiar terms and expressions that are used only in a particular institution. In such cases, it is the Latin names that are generally accepted at the international level that acquire special significance. Of particular difficulty in translations intended for patients are handwritten documents. In case of difficulties in reading

handwriting, in addition to professional medical knowledge, the use of search in electronic dictionaries by mask helps. Mask search is a software feature for searching for words or phrases in the headings of dictionary cards using wildcard characters. It is performed in all included dictionaries of the selected group in the forward translation direction only among words and phrases from a certain list of words. Mask search can be used in cases where the exact spelling of a word is not known. For example, find a list of words if only a part of the word, the root, the ending, or several different letters of the word are known. But even if you can find a suitable word or expression, you cannot guarantee that it was used in the original document. Therefore, the issue of special professional training of a translator remains relevant. Of particular difficulty for translation are abbreviations in the original language, as well as abbreviations of Latin origin. Deciphering abbreviations when translating from European languages, the alphabet of which is the same as Latin, may lead to a misunderstanding of the abbreviated expression. Abbreviations of Latin origin are common in both official written and informal colloquial speech of medical professionals. Some of them have acquired the status of symbols, they are used as independent lexical units, without thinking about deciphering. Here, too, confusion must be avoided. For example, the abbreviation OD, commonly used by ophthalmologists, stands for oculus dexter (праве око), in other cases it can mean both "професійне захворювання" and "пацієнт з передозуванням ліків" (patients with overdose of some drug). In scientific texts, experts try to give a transcript of the abbreviations used. The problem of accuracy and unambiguity of abbreviations in medicine is vital.

ЗОЛОТАРЬОВА Анастасія Олегівна,
студентка 3 курсу
філологічного факультету,
Чорноморський національний університет
ім. Петра Могили (м. Миколаїв, Україна)
Наукове керівництво – доцент
КУЗЕНКО Галина Миколаївна

ДУБЛЯЖ ТА СУБТИТРУВАННЯ ЯК ВИД АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ПЕРЕКЛАДУ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Аудіовізуальний переклад є одним з найбільш затребуваних видів перекладу, адже головним чином це обумовлено зростаючою потребою в якісному перекладі іноземних фільмів різних жанрів. До поширених видів аудіовізуального перекладу сьогодні відносять субтитри, дубляж і закадровий переклад. Субтитрування та дубляж – це методи переносу мовних одиниць при перекладі певних типів масового аудіовізуального спілкування, таких як повнометражні та багатосерійні фільми [1]. Однозначно визначити, який із цих видів аудіовізуального перекладу є кращим, неможливо, проте надання переваги одному чи іншому підходу залежить від перекладацької традиції, що існує в країні, де випускається іншомовна версія аудіовізуальної продукції. Однак, на такий вибір, окрім названої традиції, ще впливають «культура, ідеологія та лінгвістика» [1, с. 243].

Існує думка, що субтитрування є більш автентичним, бо воно дозволяє почути оригінальний аудіоряд. Цей вид перекладу значно швидший та дешевший для тих, хто працює у сфері кіноадаптації. Однак, перегляд фільму з субтитрами вимагає більшої зосередженості, аніж його дубльована версія [2].

Дублювання не вимагає значної компресії тексту та високої концентрації уваги під час перегляду фільму. Але воно може бути до 15 разів дорожчим за субтитрування через його специфічні технічні характеристики, а також значно довшим у виконанні. Також дублювання розглядають як спосіб «натуралізації» зарубіжного фільму, бо воно мінімізує можливий вплив іноземної культури на глядачів, повністю приховуючи оригінальні діалоги. Для того, щоб зрозуміти який вид аудіовізуального перекладу є кращим,

необхідно чітко окреслити переваги та недоліки обох цих видів аудіовізуального перекладу.

Переваги субтитрування:

1. Зазвичай субтитрування – це найбільш бюджетний вид аудіовізуального перекладу;
2. На цей вид перекладу витрачається значно менше часу у порівнянні з дублюванням;
3. Глядач має можливість чути оригінальну звукову доріжку і завдяки цьому зберігається атмосфера кінофільму. Для студій дубляжу, особливо невеликих, інколи досить складно знайти відповідних акторів дубляжу. Вплинути на враження від фільму може навіть робота недостатньо професійних акторів: їхня робота може бути надмірно награною або ж надто «сухою». При субтитруванні глядач чує оригінальні голоси акторів, їх інтонації тощо;
4. Матеріали, що передаються за допомогою субтитрів, виконують також й освітню функцію, адже їх можна використовувати для вивчення іноземних мов;
5. Ще одною перевагою субтитрування є відсутність впливу хронометражу на субтитри, тому що в процесі перекладу вони видозмінюються значно менше. Для перекладача головним завданням є переклад тексту, а не «картинки». Йому не важливі дії акторів на екрані, він адаптує текст для іноземного читача згідно з потребами іноземних глядачів [3, с. 82];
6. Субтитри надають змогу людям з вадами слуху переглядати кінопродукцію.

При всіх перевагах субтитрів, виділяють й **недоліки**:

1. При субтитруванні немає «ілюзії», що фільм був знятий на мові перекладу, на відміну від якісно виконаного дубляжу;
2. Більшість глядачів надає перевагу дубляжу. Люди не люблять дивитися фільми та серіали перекладені за допомогою субтитрів, оскільки читання субтитрів з екрану потребує додаткових зусиль;
3. Швидкість читання нижче швидкості людської мови, тому для того, щоб глядач встигав прочитати субтитри, перекладачі вимушені використовувати компресію;
4. При субтитруванні досить часто використовується прийом вилучення, наслідком чого є втрата експресивності мови оригіналу [4].

Варто виокремити **переваги дубляжу**:

1. Аудиторія, що надає перевагу дубляжу, значно більша: діти, люди зі слабким зором або обмеженими можливостями;
2. Для сприйняття дубляжу потрібно менше зусиль;
3. При дубляжі створюється ілюзія, що фільм був знятий мовою перекладу;
4. За допомогою дубляжу фільм можна адаптувати до вимог цензури, специфічних для кожної країни: оригінальна доріжка замінюється дубляжем, що дозволяє застосувати цензуру до деяких реплік або ж замінити їх на інші. Глядач при цьому не помічає заміни.

До недоліків дубляжу слід віднести:

1. Дублювання – досить дорогий вид перекладу;
2. Дублювання, а саме правка та озвучування тексту займає багато часу;
3. Актори дубляжу не завжди можуть бути достатньо професійними, читати текст недостатньо виразно. Враховуючи, що глядач не чує голосів акторів в оригіналі, переклад та озвучування можуть сильно вплинути на сприйняття фільму або серіалу [4, с. 60].

Отже, через масовий випуск іншомовної аудіовізуальної продукції аудіовізуальний переклад є затребуваним видом перекладацької діяльності як в Україні, так і за її межами. Провівши аналіз переваг та недоліків двох видів аудіовізуального перекладу, можна зробити висновок, що найбільш швидким та економним є субтитрування, але цей вид перекладу обирають переважно любительські студії. Дублюванню надають перевагу професійні студії перекладу, оскільки їхня цільова аудиторія значно більша. Але в обох видах перекладу текст доводиться скорочувати.

Література:

1. Демецька, В. та Федорченко, О. «До проблеми перекладу кінотекстів». Науковий вісник Херсонського державного університету. 2010.
2. Конкульовський, В. та Возник, Н. «Субтитрування як один з видів аудіовізуального перекладу». Наукові записки. Вип. 187. С. 634-639.
3. Сергоманова, А. та Богаченко, Н. «Особенности перевода кинофильмов». Приамурский государственный университет им. Шолом Алейхема. 2020.
4. O'Sullivan, C. Translating Popular Film. 2011.

ІВАНЬКО Карина Олегівна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна

TOPICAL ISSUES OF MODERN TRANSLATION STUDIES

Literary translation is a complex task that involves not only transferring the meaning of a text from one language to another but also conveying the style, tone, and cultural nuances of the original work. In this thesis, we will examine the features of literary translation that distinguish it from other forms of translation, including its reliance on literary devices, cultural context, and creative expression.

One of the defining features of literary translation is its use of literary devices. These devices are not only used to convey meaning but also to create a specific mood, atmosphere, or tone in the original work. When translating literature, the translator must be able to replicate these devices in the target language, such as metaphor, simile, personification, and allusion.

For example, in the novel "The Great Gatsby" by F. Scott Fitzgerald, the character Jay Gatsby is often described as having "eyes like blue planets." This metaphorical language helps to convey Gatsby's otherworldly quality and his larger-than-life presence. A literary translator must be able to capture this sense of awe and wonder in the target language, even if the literal translation of "blue planets" is not possible.

Another important feature of literary translation is its reliance on cultural context. Literary works are often deeply rooted in the culture and history of the society in which they were created. Therefore, the translator must be intimately familiar with the cultural context of the original work in order to accurately convey its meaning in the target language.

For example, in the novel "One Hundred Years of Solitude" by Gabriel Garcia Marquez, the concept of "macondismo" is central to the story. Macondismo refers to the magical and surreal quality of the fictional town of Macondo, where the novel takes place. This concept is deeply tied to the history and culture of Colombia, where Garcia Marquez was born and raised. A literary translator must be able to understand the cultural significance of macondismo in order to accurately translate it into the target language.

Finally, literary translation is unique in its emphasis on creative expression. Unlike other forms of translation, such as technical or legal translation, literary translation requires the translator to be a creative writer in their own right. The translator must not only accurately convey the meaning of the original work but also do so in a way that is stylistically and aesthetically pleasing in the target language. For example, in the poem "The Waste Land" by T.S. Eliot, the opening lines are "April is the cruellest month, breeding / Lilacs out of the dead land." The translator must not only convey the meaning of these lines but also capture the poetic beauty of the original language. This requires the translator to be a skilled writer who is able to recreate the rhythm, meter, and sound patterns of the original work.

In conclusion, literary translation is a unique and complex form of translation that requires the translator to be skilled in a number of areas. The translator must be able to replicate the literary devices used in the original work, understand the cultural context in which it was created, and express the meaning of the work in a way that is both accurate and aesthetically pleasing. These features of literary translation set it apart from other forms of translation and make it a challenging but rewarding field of study for translators and scholars alike.

ІЛЛЯШЕНКО Анастасія Сергіївна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – старший викладач
РЕНСЬКА Індіра Іванівна

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ІДІОМАТИЧНИХ ВИРАЗІВ

Сьогодні переклад стає все більш важливою темою в перекладознавстві та лінгвістиці, адже переклад вимагає всебічного розуміння не тільки граматики та фонетики, а й культури з історією. Оскільки прагматичні аспекти перекладу визначають рівень майстерності, перекладач мусить досконало знати всі правила мови та реалії суспільства у носіїв, бо саме ці фактори значимо впливають на прагматичний переклад. Переклад ідіоматичних слів є поширеною проблемою для перекладачів, тому що машинний переклад не справляється з передачею достовірного сенсу ідіом. У мовленні дуже важливу роль відіграє саме ідіоматика, адже саме це забезпечує виразне мовлення, оригінальність і плавність, а вживання ідіом збагачує лексикон і також допомагає правильно зрозуміти представників мови.

Для того щоб краще зрозуміти ідіоматичні вирази варто розглянути визначення цього поняття. П. Сімпсон вважає, що ідіоми походять від метафор, що являються сталими фразами, а от Ф. Палмер говорить про ідіоми, як про “послідовність слів, значення яких неможливо передбачити зі значень самих слів” [1]. Дослідники пишуть, що ідіоми – це такі приказки та вислови, що мають значення, відмінне від буквального значення слів з яких утворюється такий вираз [2]. Іншими словами, за думкою дослідників, ідіоми - це вирази, що мають переносне значення.

Як приклад можемо взяти англійський вираз *hammer and tongs*, який в буквальному сенсі означає “молоток та щипці”, проте його значення звучить наступним чином : “з усієї сили”. Для правильного перекладу значення вислову важливо знати, а також розуміти контекст в якому вона була використана. Безліч фразеологізмів, що використовують люди в сьогодення ми можемо побачити в творах Вільяма Шекспіра. Як приклад можна виділити наступні ідіоми : *one fell swoop* - одним махом, *vanish into thin air* - розчинитися в повітрі та *flesh and blood* - плоть і кров.

Безліч наведених вище висловів люди використовують в повсякденному житті навіть не звертаючи уваги на те, що дослівний переклад цих фраз має зовсім інший сенс, аніж той який був в них закладений. Для того щоб досягти максимальної достовірності під час перекладу фразеологізмів з англійської мови на українську чи інші, перекладачеві важливо вміти використовувати безліч різних способів перекладу ідіоматичних виразів. Один із них - описовий спосіб, його доцільно використовувати, якщо не вдається знайти відповідного фразеологізму в українській мові [3]. Пошук відповідного ідіома в мові перекладу - даний варіант спрацює в тому випадку, якщо фразеологізм був запозичений з одного джерела для обох мов. Ще один варіант - використання аналога, тобто ідіоми, що може передати значення іншим чином. Цей спосіб використовується при перекладі

прислів'їв, як от “as the tree so the fruit” означає яблуко від яблуні недалеко падає, сенс прислів'я був переданий за допомогою інших слів, адже дослівний переклад звучав би як “яке дерево, такий і плід”. Або ж прислів'я “better an egg today than hen tomorrow” дослівно воно перекладається як краще сьогодні яйце, аніж курка завтра, проте для передачі сенсу ми використовуємо аналогічне прислів'я з української мови, яке звучить наступним чином : краще синиця в руках, ніж журавель в небі.

Отже, використання абсолютного еквіваленту буде доцільним тільки в тому випадку, якщо вислів є інтернаціональним, наприклад : well that ends well (добре все, що добре закінчується) та better late than never (краще пізно, аніж ніколи). А от відносний еквівалент можна використати в тому випадку, коли при збереженні оригінального значення виразу у перекладі на українську є певні відмінності від оригіналу : and so on and so forth - дослівний переклад буде звучати як “і так далі, і так далі”, але перекладачі використовують “і так далі і тому подібне”.

Література:

1. Simpson P. Stylistics. A resource book for students. London and New York: Routledge, 2004 p. 262 c.
2. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу Вінниця: Нова Книга, 2001р. 446 с.
3. URL: <https://uk.profperekklad.ua/osoblivosti-perekladu-idiom/> (дата звернення: 22.03.2023).

КОБЕЦЬ Іванна Олександрівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ОСНОВОПОЛОЖНІ ТЕЗИ ТЕОРІЇ ПЕРЕКЛАДУ

Переклад – це процес перенесення тексту з однієї мови на іншу. Це складний процес, який вимагає великої відповідальності та професіоналізму з боку перекладача. Щоб успішно перекладати тексти з однієї мови на іншу, необхідно мати розуміння основних положень теорії перекладу.

Основні положення теорії перекладу – це система концепцій та принципів, що допомагає перекладачеві зрозуміти процес перекладу та виконати його ефективно. Основні положення теорії перекладу включають в себе такі поняття, як еквівалентність, адекватність, контекст, культурний контекст, мовна звичка та інші. Перше основне положення теорії перекладу – це еквівалентність. Це означає, що переклад повинен відтворювати значення оригінального тексту так, щоб переклад був максимально точним та відповідав оригіналу. Друге основне положення – адекватність. Це означає, що переклад повинен передавати ідеї, настрої та стиль оригінального тексту так, щоб читач міг зрозуміти інтенції автора. Третє основне положення – це контекст. Це означає, що перекладач повинен враховувати контекст оригінального тексту, щоб зрозуміти його зміст та передати його правильно в перекладі. Четверте основне положення – це культурний контекст. Перекладач повинен знати та розуміти культурний контекст оригінального тексту та передати його в перекладі, щоб не порушувати культурні традиції та норми. П'яте основне положення – це мовна звичка. Перекладач повинен знати та враховувати мовні звички та норми обох мов, з яких здійснюється переклад. Це означає, що переклад повинен бути логічним та зрозумілим для мовців цих мов. Шосте основне положення – це те, що перекладач повинен бути компетентним в обох мовах, з яких здійснюється

переклад. Він повинен мати знання граматики, лексики, синтаксису та стилістики обох мов. Сьоме основне положення – це уміння використовувати різні техніки перекладу, такі як дослівний, вільний, динамічний, конгруентний переклад та інші. Перекладач повинен знати, яка техніка підходить для кожного конкретного випадку перекладу. Восьме основне положення – це використання технологій та програм для перекладу. Сьогодні на ринку є багато програм та інструментів допомагають в перекладі, тому важливо знати, як правильно використовувати ці технології. Одним з важливих принципів теорії перекладу є принцип еквівалентності, який стверджує, що кожен елемент оригінального тексту має мати еквівалентний елемент у перекладі. Цей принцип допомагає перекладачам забезпечувати точність та відтворення всіх нюансів оригінального тексту в перекладі.

Інший важливий принцип – це принцип пристосування перекладу до контексту та культури, що означає, що переклад повинен враховувати культурні та соціальні особливості того чи іншого народу, а також контекст, у якому буде використовуватися переклад. Також важливою складовою теорії перекладу є принцип наочності та доступності перекладу, що означає, що переклад повинен бути доступним та зрозумілим для максимальної кількості людей. Теорія перекладу також включає в себе питання вибору оптимального стилю та тону перекладу, залежно від жанру, типу тексту та його аудиторії. Це допомагає забезпечити правильну передачу тону та емоцій оригінального тексту в перекладі. Нарешті, теорія перекладу включає в себе питання ефективної комунікації між перекладачем та замовником, включаючи зрозумілість та відкритість взаємодії, узгодження термінології та інших деталей проекту. Теорія перекладу – це комплексна та багатогранна наука, яка охоплює багато аспектів перекладу, від вибору оптимального стилю та тону перекладу до правильної передачі культурних та соціальних особливостей оригінального тексту. Дотримання принципів теорії перекладу допомагає забезпечити точність та наочність перекладу, зрозумілість та доступність для максимальної кількості людей, а також відтворення всіх нюансів оригінального тексту. Принципи теорії перекладу не є абсолютними правилами, іноді перекладачі можуть порушувати ці принципи для досягнення певних метою. Наприклад, в перекладах художніх творів часто використовуються вільні форми перекладу, щоб зберегти емоційну й естетичну складові оригінального тексту. Важливою складовою успішного перекладу є необхідність неухильного дотримання морально-етичних принципів, які полягають в дотриманні прав людини, неухильній дотриманні культурних та національних особливостей, що може забезпечити правильне розуміння змісту та форми перекладу.

Ми обрали саме таку тему, тому що теорія перекладу має велике значення для розвитку та покращення якісного перекладу. Дотримання принципів теорії перекладу допомагає забезпечити правильне розуміння та передачу змісту оригінального тексту в перекладі, зрозумілість та доступність для максимальної кількості людей, а також правильне відтворення всіх нюансів та емоцій оригінального тексту.

КОВАЛЬ Ольга Олександрівна,
*студентка V курсу заочного факультету,
Український державний університет
науки і технологій
(м. Дніпро, Україна)*
Наукове керівництво – доцент

ГРАМАТИЧНІ ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Труднощі перекладу технічних текстів з англійської на українську мову пояснюються, перш за все, особливостями будови цих мов. Англійська мова, за своєю природою є аналітичною, в той час як українська – синтетичною. У зв'язку з цим виділимо найпоширеніші труднощі, до яких відносять вживання:

1) формального підмета та додатка. Наприклад, «There are many different applications of this material» - Цей матеріал застосовується у багатьох різних галузях.

2) складного підмета та додатка, які перекладаються складнопідрядним реченням. «The device is expected to operate without malfunctions» - Очікували, що прилад працюватиме справно».

3) багатокомпонентних атрибутивних словосполучень. Наприклад, «administrative efficiency» не можна перекладати як «адміністративна ефективність», а як «ефективне управління»; «theory construction» - «побудова теорії».

4) таких часових форм, як «perfect» та «continuous». При перекладі на українську мову ми використовуємо додаткові слова - «раніше», «перед цим», «до того», «зараз». Для здійснення якісного перекладу, фахівець повинен добре розуміти особливості побудови речень в даних мовах, а також вивчати різні прийоми, наприклад, необхідність використання трансформацій при перекладі.

КОВТУН Катерина Володимирівна,
*студентка 1 курсу
гуманітарно - педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
України (м. Київ, Україна)*
Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна

ENGLISH ABBREVIATIONS IN THE INTERNET AND SMS: TYPOLOGY AND METHODS OF TRANSLATION IN THE UKRAINIAN LANGUAGE

The most striking feature of the language of virtual communication is the presence of a huge number of acronyms [1]. The information “capacity” of acronyms is much higher than in the corresponding original units, in addition, in the modern language, acronyms are often used as a means of expression and language game [2].

The aim of the research is to characterize the typology and functions of acronyms in the Internet space and mobile text messages and to study the peculiarities of reproduction of English acronyms in Ukrainian translation.

Research methods: theoretical analysis of literary sources on the research problem, continuous sampling method, classification method, and contextual and translational analysis of empirical material.

Results of research. In the process of research, the leading methods of translation of acronyms of English Internet communication were determined: transliteration, transcription, tracing, explication and equivalent translation.

So, in particular, transliteration and transcription are mostly used in the process of translating individual words used in online communication: LOL – *ЛОЛ*, IMHO – *ІМХО*, ROFL – *рофл*. In turn, the translation of acronyms of online communication is carried out mainly with the help of tracing and explication [3].

The use of tracing is justified when translating units of online communication when their constituent elements are already mastered in the translation language: *F2F – сам-на-сам, IMMD – це зробило мій день*. Then the component parts of the original word or phrase are replaced by their counterparts. When explaining acronyms, they are decoded and explained: *TBT – у цей день багато років тому; YOLO – життя лише одне, тому насолоджуйся ним*. Equivalent translation is used when the reality encoded in the acronym has a counterpart in the translation language: *DM – особисті повідомлення*.

Conclusions. Translation of acronyms in English-language online communication is a creative process that is not limited to the transfer of dictionary correspondences, on the contrary, this process requires the translator to be able to find adequate and equivalent replacements for dictionary counterparts, based on the linguistic and extralinguistic context.

Key words: acronym, online communication, SMS-communication, translation, translation strategy

References

1. Сидорук Г. І. Інтернет-скорочення як засіб мовної економії. *Філологічні студії*. 2016. № 14. С. 292–299.
2. Харькова М. А., Якобчук Н. В. Особливості скорочень англійської мови в інтернет просторі та коротких текстових повідомленнях. *Ватра*. 2016. № 35. С. 408–415.
3. Чередник Л.А. Інтернет-комунікація як спосіб сучасного міжособистісного спілкування. *Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття* : зб. матеріалів X Міжнар. наук.-практ. конф., Одеса, 14-15 верес. 2017 р. Полтава : Сімон, 2017. С.161–167.

КОЛГАН Олена Володимирівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
РЕВУЦЬКИЙ Данило Андрійович,
здобувач 2 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
англійсько-німецького відділення філологічного факультету,
Донбаський державний педагогічного університет (м. Слов'янськ, Україна)

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ СКЛАДНИК ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТРАЄКТОРІЇ МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА

Освіта XXI століття увійшла в історію вищої школи як час реформування, коли індивідуальна траєкторія студента є ключовою домінантою. Поза сумнівом, крокуючи до європейського освітнього простору, де студент є повноправним членом освітнього процесу, який на засадах вільного вибору може визначати свою освітню траєкторію, позитивним є те, що здобувач стає відповідальним за свій вибір освітніх компонентів, які визначені викликами сьогодення й формують необхідні для кожної окремої особистості професійні компетентності.

Міжкультурна комунікація є важливим складником професійної діяльності фахівця будь-якої галузі, насамперед, філолога, адже дозволяє розширити знання в процесі комунікації з провідними науковцями, педагогами та спеціалістами інших країн, зокрема Європи.

Досвід практичної діяльності переконує, що все частіше здобувачі педагогічного вишу, як вибіркові, відбирають дисципліни, які формують міжкультурну компетентність, сприяють міжкультурній комунікації, зокрема польську, англійську, німецьку та інші іноземні мови.

У час пандемії, воєнного стану в Україні, міжкультурна комунікація має широкі можливості, що зумовлено доступністю онлайн-зустрічей, участю в онлайн-курсах підвищення комунікації, конференціях, вебінарах тощо. Але, на жаль, є й недоліки участі

онлайн у таких заходах, адже міжкультурна компетентність найпродуктивніше в студентів формується в разі «занурення» у мовне середовища, що вимагає постійного перебування в колі носіїв іноземної мови на території певної країни, у більшій терміні. Але, поза сумнівом, як онлайн, так і офлайн-спілкування, міжкультурна комунікація, – це невід'ємний та важливий складник освіти філолога, його індивідуальної освітньої траєкторії, яка є початком професійної досконалості.

КОНОВАЛ Анастасія Ярославівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ВИМОГИ ДО УСНОГО ТА ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДАЧА

Перекладачі – професіонали мови. Як і лінгвісти, перекладачі повинні вміти розрізняти тонкощі та нюанси у своїх мовах, досліджувати термінологію та розмовні лексика та враховувати нові розробки у своїх мовах. Як і письменники, перекладачі мають звикнути працювати довгі години наодинці над темою, яка цікавить мало людей, і мовою, яку знають небагато людей навколо них. Як і дипломати, перекладачі повинні бути чутливими до культурних і соціальних відмінностей, які існують у їхніх мовах, і бути здатними вирішувати ці проблеми під час перекладу. Не всі перекладачі повинні переповнюватися цими якостями. Однак вони повинні мати їх у достатній мірі, щоб мати можливість перекладати свій матеріал у спосіб, прийнятний для їхніх клієнтів. Десь у процесі перекладу перекладач зіткнеться з усіма цими проблемами. Працюючи з технічними чи медичними документами, нам доводиться стикатися з тонкощами технічного написання українською та англійською мовами та досліджувати нові чи незрозумілі терміни (а іноді й винаходити власні). Ми боремося з українським, щоб відшліфувати і відшліфувати його, щоб клієнт бачив матеріал натуральним. Як і будь-який професіонал, перекладач повинен бути на висоті своєї сфери знань. Наприклад, приділяти багато свого часу перегляду спеціалізованих журналів і газет, а також читанню численних книг про розвиток медицини та інформатики. Основне правило, коли ви не впевнені щодо терміну чи фрази, – запитати. Майбутнім усним перекладачам довіряють бути голосом іншого, що є дуже привілейованим становищем, до якого ми повинні ставитися з повагою. Слід стежити за належним зовнішнім виглядом і не нехтувати одягом.

Усний перекладач не додає та не видаляє нічого з тексту; не висловлює свою думку, якщо його про неї питають; не висуває свої ідеї чи порядок денний під час виступу; не перебиває промовця у разі непорозуміння, принаймні намагається робити це якомога рідше; не привертає до себе уваги ні незвично гучним (низьким, тремтячим) голосом, ні ламаною мовою, ні невідповідним одягом; не припиняє говорити (перекладати), коли виникають суперечки. Не виключає себе з розмови; не залишається в професії, якщо вона приносить розчарування і незадоволення. Іноді ми робимо помилки, подаючись не на ту роботу, коли усний переклад виявляється не нашим покликанням. Найкращий вихід – виправити помилку і покинути таку роботу вчасно; не перестає вчитися; не виконує роботу, яка компрометує перекладача або його переконання (торгівля зброєю, наркотиками, підробними грошима, ліками, контрабандою); не завищує ціну, думаючи, що клієнт знаходиться у безвиході без перекладача; не переоцінює і водночас не недооцінює свою професійність. Перекладач, особливо синхронний, повинен знати про своє право на регулярний відпочинок.

Конфіденційність є вимогою в багатьох сферах, наприклад, у світі високої моди, в конкуруючих корпораціях тощо. Якщо у доповідача є рукопис із багатьма технічними термінами, попросіть копію для попереднього перегляду та почніть знайомитися з ним. Не шукайте переклади слів про час роботи з клієнтом.

Перекладач витрачає роки чи більше на розвиток і відточування еклектичного набору навичок, які іноді суспільство не розуміє та не цінує достатньо. Потім він відважно намагається використовувати ці навички, щоб заробити на життя, складаючи тест за тестом, заповнюючи форму за формою, спілкуючись з агентствами, клієнтами, аби заробити достатньо грошей. Він завойовує клієнтів, а потім втрачає їх. Його наймає компанія, а потім звільняє під час наступного раунду реструктуризації чи оптимізації. Проте він бореться, переконаний, що його навички мають цінність. Зрештою, він залишає професію та спрямовує свої навички на щось, на його думку, краще. Він Дон Кіхот, який підняв свій спис і атакував вітряки, але зрозумів, що всі вони надто справжні. Він є тою *породою*, що вмирає, яку суспільство не визнає, але не може дозволити собі втратити.

КОЛЬОСА Анастасія Віталіївна,

студентка 4 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний

університет біоресурсів і природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

ЗУЄНКО Неля Олександрівна

КОГНІТИВНІ ПРОЦЕСИ ПІД ЧАС ПЕРЕКЛАДУ

У сучасному світі переклад є важливою складовою процесу глобалізації, тому його вивчення та покращення є надзвичайно важливим завданням. Когнітивні процеси грають ключову роль у здійсненні перекладу, тому важливо розглянути їх в контексті перекладу. Переклад як процес передачі інформації з однієї мови на іншу має значний вплив на когнітивні процеси людини. Когнітивні процеси в перекладі включають сприйняття, розуміння, увагу, пам'ять та мислення.

Сприйняття та розуміння мовного матеріалу є важливими когнітивними процесами в перекладі. Перекладач повинен здійснювати сприйняття та розуміння джерела тексту перед тим, як почати переклад. Це означає, що перекладач повинен розуміти мову джерела, його граматику та семантику. Успішність перекладу залежить від того, наскільки точно перекладач зрозумів джерело. Необхідно звернути увагу на контекст джерела та забезпечити відповідність між термінами, які вживаються в оригіналі та перекладі.

Увага та пам'ять є ще одними важливими когнітивними процесами в перекладі. Перекладач повинен мати достатню увагу та концентрацію, щоб здійснити переклад. Крім того, перекладач повинен мати здатність запам'ятовувати інформацію, щоб зберігати увагу на деталях джерела та враховувати їх у перекладі. Пам'ять може бути корисною для того, щоб запам'ятати терміни та вживати їх у перекладі без відволікання. Робоча пам'ять - це когнітивна система, відповідальна за тимчасове утримання та маніпулювання інформацією. Під час перекладу оперативна пам'ять необхідна для відстеження вихідного тексту під час генерування перекладу цільовою мовою. Виявилось, що кваліфіковані перекладачі мають більший обсяг оперативної пам'яті, ніж менш кваліфіковані перекладачі.

Одним із найфундаментальніших когнітивних процесів, пов'язаних із перекладом, є здатність сприймати й аналізувати мовну подачу. Це передбачає здатність розпізнавати та інтерпретувати звуки, слова та граматичні структури вихідної мови. Дослідження показали, що кваліфіковані перекладачі мають більш широкі та детальні знання про

лінгвістичні особливості своїх робочих мов, ніж менш кваліфіковані перекладачі. Ці знання дозволяють їм ефективніше й точніше опрацьовувати лінгвістичну інформацію, що забезпечує більш якісні переклади.

На якість перекладу впливає багато факторів, у тому числі рівень володіння перекладачем робочими мовами, його знання теми, складність тексту та кінцевий термін виконання. Дослідження показали, що нестача часу може негативно вплинути на якість перекладу, зменшивши здатність перекладача звертати увагу на вихідний текст і ефективно його опрацьовувати. На якість перекладу також може вплинути знайомство перекладача з типом тексту. Наприклад, перекладач, який спеціалізується на юридичних документах, може бути менш ефективним у перекладі художнього тексту.

Підсумовуючи, переклад є складним когнітивним процесом, який включає численні когнітивні процеси, включаючи лінгвістичний аналіз, оперативну пам'ять, увагу, прийняття рішень і вирішення проблем. Кваліфіковані перекладачі краще керують цими процесами та створюють високоякісні переклади. На якість перекладу впливають різні чинники, включаючи кваліфікацію, знання та досвід перекладача, а також складність тексту та час, доступний для завершення. Потрібні подальші дослідження, щоб краще зрозуміти когнітивні процеси, пов'язані з перекладом, і розробити ефективніші стратегії навчання перекладачів.

Література:

1. Alves, F. (2014). Cognitive aspects of translation. In Handbook of Translation Studies, Volume 5 (pp. 105-114). John Benjamins Publishing Company.
2. Christoffels, I. K., & de Groot, A. M. B. (2005). Simultaneous interpreting: A cognitive perspective.
3. Gile, D. (2009). Basic concepts and models for interpreter and translator training (Rev. ed.). Amsterdam: John Benjamins.
4. Когнітивна лінгвістика та переклад: теорія та практика. Монографія / О. Герасименко, О. Янченко, Н. Білоус. К.: Вид-во «КМ Академія», 2015.
5. Когнітивна психологія перекладу: Теорія і практика / Д.Є. Ситник. К.: Видавничий дім «Слово», 2015

КОРНЄЄВА Вікторія Дмитрівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м.Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ

Переклад фразеологізмів – це складна та чутлива справа, яка потребує від перекладача знань не тільки мови, але й культури, традицій та звичаїв народу, чию мову перекладає. Фразеологізми є особливими конструкціями, які мають стійке значення, відмінне від суми значень їх складових частин. Тому, при перекладі фразеологізмів, перекладач повинен знати їх семантику та звичайні використання, а також знайти еквівалент у мові, на яку перекладається.

Однією з основних проблем перекладу фразеологізмів є їхній культурно-мовний контекст. Багато фразеологізмів мають глибокі культурні та історичні корені, які можуть бути незрозумілими для перекладача, який не має належного досвіду в даній культурі. Наприклад, український фразеологізм "закривати очі на щось" може бути неправильно

сприйнятий як буквальне діяння перекладачем, який не знайомий з його метафоричним значенням. Тому, при перекладі фразеологізмів, перекладач повинен не тільки знати мову, але й культуру та історію народу, що має цей фразеологізм.

Ще одною проблемою перекладу фразеологізмів є їхня стійкість у мові, що перекладається. Фразеологізми мають стійке значення, яке не можна перекладати буквально. Це означає, що перекладач повинен знайти еквівалент у мові, на яку перекладається, який передає те саме значення та емоційну забарвленість. Наприклад, український фразеологізм "з горем попасти" має значення "з великою скрутою", "з важкими переживаннями". При перекладі цього фразеологізму, перекладач повинен знайти еквівалент у мові, на яку перекладається, який виражає те саме значення та відповідає культурним та історичним контекстам цієї мови.

Іншою проблемою перекладу фразеологізмів є їхня багатозначність та контекстуальність. Багато фразеологізмів можуть мати різні значення в залежності від контексту, в якому вони вживаються. Наприклад, український фразеологізм "видніше носа" може мати різні значення в залежності від контексту, в якому він вживається. При перекладі таких фразеологізмів, перекладач повинен знати контекст, в якому вони вживаються, та знайти еквівалент у мові, на яку перекладається, який відповідає цьому контексту.

Крім того, проблемою перекладу фразеологізмів є їхній стиль та виразність. Фразеологізми мають виразний стиль, який допомагає передати емоційний зміст вислову. При перекладі фразеологізмів, перекладач повинен знайти еквівалент у мові, на яку перекладається, який передає цей виразний стиль та емоційну забарвленість.

Для успішного перекладу фразеологізмів перекладач повинен мати не тільки знання мови, але й бути знайомим з культурним та історичним контекстом, звичаями та традиціями країни, чия мова перекладається. Це допомагає визначити еквівалентний фразеологізм у мові перекладу, який відповідає не лише семантиці, а й виразному стилю та емоційному змісту вислову.

При перекладі фразеологізмів також важливо враховувати рівень формальної еквівалентності, тобто те, наскільки точно переклад відповідає оригіналу за граматичною та лексичною структурою. Зважаючи на те, що багато фразеологізмів не мають прямого еквіваленту в інших мовах, перекладач повинен знайти найбільш точний та зрозумілий спосіб перекладу.

Отже, проблеми перекладу фразеологізмів полягають у їхній культурній та історичній залежності, багатозначності та виразності, а також у необхідності знаходити точний еквівалент у мові перекладу, зберігаючи при цьому виразність та емоційну забарвленість вислову. Для успішного перекладу фразеологізмів потрібні знання мови, культурного та історичного контексту країни, звичаїв та традицій народу, який говорить цією мовою.

КОРНІЄЦЬ Анна Віталіївна,

студентка I курсу

гуманітарно- педагогічного факультету,

Національний Університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – асистент

СЛЕНГ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ

Сленг – це один з найпоширеніших мовних засобів у сучасному світі, який використовується практично у всіх сферах, це акт виокремлення меншої соціальної групи, до якої ви можете комфортно вписатися, яку можна зрозуміти та бути притулком для себе. Сленг традиційно розходиться з офіційною загальноприйнятою мовою, і його повністю зрозуміють лише представники відносно вузького кола людей, які належать до певної культури чи професійної групи.

Виокремлюють первинний і вторинний сленг. Первинний сленг – оригінальна мова представників субкультури, настільки природна для її носіїв, що без неї вони здавалися б дурними.

Вторинний сленг обирають не стільки для того, щоб закріпитися в групі, скільки для того, щоб передати своє ставлення та винахідливість. Вторинний сленг рідше вживається для підкреслення приналежності мовця до групи, скоріше щоб виразити своє відношення до референта.

Відмінність загального сленгу від спеціального: загальний сленг є відносно стабільний, широкий і загальнозрозумілий протягом певного періоду часу. Соціолінгвістичні мікросистеми в діалектах по-своєму дуже різноманітні. Часто висміює соціальні, етичні, естетичні, мовні та інші умовності, авторитет; спеціальний сленг — чиясь ненормована лексика соціальні групи, можливо, складається із стилістично неоднорідної ненормованої лексики.

Сленг є універсальною людською рисою і такою ж старою, як сама раса, він виник у тому самому людському суспільстві, де народилася сама мова.

Молодіжний сленг використовується для надання нової, більш сучасної назви, старим поняттям. При перекладі сленгу найбільш природним способом є використання еквівалентного аналога (якщо є) мовою перекладу. Другий засіб перекладу, який використовують перекладачі при перекладі сленгу, особливо молодіжного сленгу, є експлікація або описовий переклад. Сленг можна вважати як ліки, самостійну терапію.

Терапевтичний сленг необхідний для розвитку особистості, суспільство було б неможливим без сленгу. При перекладі медичного сленгу для заміни ширшого поняття вузьким використовується конкретизація: *preparing slides using venous blood collected from venipuncture* – підготовка мазків, використовуючи венозну кров, отриману під час венепункції.

Сленг пов'язує себе з комедією в тому відношенні, що він використовує і навіть прославляє людську слабкість, не працюючи над її викоріненням.

Сленг розділяє туманні межі із розслабленим регістром, який зазвичай називають «неформальним» або «розмовним».

Сленг має межі зі стилістичним регістром, який називають «фігуративною ідіомою», у якому поетичні терміни, особливо метафори, використовуються для новизни та пікантності, а також для самореклами та зухвалості.

Отже, сленг – це мова, яка не має нічого спільного з основною метою мови, асоціюючи звуки з думками для їх передачі, а радше ставлення, почуття та дію. Найбільшою проблемою при перекладі сленгу є збереження і правильна передача емоційно-експресивного забарвлення, а також стилістичного відтінку.

Список використаних джерел:

1. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). – К.: НУБіП України, 2016. – 328 с.
2. Абабілова Н. Реалізація молодіжного сленгу як одна з проблем сучасного перекладознавства (5.10.2013).

КОСТРОМЕЄВА Станіслава Сергіївна,

студентка 4 курсу

факультету аграрного менеджменту,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

КАЧМАРИК Світлана Григорівна

VERBAL EXCESS AND INSUFFICIENCY AS A TRANSLATION PROBLEM

Interacting in the speech chain, redundancy and insufficiency function in the system, being at the same time competing tendencies of verbalization of the same meaning. Redundancy and insufficiency are not additively interconnected; their conjugation is not reducible to their literal sum. As a result of coherence (simultaneous implementation based on mutual exclusion and mutual penetration), an integral system is created that has new properties (not collectively equal to the particular properties of redundancy and insufficiency in an isolated consideration). Thus, redundancy and insufficiency determine the emergence of communication. The problem of adequate transmission of redundancy and insufficiency is unresolved and relevant. The first step in solving a translation problem is the choice of a translation strategy that determines the general direction and, to a large extent, communicative success or failure in bilingual communication. Currently, there is a crisis in the field of translation studies, which precedes the emergence of a new paradigm. A new synergetic approach allows us to combine the achievements of the previous paradigms of the theory of translation, without denying the need for their optimization, to offer diversification ways for application in research activities. In the field of translation studies, synergy is a natural consequence of the development of transformations and interpretations, leveling the shortcomings of two main translation paradigms and extracting their advantages. In translation studies, it is customary to confront interpretative and transformational approaches. However, a careful analysis reveals their mutual contradiction, which is not so significant. It seems that in the practice of translation, the rejection of the rigid dichotomy of the transformational and interpretive approaches makes it possible to achieve more adequate communication, and in the theory of translation, to reveal their complementary relationship. Understanding the advantages of holism as a necessary methodology for the cognition of emergent systems (over reductive interpretations and transformations) opens up new perspectives in translating coherent redundancy and insufficiency in the emergent system of verbal communication. Based on the results of the analysis of translation studies literature, it is possible to single out the following types of macro strategies: 1) adequate transmission; 2) reinsurance in the form of the ambivalence or the simultaneous use of several techniques; 3) refusal to transfer. In relation to the practice of translation, the coherent pairing of redundancy and insufficiency that make up the emergent system determines the use of the following translation technologies (presented in order of their importance and sequence of implementation: 1) a holistic approach, understood as a complementarity of interpretations and transformations; 2) adequacy macro strategies; 3) special micro strategies (normalization, simplification, explication). Linguodidactics of translating redundancy and insufficiency in bilingualism requires the introduction of new teaching technologies. The importance of the skills of speech linearity, compression and decompression, explication, simplification and normalization for oral and written translation seems to be quite obvious and does not need additional comments. In this regard, in the process of forming the language competence of translators, students' attention should be drawn to the distinctive properties of the English and Ukrainian language systems, and

speech norm. Training of language and translation skills should be organized in accordance with professional requirements and using modern technologies.

КРИВЧУК Вікторія Михайлівна,
магістрантка 1 року навчання
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ЧЕРНІКОВА Олександра Іванівна

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ПРОБЛЕМИ ВИРАЖЕННЯ КОМІЧНОГО У СИТКОМАХ

Проблема відображення комічного та своєрідного іноземного гумору завжди турбувала перекладачів, оскільки вимагає значних зусиль та глибоких професійних умінь.

Ситками можна вважати особливим різновидом медійної культури у США. Своєю шаленою популярністю у всьому світі ситком завдячує насамперед своєму комічно-розважальному ефекту та загальному позитивному враженню від його перегляду.

Ситком – ситуаційна комедія – це телевізійний серіал тривалістю 22 хвилини з обов'язковою дворазовою перервою на рекламу по 4 хвилини, з постійним основним складом акторів та місцем дії, зйомки якого відбуваються у павільйоні за присутності живої аудиторії, події мають завершення наприкінці серії та в подальшому не згадуються, у головній сюжетній лінії на перший план виходить комічність звичайних буденних ситуацій. Останніми роками режисери більш пізніх сезонів почали відмовлятися від закадрового сміху у зв'язку з появою мелодраматичних сюжетних ліній.

Сучасні мистецькі прийоми, що здатні створювати комічний ефект поділяють на вербальні та не вербальні. До невербальних відносять – міміка, смішні ситуації, положення та жести. До вербальних належить – подвійний сенс, гра слів, применшення, перебільшення.

Виділяють наступні види комічного – іронія, сатира, сарказм та гумор. Основною їх кінцевою метою є викликати сміх у глядача.

Не завжди вдається зберегти при перекладі унікальний стиль, іронію та почуття гумору. Основною складністю, на наш погляд, виступає різниця в національному менталітеті. Те, що є смішним для однієї нації може бути не зрозумілим та не смішним для іншої, що створює додаткові труднощі при перекладі. Саме тому при перекладі необхідно враховувати традиції та національно-культурні особливості народів, з мовами яких проводиться перекладацька робота.

Ще однією перекладацькою проблемою виступають діалектизми, до яких також відносять сленг, жаргонізми, професіоналізми та вульгаризми. Зазвичай лексичний склад ситком складають просторічні, розмовні, сленгові висловлювання та діалектизми. Переклад фразеологізмів та okazіоналізмів також створює додаткові труднощі для перекладачів.

Під час перекладу неминучим є втрата деяких елементів тексту – оригіналу та набуття нових оригінальних змін у тексті - перекладу. Для створення адекватного художнього перекладу ситком перекладачі застосовують різні види лексичних, граматичних та комплексних – лексико-граматичних трансформацій. Нами виділені наступні перекладацькі трансформації, що можуть використовуватися при перекладі ситком: додавання (у тому числі okazіональних компонентів – речень, словосполучень, слів), вилучення (застосовується з обережністю, в основному при перекладі зевгм), антонімічний переклад, контекстуальна заміна, трансформація перестановки.

Отже, переклад комічного ускладнений різноманітністю його форм та проявів, а також національними особливостями. Такий переклад потребує індивідуального творчого підходу.

КУЧЕРУК Анастасія Володимирівна,
студентка 3 курсу
економічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
ЧЕРНЕЛЯ Ірина Миколаївна

ACTUAL PROBLEMS OF TRANSLATION STUDIES AND INTERCULTURAL COMMUNICATION

A prominent place in the system of speech styles is occupied by scientific style, the task of which is to teach accurately scientific information. It functions in different forms of expression of scientific opinion - written and oral - and implements primarily thought-forming, nominative and cognitive-informative functions, supplemented with a proof function. Translation of scientific texts is a complex phenomenon, in the study of which are in the center of attention social, psycholinguistic, psychological and cultural aspects. It is a purposeful process reproduction of a written or oral text or express by means of another language.

The translation process includes the following stages: 1) visual or auditory perception of information in a foreign language, awareness of its content; 2) analysis of information in language original and synthesis in native language; 3) reproduction content in native language. He is one of the most important ways of interaction of national cultures, effective a way of intercultural communication, integral part of human civilization in which there are different ethnicities and cultures. During its many centuries translation played one of the most important roles in history social roles, making interlingual contacts not only between different peoples, but also between cultures and literatures. The purpose of any translation is to convey to the reader, who does not speak the original language, and closer familiarize him with the relevant text. Because translation is the transmission of content, so it is not words, grammatical constructions or others that are translated means of the original language, and thoughts and content. According to the theory of translation, according to linguists, there are no untranslatable materials - there are materials that are difficult to translate texts . To translate means exactly and completely to express by the means of one language what has already been fixed by the means of another language in an inseparable unity of content and form. As Schweitzer notes, translation is "a unique sphere of speech activities where not only different languages matter, and sometimes different civilizations" . Difficulties during the translation of scientific texts are connected, "first, with insufficient knowledge of the original language, secondly, with insufficient knowledge the essence of the subject, thirdly, with insufficient knowledge the language being translated, or with the absence of it in the language of ready respondents to express that which has already been expressed by means of language of the original" . The main difficulty during the translation of scientific texts into Ukrainian is that "the Ukrainian equivalents of commonly used lexemes of the Russian language are incorrectly selected, translated verbatim established phrases, and constant replication of the same errors in scientific texts leads to the loosening of the language norm" . Scientific texts are saturated to a large extent terms - words or phrases that denote the concept of a certain field of science or activity person and which also pose difficulties during translation from Russian into Ukrainian. Famous linguists-terminologists O. Kurylo, B. Kinash, S. Karavanskyi, O. Ponomareva, S. Yarema and others in proposed transmission methods in their

works terms using the Ukrainian language. They created a clear system of word formation rules, applying which can be avoided and are uncharacteristic of the Ukrainian language language constructions, to achieve accuracy and unambiguity of terms and expressions in the text. Scientific information, as a rule, is issued in writing, therefore, a high-quality translation is required terminological training, because, despite kinship, in particular, of the Russian and Ukrainian languages have significant (and sometimes even fundamental) differences in syntax and phraseology. For translation terms should be used in dictionaries recent editions. Therefore, when translating Russian texts into Ukrainian, developed scientific senses are necessary languages, language taste, perfect knowledge of norms modern Ukrainian literary language, mastery scientific style of speech and writing, terminological vocabulary of the Ukrainian language, language by means of a scientific text.

ЛЕБЕДЄВА Яна Олегівна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ОСОБЛИВОСТІ ОВОЛОДІННЯ НАВИЧКАМИ ПЕРЕКЛАДАЧА

На сьогодні, навколо такої професії, як перекладач, існує багато міфів і нерідко цю нелегку професію знецінюють в суспільстві навіть не уявляючи, на скільки це відповідальна і важка робота людини над собою. В обов'язки перекладача входить не тільки ідеальне знання мов, а ще дуже багато факторів, без яких стати успішним перекладачем неможливо.

Перекладач – це людина, яка працює з мовами, вона має знати «мистецтво слова», тобто вміти красномовно говорити, висловлювати чітко і зрозуміло свої думки, мати широкий кругозір і працювати з великою кількістю термінології. Для усного перекладача додаються ще й навички комунікації, психології та дипломатії. Особливо хочу звернути увагу на навички дипломатії. Адже перекладачі працюють з людьми різних національностей і віросповідань, тому дуже важливо бути ознайомленим з різними традиціями і національними особливостями різних країн для того, щоб уникнути непорозуміння і незручних ситуацій, а в деяких випадках і скандалу. Така помилка може зіпсувати перекладачу його репутацію, а отже і кар'єру.

Також важливо відмітити, що для перекладачів є певні правила під час роботи, яких потрібно дотримуватись. Перекладач повинен мати стриманий вигляд, щоб не привертати до себе зайвої уваги, тобто бути майже невидимим для слухача. Потрібно перекладати все, що каже мовець. Без додавання своїх деталей або особистої думки. Також важливо не перебивати мовця під час усного перекладу. Потрібно постійно розширювати свій кругозір і словесний запас різними термінами, читати багато літератури різних жанрів. Адже для перекладачів немає меж в пізнанні чогось нового і ні в якому разі не можна обмежувати себе однією галуззю для перекладу, адже чим ширший ваш світогляд – тим кращими будуть ваші навички перекладу і більше перспектив на цій роботі. Також важливо дбати про те, щоб співпрацювати з добросовісними клієнтами, адже, наприклад, співпраця з нелегальною компанією може вартувати хорошої репутації і навіть безпеки перекладача.

Існує така думка, що найближчим часом ця професія може зникнути, що людину можуть повністю замінити машинним перекладом. Хочу піддати сумніву цю думку. Адже засоби машинного перекладу можуть бути тільки інструментом для перекладача, не більше.

Наприклад, штучний інтелект ніяк не може гарно перевести художню літературу, особливо поезію. З цим може впоратися тільки людина зі здатністю креативно мислити і з тонким розумінням «мистецтва слова». Також штучний інтелект не може перейняти в людини здібності імпровізації. Усного перекладача також неможливо замінити, адже добре передати емоції людини під час мовлення може тільки людина.

Без сумнівів, робота перекладача завжди буде затребувана, оскільки за допомогою цієї професії люди різних країн світу можуть розуміти один одного, будувати відносини між різними країнами, поширювати свою культуру і співпрацювати. Якщо в країні буде недостатньо спеціалістів з галузі перекладу, то вона не зможе гідно триматися в зовнішній політиці і не зможе повноцінно розвиватися і представляти себе гідно на міжнародній арені.

Підсумовуючи, можемо впевнено сказати, що ця професія є важкою і одночасно важливою для вибудовування відносин між людьми з різних куточків світу. Це важка праця особистості над собою протягом років, тому важливо одразу вирішити, чи дійсно людина готова проходити всі випробування пов'язані з цією професією і чи дійсно ця справа її покликання.

ЛЕЛЮХ Діана Романівна,
студентка 1 курсу

*гуманітарно-педагогічного факультету,
Національного університету біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна**

ПЕРЕКЛАД ДЛЯ АНГЛОМОВНИХ КЛІЄНТІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФЕСІЇ

Перекладачі – це фахівці з мови. Ними стають прикладні лінгвісти, компетентні письменники, дипломати та освічені аматори. Вони повинні вміти розрізняти тонкощі та нюанси у своїх мовах, досліджувати термінологію та розмовну лексику, а також орієнтуватися в нововведеннях у своїх мовах, вони повинні бути чутливими до культурних і соціальних відмінностей, які існують у їхніх мовах, і бути здатними вирішувати ці проблеми при перекладі. Не всі вони повинні володіти всіма цими якостями. Однак повинні мати їх у достатній мірі, щоб перекладати свої матеріали у спосіб, прийнятний для їхніх клієнтів. Десь у процесі перекладу перекладач зіткнеться з усіма цими проблемами. Як і будь-який професіонал, перекладач має бути на висоті своєї галузі, в якій вони працюють. Фундаментальне правило, коли ви не впевнені у значенні терміну чи фрази, – запитати. Якщо у вас є сумніви або запитання щодо перекладу, зателефонуйте клієнту, поставте своє запитання й отримайте відповідь. Якщо ви все ще не впевнені, зробіть примітку про це в остаточному перекладі.

Як майбутнім перекладачам, нам буде довірено бути голосом іншого – це дуже привілейована позиція, до якої слід ставитися з повагою. Хто сказав, що ви будете передавати тільки слова? Ви передаєте враження за допомогою звуків і мови тіла. Слід дотримуватися відповідного зовнішнього вигляду і не нехтувати одягом для роботи.

Під час виступу перекладачі не мають права робити наступне: не перебивати спікера у випадку непорозуміння, принаймні намагатися робити це якомога рідше; не привертати увагу до себе незвично гучним голосом, ламаною мовою чи недоречним одягом; не залишатися в професії, якщо вона приносить розчарування та незадоволення. Іноді ми робимо помилки, подаючи заявку не на ту роботу, коли виявляється, що усний переклад – це не наше покликання. Найкращий вихід – виправити помилку й залишити роботу; не припиняти вчитися. Словниковий запас засвоюється з практикою і бажанням

вдосконалюватися. Не погоджуйтеся на роботу, яка ставить під загрозу вас або ваші переконання. Ви і ваша репутація на кону.

Перекладач, особливо синхронний, повинен знати про своє право на відпочинок через певні проміжки часу. Перекладачі повинні відпочивати і їм потрібно говорити про це, якщо хтось цього не розуміє.

Якщо клієнт ходить, коли говорить, ви ходите разом з ним. Якщо він жестикулює, коли говорить, ви теж жестикулюйте. Якщо він підвищує голос, ви підвищуєте свій. Якщо клієнт сидить, сідайте поруч, щоб добре чути, і якщо йому потрібно щось сказати вам наодинці, він може легко повернутися до вас. Ви повинні говорити гучно, тримаючи голову піднятою і проектуючи свій голос на аудиторію.

Перекладачі – це бізнесмени. Якщо ви перекладач, ви займаєтеся бізнесом. Це означає, що ви повинні дбати про рахунки, обладнання, закупівлі, податки, перемовини та маркетинг.

Технології матимуть величезний вплив на перекладацьку професію. Створюються практичні та надійні настільні системи машинного перекладу, які суттєво впливають на перекладачів та їхню професію.

Сьогодні перекладачам доводиться створювати відшліфований текст у текстовому процесорі або видавничому пакеті, підбирати шрифти та формувати, а потім передавати готовий продукт через модем. Зараз перекладачам доводиться розвивати безліч допоміжних навичок, щоб забезпечити собі роботу. А щоб залишатися конкурентоспроможними, їм доводиться вкладати значні кошти в апаратне та програмне забезпечення.

Більшість перекладачів не планують перекладати до кінця свого професійного життя. Більшість перекладачів залишають професію протягом п'яти років після того, як прийшли в неї. Вони також звільняються здебільшого з причин відсутності довгострокових гарантій зайнятості, заниженої оплати праці, що не відповідає зусиллям і часу, вкладеним в переклад, а також низького рівня задоволення від роботи.

Перекладач витрачає роки, а то й більше, розвиваючи та відточуючи еклектичний набір навичок, які суспільство не розуміє та не цінує достатньо. Потім він відважно намагається використати ці навички, щоб заробити на життя, складаючи тест за тестом, заповнюючи форму за формою, спілкуючись з агентствами, клієнтами та іншими людьми, щоб заробити достатньо грошей.

ЛЕЩЕНКО Анна Ігорівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧА

Перекладач – це творча і професійна особистість, яка відповідає за передачу інформації з однієї мови на іншу. Його робота полягає у тому, щоб зробити текст зрозумілим та доступним для читачів, які не мають достатнього рівня знання першої мови. Вони можуть працювати з текстами різної тематики та стилістики – від наукових до художніх та рекламних. Однак, будь-який переклад, незалежно від його складності, вимагає від перекладача не лише вміння перекласти слова з однієї мови на іншу, але й знання культурних та історичних відмінностей між країнами. При роботі з текстами перекладачі слід володіти декількома мовами та мати знання про культуру, історію та спосіб життя

країни, мова якої перекладається. Вони повинні бути грамотними і мати відмінну лінгвістичну грамотність. Під час перекладу тексту перекладач має зберігати стиль, тон і зміст оригінального тексту. Він повинен знати термінологію та фахову лексику, яка вживається в темі тексту. Також важливо мати знання про граматику і синтаксис мов, які перекладаються.

Основна мета перекладача – передати зміст оригінального тексту в такий спосіб, щоб читач, який не розуміє першої мови, міг зрозуміти ідеї та повідомлення, що містяться в тексті. Для досягнення цієї мети перекладач повинен не лише добре знати мову, з якої він перекладає, але й мати відповідний досвід та навички.

Перекладачі повинні бути відповідальними та дисциплінованими професіоналами, оскільки кожен переклад, який вони виготовляють, відображає їхні знання та навички. Перекладачі повинні розуміти, що навіть найдрібніші помилки можуть змінити сенс тексту та призвести до неправильного розуміння. Тому вони повинні працювати з максимальною уважністю та точністю.

Однією з найважливіших властивостей перекладача є творчість. Перекладач повинен мати можливість розуміти не тільки слова, але й вираження.

Діяльність перекладача важлива у багатьох сферах життя, включаючи бізнес, науку, медицину та політику. Наприклад, у бізнесі перекладачі часто перекладають договори, презентації та іншу документацію. У науці перекладачі перекладають наукові статті та дослідження, щоб допомогти вченим з різних країн співпрацювати та обмінюватися знаннями.

Ми обрали цю тему, тому що робота перекладача є важливою, оскільки допомагає людям з різних країн та культур взаємодіяти та розуміти один одного. Робота перекладача зберігає культурну спадщину. Мова відіграє важливу роль у культурній спадщині кожної країни. Ця професія дозволяє зберегти цю спадщину, перекладаючи літературні твори, історичні документи та інші матеріали різними мовами.

МАЛЯРЕНКО Андрій Олександрович,
студент 1 курсу
факультету захисту рослин,
біотехнології та екології,
Національний університет
біоресурсів і природокористування України
(м.Київ, Україна)
Наукове керівництво – професор
ЦИМБАЛ Світлана Володимирівна

ACTUAL PROBLEMS OF SCIENTIFIC TERMINOLOGY TRANSLATION

During the rapid scientific progress, the terminological vocabulary evolves at an extremely fast pace. However, a number of problems arise when translating terms. The actuality of the topic is determined by the prevalence of the problem of translating terms during the globalization of the educational process.

Problem of personnel

The main, unifying problem in this question is the problem of finding qualified personnel to perform translations. The essence of the problem is that there are currently many ways to translate terms, but nowhere is there a detailed guide on how to do it. Because of this, the translator has to decide for himself which of the methods to use, because each of them has its advantages and disadvantages. A technical translator must know at least one language sufficiently to understand the original text. Also competently reproduce the translated text in the native language, be able to use sources of information, have a sufficient base of special

terminology (translation language and native language), possess various types of technical translation (full written, abstract, annotated, oral technical). So, an experienced translator should have, in addition to linguistic, also technical education. There are relatively few such specialists, which creates an unfavorable situation in the market of translation services in Ukraine.

Terms polysemy

Some terms are unambiguous, for example "Knife", "acid", there are no problems with them. But there are many polysemous words, such as "cell – organism cell, punishment cell, phone, battery", "volume - amount, loudness, book, quantity". In order to avoid this problem, it is necessary to pay attention to removing ambiguous terms or finding an adequate dictionary counterpart.

Translation of neologism terms, non-equivalent vocabulary

As an example of non-equivalent vocabulary, we can cite the word "tuition", which means "the money paid for this type of teaching." As an example of common neologisms, there are the words "account ", "market " "management ". To translate similar words, the method of transliteration is used, but it is not effective, as it creates many neologisms. To avoid such a situation, it is necessary to find specific, own words: account – обліковий запис, market - крамниця, management - управління.

Peculiarities of the functioning of common words in scientific and technical texts

Commonly used words have a certain and stable meaning, their use will help facilitate the perception of scientific texts by the masses. But this method cannot be abused, as to some extent it can lead to polysemy.

Determination of the limit of admissibility of translation lexical transformations

Such transformations include transliteration, transcription, tracing. All of them in large numbers destroy the uniqueness and originality of the language.

Accurate reproduction of the semantic plan of the primary text

It requires full understanding by the translator, because memorizing terms out of context can lead to huge translation errors.

Peculiarities of the grammatical structure of the language

. There is currently a contingent debate over the use of the terms “телевізія/телебачення”. It is more rational and logical to use the word "телевізія", since in the Ukrainian language it is affixed, unlike the common " телебачення".

Translation of special language constructions

Abbreviations are translated by breaking them into separate words, translation, and abbreviation in another language: WHO - World Health Organization (eng), ВООЗ - Всесвітня організація охорони здоров'я (uk). Shortenings are translated using a similar method: etc. – et cetra (lat), etc. – and others (uk). Cross-language homonyms are pairs of words in two languages, similar in spelling or pronunciation, but different in meaning: "genial - good", not “genial - [henial'nyi]”.

Sources and literature:

1. Shilinska I.F. [Лексико-граматичні особливості перекладу науково –технічних текстів.](#)
2. Pershyna A. A. [Проблеми перекладу термінів](#)
3. Bridget D. [Особливості перекладу аббревіатур та скорочень \(на основі британських онлайн-видань\)](#)
4. http://ni.biz.ua/1/1_12/1_129631_obshchenarodnaya-leksika.html
5. Tupytsia A., Zimakova L. [Безеквівалентна лексика: Проблеми визначення](#)

МАТОРІНА Наталя Михайлівна,
докторантка кафедри полоністики і перекладу
факультету філології та журналістики,
кандидат філологічних наук, доцент,
Волинський національний університет

ПЕРЕКЛАДИ ОПОВІДАнь БРУНО ШУЛЬЦА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ: ІСТОРІОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ

У багатьох країнах починається Бруношульцманія тоді, коли з'являється гарний переклад.

Іван Малкович

На сьогодні шульцівську художню прозу з польської мови на українську перекладали: Ю. Андрухович, А. Бондар, С. Бреславська, О. Бунда, Т. Возняк, Л. Герасимчук, І. Гнатюк, Т. Думан, В. Менюк, А. Павлишин, Л. Скоп, Б. Струмінський, А. Шкраб'юк, М. Яковина (разом – 14 тлумачів).

Історіографічне студіювання досліджень щодо українськомовних перекладів як однієї з найважливіших форм міжкультурних взаємозв'язків, одного із найвагоміших виявів міжлітературної взаємодії оповідаень усесвітньо відомого письменника галицького літературного пограниччя Бруно Шульца є доцільним, актуальним і вкрай потрібним і для шульцознавців, і для майбутніх перекладачів художніх творів Бруно Шульца (а таких охочих фахівців, упевнені, буде ще немало), і для шанувальників творчості митця, і для пересічних українських читачів; такі розвідки сприяють цілеспрямованому знайомству з існуючими й новітніми публікаціями в царині української та зарубіжної перекладознавчої шульцології.

Переклади оповідаень Бруно Шульца українською мовою різноаспектно аналізували й аналізують Г. Чопік [6], М. Габлевич [2], Т. Возняк [1], В. Менюк [4], Н. Гузевата [3], А. Павлишин [5] та ін. Сучасна шульціана перекладознавчого спрямування безперервно поповнюється новими й новими напрацюваннями: усі вони потребують певної систематизації й узагальнення.

Дослідники історіографічного аспекту окресленої проблеми акцентують: вочевидь, кожен перекладач відтворює шульцівський текст українською мовою індивідуально, з власним баченням інтерпретування тексту оригіналу, послуговуючись при цьому низкою перетворень і сукупністю різноманітних засобів для точної передачі польськомовного оригіналу, але спільним є бажання всіх фахівців створювати саме шульцівсько-український переклад як такий, що, безумовно, посприє популяризації творчості найвідомішого польсько-єврейського письменника-дрогобичанина Бруно Шульца в Україні.

Література

1. Возняк Т. Бруно Шульц. Повернення. Львів: «І», 2012. 218 с.
2. Габлевич М. Перекладач – другий автор: [про переклад творів Бруно Шульца]. *Бруно Шульц і культура Пограниччя*: матер. двох перших едіцій Міжнар. фестивалю Бруно Шульца в Дрогобичі / [наук. ред. В. Менюк]; Польський ін-т у Києві, Полон. наук.-інформ. центр ім. І. Менюка, ДДПУ ім. І. Франка. Дрогобич, 2007. С. 207–214.
3. Гузевата Н. Чи складно перекладати Бруно Шульца українською. *Київські полоністичні студії*. Т. XXII. Київ, 2013. С. 202–206.
4. Менюк В. Слово від перекладача. *Шульц Б. Літературно-критичні нариси* / опрац. та передм. М. Кітовська-Лисяк; пер. з пол. та післям. В. Менюк. Київ, 2012. С. 166–168.
5. Павлишин А. Українські переклади творів та публікації мистецького доробку Бруно Шульца. *Шульцівський словник* / за редакцією Влодзімежа Болецького, Єжи Яжембського, Станіслава Росека. Переклад з польської Андрія Павлишина. Київ: Дух і Літера, 2022. С. 461–466.
6. Чопік Г. Бруно Шульц: Українське різночитання. *Шульц Б. Цинамонові крамниці. Санаторій під клепсидрою*. Львів: Форум видавців, 2004. С. 7–8.

МЕЛЬНИЧЕНКО Ірина
Юріївна, студентка 4
курсу гуманітарно-
педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування України
(м.Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
ЗУЄНКО Неля Олександрівна

ДИПЛОМАТИЧНА МОВА ЯК ОДИН ІЗ НАЙЕФЕКТИВНІШИХ СПОСОБІВ МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ

Головною метою міжкультурної комунікації є ефективний діалог між різними націями. Характер діалогу залежить від багатьох обставин. Він повинен враховувати відмінності між культурами і бути завжди толерантним. Простіше кажучи, міжкультурна комунікація — це розуміння того, що відбувається, коли люди спілкуються один з одним, коли вони походять з різних культур.

Йдеться про усвідомлення багатьох різних факторів, таких як спосіб передачі повідомлень (наприклад, слухання та розмова), відмінності в таких сферах, як мова тіла (наприклад, зоровий контакт, дотик, жести тощо) та невербальне спілкування (наприклад, мовчання, проксемика, соціальні ознаки тощо) [2].

Міжкультурна комунікація, будучи окремою дисципліною, перетинається з багатьма іншими, включаючи соціологію, психологію, антропологію, біологію, політологію, економіку та державну політику.

Простий спосіб подумати про міжкультурну комунікацію полягає в тому, що вона намагається навчити нас про нас самих, як індивідів і як вид, використовуючи поняття «культура», щоб проаналізувати, як ми створюємо значення та виражаємо його в інших культурах.

«Міжкультурна комунікація — це символічний, інтерпретаційний, транзакційний, контекстуальний процес, у якому люди з різних культур створюють спільні значення». (Люстіг і Кестер, Міжкультурна компетентність 2007).

Як показано в наведеній вище цитаті, міжкультурна комунікація в своїй основі така ж проста, як розмова або взаємодія між двома або більше людьми з різних культур [3].

Дипломати є яскравими представниками ефективного міжкультурного діалогу. Дипломатія є важливим інструментом зовнішньої політики. Підготовка висококваліфікованих спеціалістів дипломатичної служби вимагає знання основ міжнародного дипломатичного протоколу та етикету.

Поняття «дипломатична мова» відноситься до двох основних ідей. По-перше, це мова офіційних дипломатичних переговорів, а також мова міжнародних угод. По-друге, «дипломатична мова» означає сукупність термінів, що стосуються сфери дипломатії.

У сучасному світі існує тенденція до рівноправності мов. Дипломатична термінологія — це складна динамічна система, яка включає терміни різних сфер дипломатії (дипломатичної служби, дипломатичного права, дипломатичного протоколу та дипломатичного етикету).

Одним із ефективних способів міжкультурної комунікації є дипломатичне листування. Він відіграє важливу роль у дипломатичних контактах. Тут є свої правила етикету. Однією з відмінних рис дипломатичного листування є стандартна лексика, синтаксис, морфологія, стиль і графіка [1].

Важливо пам'ятати, що лист іноземним партнерам має бути написаний мовою адресата. Інформація повинна бути досить короткою, але досить вичерпною. Таким чином,

ефективність міжкультурної комунікації в дипломатичній сфері складається з великих енциклопедичних знань, внутрішньої культури, досвіду взаємодії та постійного навчання[2].

Для початку розуміння того, як культура впливає на комунікацію, допомагає нам більше зрозуміти сфери культури та комунікації. Крім того, це допомагає нам краще зрозуміти себе як людей і як вид.

На особистому рівні міжкультурна комунікація може допомогти нам зрозуміти наші власні вподобання, сильні та слабкі сторони, коли мова заходить про спілкування, а також те, як вони можуть допомогти чи завадити нам під час спілкування між культурами.

На ширшому рівні міжкультурна комунікація може допомогти нам зрозуміти всілякі речі про нас як людей, від того, як ми створюємо значення для механізмів мозку (нейронаука) до використання мови (мов) для соціальної згуртованості.

Отже, у цьому контексті мета міжкультурної комунікації полягає в спробі запобігти неправильному спілкуванню та невідповідності стилів спілкування. Підвищуючи обізнаність про це за допомогою навчання, це допомагає сприяти більш успішній комунікації.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Молочков Ф. Ф. Дипломатический протокол и дипломатическая практика / Ф. Ф. Молочков. -- М.: Междунар. отношения, 1977. — 248 с.
2. Галушко В. П. Діловий протокол та ведення переговорів: навч посіб. / В. П. Галушко. — Вінниця, 2002.
3. Колошник Г М Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету: навч. посіб. / Г М. Колошник. - К., 2007.
4. Сардачук П. Д. Дипломатичне, представництво: організація і форми роботи: навч, посіб. / П. Д. Сардачук, О. П. Кулик. — [2-ге вид.]. — К., 2008.
5. Резніченко В. / Довідник-практикум офіційного, дипломатичного, ділового протоколу та етикету / В. і. Резніченко (у співавт.). — К., 2003.

МЕЛЬНИЧЕНКО Ірина Юрїївна,
*студентка 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво - доцент
ШЕВЧЕНКО Наталія Володимирівна**

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ, ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ ДИПЛОМАТА

Одним із найважливіших складників життя людини є комунікація. У широкому сенсі це поняття охоплює значно більше, ніж просто обмін інформацією між людьми. Міжкультурна комунікація – це набагато більше, ніж просто спілкування між людьми з різних країн. Це також відноситься до специфічної поведінки та діяльності, які мають місце, коли дві культури перетинаються [1].

В свою чергу міжособистісне спілкування – це процес, який створює спільний досвід між людьми з різних культур, походження та мов. Це потужний обмін, змішування та схрещування таких факторів, як етнічні та соціально-економічні відмінності. З такою кількістю відмінностей і спільного досвіду міжкультурне спілкування може створювати

або руйнувати стосунки як на рівні компанії, так і на індивідуальному рівні. В роботі дипломата міжкультурне спілкування дозволяє людям взаємодіяти шанобливо та конструктивно. Це заохочує до пошуку спільної мови та поваги до відмінностей.

Міжкультурне спілкування однаково важливе особисто, по телефону та навіть через електронну пошту чи текстове повідомлення.

Міжкультурна комунікація може позитивно вплинути майже на всі аспекти дипломатичної діяльності, починаючи від ініціатив щодо розмаїття, орієнтованих на внутрішню діяльність, до зовнішніх стосунків із представниками різних країн.

Хоча міжкультурне спілкування важливе, воно не завжди дається легко. Численні комунікаційні бар'єри можуть загрожувати цілісності роботи дипломата, наприклад:

припущення про схожість: прийнято припускати культурну подібність між окремими людьми, чого часто не відбувається на міжкультурних робочих місцях;

мовні бар'єри: нездатність подолати мовні бар'єри може бути одним із найстрашніших комунікаційних бар'єрів;

боротьба з тривогою: дискомфорт від того, що з кимось не спілкуються, часто може додати напруги комунікативним зусиллям;

етноцентризм: схильність вважати перевагу власної культури часто може перешкоджати міжкультурній комунікації.

Багато факторів можуть загрожувати здоровому спілкуванню, коли задіяно кілька культур. На щастя, є багато способів пом'якшити ці проблеми.

Оскільки діловий світ стає ще більш глобальним, ніж будь-коли, бути активним слухачем і вдумливим оратором є ключем до ефективної комунікації. Хоча мовні та культурні бар'єри можуть здаватися складними для подолання, пошук відповідних ресурсів може допомогти покращити міжкультурне спілкування на робочому місці. Завдяки цим навичкам ви можете будувати стосунки, які є ключовими для процвітання в сучасному діловому світі [3].

Підсумовуючи можемо сказати, що задля розвитку міжкультурної комунікації з метою розвитку міжкультурної комунікативної компетенції необхідно не лише володіти іноземною мовою, а й отримувати необхідні навички спілкування з представниками іншої культури. Основний аспект, який потрібно брати до уваги, викладаючи та вивчаючи мову, – це інтеграція культури в процес вивчення мови через адаптацію до іншомовного культурного середовища, застосовуючи комунікативно цілеспрямовані способи вербальної й невербальної комунікації в умовах професійної міжкультурної взаємодії.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ларіна Н.Б. Міжкультурна комунікація й особливості її проявів / Н.Б. Ларіна. Держава та регіони. Серія «Державне управління». 2013. № 2 (42). С. 15–18
2. Ларіна Н.Б. Міжкультурна комунікація як феномен впливу на відносини суб'єктів владних повноважень державно-адміністративної та політичної діяльності / Н.Б. Ларіна // Право та державне управління. 2013. № 2. С. 93–97. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/_2013_2_19 (дата звернення 21.03.2023)
3. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація / В.М. Манакін. К. : ВЦ «Академія», 2012. 298 с.
4. Михайленко І. Міжкультурна комунікація в контексті вивчення іноземних мов на неспеціальних факультетах ВНЗ / І. Михайленко URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Ukralm/2012_9/myhajlenko.pdf (дата звернення 27.03.2023)

МИКИТЧИН Назарій,

студент 3 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

(м. Київ, Україна)

**Наукове керівництво – доцент
ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Перекладознавство та міжкультурна комунікація є складними та динамічними дисциплінами, які включають багато аспектів, пов'язаних з мовою, культурою, інформацією та технологією. У наш час, коли світ стає все більш глобалізованим та зв'язаним, важливість перекладу та міжкультурної комунікації набуває все більшого значення.

Перша проблема полягає в тому, що переклади не завжди передають повністю значення вихідного тексту. Це може бути викликано різницею у мовних системах, культурних контекстах, відмінностями у способах вираження думок та ідей. Тому, перекладачі повинні мати глибокі знання не тільки мови, а й культури та контексту, в якому створювався вихідний текст.

Друга проблема пов'язана з тим, що міжкультурна комунікація може бути складною через різницю у менталітеті та стилі комунікації різних культур. Це може привести до непорозумінь, конфліктів та навіть до провалу проектів. Тому, особливо важливо знати та розуміти культурні відмінності та пристосовуватися до них.

Третя проблема пов'язана з тим, що зростає кількість відео та аудіо матеріалів, які потребують перекладу. Однак, переклад відео та аудіо матеріалів може бути складним, оскільки необхідно бути уважним до вимови, емоцій, інтонацій та інших аспектів мови. Крім того, відео та аудіо матеріали можуть містити візуальні та звукові ефекти, які потребують спеціальних знань та навичок.

Також одна з проблем полягає в тому, що наукові терміни часто є дуже специфічними та складними для перекладу, а також можуть мати різні відтінки значень залежно від контексту. Ще однією проблемою є використання технології в процесі перекладу та міжкультурної комунікації. На сьогоднішній день існує велика кількість програмного забезпечення, що можуть допомогти у перекладі, однак використання цих програм може призвести до неточностей та неправильного тлумачення тексту. Крім того, використання технології може призвести до втрати контексту, який є дуже важливим для розуміння повідомлення та правильного перекладу.

Важливо враховувати вплив соціальних, політичних та економічних факторів на процес перекладу та міжкультурної комунікації. У сучасному світі, де відбувається багато культурних та мовних змін, важливо, щоб перекладачі та міжкультурні комунікатори були свідомими цих змін та реагували на них в своїй роботі.

Іншою проблемою є стереотипи та упередження, які можуть виникати при спілкуванні з представниками інших культур. Наприклад, певні культури можуть мати стереотипні уявлення про інші культури, що може призвести до неправильного розуміння та конфліктів. Важливо звертати увагу на неоднозначність слів та виразів в різних культурах. Наприклад, певні слова можуть мати різне значення в залежності від контексту та культури, в якій вони використовуються.

Є проблеми в галузі міжкультурної комунікації яка полягає в розумінні культурних відмінностей. Культурні відмінності можуть проявлятися у різних аспектах життя, таких як мова, манери поведінки, вірування, традиції та інші. У процесі міжкультурної комунікації, незнання культурних відмінностей може призвести до неправильного розуміння повідомлення, конфліктів та недорозумінь.

Отже, перекладознавство та міжкультурна комунікація є важливими та актуальними проблемами сучасного світу. Найбільш поширені проблеми полягають у складності передачі повної сутності вихідного тексту, різниці у менталітеті та стилі комунікації

різних культур, необхідності перекладу відео та аудіо матеріалів та специфіки їх візуальних та звукових ефектів. Для подолання цих проблем необхідно мати глибокі знання та розуміння мови, культури та контексту, в якому створювався вихідний текст, а також бути уважним до культурних відмінностей та пристосовуватися до них.

Література:

1. Бордюк Л. Переклад як міжкультурна комунікація: англійська ↔ українська мови. Львів : Вид-во Львівська політехніка, 2015. 128с
2. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу. Вінниця : Нова кн., 2003. 448с.
3. Кузенко Г. М. Теорія та практика перекладу (The World of Independing and Translating). Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 232 с.
4. Сухенко К.М. Лексичні проблеми перекладу. К.: вид-во Київ. ун-ту, 2000. 124с
5. Словник української мови: в 11 томах / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І .К. Білодіда. Київ: Наукова думка (1970-1980). Том 4. 1973. С. 394.
6. Dictionary of English Language and Culture. Longman Group Ltd., 1993.

МИЧАК Наталія Олександрівна,
магістрантка 1 року навчання
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ ЕКОНОМІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

В умовах сьогодення, коли процеси глобалізації світової економіки стрімкими темпами охоплюють усі сфери суспільного життя та впливають на розвиток співпраці між компаніями на міжнародній арені, зростає роль економічного перекладу у бізнес-середовищі. Економічний переклад вже займає вагоме місце на ринку перекладацьких послуг з огляду на зростання важливості міжнародних торговельно-економічних відносин та міжнародного бізнесу, адже постійно виникає необхідність співпраці з іноземними партнерами, клієнтами з різних країн.

Проблеми перекладу економічних текстів є предметом широких наукових обговорень вітчизняними та зарубіжними мовознавцями, такими як В.І. Воскобойник, О.В. Дмитренко, О.В. Коваленко, І.В. Міщинська міжнародна торгівля, що означає необхідність підприємств, які здійснюють експорт та імпорт товарів, мати доступ до інформації про технічні характеристики, тарифи, законодавство та інші аспекти міжнародної торгівлі. Економічний переклад допомагає передавати цю інформацію між різними країнами. Перекладачі допомагають перекладати відповідзакондавство, що означає важливість економічного перекладу для правильного розуміння законодавчих актів та інших юридичних документів, що стосуються економічної сфери. Переклад потрібен для забезпечення взаєморозуміння між юридичними особами різних країн та уникнення можливих правових конфліктів. Економічний переклад забезпечує точність передачі інформації, що міститься у законодавчих документах, оскільки найменша помилка може мати серйозні наслідки. Аби уникнути проблемних моментів при перекладі економічних текстів важливо правильно підбирати відповідник у мові перекладу, що дозволить уникнути спотворення сенсу вихідного перекладного матеріалу. Оскільки конкуренція на ринку економічного перекладу досить висока, тому для залучення клієнтів перекладачі повинні пропонувати високоякісні та високоефективні послуги за розумними

цінами, для чого вони повинні мати детальне знання тематики текстів, що перекладаються, та термінології. Доцільним кроком було б укласти словники, які б відображали сучасний стан української та англійської професійної економічної лексики з урахуванням їх відмінностей та неузгодженостей. Слід завжди перевіряти контекст, у якому використовується термін чи аббревіатура, оскільки вона може мати різні значення залежно від контексту;

Економічний переклад має значний потенціал на ринку перекладацьких послуг, є важливою галуззю перекладу, оскільки забезпечує передачу економічної інформації між різними країнами та культурами та є важливою складовою міжнародного бізнесу.

Література

Воскобойник В.І. Особливості дієслівної префіксації в сучасній англійській економічній терміносистемі. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. редакцією Н. Сизоненко. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. С. 19-27.

Дмитренко О.В. Особливості перекладу термінів активної фінансової діяльності підприємства. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2021. № 48. Том 4. С. 56-59.

Коваленко О.В. Особливості перекладу економічних термінів з англійської українською мовою у текстах новин у мережі інтернет. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70). № 2. Ч. 3. 2020. С. 80-86.

НЕПОТРІБНА Дарина Олегівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

РОЛЬ ПЕРЕКЛАДАЧА В ПРОЦЕСІ ПЕРЕМОВИН

Перекладач у сучасному суспільстві є чимось на зразок антигероя. Перекладач витрачає роки чи більше на розробку та вдосконалення навичок, яких що суспільство не розуміє та не цінує. Потім він відважно бореться за використання цих навичок. Перекладачі – мовні професіонали. Як і лінгвісти, вони повинні бути здатні розрізняти тонкощі та нюанси в своїх мовах, дослідження термінології і обробка нових розробок в їх мови. Як освічені любителі, перекладачі повинні знати основи і деякі подробиці про предмети, з якими вони мають справу. Фундаментальне правило, коли у вас є сумніви або питання стосовно перекладу, зателефонуйте клієнту, поставте питання, а потім отримайте відповідь. Якщо ви все ще не впевнені, зверніть на це увагу у фіналі перекладу. Перекладач – це голос інших. Ви передаєте враження звуками та мовою тіла. Тому слід дотримуватися відповідного зовнішнього вигляду – не нехтуйте вбранням для роботи. Деяким американцям не подобається запах сигаретного диму – тому, якщо ви палите, зверніть особливу увагу на той факт, що дим вбирається вашим одягом та волоссям. Перекладач повинен дотримуватись певних вимог. Вони не можуть висловити свою думку, якщо їх не запитують, висунути свою ідею чи перебити мовця в разі непорозуміння.

Перекладач повинен знати про його право на регулярний відпочинок. Він хороший в роботі з усним перекладом лише протягом 20 хвилин, потім його навички зменшуються та його увага різко знижується. Робота перекладача є висококонкурентною та затребуваною, тому Ви повинні намагатись стати краще. Не в порівнянні з кимось, а для себе. Перш за все, перекладач – це міст. Ви стоїте між двома особами або організаціями,

одна з яких створила матеріал і інша, яка хоче це побачити. Ви для них вирішення цієї проблеми.

Перекладачі подібні до програмістів. Обидві професії не мають формалізованого обсягу знань і обмежень щодо теоретичної основи, які здебільшого походять від інших галузей знань та досліджень.

Література

1. Сидорук Г.І. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). – К.: НУБП України, 2016. – 328 с.

ОЛЕКСІВ Мар'яна Віталіївна,
студентка І курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ІДІОМАТИЧНИХ ОДИНИЦЬ

Труднощі перекладу англійських ідіом пов'язані не тільки з розбіжностями будови англійської та української мов, але й з особливим статусом таких одиниць, що переважно належать до семантично неподільних виразів, у яких план змісту не збігається з планом вираження. Ознаками цих одиниць є відносна сталість їх складу, семантична цілісність значення, відтворюваність, образний характер. Безперечно складність під час перекладу викликає національно-культурне забарвлення фразеологізмів, так званий ідіоетнічний компонент їх значення, у разі відтворення якого може не збігатися лексичний склад, структура, образи вихідних і цільових фразеологічних одиниць. Це підтверджує переклад англомовного прислів'я *A rolling stone gathers no moss*. За його буквального відтворення засобами української мови (*камінь, який котиться, не збирає моху*) значення цієї одиниці не буде зрозумілим україномовному адресату, оскільки він не знає, що для англійця мох асоціюється з багатством і майном, відсутність якого вважається негативним явищем. Під каменем в означеному прислів'ї розуміється людина, котра мандрує світом, витрачаючи гроші, і котра в розумінні англійців не може бути заможною. Саме тому адекватним перекладом вказаного прислів'я є україномовне прислів'я *Хто вдома не живе, той добра не наживе*. Лексичний склад цього прислів'я, його структура й образ, закладений у ньому, відрізняються від вихідної англомовної одиниці, проте його зміст і значення відтворені адекватно.

Труднощі перекладу ідіом пов'язані також із тим, що один і той самий мовний вираз може бути одночасно і сталим, і вільним. Це можна проілюструвати на прикладі словосполучення *the boy next door*, який може перекладатися *сусід, хлопець, котрий живе поруч* і як *звичайний хлопець, хлопець, яких багато*. За відтворення подібних словосполучень перекладач повинен розуміти, чи є вони сталими сполуками, чи ні.

Вибір адекватного способу перекладу ідіом залежить від складності їх семантичної структури, образного характеру, національно-культурної специфіки їхнього значення. Основними способами передачі ідіом є їх *еквівалентний* і *аналоговий, описовий переклад, а також калькування*.

Фразеологічних еквівалентів існує порівняно невелика кількість. Найчастіше до них належать так звані інтернаціональні фразеологічні одиниці. Так, ідіома *to lead by the nose* та українська *водити за носа* збігаються за формою, але мають різні значення, оскільки ідіома означає *повністю підкорити, командувати*, тоді як український вираз – *обманювати, хитрувати*.

Часткові лексичні еквіваленти збігаються за значенням, стилістичною спрямованістю, є близькими образно, але розходяться за своїм лексичним складом, граматичною будовою: *as flies to sugar* – як мухи на мед, *to dance like an elephant* – танцювати як ведмідь, *he laughs best who laughs last* – почав сміхом, а закінчив сльозами. До часткових граматичних еквівалентів належать ті фразеологічні одиниці мови перекладу, які збігаються з відповідними одиницями мови оригіналу за значенням, стилістичним забарвленням та образністю, але відрізняються від них граматичною категорією числа іменників, прикметників, що є складовими частинами цих фразеологічних одиниць, наприклад: *to catch old birds with chaff* – провести старого горобця на полові.

Коли ж у мові перекладу немає ні еквівалента, ні аналога ідіоми, може використовуватися калькування, що є способом її дослівної передачі. Зазначимо, що цей спосіб перекладу може бути застосований лише в тому разі, якщо його результатом буде вираз, який легко сприймається й адекватно розуміється адресатом. Буквальний переклад не є фразеологічним перекладом, бо в ньому не використовуються готові фразеологізми, що існують у мові перекладу. Результатом буквального перекладу є створення нового виразу, зрозумілого адресату перекладу, зокрема: *a cid look* – кислий вираз обличчя.

Якщо ідіома не має в мові перекладу ні еквівалента, ні аналога, а дослівний переклад призводить лише до малозрозумілого буквалізму, перекладач змушений передавати значення подібної одиниці шляхом опису. Недоліком подібного перекладу є неможливість збереження образу оригіналу: *have butterflies in one's stomach* (букв. «мати метеликів у животі») – сильно переживати, турбуватися, мати мурашки (від хвилювання). З метою адаптування описового перекладу та фразеологічної кальки до норм МП можна застосовувати перекладацькі трансформації.

Труднощі перекладу ідіом зумовлені не тільки розбіжностями будови англійської та української мов, а також складністю семантичної структури, образним характером, національно-культурною специфікою значення окремих ідіоматичних одиниць. Оптимальним перекладацьким рішенням є пошук еквівалентної одиниці (повного чи часткового еквівалента, який може бути частковим лексичним чи частковим граматичним аналогом). За відсутності такої одиниці перекладач застосовує калькування й описовий переклад. Для досягнення максимальної адекватності необхідно використовувати та комбінувати різні способи та прийоми перекладу, а також перекладацькі трансформації. Перспективи подальших досліджень вбачаємо в детальному аналізі перекладацьких трансформацій, які можуть використовуватися для перекладу англійських ідіом засобами української мови.

ОЧЕРЕТЯНКО Владислав Володимирович,

студент 1 курсу

факультету інформаційних технологій,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

КАЧМАРИК Світлана Григорівна

FEATURES OF THE TRANSLATION OF MULTIPLE-MEANING WORDS

In recent decades in linguistics there has been a shift of emphasis in research interests from the study of language as an internal system in which everything is interconnected to the study of language-broadcasting as activity or action. Polysemy is the ability of a word to have two or more meanings. This phenomenon is widespread in many languages of the world and can sometimes cause significant difficulties both among experts and among translators, since in some cases, despite the identical spelling of words, their semantics turn out to be completely different.

The limitation of the language system and the difference between the information that needs to be learned and the volume of a person's memory is the reason for the emergence of polysemy as a way to describe a large number of diverse phenomena with one word. Approximately 40% of English words are polysemantic. Some lexical units have more than 30 different meanings, for example: get, set or run. Among the variants of their interpretation are both more and less common in use. Polysemantic words lead to complications that in the context their original meaning is more often translated, because the translation process is not a simple replacement of units of one language with units of another, but, on the contrary, it is a complex process containing a whole series of operations, the knowledge of which by the translator is the key to an adequate translation. It implies the association of a word with a concrete image of a concept or phenomenon that first appeared during its study in the speaker's mind. Each type of translation has its own peculiarities and nuances. Taking oral synchronous as an example, it is immediately obvious that the interpretation of multi-meaning words may be incorrect, because the speaker's opinion is not fully completed, so the translator must provide for the further development of the sentence. In oral translation, homophones can also be attributed to multi-meaning words, which in some cases are difficult to interpret. Sometimes it is impossible to fully determine the situation and the linguistic environment in which multi-meaning words are used. It is important to understand its content and translate its terms. If this information in the text is not enough, you should learn more about the topic yourself in order to choose the right version of the translation of the technical definitions. Terms are used in certain fields of science, therefore they must have one specific meaning for a clear description and representation of a phenomenon or subject. However, there are opinions about the possibility of their multiple meanings, namely about the presence of two meanings. In this case, polysemy in terminology can be explained by the fact that the first meaning characterizes the phenomenon in its general features, and the second defines it in more detail and gives the word specifics. With the help of such a system of translation of terms, the chance of an adequate translation in accordance with the context increases. With the passage of time and the development of the language, new meanings are added to already existing words (its nominative function increases), which especially causes difficulties when this happened recently and certain innovations are widely used by native speakers. An example of this is the word "snowflake", whose common meaning is "сніжинка", but according to "Oxford Learner's Dictionaries", its new second meaning can also be interpreted as an easily offended person who is vulnerable like a "сніжинка". Having analyzed the information on the topic raised, we would like to note that in some cases machine translation systems can be used to facilitate and assist in the process of translating multi-meaning words. Based on the above, it can be concluded that the context plays an important role when translating multi-meaning words. Without a linguistic environment (context) in which polysemantic lexical units are directly used, the ability to perform an adequate translation is unlikely or absent

ПАНЧЕНКО Карина Владиславівна,
студент 4 курсу
факультету аграрного менеджменту,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
КАЧМАРИК Світлана Григорівна

SOME PROBLEMS OF TRANSLATION IN LINGUOCULTUROLOGY AND INTERCULTURAL COMMUNICATION

A new stage of intercultural communication, vividly illustrated by the integrative processes in modern Western Europe, involving the creation of a new European Community with the establishment of European citizenship and all the ensuing consequences, is being actively

discussed in the political and public circles of the West, and especially those countries that are most directly related to the legal formation of the New Europe. Culturology as a science defines common Greco-Roman origins for Europeans, concretizing also the great importance of a common religious motive (Christianity). The cultural component in the course of the integration of European people seems to be a necessary minimum capable of uniting and strengthening modern European thinking. Moreover, intercultural communication implies the existence of not only differences between different languages, but also differences in the use of one language. Thus, representatives of the English, French and German-speaking countries, despite the common language, will not necessarily belong to the same culture. In this regard, we can already talk about intercultural communication, for example, between the Americans and the British, the French and the Walloons. The processes of globalization and democratization of public life, the openness and accessibility of the latest achievements in science, culture, and art allow a huge number of people to receive and exchange information. Currently, both translation theory and translation practice are being transformed into a broader discipline – the theory of intercultural communication. Translation as a special kind of speech activity is one of the main and generally accepted means in intercultural communication, since very often it is the translator who becomes an intermediary in the exchange of information. Hence, the problem of translation is presented in two forms - in the proper linguistic (translational) sense, translation from one language to another; and also in the sense of understanding, transcoding content through a communication channel between the speaker and the addressee. The practical solution of translation problems leads to the need to take into account, first of all, quantitative transformations. The most valuable linguistic heritage is the phraseology of any language, as it reflects the vision of the world, national culture, customs, beliefs, history of the people speaking it. Problems of phraseology are extremely important for both practice and theory of translation; they are often of great practical interest, since they are associated with the difference in the semantic and stylistic functions performed in different languages by words of the same real meaning, and with the difference in the combinations that such words enter in different languages. The difficulty of translation lies in the need to preserve the colorfulness of the phraseological unit, to convey to the reader or listener its stylistic function, which depends on the context, the style of the author, and the nature of the entire message. For all the originality and originality of the systems of the English and Ukrainian languages, a significant part of them coincide, and although, much less than in vocabulary, phraseological units can reflect coinciding fragments of the picture of the world, while their uniqueness is explained by the mismatch of cultures and way of life. The translator should use the following translation techniques when dealing with phraseological units with transparent motivation: monoequivalent – the only possible correct translation for a given phraseological unit; descriptive translation, which can be represented by a variable combination or tracing. In the absence of full or partial equivalents, they resort to verbal ones: the translator translates the phraseological unit in one word or uses a combined translation (tracing and descriptive translation). These main ways of translating phraseological units cover all possible approaches to the translation of different types of phraseological units.

ПОВАЖНЮК Софія Сергіївна,
студентка І курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

**ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ТА ГРАМАТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИ
ПЕРЕКЛАДІ ГАЛУЗЕВИХ ТЕКСТІВ**

У зв'язку зі стрімким розвитком техніки та поширенням науково-технічної інформації виросло значення науково-технічного перекладу. Технічний переклад – певний вид перекладацької діяльності, який використовується для обміну спеціальною науково-технічною інформацією. Недарма він займає почесне місце серед інших перекладів. Цей вид перекладу має низьку проблем. Досвід показує, що для успішного перекладу науково-технічної літератури значною мірою важливим є, по-перше, особливості цього виду літератури, по-друге, рівень мовної й загальної технічної та наукової підготовки особи, яка займається перекладом. Отже, навіть у перекладача з високим рівнем мовної підготовки виникають труднощі під час перекладу вузькофахових термінів. У перекладі термінів найбільш важлива точність і правильна послідовність їх уживання, а також правильне розуміння й відповідне їх відтворення рідною мовою.

У кожній мові з часом з'являються слова, які вийшли із загального вжитку і мають сучасний синонім аналог(архаїзм). Також виникають слова-неологізми. Це зумовлено науково-технічним прогресом. Серед галузевих текстів, написаних різними мовами, існують значні граматичні відмінності, спричинені за особливостями граматичної побудови мови, нормами і традиції писемної наукової мови. І тут потрібні граматичні трансформації. Їхнє використання має важливе значення для адаптації перекладу до норм МП.

Характерною рисою сучасної науково-технічної літератури є широке використання різних скорочень и аббревіатур: *A.C.* – *alternating current*, *H.P.* – *horse power*.

Однією з найгостріших тем перекладу наразі є машинний переклад. Чи зможе машина перекласти текст краще, ніж людина? Доволі часто можна почути, що *Google Translate* перекладе набагато швидше і за людину. Але я не можу з цим погодитися, адже одним із найбільших недоліків машинного перекладу – це поганий переклад науково-технічних текстів. Часто робота не є якісною: невдале використання термінів, повтори, неправильно перекладене слово. Навряд чи вийде отримати прийнятний результат у разі перекладу неблизькоспоріднених мов. У разі використання машинних онлайн-перекладачів доступ до даних отримують треті особи, що порушує конфіденційність.

Література

1. Сидорук Г.І. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). – К.: НУБіП України, 2016. – 328 с.

ПРИЦЕПОВА Євгенія Вікторівна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна

TOPICAL ISSUES OF MODERN TRANSLATION STUDIES

Translation is a very conscious work, it requires research, reflection and proofreading. The concept of translation, besides the direct meaning, which corresponds to the Ukrainian translation, contains a mystical meaning: "to transfer someone directly to heaven or paradise without the intervention of death." This image clearly characterizes the artistic translation as a process and result of interpretation of the original text. Modern translation studies are characterized by a huge variety of theoretical concepts and research methods, as well as the choice of translation strategy.

Globalization has literally destroyed man-made boundaries in business. Partnership agreements and transnational corporations and companies from various countries of the world are direct proof of this, but there is still a border, it is language barrier.

It is not easy for many to overcome — language barrier. For many years, in order to own a business and quickly solve professional and communicative tasks, a complete mutual understanding of the parties is required, and for these purposes, English is actively used. This problem is quite common, due to the lack of fast and high-quality technical translation from English, knowledge of the language in business negotiations.

Finding a balance between the advantages of globalization and the need to preserve cultural diversity in all its manifestations in the face of the threat of cultural and civilizational unification. In the modern world, knowledge of a foreign language is extremely important, but to use the necessary vocabulary of a language does not mean «to be able to speak». In modern society, over the past decade, the requirements for the accuracy of translation have increased significantly.

Another distinguishing feature of modern translation activity lies in the large number of texts of technical nature, the translation of which requires a thorough knowledge of the translator in the relevant subject area. The work of translators contributes to the openness and diversity of our society and acts as an integral link between people living in different parts of our planet. Most often the modern translator is associated only with literary texts, but this is not so.

The greatest need for translators is observed in technical areas, so it is difficult to overestimate the importance and role of technical translation. Thanks to this type of translation, there is an exchange of knowledge and technologies, and researchers, scientists, designers and engineers get the opportunity to work on joint projects.

It is difficult to disagree with the fact various changes are constantly taking place in the world. These changes affect all aspects of our activities, including the business sector. Not surprisingly, the importance of advertising has grown in our days, and at the same time, the importance of translating advertising texts is growing. The translator is faced with a difficult task – the target text should have the same effect on the audience as the original one. This means that the translator is obliged to investigate the subject thoroughly, to have an idea of the nature of the consumer and take into account the purpose of the advertising slogan.

Therefore, it will not be entirely correct to attribute the translation of advertising to the field of literary translation. Taking everything into account, it should be noted that not a single sphere of activity in the modern world cannot do without an interpreter or translator. The politics, arts, culture, economics, and many more fields rely on translation.

Indira RENSKA,
*senior lecturer at the Department of English Philology,
Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

TIMBRAL FEATURES OF COURT SPEECH AND ITS TRANSLATION

"Timbre is a qualitative sign of sound, its coloring due to overtones (overtones). Sounds of the same pitch and volume differ in timbre. It is determined by the structure of the speech organs, expressiveness of speech, resonator, room acoustics, etc." [1, p. 356].

The research material is the oral speech of 200 participants in court hearings, both those who speak Ukrainian and those who do not speak the state language, which the author of this study translated during 2014-2023 from Ukrainian to English, Russian and from these languages to Ukrainian.

The research was carried out with the help of a computer, on which speech continuums were segmented, oscillograms and spectrograms of experimental material were analyzed, audiovisual and parametric indicators of speech were synchronized, etc.

The acoustic correlate of timbre is the spectral characteristic of sound. In fig. 1 presents dynamic computer spectrograms on which fragments of speech uttered with different timbres are recorded.

1. – cheerful words of the lawyer: *"A legal construction that is generally recognized at the level of international documents"*.
2. – neutral statement of the prosecutor: *"The qualification of the first part of article one hundred and fifteen is intentional murder"*.
3. – the sad last word of the suspect: *"Ready to be punished for what I have done"*.
- 4 – the victim's sharp speech: *"He will receive billions of views and bear no responsibility for his words"*.

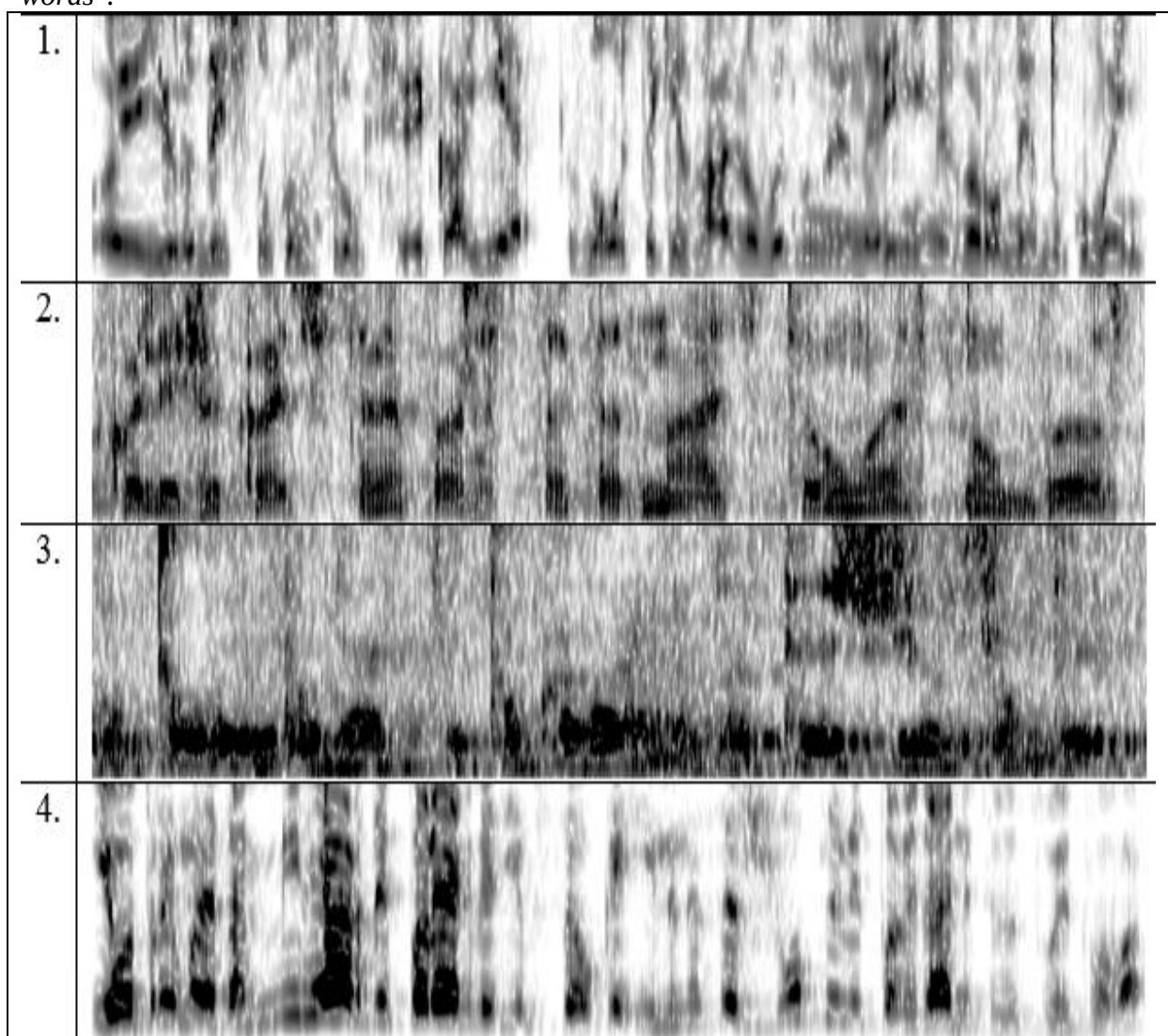

Fig. 1.

Conclusions.

1. As a result of an experimental study of the speech of participants in court sessions, 4 main timbres were established: major, neutral, minor, brutal.
2. Work experience shows that when translating speech, which is reproduced by any of the four timbres, it is necessary to use neutral timbres.

Literature

1. Ukrainian language. Encyclopedia. K.: Master Class Publishing House, 2011.

САМКО Марина Олександрівна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ОДИНИЦІ ПЕРЕКЛАДУ В ПОЕЗІЇ

Головне завдання перекладача – знайти в тексті оригіналу мінімальну мовну одиницю (це не означає найпростішу), яку необхідно перекласти. У теорії перекладу ця одиниця називається одиницею перекладу і відповідає мовним рівням у лінгвістиці. Кожне слово, взяте окремо у словосполученнях, не означає того, що означає весь вислів. Кожен рівень мовної ієрархії займає певне положення в мовній ієрархії і включає в себе попередні рівні. У теорії перекладу рівень інтонації (інтерпретації) також є одиницею перекладу. Можна сказати, що поезія складається зі звуків. Рівень інтонації не розглядається лінгвістами як складова частина мовної ієрархії, але в теорії перекладу на нього варто звернути увагу та проаналізувати. Інтонація говорить набагато більше, ніж слова. Ми, перекладачі, повинні мати до інтонації слух, щоб правильно сприймати і відтворювати її в перекладі. Ми вчимося чути музику мови, її інтонаційне розмаїття, відчувати цю музику серцем, якщо є бажання, натхнення, любов до мови і людей, які нас слухають. Фонема – це звук усного мовлення, який на письмі позначається графемою, або буквеним символом.

Вид перекладу, при якому співвідношення між одиницями МО та МП встановлюється на рівні фонем, називається транскрипцією. Ще одне дуже важливе спостереження: фонетична структура слів відіграє надзвичайно важливу роль у поезії і дійсно залишається дуже складною проблемою для перекладачів. Рівень фонем не можна недооцінювати, інакше в перекладах поезії бракуватиме чогось дуже чудового та чарівного.

Література:

Сидорук Г.І. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). К.: НУБіП України, 2016. 328 с.

САМОЙЛЕНКО Анна Віталіївна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

SYSTEM OF EDUCATION IN CANADA

The education system in Canada is considered one of the best in the world, providing high-quality education at all levels from early childhood education to higher education. Education is one of the most important sectors in Canada, and the government invests significant funds in the development of the education system.

The primary levels of education in Canada include:

Early childhood education (preschool for children aged 3-4);

Elementary school (grades 1-6);

Secondary school (grades 7-12);

Higher education (colleges and universities);

Education in Canada is free for all children aged 6-18.

The Canadian government finances the education system at all levels because it considers education one of the main investments in the future of the country. For higher education, students usually pay from \$5,000 to \$20,000 per year depending on the university and program.

The education system in Canada is very diverse. There are many different programs that students can choose from, including technical, artistic, humanities, and scientific programs. Many universities and colleges also offer online courses which allow students to study in their own time and pace. The Canadian education system also emphasizes practical learning and hands-on experience. Many programs include co-op placements, internships, or work-study programs that allow students to gain practical experience in their chosen field.

The education system in Canada is also known for its strong focus on research and innovation, with many universities and colleges conducting cutting-edge research in various fields.

САФАРОВА Фідан Назімівна,

студентка 1 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів

і природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

СИДОРУК Галина Іванівна

ПЕРЕКЛАД НА РІВНІ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ

Переклад ідіом з однієї мови на іншу може бути досить складним завданням, оскільки ідіоми - це вирази, які мають особливе значення, яке не можна розгадати, виходячи з літературного значення окремих слів. Особливо складно перекладати ідіоми з англійської мови, оскільки вона містить багато ідіом, які не мають прямого еквіваленту в інших мовах.

Багато ідіом мають корені в культурних традиціях англomовних країн. Це може призвести до того, що перекладач повинен бути знайомим з цими традиціями і контекстом, щоб дати точний переклад. Відсутність прямого еквіваленту: багато ідіом не мають прямого еквіваленту в інших мовах. Це може призвести до того, що перекладач повинен використовувати аналогічні вирази або змінювати зміст ідіоми, щоб дати зрозумілий переклад.

Іноді переклад ідіоми може призвести до того, що зміст виразу змінюється або втрачається. Це може бути особливо складним, коли ідіома має важливий сенс в контексті тексту. Різниця в мовних конструкціях: мовні конструкції англійської мови можуть бути дуже різними від інших мов, що може призвести до того, що перекладач повинен використовувати додаткові прийоми, щоб дати точний переклад. Для успішного перекладу ідіом в англійській мові перекладач повинен бути досвідченим та добре ознайомленим з культурними та мовними різницями.

Етимологія ідіом в англійській мові є цікавою галуззю лінгвістики, яка вивчає походження та історію вживання фразеологізмів. Часто походження ідіом може бути дивним та цікавим: *Break the ice* – почати спілкування, порушити тишу, зробити перший крок, розтопити лід, зробити ситуацію спілкування більш комфортною. Цей вислів з'явився у 19 столітті разом з першими криголами. Щоб корабель ішов визначеним курсом взимку, спочатку необхідно було розбити лід. Згодом виникла аналогія з людиною. Щоб почати спілкування з незнайомою людиною, необхідно «розколоти лід», налагодити спілкування. Наразі використовується вислів *Ice-breaker* – жарт чи гра, які знімають напругу, дозволяють розслабитись. Зазвичай цей прийом ми використовуємо на початку уроку.

Steal someone's thunder – отримати визнання, славу, успіх, випередивши когось, використавши їхні ідеї або задумки. Дослівно: вкрасти чийсь грім. Історія цієї ідіоми така:

в театральних постановках часто задіюють звук грому. У 18-19 столітті для цього використовували безліч пристосувань – від свинцевих кульок у спеціальних банках до тонких листів металу. Один режисер на ім'я *John Dennis* винайшов інноваційний спосіб відтворювати звук грому і застосовував його у своїй постановці. Режисер був не дуже талановитий, тому п'єса провалилася і була закрита, а ось звук грому був незабаром використаний у популярній постановці Шекспіра «Макбет». Режисер обурився: «Це мій грім» - заявив він і обізвав викрадачів грому лиходіями. В сучасній англійській цей вислів використовується, коли хтось викрадає, запозичує чийсь вдалу ідею і має успіх.

Barking up the wrong tree – робити щось неправильно, йти хибним шляхом, зробити помилку, звинувачувати не того, кого треба. Дослівний переклад – гавкати не на те дерево. Історія цієї ідіоми веде нас до мисливських собак. Коли пес переслідував дичину, вона могла залізти на дерево. Оскільки собаки не лазять по деревах, вони залишалися біля них і починали голосно гавкати, привертаючи увагу мисливців. Однак іноді собака вибирав не те дерево: його міг підвести нюх, він міг збитися зі сліду або з іншої причини переплутати дерево. У такому випадку мисливці казали, що собака «гавкає не на те дерево»

Фразеологізми притаманні всім мовам світу та якнайкраще відображають країну, в якій побутують, і народ, який використовує їх як засіб спілкування у повсякденному житті. Навіщо знати ідіоми? Що нам дають фразеологізми? Знання ідіом розширює словниковий запас і робить мову більш різноманітною і живою. Фразеологізми - це не виключно книжкова лексика, вони активно використовуються в повсякденній мові, літературі, фільмах, піснях. Вивчення ідіом корисно не тільки для розширення словникового запасу. Вони відображають характер мови, зберігають в собі інформацію про менталітет людей країни, мову якої вивчаємо. Це джерело знань про культуру та традиції. Володіння ідіомами допомагає думати людині як носієві мови. Досконале знання мови неможливе без знання фразеології. Використання ідіом робить мову цікавою, виразною, та граматично красивою. З використанням англійських ідіом мова стає емоційно забарвленою, виразнішою, яскравішою. Знання фразеологізмів показує високий рівень володіння іноземною мовою.

Література:

1. Камінська В.С. Теоретичні дослідження фразеологічних одиниць у сучасній лінгвістиці // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. – С. 122-128.
2. Сидорук Г.І. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). – К.: НУБіП України, 2016. – 328 с.
3. Idioms Dictionary. –Harlow: Pearson Education Limited, 2003. –296 p.
4. Oxford Dictionary of English Idioms / A.P. Cowie, R. Mackin & I.R. McCaig: Oxford University Press. – 2008. – 685 p.

СІДЛЯРЕНКО Данило Олександрович,
студент 3 курсу
гуманітарно-
педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна

СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ ВЛАСНИХ НАЗВ ТА ІМЕН

Переклад власних назв може бути проблемою як для перекладача-початківця, так і для досвідченого фахівця. Адже потрібно не лише обрати правильний спосіб перекладу, але й переконатись що ви не створюєте нову назву. Тому при перекладі власних назв потрібно бути особливо уважним, оскільки помилки при перекладі можуть призвести до неточностей і дезінформації. Отже, перед початком перекладу, слід переконатись чи вже існує переклад власної назви. Для цього користуються відповідними словниками. Якщо ж назва є маловідомою, її потрібно перекладати власноруч. Для цього зазвичай використовують такі методи перекладу, як: транскрибування (транскрипція), транслітерація, наближений переклад та калькування. Транскрипцію та транслітерацію також часто об'єднують під назвою транскодування.

При транскрибуванні слово перекладається таким чином, щоб у мові перекладу воно звучало максимально наближено до оригіналу. Наприклад, Wales – Уельс, Louisiana – Луїзіана. Назви газет та журналів також транскрибуються: Daily Express – Дейлі Експрес, Guardian Unlimited – Гвардіан Анлімітед.

Транслітерація полягає у тому, щоб передати імена та назву літерами абетки тої мови, на яку робиться переклад, без врахування особливостей вимови. Наприклад, Hudson – Гудзон, Walter – Вальтер.

Наближений переклад полягає у приблизному відтворенні форми та змісту. Наприклад, Санта Клаус і Дід Мороз.

Крім цього, існує також спосіб калькування, який по суті є дослівним або буквальним перекладом, та при якому відповідником слова обирається перше слово у словнику за порядком: Big Bang – Великий вибух, target search – пошук цілі. Калькування можна використовувати лише у тому разі, коли перекладений відповідник не порушує норми вживання і сполучуваності слів у мові перекладу.

Іноді перекладач через відсутність відповідника у словнику або через бажання виділити персонажа, акцентувати увагу на екзотичності уявних світів і т.п. вдається до утворення власних неологізмів: Piglet – П'ятачок, Sprawl – Мурашовник (частина міста). Їх відмінність від загальних неологізмів полягає у тому, що вони рідко переходять у загальноновживану лексику.

Загалом, серед способів перекладу зазвичай виділяють транслітерацію та транскрипцію, калькування та наближений переклад. Вибір же прийому перекладу залежить від компетенції перекладача. Крім того, для передачі особливостей уявного світу, перекладач часто змушений відходити від правил, та створювати власні назви залежно від випадку.

СИРОТІНА Олена Олексіївна,
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри
романо-германських мов і перекладу
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

TRANSLATION OF ENGLISH ATTRIBUTIVE PHRASES IN THE BIOTECHNOLOGY SPHERE

The study and description of terms arising in new fields of knowledge, to which biotechnology undoubtedly belongs, is one of the topical areas of modern linguistic research. The analysis of English biotechnological terminology arouses the growing interest of scientists, as it is a young terminology system that is at the stage of formation due to the high level of innovation and dynamism of biotechnology. Since biotechnological science is served exclusively by English terminology, the influence of biotechnological innovations on the development of terminological units of English is especially felt. In connection with the rapid development of biotechnological

science, the problems of studying the peculiarities of the functioning of the terms of this field in the process of scientific and technical translation are becoming more and more urgent.

Modern science increasingly strives to specify existing terms, in connection with which in scientific and technical texts on biotechnology there is a significant attraction to multi-component terms, which allows to imagine objects in a detailed and refined form.

Multicomponent terminological phrases are characteristic of terminology of the 20th century, especially the last 3-4 decades, that is, the period of progressive development of science and technology. The more complex science becomes, the more complex the linguistic means that denote objects and phenomena in these subject areas. According to our observations, multi-word terms are the most common in the field of biotechnology. Such terms are nominated by linguists as terminological phrases, which are syntactic constructions formed by combining two or more terms based on semantic conjunctiveness.

In the researched material, we discovered the following types of terminological biotechnological phrases: 1) attributive phrases consisting of a stem noun and a word with an adjective (verb) agreed with it as a determining word; structural type: "adjective (adverb) + noun". In attributive phrases, the main element is expressed by a noun in the nominative case, and the attributive element by an adjective that performs the function of a prepositive definition. At the same time, the main element of the terminological combination determines the generic feature of the concept, and the attributive element – the species, for example: *genetic map*, *structural gene*, *asexual reproduction*, *genomic library*, *relaxed plasmid*, *conserved sequence*, *applied research*, *inactivated agent*; 2) object phrases are a group of noun phrases to express concepts about objects. Syntactically, they represent a combination of a noun with a determining component in the genitive case and are the most important means of specifying the signified, for example: *vertical transfer of genes*, *expression of the polygalacturonase gene*; 3) mixed phrases – in the structure of one terminological phrase, several types of syntactic relations occur at the same time, for example: *restriction enzyme cutting site*, *restriction fragment length polymorphism*, *antibody mediated immune response*.

Understanding and translating most multi-component terms can cause difficulties due to semantic and syntactic inconsistencies of structures in Ukrainian and English languages. The process of translating individual multi-component terms is significantly facilitated thanks to international terms and/or term elements of Greek-Latin origin. English multi-component terms with a typical left-hand deployment are characterized by the so-called prepositive (dependent) components, which are located to the left of the reference component; Ukrainian multi-component terms, on the contrary, are characterized by right-hand deployment.

Studying the specifics of the translation of English biotechnology terms in scientific and technical texts, we pay attention to complex cases regarding their functioning and options for transferring them into Ukrainian. Here are some methods of translating multi-component biotechnological terms. The translation is carried out using Ukrainian words and expressions that literally reflect the words and expressions of English (the so-called tracing): *structural gene* – *структурний ген*, *chromosomal aberration* – *хромосомна аберація*, *genetic engineering* – *генна інженерія*, *genetic material* – *генетичний матеріал*, *genetically modified organism (GMO)* – *генетично модифікований організм (ГМО)*, *bacteriostatic agent* – *бактеріостатичний агент*, *monoclonal antibody* – *моноклональне антитіло*, *abiotic factor* – *абіотичний фактор*.

Especially important for the correct disclosure of the content of the connections between the components of the attributive combination are cases when nouns act as definitions, for example: *ланцюгова реакція* – *ланцюгова реакція*; *leaf primordium* – *листовий примордій*; *генна терапія* – *генна терапія*; *seed bank* – *насіннєвий банк*; *стовбурова клітина* – *стовбурова клітина*; *culture fluid* – *культуральна рідина*, *бульйон*; *embryo sac* – *зародковий мішок*; *cell engineering* – *клітинна інженерія*.

More difficult is the translation of phrases using a group of explanatory words, for example: *gamma-radiation-emitting substances* – *речовини, що поширюють гамма-*

випромінювання. traceability – можливість оперативного контролю, простежування; biotechnology-derived – той, що має біотехнологічне походження; plant-incorporated protectants (PIPs) – інкорпоровані в рослини засоби захисту; herbicide-tolerant crop – сільськогосподарська культура, стійка до гербіцидів.

The second feature of attributive phrases is the existence of so-called polynomial attributive groups with complex semantic connections within the group. In such phrases, the translation is carried out by changing the order of the components of the attributive group, for example: *plant protection measures – засоби захисту рослин, antibiotic resistance marker gene – маркерний ген стійкості до антибіотика; antibody-mediated immune response – опосередкована антитілами імунна відповідь; biosynthetic antibody binding sites – біосинтетичний сайт, що зв'язує антитіла; arbitrarily – primed polymerase chain reaction – полімеразна ланцюгова реакція з довільними праймерами; chloroplast transit peptide – транспортний білок пластид.*

Thus, the above examples of translation of biotechnological terms-phrases draw our attention to the fact that they mostly require special knowledge and understanding during their translation. Both grammatical and lexical features of biotechnological English and Ukrainian texts pose significant difficulties for the translator, because it is not only about fluency in the original and translation languages, but also about familiarity with a specific field of knowledge. The translator must fully understand the text, the meaning of the terms and the essence of the described processes.

ТУРЩИНА Олена Миколаївна,
*асистент кафедри романо-германських
мов і перекладу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ЮРИДИЧНОЇ ЛЕКСИКИ В ТЕКСТАХ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ

Юридична термінологія вважається однією з найбільш значущих галузевих терміносистем, тому що вона є особливим об'єктом дослідження і їй властиве велика кількість сфер застосування порівняно з іншими терміносистемами. Словники не завжди дають правильне уявлення про лексичні одиниці, тому що терміни можуть бути аналогічними у двох мовах, але матимуть різні поняття.

Вважається, що головною проблемою при перекладі юридичної лексики є словосполучення, запозичення та аббревіатури. Але є і інші труднощі під час перекладу міжнародних договорів:

1. Велика кількість аббревіатур та ініціальних скорочень, які для початку потрібно розшифрувати. Їх використовують для передачі географічних назв, політичних партій тощо. Еквіваленти до цих термінів можна знайти в словниках, зазвичай їх транскрибують або транслітерують, наприклад: UNESCO – ЮНЕСКО.
2. Дискурсні маркери потребують особливої уваги при перекладі. Це одиниці які володіють прагматичним потенціалом і відображають стилістичні особливості документа. Для їх перекладу використовують перекладацькі трансформації, а саме лексичні заміни. Приклади: *in addition, indeed, however, besides, really, nearly.*
3. Архаїзми, які часто використовуються при написанні міжнародних документів, проте до них складно знайти відповідних в українській мові.

4. Багатозначні терміни є складними для перекладу. Наприклад термін *State*, який зазвичай перекладається як держава, у контексті реалій США може мати значення штат.

5. Хибні друзі перекладача, а саме терміни, які мають інше значення, відмінне від загальноприйнятого. Наприклад загальноюридичні кліше *having regard to*, *whereas* у мові дипломатії представлені іншими кліше: *protocol* – офіційний документ; *taking into consideration* – беручи до уваги.

6. Латинізми як частина термінологічного виразу також становлять інтерес для перекладачів: *ex officio member of Chamber* – член палати посадою; *meeting in camera* – засідання при зачинених дверях, таємне засідання тощо. Але слід зазначити, що англійські та латинські елементи перекладають окремо. Нерідко під час перекладу українською, текст транскрибують: *to be declared non-grata* – проголосити когось нон-грата.

З огляду на особливості юридичної мови та на загальні засади перекладу термінів, можна виділити такі способи перекладу міжнародних договорів: переклад за допомогою еквівалента; транслітерація та транскрипція; калькування; описовий переклад.

Існують деякі особливості юридичного тексту, які призводять до труднощів під час процесу його семантичної інтерпретації. Юридичну лексику поділяють на три види за ознакою «зрозумілості»: загальновживані, спеціальні і спеціально-технічні.

Терміни-словосполучення можуть містити лексику літературної мови, багатозначність яких може ускладнювати загальне розуміння терміну. Наприклад: *good offices* – посередництво; *game law* – закон про охорону дичини і правила полювання.

Формальна лексика є відмінною рисою англійського юридичного дискурсу, ця лексика вважається застарілою в повсякденному житті, але широко застосовується в юридичних документах. Наприклад: *thereafter* – після цього, згодом, пізніше, опісля; *notwithstanding* – все ж, однак, хоча, тим не менше, проте; *herein* – тут, при цьому, у цьому.

Також широко застосовуються спеціальні значення загальновживаної лексики: *consideration* – перше його значення «розгляд», «обговорення», «повага»; друге – юр. зустрічне задоволення; один із необхідних елементів договору для того, щоб той міг бути примусово здійснений в судовому порядку; винагорода; *nuisance* – перше значення «неприємність», «перешкода»; друге – юр. діалект, заснований на порушеному праві особи спокійно володіти власністю.

Такі явища як омонімія, полісемія, синонімія та антонімія відіграють значну роль у системі юридичної лексики. Явище полісемії надає термінології права можливість економії мовних засобів: *graft* – хабарництво і хабар, особа і документ; *reporter* – доповідач і збірка судових рішень. У результаті руйнування семантичного зв'язку між поняттями одного слова відбувається розпад явища полісемії і утворення омонімії: *treat* – як лікування, і як переговори. Головною характерною рисою явища омонімії є те, що вони є фактами різних семантичних полів і це перешкоджає їх зіткненню в схожих контекстах.

Вживання кліше є особливістю лексики міжнародних договорів, вони служать для економії мовних засобів вираження. Блоки, що багаторазово повторюються в усталеній формі у конкретних ситуаціях, закріплюються за ними і у результаті починають функціонувати як словесні штампи. Важливо зазначити, що для мови документів різноманітність мовних засобів та синонімічність не є характерною, що призводить до частого використання одних і тих же лексичних одиниць. Словосполучення, які укладачі текстів вводять у синтаксичні рамки простих і складних речень, розширюють або обмежують права, обов'язки викладені у положенні. Завдання ускладнюється тим, що їхнє застосування з однієї сторони уточнює, обмежує і конкретизує зміст речення, а з іншої – може призвести до появи нечіткості та двозначності, що і є головною причиною, чому укладачі текстів документів вводять застереження чи уточнення відразу після слова, яке вони визначають, навіть якщо це ускладнює структуру речення. Тому можна зробити висновок, що клішовані вирази є діловими стандартами та багаторазово повторюються в усталеній формі у конкретних ситуаціях.

Отже, переклад в юридичній сфері має свої власні особливості та правила. Затим що його здійснення відбувається в консульствах, посольствах, при підписанні договорів, то це вимагає не лише знання термінології, обізнаності в подіях, які відбуваються в міжнародній сфері, але і спеціальних методів та професійної техніки. Підсумовуючи, можна зазначити, що юридичні терміни мають такі ж способи перекладу на українську мову, що і терміни інших галузей, але все ж таки переклад за допомогою еквівалента, транслітерація та транскрибування, калькування та описовий переклад є пріоритетними методами перекладу англomовних текстів міжнародних документів.

ЧУМАК Анастасія Фарітівна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – асистент
СЕРГІЄНКО Інна Володимирівна

ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ІСТОРИЧНИХ ТЕКСТІВ

Як показує нам сьогодення, знання історії є дуже важливим, а переклад історії є надважливим, необхідний нам, щоб розповісти всьому світу про минуле нашого народу. Але є чимало проблем з якими доводиться справлятися перекладачу при перекладі даних текстів.

Перекладачі історії повинні враховувати той факт, що слова можуть змінюватися з часом. Перекладач повинен завжди враховувати історичну епоху, яка описується. Через це і зрозуміти історичний контексту може бути складним завданням, тому потрібно бути дуже компетентним у цій сфері.

Досучасні тексти набагато складніше перекладати, це вимагає значно більшої підготовки, історичних знань, методів передачі термінів, знання давніх звичаїв. Наприклад назви давніх суспільно-політичних реалій такі як: смерд, кріпак, поміщик, вїйт, соцький і тд. Не знаючи значень цих слів, виконувати переклад значно складніше, це навіть може стати справжнім випробуванням, доведеться витратити чимало часу, щоб перш за все зрозуміти контекст і знайти способи перекладу цих термінів.

Серед застарілих слів є слова які зовсім не вживаються у мовній практиці: синовець (син брата), сестринець (син сестри), нетій (племінник).Також такі, що вживаються рідко, але здебільшого зрозумілі: брань (битва), вікторія (перемога), панотець і паніматка (шанобливі назви батька і матері).

До того ж є слова, що вийшли з ужитку та не мають синонімів у сучасній мові, їх називають історизмами, наприклад: синонікобеняк, саламаха, рало, гаківниця, злотий, кожум'яка, гувернер, досвітки, справляти колодія.

Візьмемо до прикладу слово «дружина», перекладач не маючи відповідних історичних знань ніколи не здогадається, що так у VIII – XVI столітті називали княже військо. Ще гірше, якщо перекладач перекладе його як «wife», бо в сучасності це слово вживається для позначення заміжньої жінки. У такому разі переклад зовсім втратить суть, це доволі груба помилка.

Переклад історизмів здійснюється за допомогою транслітерації, транскрипції, калькування, описово і шляхом наближеного перекладу, коли йдеться про назви осіб, божеств, угруповань людей, посади, зниклі географічні назви, титули, предмети побуту тощо.

Не менше труднощів викликають архаїзми - це слова які витіснили їхні ж синоніми, наприклад раніше «перст», зараз - «палець», «ректи» - «говорити». Найбільш

прийнятими при перекладі архаїчної лексики вважають такі стратегії перекладу: архаїзація, вилучення, нівелювання та модернізація.

Розглянемо одну з стратегій, а саме архаїзацію. «A severe and unseasonable attack of grippe had confined that good lady to her house ever since the occasion of her last visit to Green Gables» - Тяжкий грип, незвичний у цю пору року, замкнув поважну пані-добродійку вдома ще після її останнього візиту до Зелених Дахів. «Good lady» перекладено як «пані-добродійку» неспроста, бо упродовж століть український народ використовував дві основні форми звертання: добродію, добродійко і західнослов'янську пане, пані. В семантиці цих специфічно українських слів спостерігається історична та культурна маркованість. У результаті перекладачеві вдалося відтворити атмосферу оригіналу.

Отже, можна зробити висновок, що переклад історичних текстів це не так вже й просто і навіть неможливо здійснити без відповідних знань.

УСТИНОВА Вероніка Артемівна,

студентка 3 курсу

філологічного факультету,

Чорноморський національний університет

ім. Петра Могили

(м. Миколаїв, Україна)

Наукове керівництво- доцент

КУЗЕНКО Галина Миколаївна

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ПЕРЕКЛАДУ

Дослідники у галузі перекладознавства приділяють не достатньо уваги такому складному і багатоаспектному виду перекладу як аудіовізуальний. При цьому фактично поза увагою залишається історія виникнення його та проблеми якості перекладу у медіа сфері, незважаючи на те, що аудіовізуальний переклад набирає все більшу популярність, адже щороку студії, телеканали та приватні особи створюють величезний обсяг аудіовізуального контенту, який перекладається різними мовами. Досить часто такий переклад не відрізняється високою якістю. Це зумовлено кількома факторами: складністю технології процесу аудіовізуального перекладу та озвучуванням контенту, виходом на ринок великої кількості непрофесійних студій та некомпетентних перекладачів-аматорів, а також недостатнім оволодінням теоретичних та практичних основ аудіовізуального перекладу. Тому питання виділення й закріплення аудіовізуального перекладу як особливого виду перекладацької діяльності останнім часом вийшло на перше місце та потребує теоретичного і практичного обґрунтування.

Найбільш повно питання аудіовізуального перекладу висвітлено в працях Ю. Найда, А. Орейро, П. Палажченко, Г. Діас Синтас, І. Іварсон, А. Матамала, втім, відтворення якості в англійсько-українських перекладах медіа продукції залишається практично відкритим.

Аудіовізуальний переклад використовується у форматі вербального супроводу до відеоряду, що застосовується в телевізійній галузі під час перекладу фільмів та іншої аудіо- та відеопродукції [2]. Основною ознакою аудіовізуального перекладу є синхронізація вербального та невербального компонентів.

Варто зазначити, що із середини 1950-х років аудіовізуальний переклад називали по-різному: кінопереклад, екранний переклад, мультимедійний переклад, мовний трансферт. В Україні кінопереклад з'явився у 60-х роках і його осередком стала студія ім. О. Довженка, але усі фільми тут перекладалися російською мовою. З 1978 року, за ініціативою генерального директора кіностудії О. Довженка М.П. Машенка була сформована студія кіноперекладу у Києві «Синхрон» при театрі «Хлопавка», яка почала перекладати фільми українською для озвучення. Однак, у таких перекладах прослідковувався вплив радянської школи. Після здобуття незалежності, український

імпортований кіно-простір зазнавав значного впливу з боку російської школи кіноперекладу. У 90-ті роки демократизація суспільства та перехід світової економіки на ринкові засади спричинили різке підвищення кількості імпортованого кіно, проте тогочасні студії кіноперекладу не були готові впоратися з такою лавиною фільмів, що стало причиною засмічення ринку імпортованого кіно одноголосим аматорським, часто нелегальним перекладом. Цей феномен отримав назву «переклад Гаврилова».

З часом на теренах сучасної України з'явилися наступні студії перекладу/дубляжу/озвучення, як: AdiozProduction Studio (існувала до 2010 року), Postmodern, Tretyakoff Production, Невафільм Studios Україна, Омікрон, Румбамбар, Пілот, Так Треба Продакшн, ТВ+ та інші. Вони належать до суто українських шкіл кіноперекладу.

Після появи у 2006 році першого дубльованого українською мовою мультфільму «Тачки», почав стрімко зароджуватися український дубляж. Пік слави дубляжу припав на 2010 рік. Донедавна Україна вважалася країною озвучення, але останнім часом вона перетворилася не лише на осередок дубляжу, а й на оплот найкращого в Європі дубляжу, випереджаючи за якістю такі країни, як: Італія, Німеччина, Франція, Іспанія, Австрія, Угорщина, Туреччина та ін.

Окрім дубляжу та озвучення, в Україні популярним є субтитрування імпортованого кіно. Пік «моди на субтитрування» припадає на 2011 рік. Синхронний переклад кіно в Україні побутував переважно на кінофестивалях, зокрема МКФ «Молодість» та Одеський МКФ, проте в останні роки тут переважає субтитрування.

Спираючись на українські аудіовізуальні традиції, тлумач може отримати лише оригінальну версію кінострічки і працювати над нею удома під розпис про нерозповсюдження, або на студії; або може отримати лише оригінальний кінотекст без відеоряду, або ж і те, і інше разом. Бувають випадки, коли перекладачі працюють з незмонтованим відеоматеріалом, або з умисно погіршеною якістю відеоряду для того, щоб уникнути нелегального розповсюдження фільму до його офіційного прокату. Матеріал для перекладу надає компанія-дистриб'ютор, яка веде безпосередні переговори з компанією-постачальником фільму. В Україні таких компаній налічується щонайменше 7 [1]. Компанія-дистриб'ютор узгоджує з компанією-постачальником усі нюанси перекладу кінострічки, перекладу її назви, пісень, власних назв. Для будь-яких кардинальних змін оригіналу потрібно отримати дозвіл від постачальника.

Отже, аудіовізуальний переклад стрімко набирає обертів, хоча з'явився в Україні не так давно. Поширення аудіовізуального перекладу у Європі дало поштовх для створення в Україні своїх студій перекладу, які дозволяють українцям ознайомитися зі здобутками світової кінопродукції.

Сьогоднішній стан аудіовізуального перекладу висуває низку нових неопрацьованих проблем та завдань, зокрема в англо-україномовній площині.

Література:

1. Журавель Т.В. Кінопереклад як вид аудіовізуального перекладу і його становлення в Україні та світі. *Науковий вісник ДДПУ імені І. Франка*. Серія «Філологічні науки». Мовознавство. 2018. № 10. С. 35-38.
2. Shmiher, T. History of Ukrainian Translation Studies. Smoloskyp, 2009.

ФІЛОНЕНКО Іван Олександрович,
студент 1 курсу
факультету інформаційних технологій,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент

FEATURES OF TRANSLATION OF THE MODERN SCIENTIFIC AND TECHNICAL TERMS

As it is known, translation is a difficult task, especially when it comes to translating scientific and technical terms. The issue of translation of modern scientific and technical terms worries many scientists, because in the period of rapid development of science and technology, the translation of terms ensures the transfer of the latest information and knowledge to other nationalities. As for the problems that arise during translation, scientists divide them into lexical, metaphorical, semantic, proper noun translation problems, and syntactic ones. Lexical ones arise because even when a word in the language of translation seems to be equivalent to the word of the original, however, it may not fit at all in the context. In this case, the translator must understand the main opinion of the author and convey it accurately to avoid misinterpretation. This happens especially often when translating terms, because the same term can have different meanings in different terminological systems, which, accordingly, will affect the translation. The translation of metaphors is associated with a number of the following problems. It is important for the translator to distinguish a metaphor from an ordinary expression used in the literal sense. And only after that, taking into account the fact that sometimes the meaning of a metaphor can change depending on the context, make a decision to choose an equivalent in the translation language that will not change the content of the message. Semantic problems include the so-called lacunae. This happens if there is no equivalent of the original word in the translation language. Thus, translators of modern technical terms quite often encounter this problem when they are forced to translate the name of a new device or appliance that has just entered the market in their country, although this term has been actively used for a long time, as well as the device itself. In order to successfully cope with these and a number of other problems, translators have developed a number of translation strategies. Translation strategies have the following characteristics: they allow manipulation of the text, are used throughout the translation process, are focused on the final goal of translation, are focused on the problem, are used consciously by the translator, must be intersubjective. Mona Baker offers 8 strategies that translators use to solve problems during translation:

1. Translating a more general word is one of the ways to combat the lack of a full equivalent.
 2. Translation using a neutral or non-expressive word.
 3. Translation using the replacement of a cultural concept although this method makes the translation more natural and understandable to the reader, the translator's decision to apply this strategy depends on the purpose of the translation and what meaning the concept has in the text.
 4. Translation using a borrowed word with subsequent explanation of this word.
 5. Translation with the help of paraphrasing, using another word form
 6. Translation with the help of paraphrasing – used when the concept of the original language is not recorded in the dictionaries of the translation language.
 7. Omission. The researcher believes that in some cases this radical strategy may even be useful if the concept does not affect the understanding of the main opinion. Thus, the translator does not bother the text with long explanations.
 8. Translation with the help of an image is appropriate if the concept denotes a physical object that can be depicted, and thus accurately and accurately convey the meaning of the original text.
- In conclusion, it can be noted that there are a number of problems when translating a scientific and technical text, the only solution of which has not yet been proposed by scientists.

ХОДЧЕНКО Анна Віталіївна,
*студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів*

ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ У КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Теорія перекладу є важливим інструментом для розуміння та вивчення міжкультурної комунікації та фактично є її основою.

У контексті міжкультурної комунікації, теорія перекладу допомагає зрозуміти, які мовні та культурні перешкоди можуть виникати при спілкуванні між представниками різних культур та як їх можна подолати.

Однією з ключових концепцій теорії перекладу є ідея еквівалентності, тобто того, що кожен вислів, слово або ідея у одній мові має еквівалент у іншій мові. Однак, на практиці, таке еквівалентне відображення не завжди можливе через культурні та мовні різниці.

Іншою важливою концепцією є ідея перекладацької стратегії, яка відображає те, як перекладачі вибирають певні способи передачі виразів з однієї мови до іншої. В більшості своїй це залежить від контексту та цілей перекладу.

Теорія перекладу включає в себе й інші важливі аспекти, такі як питання стилю, рівня мовлення, відтворення тону та інтонації, а також вибір слів та формулювань, які краще відображають мовну та культурну специфіку оригінального тексту.

Одним з ключових питань у теорії перекладу є відношення між мовою та культурою, адже вони взаємопов'язані, тому відтворення мовних виразів з однієї мови до іншої пов'язане з відтворенням культурних відмінностей.

Також важливим питанням є вибір між дослівним та вільним перекладом. Дослівний переклад може відтворювати текст слово-в-слово, але при цьому не завжди передає зміст та контекст. Вільний переклад, навпаки, може передати зміст та контекст, але може відрізнитися від оригіналу в слово упорядкуванні, формулюваннях та стилі.

Окрім того, в теорії перекладу важливо враховувати аудиторію та її культурні особливості. Кожна культура має свої власні стандарти та норми, і перекладач повинен знати, як відтворити текст таким чином, щоб він був зрозумілим та прийнятним для аудиторії.

Узагальнюючи, я можу стверджувати, що перекладач повинен знати культурні особливості та норми обох мов, щоб забезпечити відповідність та точність перекладу. Крім того, у теорії перекладу важливо враховувати роль перекладача як посередника між культурами. Перекладач має бути свідомим своєї ролі та вміти дотримуватися етичних норм та принципів.

У сучасному світі теорія перекладу має велике значення в міжнародних відносинах, бізнесі та наукових дослідженнях. Комунікація між різними культурами та мовами є невід'ємною частиною глобалізації, і перекладачі відіграють важливу роль у забезпеченні взаєморозуміння та успішного спілкування.

Отже, теорія перекладу у контексті міжкультурної комунікації має велике значення в сучасному світі. Вона допомагає забезпечити ефективну міжкультурну комунікацію та взаєморозуміння, що є ключовими аспектами глобалізації.

Вона допомагає зрозуміти та відтворити зміст та контекст оригінального тексту, враховуючи культурні відмінності та норми обох мов. Крім того, вона забезпечує ефективну міжкультурну комунікацію, що є важливим аспектом в сучасному світі. Важливою складовою теорії перекладу є використання різних стратегій перекладу, таких як дослівний, вільний, динамічний переклад тощо. Вибір стратегії залежить від типу тексту, контексту та мети перекладу.

Однак, важливо розуміти, що переклад не є простим заміщенням слів однієї мови на іншу. Це складний процес, який потребує врахування багатьох факторів, таких як контекст,

культурні відмінності, стиль тексту та інші. Перекладач повинен мати не тільки знання мов, але й здатність розуміти та враховувати культурні нюанси та норми обох мов. Крім того, теорія перекладу враховує роль технологій у процесі перекладу. Сьогодні існують різні програмні засоби та інструменти, які допомагають перекладачам у забезпеченні високої якості перекладу та зменшенні часу, необхідного для перекладу. Однак, ці технології не можуть замінити професійного перекладача та його здатності до аналізу та розуміння тексту та культурних нюансів.

ШКУТА Богдана Василівна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ АРТИКЛІВ І ЗАЙМЕННИКІВ

Переклад артиклів та займенників з англійської мови на українську може бути складним завданням як для перекладачів-початківців, так і для професійних перекладачів. В англійській мові використовуються артиклі, зокрема "a/an" та "the", для позначення іменників у невизначеному або визначеному роді. Так само англійські займенники, такі як "he", "she" та "it", також мають українські відповідники, але використання цих займенників може бути складним для перекладачів через різницю в граматичному роді.

Однією з головних перешкод для перекладачів є відсутність артиклів в українській мові. В українській мові іменники можуть вважатися визначеними або невизначеними залежно від контексту, і немає окремих слів, які б розрізняли ці дві категорії. Це призводить до плутанини при перекладі англійських артиклів, оскільки українським перекладачам доводиться визначати, чи є іменник, про який йде мова, визначеним або невизначеним. Це також може призвести до помилок у перекладі, оскільки неправильне використання артиклів може кардинально змінити зміст речення.

Ще одним викликом для українських перекладачів є переклад англійських займенників. Англійські займенники (такі як "he", "she" та "it") визначаються за граматичним родом, тоді як в українській мові граматичний рід визначається за закінченням слова. Це означає, що один і той самий англійський займенник може мати кілька українських відповідників залежно від роду іменника, до якого він відноситься. Це може призвести до плутанини та помилок, особливо при перекладі з англійської на українську.

Крім того, українська граматики також передбачає використання особових займенників (таких як "I", "you" та "they"), які також можуть викликати труднощі при перекладі. Англійські особові займенники мають певні форми, але в українській мові вони змінюються залежно від граматичного відмінка, а це означає, що в різних структурах речення вони можуть виглядати та звучати по-різному. Це часто є складним завданням для англомовних користувачів, які не вивчали українську мову.

Одним словом, переклад артиклів і займенників з англійської на українську мову може бути складним завданням. Відмінності в граматичних структурах і слововживанні ускладнюють перекладачам завдання точної передачі змісту англійських текстів українською мовою. Однак, маючи достатньо знань і практики, ці перешкоди можна подолати, що призведе до успішних і точних перекладів.

Література:

1. Сидорук Г.І. Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). К.: НУБіП України, 2016. 328 с.

ЯМНИЧ Юлія Володимирівна,
студентка 1 курсу
ННІ міжнародних відносин,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – старший викладач
ЯМНИЧ Наталія Юрївна

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

У сучасному світі в умовах глобалізації значно зростає роль перекладачів та міжкультурного перекладу. Цей спосіб комунікації постає своєрідним медіатором у спілкуванні між народами.

Інтерпретативна теорія розглядає переклад як комунікативний процес, у який залучено три головні учасники: відправник початкового тексту, перекладач та одержувач кінцевого тексту. І тут постає проблема збереження мовної та культурної ідентичності адресанта й перенесення її в мову адресата. Перекладач має не лише зрозуміти, про що йдеться в повідомленні, але й передати його зрозуміло, чітко й точно за допомогою відповідних мовних одиниць у мові, якою він перекладає.

Переклад має передавати зміст та головну думку, тому здійснюючи його, перекладач повинен зосереджувати увагу не на окремих словах чи конструкціях, а на загальному сенсі тексту. У цьому випадку можуть виникати проблеми щодо недостатнього знання мови оригіналу, неповної компетентності в темі тексту для перекладу, погане знання мови, якою перекладають, тобто складнощі стосовно передачі мовних конструкцій мови оригіналу за допомогою лінгвістичних засобів іншої з урахуванням її особливостей.

Головною проблемою перекладачів є те, що вони можуть неправильно використовувати певні терміни або ж перекладати дослівно, що може призвести до неправильного тлумачення суті тексту читачем чи повного нерозуміння прочитаного через вживання нехарактерних і невластивих висловів, словосполучень або граматичних структур для мови, якою перекладають.

Ускладнити переклад також можуть культурні аспекти в мовах сторін. Фахівці мають зважати на те, чи варто й чи необхідно перекладати ці особливості. Вони мають пам'ятати, що культура оригіналу не може повністю бути сприйнята реципієнтом, бо існують значні відмінності між мовами світу. Проте це в жодному разі не робить переклад неможливим, а навпаки сильно збагачує кожную з мов та культур через взаємне пізнання. Відповідно, щоб забезпечити якісний переклад, людина має гарно володіти не лише іноземною мовою, а й розумітися на культурі та її особливостях.

Отже, переклад є надзвичайно важливим засобом комунікації між народами, а перекладач відіграє величезну роль у підтриманні контактів сторонами. Справжній фахівець має володіти ґрунтовними мовними знаннями та бути обізнаним у культурі кожної зі сторін.

Основне завдання перекладача – встановити культурний зв'язок між мовами й подолати мовний бар'єр між ними, при цьому передавши суть тексту якомога точніше.

Sofia A. KOVALOVA,
*the second-year student,
the Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine,
(Kyiv, Ukraine)*

**Наукове керівництво – доцент
ХРИСТИЮК Світлана Борисівна**

ON TOPICAL ISSUES OF TRANSLATION STUDIES AND INTERCULTURAL COMMUNICATION

In fact, translation studies is an important part of intercultural communication, which includes the study of the theory, principles and methods of translation, as well as the development of tools and technologies to improve the translation quality. Cultural, communicative, sociolinguistic aspects of translation define trends in contemporary translation studies. The conceptual approach to the phenomenon of translation is based on the deep integration of national cultures and their intercultural communication. Effective translation studies is essential to ensure accurate and culturally sensitive translations that effectively convey the intended message in different languages and cultures. However, intercultural communication involves the exchange of information and ideas between people of different cultural backgrounds; its object is to ensure communication between representatives of different national, linguistic and cultural communities; its subject is the generally accepted norms of behavior in human communities, communication rules, and established models of perception and evaluation of objects and phenomena.

In today's globalized world, intercultural communication is becoming increasingly important as individuals, companies, and governments interact with people from different cultural and linguistic backgrounds. Especially in international relations, with the emergence of diplomacy as a type of human relations, the use of information with the above-mentioned distinguishing features and characteristics specific to different countries has become a component of professionally oriented international activities that is important for promoting intercultural understanding and facilitating communication and cooperation between individuals and groups from different cultures.

Thus, it is very important to emphasize some of the problems or difficulties that can arise when translating or communicating between different cultures, including:

- 1) Language barriers: different languages have different structures, vocabularies, and idioms, which can make it difficult to translate concepts and meanings accurately.
- 2) Cultural differences: cultural norms, values, and beliefs can vary greatly from country to country as well as from region to region, which can lead to misunderstandings, misperception and miscommunication as well.

3) Contextual differences: the meaning of words and phrases can change depending on the context in which they are used. Without understanding the context, a translation may be inaccurate or misleading.

4) Technical jargon: certain fields, such as science or law, have their own technical vocabulary that can be difficult to translate accurately.

5) Bias and stereotypes: translators and communicators can inadvertently bring in their own biases or stereotypes when interpreting and translating content from another culture.

6) Non-verbal communication: non-verbal language, such as facial expressions and gestures, can also vary across cultures and can be misinterpreted if not understood correctly.

7) Translation quality: The quality of a translation can vary greatly depending on the experience of the translator, the software used, and the time and resources available for translation.

In view of the foregoing, to overcome these challenges, it is important to have a thorough understanding of both the source and target languages and culture, as well as to use appropriate translation tools and methods (such as studying and analyzing a number of different theoretical studies and obtaining information about the cultural, linguistic and historical background of individuals). It is also important to be aware of potential biases and stereotypes and to strive for accurate, culturally sensitive translations and communications.

СУЧАСНА ДИСКУРСОЛОГІЯ І ТЕОРІЯ КОМУНІКАЦІЇ

АЛЕКСЄЄВ Олександр Юрійович,

студент 4 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво - доцент

ШАНАЄВА- ЦИМБАЛ Людмила Олексіївна

ROLE OF LANGUAGE IN COMMUNICATION

Language is the single greatest human invention of all time. Without proper language, humans would have died off and gone extinct thousands of years ago. Language is a communication tool used by everyone in their daily life as a means to convey information and arguments to others. The language cannot be separated from culture because language represents its nation and has close relation to the attitude or behavior of groups of speakers of the languages.

Language is the most important tool of human communication and intellectual development of the individual, a defining feature of the state, an invaluable and inexhaustible treasury of the cultural heritage of the people. Language is not only a tool of communication, but also a tool for thinking and learning about the world. Language is the greatest, most valuable asset of both human society as a whole and each person in particular. With the help of language, people communicate with each other, express their thoughts and feelings, save them and pass them on to their descendants.

Language is closely related to thinking. There can be no language without thinking, and thinking is impossible without language. Language and thought arose simultaneously and are inseparable from each other throughout the history of mankind. However, language and thinking cannot be equated. Language also has a cognitive function that is inextricably linked with others. Through language and its study, a person gets to know new phenomena of reality,

gets acquainted with various branches of science, heritage of world culture, with the experience of previous generations.

The highest form of human cognitive activity is thinking. Language is a characteristic feature of a modern nation. Language is a tool that helps expressing and carrying the thoughts, feelings of two individuals.

Language gives you the ability to process information, and not just send and receive information. Processing information is the most important aspect, if the receiver cannot process incoming information effectively, then sending information becomes problematic or incoherent.

If people would learn how to understand knowledge and information in the correct way, and if people would learn to understand how language is used to transmit information, receive information and process information, then we would solve every problem in the world and every person would live beautiful and productive lives. When people learn, people have more power. And that is a fact of life. Understanding more about yourself and the world around you should always be exciting and exhilarating, if you are not experiencing this amazement when learning, then you're not learning things in the right way or learning the right things at the right time. Language is the human operating system that shapes our reality and gives life meaning.

Without language, there would most likely be no human race or life as we know it. A large vocabulary is like having a huge toolbox for life. But language is like a black box, because most people have no idea how language works. Language will help move you forward, and the lack of language will hold you back.

БОНДАРЧУК Ілля Віталійович,
*студент 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*
**Наукове керівництво – доцент
ЗУЄНКО Неля Олександрівна**

РОЛЬ ЕВФЕМІЗМІВ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Головною перевагою інформаційного суспільства є доступність інформації. За допомогою Інтернету, телебачення, соціальних мереж, преси до нас доносять різного роду інформацію, залучають до різних процесів. Завдяки цьому ми відчуваємо свою причетність, єдність, контроль, можливість впливати на події. Але насправді самі знаходимося під контролем тих, хто створює й доносить до нас інформацію. Ми постійно перебуваємо під владою слів, з яких складається інформаційне повідомлення. В свою чергу слова, за допомогою вкладених у них сенсів, створюють у нашій уяві певні образи, провокують певне сприйняття інформації, спонукають до певних дій. Виробники інформаційного продукту вдало навчилися використовувати здобутки семантики. Одним із важливих й актуальних явищ сьогодення є використання евфемізмів в контексті політичного дискурсу.

Термін евфемізм походить від грецького “пом’якшений вислів”. Тобто це слово або словосполучення, яке має пом’якшений смисловий відтінок. Найчастіше використовується у сфері політики, державного управління та медіа, з наступною метою: пом’якшити зворотню реакцію слухача, зберегти контроль над ситуацією, спровокувати необхідну реакцію або нав’язати необхідний образ й оцінку.

Знайомими прикладами евфемізмів є наступні:

- замість слова “війна” вживаємо “спецоперація”. Найбільш яскравим прикладом можуть слугувати матеріали кремлівської пропаганди. Подібним чином споживачеві кремлівського інформаційного продукту репрезентують образ збройних сил РФ як “визволителів” й “рятувальників” замість загарбників й вбивць. Отже факт російської агресії позбавляється негативних забарвлень й у подальшому репрезентується як “акт допомоги” або “боротьби з тероризмом”;
- замість “вбивство” - “ліквідація” або “знешкодження”. Таким чином виключається відчуття емпатії до жертви. У зв’язку із наведеними евфемізмами часто вживаються наступні: “ціль” або “об’єкт”;
- замість “українці” - “братський народ”. Виключення фактору національної, культурної, правової окремості українського народу. Позбавлення фактору ідентичності. Натомість формування образу “родини”. Тепер вчинки Росії можливо трактувати не як втручання у справи окремої нації, зазіхання на її незалежність, а як “акт допомоги братському народу”;
- замість “наказ” - “рекомендація”. Дозволяє приховати безпосередній вплив суб’єкта й понизити його значущість в очах спостерігача. Отже, як наслідок ухилитися від відповідальності;
- замість “покарання” - “санкція”. Часто використовується під час проведення політичних репресій або переслідувань, з метою уникнення суспільного резонансу;
- замість “контузія” - “бойове виснаження”. Яскравий приклад з американського досвіду двох світових війн. Під час Першої світової війни використовувався термін “shell shock” для описання травматичного стану бійця в результаті артилерійського обстрілу або участі у бою. Термін був коротким й загальнозрозумілим, мав значне негативне забарвлення. Але вже під час Другої світової війни був замінений терміном “battle fatigue”, який був менш зрозумілий пересічному громадянину й мав більш м’який відтінок, хоча й розумівся той самий травматичний стан. Але це демонструє як сильно заміна слова “шок” на слово “виснаження” здатна вплинути на сприйняття й подальше усвідомлення.

Підсумовуючи, евфемізм – є одним із наріжних каменів інформаційних маніпуляцій. Евфемізм дозволяє надати інформації більш нейтрального й м’якого забарвлення. Перебуваючи під перманентним інформаційним впливом, важливо усвідомлювати про маніпулятивні засоби жертвою яких ми можемо стати. Кожен випадок застосування евфемізму – це спроба приховати правдиву інформацію або спотворити її.

Література:

1. О. О. Тараненко. Евфемізм. Енциклопедія Сучасної України: онлайн-версія / редкол.: І. М. Дзюба та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. URL: <https://esu.com.ua/article-18587>
2. Hochschild, Adam (2012). To End All Wars – a story of loyalty and rebellion, 1914–1918. Boston & New York: Mariner Books, Houghton, Mifflin Harcourt. pp. xv, 242, 348. ISBN 978-0547750316.

БОРІДКО Ольга Русланівна,
магістрантка 1 року навчання
навчально-наукового інституту
української філології та журналістики,
Кам’янець-Подільський
національний університет
імені Івана Огієнка
(м. Кам’янець-Подільський, Україна)
Наукове керівництво – професор
МАРЧУК Людмила Миколаївна

СИМВОЛІЧНІСТЬ ТА СИМВОЛІЗАЦІЯ ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ ХХІ СТОЛІТТЯ

На відміну від образу (що може бути позанаціональним), символ виявляє свій зміст передовсім не через перенесене значення, а через встановлення національних, культурних та інших передумов осмислення його асоціативних зв'язків. Звідси випливає висновок, що символіка кожного народу – явище глибоко національне, зрозуміле лише в межах певного середовища і не може бути до кінця пізнане іншим народом, етносом.

Одухотворяючи природу, народ оживлює навколишні явища, навколишній світ. У цьому розумінні символ пов'язується з міфом, первинними віруваннями й обрядами.

Отож, символізм закладений в самих витоках виникнення слів-символів, у близькості основних ознак, які передає назва символу і які властиві відповідному предмету. Символізм як художній напрямок був предметом осмислення й оцінки як діячами культури, так і вченими. Підносячи символізм до рівня світорозуміння, прихильники цього методу сприймали творчість лише через призму символічного.

Художній символ виникає на ґрунті символічних за характером переживань, що знаходять втілення в творчості, зображуваному. Сукупність національно орієнтованих символічних засобів дає достатньо повну інформацію щодо того, які в певній культурі основні структури мислення, етики, естетики, права і засоби осмислення нового досвіду, які відтворюють картину національного світосприйняття. Такий підхід до визначення місця символіки в житті етносу не означає, що реальна дійсність сприймається людиною в системі понять, побудованих на нереальних, відображених образах-символах, тобто як трансформований свідомістю світ ірреального. За думкою вчених, символу завжди властивий повний характер поєднання реального й ірреального.

Пропущений через розвинуту організацію образно-символічного бачення, поняттєвий апарат людини в змозі забезпечити адекватне світосприйняття. Символ, отож, є засобом не лише дзеркального відображення речі, а й більш глибокого пізнання її сутності.

Теорія символів вимагає свого дальшого опрацювання, і, в першу чергу, щодо виявлення її національних рис; залучення матеріалу конкретних мов, що сприятиме встановленню зв'язків національної символіки із мисленнєвою діяльністю, народним світобаченням, принципами їх формування, психологічними, соціальними й іншими чинниками, що визначають їх сутність, зокрема в художніх текстах, усній народній творчості, публіцистиці тощо. Тим самим створюються передумови для загальнофілософських, онтологічних узагальнень щодо природи і смислу явища символізації.

Отже, художній твір – це цілісна смислова і знаково-образна структура. Символічно-знакова природа художнього образу – продукт тривалого формування досвіду небайдужого ставлення до світу. На кожному з його якісних етапів зростає змістовне наповнення образності та поглиблення художньої мови мистецтва.

ВОРОБЕЙ Юлія Миколаївна,
магістрантка 1 року навчання
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ

З погляду мовного втілення, художній дискурс може набувати різних форм, та бути віршованим і прозаїчним, класичним і авангардним, естетично привабливим, і таким, що знаходиться поза можливістю естетичної оцінки.

Специфічними рисами художнього тексту можна вважати стилістичні прийоми, які в ньому використовуються. Під стилістичним прийомом розуміють навмисне і свідоме посилення якої-небудь типової структурної і (або) семантичної риси мовної одиниці (нейтральної або експресивної), яка досягла узагальнення і типізації і стала таким чином породжуючою моделлю. Стилiстичний прийом обмежується одним рівнем мови.

До стилістичних прийомів відносять стилістичні фігури і тропи, а також синтаксичні або стилістичні фігури, які підвищують емоційність і експресивність висловлювань за рахунок незвичайної синтаксичної побудови. Сила і виразність тропів в їх оригінальності, новизні, незвичайності. Стилiстичні тропи, які втратили з часом свою образність не сприяють виразності мови.

Найбільш яскраво використання стилістичних прийомів відображається в англійських художніх творах. Всі стилістичні прийоми, які базуються на взаємодії контекстуальних предметно-логічних та словникових значень, можна розподілити наступним чином:

- Відносини за схожістю ознак (метафора),
- Відносини за суміжністю понять (метонімія).
- Відносини, засновані на прямому і зворотному значенні слова (іронія) [**Ошибка! Источник ссылки не найден.**, с. 125].

Метафора. Ставлення предметно-логічного і контекстуального значення, яку ґрунтується на схожості ознак двох понять, має назву «метафора» [**Ошибка! Источник ссылки не найден.**, с. 41]. В реченні, метафора може бути представлена будь-якою частиною мови. Для її утворення, автору необхідно створити такий контекст, в якому текстові елементи, застосовані в прямому значенні, здатні утворити подвійний сенс, що і представляє собою метафору.

В окремих випадках, за допомогою метафори реалізується одразу кілька образів, яка є взаємопов'язані між собою за допомогою єдиного слова. Така метафора носить назву «розгорнута метафора». Додаткові образи пов'язані з центральним різного роду відносинами. Їх можна назвати метонімічними зв'язками розгорнутої метафори (див. нижче – метонімія). Є, однак, такі розгорнуті метафори (prolonged or sustained metaphor), в яких немає центрального образу, від якого відходять додаткові образи розгорнутої метафори. В такому випадку, метафори виражені лише додатковими образами. Розгорнута метафора найчастіше використовується в цілях пожвавлення вже стершейся або що починає стиратися образності.

Уособлення (прозопопея, персоніфікація) – вид метафори; перенесення властивостей одухотворених предметів на неживі (душа співає, річка грає ...).

Метонімія так само як і метафора, з одного боку, – спосіб утворення нових слів і стилістичний прийом, з іншого. Таким чином, і метонімія поділяється на «мовну і мовленнєву».

Метонімія по-різному визначається в лінгвістиці. Деякі лінгвісти визначають метонімію як перенесення назви за суміжності понять. Інші визначають метонімію значно ширше, як заміну назви одного предмета іншою назвою завдяки відносинам, які існують між цими двома поняттями.

Друге визначення є настільки широким, що дозволяє під метонімію підвести найрізноманітніші випадки заміни одного поняття іншим. Так, наприклад, заміну причини наслідком, цілого частиною, конкретного абстрактним можна відповідно до цього визначення підвести під метонімію.

ГРУЩИНСЬКА Віта Романівна,
студентка 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – професор
НАВАЛЬНА Марина Іванівна

МЕДІАМАНІПУЛЯЦІЇ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

На сьогодні ЗМІ продовжують займати провідну позицію у житті людей як засоби інформування та медіависвітлення подій. Однак у часи широкого розповсюдження інформатизації та появи нових медіа все частіше на порядку денному опиняється обговорення питання медіа-маніпуляцій. Актуальність теми дослідження зумовлюється тим, що в сучасному світі, коли мережа Інтернет охоплює все більший і більший обсяг аудиторії, відбувається розвиток і засобів інтернет-комунікації – так званих інтернет-ЗМІ, важливість місії яких полягає у тому, що вони всіляко впливають на формування громадської думки та сприйняття світу різними верствами населення. Ще одним аспектом, який вказує на актуальність теми дослідження є те, що ці інтернет-ЗМІ більш піддатливі до маніпуляцій, адже вони неодноразово засвідчували, що місія журналістики, як соціального інституту, на сайтах та веб-сторінках інтернет-ЗМІ втратила свою провідну позицію «рупора правди». Однак, якщо раніше медіаманіпуляції частіше були проявом непрофесійності чи неухважності журналіста, то в наш час, коли суспільство продовжує жити в умовах гібридної війни, медіаманіпуляції починають здійснюватися свідомо, переслідуючи при цьому певну мету – мету впливу на свідомість певної групи населення та утвердження в неї викривленої моделі соціального бачення подій. З огляду на це, актуалізується й тематика вироблення дієвих інструментів та механізмів протидії медіа-маніпуляціям у сучасних ЗМІ.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Останнім часом проблематика медіа-маніпуляцій все частіше стає темою для обговорення в наукових та журналістських рядах, а тому з'являється все більше досліджень вказаної тематики. Зокрема, дослідженням медіа-маніпуляцій займалися та продовжують займатись такі українські дослідники, як: О. Горбунов (1), А. Демідова (2), М. Карпенко (3), Н. Кравченко (4), І. Левицька (5), І. Мартиненко (6), А. Наливайко (7), Л. Прокопович (8), А. Ярова (2) та інші.

Мета і завдання. Мета дослідження полягає у систематизації сучасних медіа-маніпуляцій та пошуку оптимальних інструментів та механізмів протидії ним.

Для реалізації цієї мети слід виконати ряд завдань:

- охарактеризувати медіаманіпуляції, коротко висвітливши їх поняття та сутність;
- здійснити систематизацію найбільш поширених на сучасному етапі засобів та методів медіаманіпуляцій;
- внести пропозиції щодо підходів та інструментів протидії медіаманіпуляціям в умовах гібридної війни.

Для того, щоб дослідити механізми та інструменти протидії сучасним медіа-маніпуляціям необхідно спочатку визначити що таке «медіаманіпуляції» та окреслити їхню сутність.

Медіаманіпуляція – вид психологічного впливу, що здійснюється через пресу (газети, журнали, книги), радіо, телебачення, інтернет, кінематограф, звуко- та відеозаписи, відео- та телетексти, рекламні щити та панелі, домашні відеоцентри, що поєднують телевізійні, телефонні, комп'ютерні та інші лінії зв'язку, соціальні мережі, та призводить до

пробудження в об'єкта впливу намірів, які змінюють його бажання, настрої, поведінку, погляди (9, с. 409).

Застосування медіаманіпуляцій має на меті здійснення управління ситуацією шляхом впливу на поведінку людей. Маніпуляція використовується тоді, коли відкрито декларується одна мета, але при цьому спеціальними рефлексійними засобами самої комунікації переслідується інша (4, с. 123).

Медіаманіпулятивний вплив реалізується шляхом застосування певного роду методів та засобів впливу, які чинять на аудиторію інформаційний, невербальний та соціально-психологічний вплив. До числа таких засобів відносять: зараження, навіювання, імідування, міфологізацію, стереотипізацію, інформування тощо. При медіаманіпулюванні також використовуються такі найбільш поширені методи впливу: «наклеювання ярликів», «буденна розповідь», «голодування», «промивання мізків», «ефект бумеранга», «забобування», «переконання», «ефект присутності» (2; 6, с. 16–21).

Зважаючи на негативний вплив медіаманіпуляцій на свідомість людини, все частіше виникають питання ефективного захисту та протидії медіаманіпулятивному впливу. Основним елементом організації свідомого захисту від медіаманіпулювання є його виявлення та розпізнання, для чого, здебільшого, достатньо виявити наступне:

наявність змін в ситуаціях взаємодії (коли в при роботі з медіа з'являється відчуття примусу, певного роду силового тиску; людина простежує відсутність у неї необхідного часу для прийняття виваженого рішення; спостерігається певна обмеженість ідей для обговорення, простежуються незмінні формулювання, постійно простежується повернення до однієї й тієї ж теми) та поведінкових змін маніпулятора, який чинить медіа-вплив (дисбаланс емоційного стану; повторюваність, різкі сплески емоцій, дивність, тощо).

Зважаючи на вище викладене, можна констатувати, що рівень ефективності психологічного захисту від медіаманіпулятивного впливу на свідомість людини має залежність як від зовнішнього середовища, так і від наявності внутрішньолюдського ресурсу для опору та протидії цьому впливу.

Серед різноманіття способів захисту від медіаманіпулятивного впливу особливе місце відводиться сукупності таких шести основоположних захисних установок: відходу, вигнання, блокування, управління, завмирання та ігнорування.

Відхід являє собою встановлення більшої дистанції з агресором, припинення контактів та вихід із зони досягнення медіа-маніпулятивного впливу. У застосунку до медіаманіпулювання це може проявлятися у обмеженні доступу до певного ЗМІ та його інформації. Вигнання – може мати прояв у повній відмові від інформаційного впливу з боку конкретного мас-медіа, зокрема це може бути скасування підписки, повна відмова від перегляду медіа-контенту конкретного ЗМІ-маніпулятора. Блокування – передбачає своєрідний контроль впливу цього мас-медіа з боку особи, однак контроль такого впливу може здійснювати особа, яка чітко може виявити медіа-маніпуляцію та вміло захиститись від неї. Управління – на відміну від попередньої складової передбачає не тільки контроль впливу медіа-маніпуляцій, але й передбачає зворотній вплив на ЗМІ-маніпулятора. Щодо ЗМІ це може проявлятися у оскарженні певної маніпулятивної інформації з боку аудиторії. Завмирання – передбачає контроль інформації щодо медіа-маніпулятора, здійснення ним навмисного спотворення чи скорочення оприлюдненої інформації. Ігнорування – передбачає здійснення контролю інформації про ЗМІ-маніпулятора, спотворене сприйняття цього ЗМІ. Здебільшого знаходить прояв у розвіюванні стереотипів.

Однак, як свідчить практика, ці установки краще застосовувати попарно. Зокрема, якщо використовувати такі пари: *відхід – вигнання*, *блокування – управління*, *завмирання – ігнорування*, то можна відмітити, що кожна з цих пар діє в певному полі. Перша пара дозволяє дистанціюватись від ЗМІ-маніпулятора, друга – управляти його впливом на свідомість, третя – взаємодіяти з інформаційним каналом.

Тож, не беручи до уваги позитивний аспект існування ЗМІ у нашому суспільстві, який знаходить прояв у їх ролі як ефективного інструменту підтримання суспільної рівноваги та соціальної взаємодії, можна констатувати, що можливості медіа-маніпуляцій мають безмежний прояв. Щоденне інформаційне насичення суспільства не тільки приносить користь, але й здебільшого є негативним для людей, адже не кожна людина, а особливо в умовах гібридної війни, має здатність самостійно отримати й перевірити всю необхідну їй інформацію, з огляду на що більшість людей сприймає будь-яку інформацію, що публікується сучасними ЗМІ (особливо в мережі Інтернет) як таку, що є правдивою. Тому, масмедіа, що здійснюють подачу будь-якої інформації можуть не лише ділитись фактичними знаннями про навколишній світ, але й цілеспрямовано впливати на поведінкові та емоційні стереотипи суспільства. Тому варто вміти виявляти медіаманіпуляції, а для цього варто дотримуватись трьох основних рекомендацій: необхідно керуватися здоровим глуздом та логікою, а також вміти відмежовувати факти від думки автора про них. Та головне, при наявності будь-якого сумніву здійснювати перевірку достовірності джерел отримуваної інформації. Перспективи подальшого дослідження полягають у тому, щоб удосконалити вчення про медіаманіпулятивний вплив сучасних ЗМІ на суспільство, а також продовжити вдосконалення наявних та пошук нових механізмів та інструментів протидії маніпулятивному впливу.

Список використаних джерел

1. Горбунов О. О. Маніпулятивні заголовки в інтернет-медіа періоду російсько-української війни. кваліфікаційна робота магістра спеціальності 061 «Журналістика». Запоріжжя: ЗНУ, 2022. 60 с.
2. Демідова А. А., Ярова А. Б. Засоби масової інформації як «четверта неформальна гілка публічної влади»: способи медіаманіпуляції. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2018. № 4. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1222> (дата звернення: 22.03.2023).
3. Карпенко М. П. Суть поняття «маніпуляція», її характеристика та методи нейтралізації. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи. 2015. Вип. 45. С. 26–34.
4. Кравченко Н. С. Способи медіа-маніпуляції в епоху інформаційного суспільства. Радіоелектроніка та молодь у XXI столітті: матеріали 24-го Міжнар. молодіж. форуму, 7–9 квітня 2020 р. Харків: ХНУРЕ, 2020. Т. 8. С. 122–123.
5. Левицька І. М. Маніпуляція у міжособистісній взаємодії: поняття та зміст. Вісник Національного університету оборони України: Питання психології. 2014. № 6 (43). С. 212–216.
6. Мартиненко І. О. Сучасні медіа маніпуляції. Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. №2(13). 79 с.
7. Наливайко А. А. Медіаманіпуляції як фактор порушення журналістських стандартів. Proceedings of the II International Scientific and Practical Conference «General regularities and models of science development», January 09 – 10, 2023, Zagreb, Croatia by the «InterSci».2023. С. 63–66.
8. Прокопович Л. В. Вивчення технологій медіа-маніпуляцій у форматі навчального експерименту. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XXVII Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І.В. Харченко, Є.О. Романенка. м. Ліон (Франція): ГО «ВАДНД», 07 грудня 2022. С. 225–229.
9. Шестакова В. Вплив на людину засобами мас-медіа. Актуальні питання права та соціально-економічних відносин: Збірник наукових статей. 2021. С. 408–410.

ДАНЮК Вікторія Олесандрівна,
аспірантка 1 курсу,
Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків
Національної академії аграрних наук України
(м. Київ, Україна)

НАУКОВИЙ ДИСКУРС ЯК СКЛАДОВА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Характер та властивості сучасного наукового дискурсу обумовлені сферою його функціонування та мовою спілкування, яка є віддзеркаленням прагматичних, соціокультурних та психологічних чинників носіїв мови.

На важливості переконливого наукового слова наголошує багато дослідників, визнаючи, що для ефективної наукової діяльності потрібно мати глибокі спеціальні знання, досконало аналізувати результати досліджень, володіти методологією наукової творчості. Науковий дискурс – вербалізований в тексті тип дискурсивної діяльності за сферою комунікації, мовленнєва взаємодія представників відповідної соціальної групи науковців з метою реалізації можливостей у заданих цим соціальним інститутом межах, складова власне професійної зони професійного дискурсу. Метою наукового дискурсу є повідомлення об'єктивної інформації, доведення істинності наукового знання, пояснення причини явищ, опис істотних ознак предмета наукового пізнання. Відповідно, серед специфічних рис наукових текстів є такі як спосіб викладу (опис, розповідь, міркування); ступінь повноти викладу (стислість, скороченість, повнота, розгорнутість); рівень узагальнення в залежності від характеру адресата (вузькоспеціальні, широкоспеціальні, загальнонаукові, науковопопулярні тексти).

Завданням наукового дискурсу є доведення певних положень, гіпотез, аргументування, точний і систематичний виклад наукових проблем з метою описати, визначити й пояснити явища природи і суспільного життя, передати суму знань, ґрунтовно викласти результати досліджень.

Опис конкретного типу дискурсу прийнято вести в термінах компонентів, до яких належать його , цілі, цінності, стратегії, матеріал, різновиди та жанри, прецедентні тексти, дискурсивні формули, учасники. Науковий дискурс передбачає комунікацію, тому учасниками такого діалогу насамперед є дослідники як представники наукової спільноти. Прагнення до максимальної точності в науковій дискурсі іноді призводить до надмірної термінологізації та синтаксичної ускладненості тексту.

ДОВГОПОЛ Єлизавета Сергіївна,
студентка 1 курсу гуманітарно-
педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – асистент
ДРЕЙМАН Антон Ігорович

СТИЛІСТИЧНІ, ГРАМАТИЧНІ ТА СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІДІОМ

Фразеологія англійської мови, безперечно, є багатою на ідіоматичні та сталі вирази. Вони використовуються носіями мови в повсякденному житті та є невід'ємною частиною розмовної англійської мови.

Англійська мова повна ідіом, ними насичуються всі повсякденні розмови. Ідіоми додають мові колориту.

Ідіоми здебільшого не перекладаються дослівно або буквально.

Вони працюють як групи слів, але вони не розглядаються як окремі слова.

Переклад кожного слова окремо призведе до втрати сенсу і в багатьох випадках закінчиться нісенітницею.

Ідіому слід запам'ятати в точно правильному порядку слів і відтворити без будь-яких змін у формулюванні.

Найкращий спосіб вивчити ідіоми - це почути та відтворити їх.

Цікавим фактом про більшість ідіом є те, що вони можуть легко ототожнюватися зі знайомими частинами мови.

Ідіоми, які співвідносяться зі знайомими частинами мови, можна назвати лексичними ідіомами.

Існує велика кількість граматичних обмежень для ідіоми. Велика кількість ідіом містить дієслово та іменник, але хоча дієслово може стояти в минулому часі, число, іменник ніколи не можна змінити.

Існує також багато синтаксичних обмежень. Деякі ідіоми мають пасивні властивості, а інші ні.

Чому англійська мова настільки ідіоматична? Найбільш вірогідна причина в тому, що коли ми розробляємо нові концепції, нам потрібні нові вирази для них, але замість створення абсолютно нового слова зі звуків мови вживаємо деякі вже наявні слова та поєднуємо їх у новому значенні.

Насправді немає відомих мов, які б не мали певних ідіом, адже всі мови ними насичені.

Ідіоми кожної мови – унікальні. У деяких з них немає аналогів, у інших – вони по-різному звучать і можуть мати різний характер та підтекст. Тому вживаючи фразеологізми, треба чітко розуміти їхній сенс у контексті конкретної мови.

Чудово вивчити якомога більше ідіом, але найголовніше правило це правильно їх використовувати – в достатньому обсязі і в належному місці.

Провідними системними характеристиками ідіом є образність і яскраво виражена експресивна функція, оскільки всі ідіоми прагматично навантажені.

Перш за все, ми повинні дочекатися, поки ми почуємо ідіому від носія мови в природному контексті; ми не повинні експериментувати з використанням ідіом, доки ми не опануємо основи граматики англійської мови.

Також для правильного перекладу англійських бізнес-ідіом необхідно враховувати національний колорит мови, культурний менталітет нації.

Знання та правильне вживання англійських ідіом надають діловій розмові яскравого характеру, дають змогу співрозмовникам краще розуміти одне одного.

В основі багатьох англійських ідіом знаходяться аналогії та метафори. Для того, щоб зрозуміти істинне значення ідіом, їх треба вчити в контексті.

Наприклад: коли проект починають, його "**get the ball rolling**" (дослівно: "змушують шар котитися"), або "**get off the ground**" (дослівно: "відривають від землі"). Якщо проект відкладають, то його "**put on hold**" (дослівно: "ставлять на очікування"). Якщо ж проект повністю розпочався і успішно розвивається, то він "**in full swing**" (дослівно: "на всіх парах").

Ідіома **go with the flow** перекладається як "плисти за течією". Тут образність української та англійської збігаються і переклад буквальный. Як і в українській, в цій ідіомі закладена ідея на кшталт "віддатися на волю долі і дивитися що буде". Як ніби плывучи річкою перестати гребти – вона понесе вас куди захоче.

Ідіома **teacher's pet** буквально перекладається як "домашня тварина вчителя", а значить "улюбленець вчителя". Тобто, тут **pet** вживається в переносному сенсі як "улюблений студент".

Ідіоматичні вирази дуже часто пов'язані з тією конкретною образністю, яка характерна тільки для англійської мови. Цю образність не завжди вдається зберегти, але пов'язаний з нею зміст передавати потрібно абсолютно точно.

Мова – це життя і фарби. Говорити на високому рівні означає виходити за рамки стандартного вивчення англійської та його правил і виразів. Це і варто робити після освоєння середнього рівня мови. Як мінімум, знати сучасні ідіоми англійською означає розуміти людей, навіть якщо ви самі ці ідіоми не використовуєте.

Чим більше ідіом ми використовуємо в правильному контексті, тим спокійніше почуватимуться англійці з нами та тим більше вони будуть думати про нас: «Це гарна і дружня людина – подивіться, як вона добре висловлюється!».

Список використаних джерел:

Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою). К.: НУБіП України, 2016. 328 с.

ЗАТОНА Єлизавета Іванівна,
студентка 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м.Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
ЗУЄНКО Неля Олександрівна

ПОЛІТИЧНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК ОДИН З ЕЛЕМЕНТІВ СУЧАСНОСТІ

Політична комунікація стає все більш актуальною для визначення відносин між політичними інститутами та громадянами; однак її здатність впливати на людей може бути збережена лише після ретельного обдумування багатьох змін, які останнім часом вплинули як на політику, так і на медіасистеми. Тим не менш, ці зміни мають враховувати інший аспект, який вплинув на наше суспільство протягом останніх кількох десятиліть, але лише частково перевірений науковцями та спостерігачами [3].

Комунікація є одним із найактуальніших інструментів у політичних стратегіях і міжнародних відносинах. Використання комунікацій часто використовується для представлення конкретної особи чи групи людей, уряду, політичної партії чи навіть організації. І безпосередньо використовуючи навички міжособистісного спілкування, або опосередковано використовуючи навички цифрового спілкування.

Політична комунікація спрямована на те, щоб активно займатися місцевими, регіональними, державними, національними та міжнародними проблемами, а також тим, як можна використовувати силу інформації, переконання та розробки стратегічних повідомлень, щоб зрозуміти та вплинути на результати на цих рівнях, зокрема у сфері управління та поведінки уряду та суспільства [1].

Загалом, визначення політичної комунікації – це процес передачі політичних цілей або повідомлень від комунікатора (доставника повідомлень) до комуніканта (одержувача повідомлень) у більш широкому сенсі. Тому політична комунікація має відмінний маркер, і він асоціюється зі змістом повідомлення. Цей контент зазвичай складається з політичних повідомлень про політичні дії. Зміст повідомлень у політичній комунікації може відрізнятися від змісту в інших типах комунікації, таких як освітня комунікація, розвиваюча комунікація тощо.

Широкий процес політичної комунікації може відбуватися на всіх рівнях спільноти, і він може використовувати різні канали. Тому кожен політичний канал комунікації відіграє однаково важливу роль у визначенні політичного успіху [2].

Відповідно до прогресу комунікаційних технологій наука про комунікацію в основному спрямована на засоби масової інформації, як друковані ЗМІ, такі як газети та журнали, так і електронні ЗМІ, включаючи радіо та телебачення. Дуже драматичний

розвиток електронних ЗМІ може вплинути на модель і парадигму комунікації, особливо масової [4].

Отже, політична комунікація це інтерактивний процес передачі інформації між політиками, засобами масової інформації та громадськістю. Процес відбувається від керівних інституцій до громадян, у зв'язках між політичними акторами, а також від громадської думки до влади. Політична комунікація завжди займала центральне місце у виборчому та політичному процесі, але з початку 1990-х років певні важливі події докорінно змінили цей процес, зокрема післявоєнні тенденції в засобах масової інформації, що переходять від традиційного світу газет, радіо та телебачення до Інтернету.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Недбай В. Сучасні політичні комунікації: медійно-технологічний аспект / В. Недбай. – О. : Фенікс, 2009. – 328 с.
2. Політологічний енциклопедичний словник [Текст] / упоряд. В. П. Горбатенко ; за ред. Ю. С. Шемчушенка, В. Д. Бабкіна, В. П. Горбатенка. – 2-е вид., доп. і перероб. – К. : Генеза, 2004. – 736 с.
3. Штромайер Г. Політика і мас-медіа [текст] / Пер. з нім. А. Орган. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 303 с.
4. Товмаш Д. А. Політична комунікація: сутність та специфіка / Д. А. Товмаш // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія. – К. : 2006. – Вип. 76-79. – С.95-98.

ІЩУК Михайло Володимирович,

студент 2 курсу

факультету аграрного менеджменту,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

КАЧМАРИК Світлана Григорівна

MEDIA TEXT AND CULTURAL CODES

1. The cultural code with its many subdivisions (scientific, rhetorical, chronological, socio-historical) fixes knowledge and public opinion.
2. The code of communication or addressing, which in advance does not cover the entire designation unfolding in the text. The word "communication" indicates here only the relationship with which the text gives the form of addressing the addressee.
3. The symbolic code, called the field, is a violation of the taboo on Death.
4. The action code, or the stock code, supporting the plot frame of the novella, denoting their actions or statements, are organized into chains.
5. The code of a riddle, that is, enigmatic or hermeneutic. Barthes writes that undecidedness is not a weakness, but a structural condition of the narrative, because the utterance cannot be determined by a single voice or only one content. There are many codes in it, and none of them can claim an advantage. Writing, in his opinion, is the loss of the starting point, the loss of the first impulse, the reason. Instead, a certain amount of indeterminacy or overdetermination is born. He calls this volume a definition. Writing appears precisely at the moment when the speech ends, so to speak, at that second, starting from which we can no longer determine who is speaking, but can only state: something is being said here. A work of art for Barthes is a book

space. The text should be viewed outside of doxa (public opinion formed through mass communication). Dialects continue their competition, enter the speech. Any language is a doxa. No definition, as Barthes believed, is possible within the framework of mass culture. Enkratic language (everything that arises and spreads under the protection of power) is a language aberration, language foam, repeated language. All official institutions are machines that constantly chew the same gum – school, sports, advertising, mass culture. Mass media reproduce the same structure, the same content, stereotypes, all this is a political phenomenon. Therefore, it is necessary to rid the text of the layered topos, to rebuild moral activity and the game of signs, to introduce the value of cultural products. R. Barthes introduces the concept of "text – body". The text is atopic and brings real pleasure, which, unlike pleasure, cannot be expressed. For Barthes, it is clear: the stereotype must be opposed by something new, as the embodiment of pleasure. On the one hand, mass understanding is nothing but pleasure, and on the other hand, the gravitation to the new, the unceasing desire for the new can disrupt the discourse. As noted above, the consideration of the media text in the culture system and its interpretation as a source of information about spiritual impulses and the material sphere of human activity, about the principles of the development of society is new and is in line with modern scientific thought, which recognizes the important role of humanitarian studies in the paradigm of scientific knowledge. The validity of this approach is explained by the state of modern mass media practice. The freedom of the press is expressed in thematic and stylistic freedom, in the free choice of language material. This leads to the emergence of various printing concepts. In recent years, media text authorization has been observed. Processional and subjective journalism appears. It becomes clear that the subject in modern mass communication is not just functional. He acts as a person, and she strives more and more for self-realization and subjectivity. It is the dramatization of creative intentions in the process of creating productions of journalistic activity that gives media texts the expressiveness that allows them to be included in the cultural system. Journalism in the cultural context of the time is closely related to the main trends of the general cultural and dominant style, worldview and aesthetic system of the modern era of postmodernism.

КАБАК Ірина Сергіївна,

студентка 2 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво - доцент

РОЖКОВ Юрій Григорович

OFFICE SLANG: HOW TO UNDERSTAND AND USE COMMON WORKPLACE JARGON

Whether you're a seasoned employee or a newcomer to the office, you've probably heard some office slang. This language is commonly used in the workplace and can be a bit confusing for those who are not familiar with it. However, mastering office slang is important because it can help you communicate more effectively with your colleagues and fit in with the office culture. In this article, we'll explore some common office slang and how to use it.

"Circle Back"

When someone says "let's circle back," it means they want to revisit the topic at a later time. It's a way of saying "let's come back to this later" without sounding too abrupt.

Example: "I don't have the information you need right now, but let's circle back on this tomorrow."

"On the Same Page"

When everyone is "on the same page," it means they are in agreement and have a shared understanding of something. This is often used in meetings to make sure everyone is on board with a particular idea or plan.

Example: "Before we move forward with this project, let's make sure we're all on the same page."

"Think Outside the Box"

To "think outside the box" means to think creatively and outside the norms of traditional thinking. It's a way of encouraging innovation and new ideas.

Example: "We need to think outside the box if we want to come up with a truly unique marketing campaign."

"Ping"

To "ping" someone means to send them a message, often via instant messaging or email. It's a way of getting someone's attention without interrupting them.

Example: "I'll ping you when I have the report ready."

"Low-Hanging Fruit"

When something is "low-hanging fruit," it means it's an easy win or an obvious solution. It's a way of identifying quick and easy opportunities.

Example: "We should focus on the low-hanging fruit first before tackling the more complex issues."

"Touch Base"

To "touch base" with someone means to check in with them or catch up on a particular topic. It's a way of staying connected and keeping communication open.

Example: "Let's touch base next week to see how the project is progressing."

"Bandwidth"

When someone talks about their "bandwidth," they're referring to their capacity to handle tasks and responsibilities. It's a way of indicating how busy they are.

Example: "I don't have the bandwidth to take on another project right now."

"Synergy"

"Synergy" refers to the idea that when people work together, they can achieve more than they could individually. It's a way of highlighting the importance of collaboration.

Example: "We need to leverage our synergies if we want to complete this project on time."

By understanding and using office slang, you can communicate more effectively with your colleagues and show that you're part of the team. Of course, it's important to use these terms appropriately and in the right context. With practice, you'll be speaking the language of the workplace in no time.

КАНЦЕЛЯРЕНКО Віталіна Сергіївна,
студентка 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – професор
НАВАЛЬНА Марина Іваніна

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЗАСОБИ В УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

У зв'язку з розвитком інтернету з'являлися нові інформаційні продукти, різноманітні онлайн-форми комунікацій, змінювалися ЗМІ. Інтернет перевернув наше існування з ніг на голову. Адаптуючись до сучасності, новини як джерело інформації також піддаються змінам: зміна жанрів та підходів до подання інформації. Як результат медіапростір почав

розширювати свої традиційні межі. Тому виникає необхідність аналізу їх відповідності до запитів користувачів, впливу на громадську думку, тематичного змісту і критерії популярності. Вивчення історії їх створення й становлення, та аналіз цільової аудиторії дозволить зробити висновки про розвиток цих інтернет-видань та шляхи їх вдосконалення у вітчизняному медіа-просторі.

На сучасному етапі досліджень вивчення інтернет-ЗМІ, нових ЗМІ та інтернет-журналістики загалом є досить актуальним. Дослідженнями у цій галузі займалися як закордонні так і провідні українські науковці: К. Афанасьєва (1), М. Василенко (2), В. Рябічев (12), М. Чабаненко (14), Б. Потятиник (10), Г. Кашуба (6), Д. Цехан (15), І. Тонкіх (13), Р. Крейг (7), Дж. Гол (3) та інші.

Мета і завдання. Мета дослідження – полягає у вивченні змісту інтернет-видань та з'ясуванні тенденцій подачі інформації у них. Досягнення цієї мети зумовило виконання таких завдань: провести аналіз загальних тенденцій формування та розвитку інтернет-видань; дослідити правове регулювання діяльності інтернет-медіа; висвітлити інформаційні жанри інтернет-журналістики; проаналізувати вплив мультимедійності на трансформації жанрів в інтернет-виданнях.

У сьогоденні розвиток комп'ютерних технологій і глобальних мереж стало революцією. Рівень її важливості можна порівняти з винаходом друкарського верстата, завдяки тому, що вся інформація тепер подвоюється кожні півтора-два роки. В усьому світі відбувається стрімка цифровізація, тобто, по можливості, усі форми зв'язку переходять на електронні. Це зумовлює появу різноманітних інтернет-ЗМІ.

Мережеві ЗМІ – це ресурси Інтернету, що поширюють з певною періодичністю соціально значущу інформацію, спрямовану на масову аудиторію, призначені для вирішення завдань, властивих немережевим ЗМІ. (3).

Завдяки Інтернету кожен користувач може бути одержувачем та відправником інформації, що збільшує кількість людей, які беруть участь у спілкуванні. Таким чином, існує п'ять видів спілкування:

1. *Комп'ютер-людина.* Завдяки Інтернету людина може отримувати та зберігати інформацію на своєму комп'ютері, що дозволяє використовувати його як засіб зберігання інформації.
2. *Людина-людина.* Будь-який користувач може спілкуватися з іншим користувачем за допомогою тексту (електронна пошта), голосу (інтернет-телефон) та зображення (відеотелефон або конференція).
3. *Одна людина – багато людей.* Це означає, що інформація надсилається одночасно великій кількості людей. Інтернет також здешевлює цей вид спілкування завдяки збереженню інформації в архівах, які можуть використовувати багато людей.
4. *Багато людей – одна людина.* Цей вид комунікації дозволяє збирати інформацію від великої кількості людей та обробляти її.
5. *Багато людей – багато людей.* Інтернет дозволяє багатьом людям у всьому світі спілкуватися одночасно.

Історія українського медіасектора починається з історії закордонних Інтернет-ЗМІ, насамперед американських. Початок інтернет-журналістики в Україні можна віднести до травня 1998 року, коли почав діяти сайт інформаційного агентства Інтерфакс-Україна.

Інтернет забезпечує розвиток універсальної журналістики на його тенетах, що дає змогу українським Інтернет-ЗМІ виступати майданчиками для взаємодії різних масмедіа та конвергенції їх медіапродуктів.

На жаль, досить часто Всесвітня павутина містить потенційно небезпечну або протизаконну інформацію, яка може бути використана для злочинних цілей. Проблема правового регулювання мережі набуває все більшого значення на рівні міжнародного співтовариства. Україні не вистачає юридичного підґрунтя для функціонування інтернет-видань, а законодавство не встигає за стрімкими технологічними змінами.

Тим не менш, інтернет-ЗМІ – незамінні канали інформації для мільйонів українців. Адаптуючись до сучасності, новини як джерело інформації піддаються змінам: зміна жанрів та підходів до подання інформації.

Найбільш розповсюджений жанр новинної журналістики в інтернет-ЗМІ – замітка. Інформація, що подається в замітці, буває чотирьох типів:

- 1) *фактологічна* – подія, що відбулася;
- 2) *вірогідна* – припущення або сукупність припущень про теперішнє, минуле чи майбутнє певних явищ;
- 3) *нормативна* – інформація про норми, що є вимогами, адресованими суспільством соціальним групам, окремим особам;
- 4) *програмна* – подається можливий перелік наслідків події й у формі поради чи рекомендації вказується на необхідні дії.

Інтерв'ю – жанр журналістики, що становить собою бесіду з однією чи декількома особами з певних актуальних, суспільно значущих питань, спрямовану для поширення в пресі, радіо чи телебаченні.

Веб-конференції, які дозволяють читачам ставити запитання відомим особистостям та отримувати відповіді в режимі реального часу, стають все більш популярними.

Крім цього, інтернет-ЗМІ часто використовують чати як ще один спосіб інтерактивного зв'язку зі своїми читачами.

Репортаж в інтернет-ЗМІ передає наочну картину події з перспективи журналіста-очевидця і часто супроводжується фото або відео.

Звіт – це інформаційне повідомлення про захід, на якому присутня певна аудиторія.

І. Тонкіх зауважує, що мультимедійність стає головним чинником жанрових трансформацій, тому найбільш популярними в інтернет-журналістиці можна вважати мультимедійний репортаж (або відеорепортаж), мультимедійну статтю, мультимедійне інтерв'ю та мультимедійний огляд.

Кінець XX століття ознаменувався появою Інтернету, а потім онлайн-журналістикою – явища, що має багато особливостей: швидкий темп життя у сучасному світі висуває певні вимоги: інформація має подаватися швидко, надійно та повсюдно. Виконати ці завдання під силу лише такій формі універсального мультимедіа як Інтернет-журналістиці.

Феномен інтернет-журналістики спочатку поширився на північноамериканських землях. Щодо України, то такий вид журналістики нині лише розвивається й потребує правового регулювання.

Функції інтернет-журналістики зберігають значення всіх ЗМІ, але з іншого боку набувають певної специфіки, яка обумовлена інтернет-середовищем. Це безпосередньо стосується й жанрових трансформацій.

Список використаних джерел

1. Афанасьєва К. Правове врегулювання діяльності інтернет-ЗМІ. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.mediakrytyka.info/drukovani/pravove-vrehulyuvannya-diyalnostiinternet-zmi.html>.
2. Василенко М. К. Функціонування групи інформаційних жанрів пресової журналістики в сучасних соціальноекономічних умовах. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1038>
3. Гол Дж. Онлайн-журналістика. Київ : К.І.С., 2005. 344 с.
4. Іванець Д. Інтернет витісняє ЗМІ з ринку інформації. Київський міжнародний інститут соціології. URL: <http://kiis.com.ua/webreade.info/statistika>
5. Іванов В. Ф. Комп'ютерні мас-медіа на межі століть. *Актуальні питання масової комунікації*. Київ, 2002. Вип. 3, ч. 1. С. 41–43.
6. Кашуба Г. Українські інтернет-видання: комунікативнолінгвістичні та правові аспекти. *Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика*. Львів, 2004. Вип. 25. С. 474–480.

7. Крейт Р. *Интернет-журналістика* : робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. Київ, 2007. 324 с.
8. Лучко Л. М. *Розвиток мережі Інтернет в Україні*. Львів : ПАІС, 2010. 176 с.

КІПРИЧ Богдана Володимирівна,
студентка 5 курсу
факультету філології та журналістики,
Полтавський національний
педагогічний університет імені В. Г. Короленка
(м. Полтава, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ВОСКОБОЙНИК Валентина Іванівна

КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ЗАХОПЛЕННЯ УВАГИ В РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ

У роботі досліджуються ефективні комунікативні стратегії захоплення уваги, які використовуються в рекламному дискурсі, та їх застосування в навчанні. Результати дослідження показують, що використання несподіваних поворотів, шокуючих зображень, гумору та емоцій може привернути увагу аудиторії. Вчителі також можуть використовувати ці техніки, щоб підтримувати увагу учнів протягом уроку. Дослідження підкреслює важливість ефективного використання комунікативних стратегій в усіх сферах, де є важливою взаємодія з аудиторією. Ці результати можуть бути корисними для маркетологів, рекламних агентств та вчителів, які прагнуть залучити увагу своїх аудиторій та підвищити ефективність своєї комунікації.

Ключові слова: *комунікативні стратегії, захоплення уваги, рекламний дискурс, емоції, візуальні елементи, взаємодія з аудиторією, ефективність комунікації.*

Реклама – це форма комунікації, покликана переконати цільову аудиторію вжити певних дій. Успіх реклами залежить від того, наскільки ефективно вона зможе привернути увагу аудиторії. У сучасному світі, де нас постійно бомбардують рекламою на різних платформах, для рекламодавців важливо використовувати комунікативні стратегії, які є не лише креативними, але й ефективними для привернення уваги аудиторії.

Комунікативні стратегії розглядаються як набір прийомів, які рекламодавці використовують для створення певного повідомлення та донесення його до аудиторії. Ці стратегії використовуються, щоб виділити рекламу серед конкурентів і привернути увагу глядача. Нижче наведено деякі комунікативні стратегії, які використовуються в рекламі для привернення уваги аудиторії.

Шокування або здивування глядача – реклама, яка використовує несподівані, незвичні або навіть шокуючі зображення, слова чи звуки, для привернення уваги аудиторії. Наприклад, у рекламі автомобіля може бути показано, як автомобіль врізається в стіну, що може налякати глядача та змусити його бути уважним.

Емоційна привабливість – реклама, яка викликає такі емоції, як щастя, смуток або ностальгія, для привернення уваги аудиторії. Наприклад, у рекламі парфумів може бути зображена закохана пара, що може створити емоційний зв'язок із глядачем.

Реклама з гумором може привернути увагу аудиторії та створити позитивну асоціацію з продуктом. Наприклад, рекламний ролик закуски може містити жартівливу ситуацію, яку глядач може запам'ятати.

Розповідь – реклама, яка розповідає історію та може створити незабутні враження. Наприклад, рекламний ролик туристичної компанії може розповідати про романтичну відпустку пари, що може надихнути глядача забронювати таку ж саму відпустку.

Схвалення знаменитостей – реклама, у якій використовується схвалення знаменитостей, може створити відчуття знайомства з продуктом. Наприклад, у рекламі спортивного напою може бути зображений відомий спортсмен, що може надихнути глядача спробувати продукт.

Візуальна привабливість – реклама, яка використовує візуально приголомшливі зображення або графіку. Наприклад, реклама розкішного автомобіля може показувати автомобіль, що їде крізь красивий ландшафт, що може створити візуальний зв'язок з глядачем.

Рекламний текст, як область прагматично інтенсивного застосування мови, дає важливу інформацію про систему ціннісних орієнтацій сучасної людини, оскільки реклама, з одного боку, адаптується до відповідного лінгвокультурного середовища, а з іншого боку – саме це середовище її формує. У рекламному тексті знаходиться своєрідність національно-специфічної картини світу. Домінуючі ментальні установки, характерні певним культурно-історичним умовам, знаходять свій відбиток у рекламі, яка надає зворотний вплив на світоглядні установки конкретного соціуму. Вплив реклами на членів соціуму зумовлено системою спеціальних дискурсивних прийомів і широким поширенням реклами [1, с. 111].

Створення рекламного тексту неможливе без відповідної синтаксичної організації, що реалізується при створенні певної синтаксичної єдності, яка поєднує окремі надфразові одиниці та фрази. Без тісного синтаксичного зв'язку неможлива актуалізація рекламної інформації, отже, й успішне просування рекламної ідеї. Вигуки на початку тексту, питання-відповіді форми, риторичні питання – всі ці мовні засоби використовуються для привернення уваги аудиторії. Для досягнення поставленої мети, а саме для спонукання до дії в кінці рекламних текстів використовуються спонукальні речення, які можуть висловлювати пораду, нагадування або довірче прохання [2, с. 220].

Рекламний текст є текстом нетрадиційного характеру, що, в першу чергу, визначається особливостями його синтаксичних зв'язків. Традиційно в тексті виділяються нижчезазначені структурно-синтаксичні характеристики:

- текст складається з одного або кількох речень;
- використання великих або малих літер є традиційним;
- одне речення набирається одним шрифтом;
- речення та слова відокремлюються рівними пробілами;
- вирівнювання рядків здійснюється по лівому краю;
- всі рядки повністю заповнені (за винятком першого та заключного рядків) [3,

с. 154].

Окремо варто зупинитися на такому вигляді реклами, як реклама, що таргетується – таргетована реклама. Сьогодні все нові пласти населення залучаються до віртуальної комунікації через спілкування в різних соціальних мережах, здійснюючи купівлю та продаж товарів на відповідних платформах (наприклад, «OLX.ua», «Market Place (Facebook)»). Створюючи обліковий запис, споживачі самостійно заповнюють анкетні дані, вказують місце навчання, роботи, сферу професійних та особистих інтересів, тим самим залишаючи «цифровий слід», який якраз і використовується щодо цільової аудиторії реклами.

Таким чином, якщо контекстна реклама базується на використанні ключових слів, то таргетована реклама сфокусована на використанні особистих даних. Безумовно, практично встає питання правомірності використання зазначених даних. Не ставлячи собі завдання глибокого аналізу цієї проблематики, відзначимо, що це питання неодноразово піднімалося в науковій літературі.

Отже, привернення уваги аудиторії є критично важливим елементом рекламного дискурсу. Рекламодавці використовують різні комунікативні стратегії для досягнення цієї мети, такі як шок, емоційна привабливість, гумор, розповідь, підтримка знаменитостей і

візуальна привабливість. Успіх реклами залежить від того, наскільки ефективно вона може використати ці стратегії, щоб справити незабутнє та вражаюче враження на глядача.

Список використаних джерел

1. Козуб Л.С. Лінгвокультурологічні особливості англійської і німецької друкованої реклами. *Наукові записки*. Серія : філологія. Вип. 118. Кропивницький, 2013. С. 110–113.
2. Каратеева Г. М. Структурні особливості рекламного тексту. *Наукові записки*. Серія : філологія. Кн. 1. Ніжин, 2013. С. 218–221.
3. М'яснянкін Л. І. Структурні типи слоганів у телевізійній рекламі. *Теле- та радіожурналістика*. 2012. № 11. С. 152–157.

КОЛІСНІЧЕНКО Віка Вікторівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Науковий керівник – доцент
БАКУЛИК Ірина Іванівна

ЯК ВИНИК ТЕРМІН «РЕПОРТАЖ»

Журналістика як професія, яка займається збором та аналізом новин і інформації, з'явилась досить давно. Історія журналістики відноситься до періоду появи перших газет та журналів, які з'явилися у XVII ст. в Європі.

Перші газети та журнали були присвячені переважно політичним питанням, але з часом їх тематика розширювалась, і з'явилися видання, присвячені різноманітним темам, включаючи культуру, науку, спорт та інші. У другій пол. XIX ст. з'явилась журналістська етика, в рамках якої журналісти повинні дотримуватись певних правил та стандартів у своїй професійній діяльності. У цей час також з'явилась форма журналістського матеріалу, який отримав назву «репортаж». Він мав містити детальний опис події, яку журналіст відвідав і про яку пише. Згодом цей термін став особливо популярним в радіожурналістиці та телевізійному висвітленні подій на поч. XX ст. Сьогодні поняття репортажу є однією з основних форм журналістської діяльності та продовжує розвиватися в інтернет-журналістиці та соціальних медіа.

Термін є запозиченим з французької мови («reportage»), а його етимологічне значення пов'язане зі звітуванням про якусь подію. Французькі журналісти були знамениті своїми репортажами з різних куточків світу. Варто згадати Ж. Гюйя, який стояв у витоків сучасного репортажу (дивись його матеріали про війну на Балканах та перший політ на повітряній кулі) чи Е. Золя, який у 1870 р. опублікував "La Débâcle", у якому йшлося про події франко-прусської війни (а також його робота на посаді редактора у виданні "Le

Figaro"); А. Камю прославився своїми матеріалами з Африки та Іспанії, а також романом-репортажем "Чума", у якому було висвітлено соціально важливі теми сучасності; чи твори А. де Сент-Екзюпері.

Якщо звернутись до більш давньої історії, деякі форми журналістської роботи, які можна вважати репортажем, існували ще у Стародавній Греції, оскільки історики часто описували події, які вони спостерігали. Ці записи могли містити детальні описи битв, спортивних змагань та інших суспільних подій. Проте записи того часу суттєво відрізнялися від того, що ми називаємо репортажем у сучасному тлумаченні. У Римській імперії існували швидше форми журналістської роботи, які можна вважати «раннім репортажем». Ю. Цезар і Тацит часто описували події, свідками яких вони були. Наприклад, у книзі «De bello Galica» Цезар розповідає про свої військові походи до Галлії. Проте такі записи не були систематичними та не використовувалися для публікації у газетах або журналах, як це відбулося із «репортажем». Окрім того, у Римській імперії не було поняття а ні газети, а ні журналу, які могли б оприлюднювати такі записи. За своїм змістом стародавні записи-спостереження були близькі до описуваного нами терміна, однак як жанр журналістики в історії сформувався значно пізніше.

Література

1. Тронько, П. Ф. (2012) Етимологічний словник сучасної української мови. Видавництво: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія". 2012.
2. Vakulyk, I. I. (2015). *Linhvistychni aspekty naukovoї komunikatsii u synkhronii ta diakhronii* [Linguistic aspects of scientific communication in synchrony and diachronic]. Kyiv. 280.
3. Vakulyk, I. I. (2015). *Naukova terminolohiia yak faktor formuvannia naukovoї kompetentsii* [Scientific terminology as a factor for forming language competence]. ScienceRise. Technology center, 9/1 (14), 71-74.
4. Vakulyk, I. I. (2010) The impact of globalization on modern terminology. *Cross-cultural and trans-national perspectives*. Herceg Novi, Montenegro: Enieda. 144.
5. Вакулик, І.І. (2022) Концепт «ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ» сьогодення: джерела, стан, перспективи. *Міжнародний філологічний часопис*. 2022. Т.13. 4(2). 57-68.

КОЦУПЕРА Світлана Олександрівна,
студентка 4 курсу
факультету аграрного менеджменту,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
КАЧМАРИК Світлана Григорівна

OPTIONALITY AS AN INDICATOR OF LANGUAGE DYNAMICS

By optionality, we mean such a linguistic phenomenon that involves the free use of one of the linguistic means or certain components of a linguistic structure to convey some meaning. In our opinion, the phenomenon of optionality is largely associated with the processes of change in language systems and is a factor in the dynamics of language development. For a long time, the research attention of linguists has been attracted by the theoretical understanding and analysis of the concept of a literary norm as a dialectical unity of contradictions: stability and mobility, statics and dynamics, historical conditionality and variability, strict unambiguity and functional-stylistic conditionality, etc. It is significant that in the study of the literary norm and its structure,

a dynamic aspect of its understanding and objective evaluation is put forward. For this reason, the study of language as a historically developing object and the main features of language changes is an important part of language existence forms study and is closely related to the description of its essential characteristics. Indeed, a true understanding of language nature is inconceivable without comprehending the various types of movement that are observed in it. Note that the constant dynamics in the language system, its change and development create certain difficulties in its description, and especially in solving issues of modern literary norms. From the point of view of the dynamic approach, the norm is not only the result of speech activity codified in the monuments of writing and culture, but also innovations related to the potential capabilities of the language system itself under the influence of established speech samples being implemented on a certain synchronous slice. Moreover, the basis of the acts of communication, the means of practical implementation of which is the language, is the reflection by a person of the reality surrounding him, which itself is in constant motion and development and cannot but influence the development of the language. The mobility of the language and its ability to change allow the language to perform more and more complex and diverse functions, contributing to the perfect reflection of complex phenomena of the surrounding reality, and to gradually rebuild along with the restructuring of the society that serves the language. The problem of optionality arises precisely when the language has not one, but two or more possibilities for denoting the same linguistic entity, two or more options. The phenomenon of optionality, apparently, is connected in general with all sorts of changes (with the processes of continuous change in the language system), transitions in language systems, the emergence of parallel means of expression, with redundancy, and variance, which is inherent in any language system in its synchronous state. The presence of an optional variant in a language may indicate the functioning of a phenomenon that has just appeared or, conversely, a dying one, that is, optionality itself is an indicator of infrastructural changes in the language. For the speech functioning of the language, the optional option is of paramount importance, since it provides the speaker with the opportunity to choose various expressive means to convey specific content in accordance with the needs of a particular communicative situation. Optionality, like the norm, is a functional concept and as such is closely related to the flexibility of the language, a parameter that is determined by the number of formal ways of expressing and transmitting the same content. All modern literary languages are characterized not only by a certain degree of stability of normative implementations, but also by a certain set of variant means. The foregoing in connection with the appeal to optionality as a linguistic phenomenon, closely related to linguistic dynamics, which is accompanied by a variant implementation of linguistic forms, dictates the need for a more detailed understanding of optionality phenomenon.

КРАВЧЕНКО Владислав,
магістрант 1 року навчання
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна

FEATURES OF ENGLISH TRAUMATOLOGICAL TERMINOLOGY

Traumatology is a specialized field of medicine that deals with the diagnosis, treatment, and rehabilitation of injuries caused by physical trauma. This field is highly dependent on specialized terminology to accurately describe the various types of injuries, diagnostic tests, and treatment modalities used in traumatology. The purpose of this paper is to examine the features of English traumatological terminology, including its morphology, syntax, and semantics.

Morphology

Morphology refers to the study of the structure of words and how they are formed. In traumatology, terminology is often formed by combining Greek and Latin roots, prefixes, and suffixes. These roots, prefixes, and suffixes are used to convey specific meanings related to the types of injuries and treatments being described. For example, the word "arthroscopy" is composed of two Greek roots, "arthro-" meaning joint and "-scopy" meaning to look at. This term is used to describe a minimally invasive surgical procedure in which an arthroscope is inserted into a joint to visualize the interior structures of the joint.

Another example is the term "osteoporosis," which is composed of two Greek roots, "osteo-" meaning bone and "-porosis" meaning porous. This term is used to describe a condition in which bones become brittle and porous, leading to an increased risk of fractures.

In addition to roots, prefixes and suffixes, traumatological terminology often includes compound words. These are words formed by combining two or more words to create a new term. For example, the term "polytrauma" is composed of the Greek root "poly-" meaning many and the Latin root "-trauma" meaning injury. This term is used to describe a condition in which a patient has sustained multiple injuries, often involving multiple body systems.

Syntax

The syntax of traumatological terminology is highly structured and is designed to convey specific information about the types of injuries and treatments being described. One common feature of traumatological terminology is the use of noun phrases. These phrases are composed of a noun, which is the main component of the term, and one or more modifying adjectives. The adjectives provide additional information about the noun, such as the location or severity of the injury.

For example, the term "spinal cord injury" is a noun phrase composed of the noun "injury" and the modifying adjectives "spinal cord." This term is used to describe any injury to the spinal cord, which can result in a range of symptoms, including paralysis, loss of sensation, and loss of bladder or bowel control.

Another common feature of traumatological terminology is the use of participial phrases. These phrases are used to describe the circumstances surrounding an injury or treatment. For example, the phrase "sustained in a car accident" is a participial phrase used to describe the cause of a particular injury. The phrase "undergoing physical therapy" is another example of a participial phrase used to describe a specific type of treatment.

Semantics

The semantics of traumatological terminology is perhaps the most important aspect of its lexical features. The precise meanings of traumatological terms are highly specific and precise and can vary depending on the context in which they are used. For example, the term "dislocation" refers specifically to the displacement of a joint, while the term "fracture" refers to a break or crack in a bone.

The meanings of traumatological terms are often determined by their etymology and morphology, as well as by their use in clinical practice. For example, the term "arthroscopy" refers specifically to a diagnostic procedure that involves looking inside a joint using an arthroscope, while the term "arthrotomy" refers to a surgical procedure that involves making an incision into a joint.

In conclusion, the lexical features of English traumatological terminology are essential in conveying precise and specific meanings related to the diagnosis, treatment, and rehabilitation of physical trauma injuries.

The morphology of traumatological terminology is based on Greek and Latin roots, prefixes, and suffixes, as well as compound words, which provide a rich and varied vocabulary for describing the various types of injuries and treatments. The syntax of traumatological terminology is highly structured, using noun phrases and participial phrases to convey specific information about the injuries and treatments being described. Finally, the semantics of traumatological terminology is perhaps the most important aspect of its lexical features, as the precise meanings of

traumatological terms are highly specific and precise, and can vary depending on the context in which they are used.

Understanding the lexical features of traumatological terminology is essential for healthcare professionals, researchers, and students in the field of traumatology, as it enables accurate communication and interpretation of clinical information, leading to improved patient outcomes.

КРИВОШЕЙ Мирослав Сергійович,
студент 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

МОДАЛЬНІСТЬ В ТЕКСТАХ АНГЛОМОВНИХ ДИПЛОМАТИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ

Головною рисою дипломатії є вміння знаходження шляхів для вирішення проблем. Вивчення мови дипломатії, особливостей дипломатичної лексики, дипломатичного протоколу постає вкрай важливою та перспективною проблемою, оскільки від майстерного володіння мовою дипломатії, точності, влучності, коректності висловленого, адекватності сприймання великою мірою залежить успіх місії дипломата.

У сучасному глобалізаційному світі, який характеризується тенденцією до постійного розширення економічних, політичних, культурних тощо зв'язків, проблема коректності й відповідності офіційно-ділових документів стилістичним нормам є актуальною. Дослідженням англomовних текстів установчих документів міжнародних організацій займалася Кучик Г.Б. [1]. Судус Ю.В. уперше здійснила спробу комплексного прагматичного аналізу та класифікації дискурсивних тактик, що реалізують стратегію дискредитації у мовленні дипломата [2]. Белова С.Є. проаналізувала особливості непрямих відповідей адресата в побутовому та інституціональному типах дискурсу [3]. Кащишин Н.Є. розкрила поняття дипломатичного дискурсу [4], проаналізувала кореляцію реєстрів та жанрів англomовного дипломатичного дискурсу [5], дослідила особливості перекладу англійських дипломатичних термінів українською мовою [6]. Пономаренко О.В. розмежувала поняття політичного та дипломатичного дискурсу [7]. Скрябіна В. Б. дослідила лінгвістичні аспекти персуазивності в дипломатичному дискурсі [8].

Дипломатичний документ включає в себе: ряд протокольних формул, смислове ядро, аргументаційну частину та викладення фактів. Характерною особливістю стилю, що притаманний дипломатичним документам, варто зазначити імперативність. Головним чином вона виражається за допомогою модальних дієслів.

У дипломатичних документах спостерігаються модальні дієслова *shall*, *should*, *may*, *must*, *will* та *would*. Їхніми основними функціями є вираження наміру, рішучості та зобов'язання. Найбільш уживаними модальними дієсловами є *will*, *would* та *shall*.

Модальні дієслова мають свої певні особливості, які виникають не лише через їхнє традиційне використання в деяких видах документів, але і через семантичні відтінки, яких ці дієслова набувають. Наприклад, основне значення дієслова ***shall*** передає значення зобов'язаності, примусу, наказу, але водночас воно може вживатися у формі майбутнього часу. Таке трапляється не часто, але варто пам'ятати, що бувають випадки, наприклад: *Dear Madam Ambassador, I have the honor to inform you that I shall be leaving Ukraine on Sunday 8 June 2018, and shall return to Ukraine on Wednesday 18 June 2018 (VN, IR).*

Модальне дієслово **shall** здебільшого використовується в таких дипломатичних документах як меморандуми, вербальні ноти, комюніке. Однією з визначальних граматичних особливостей юридичних документів є використання складних модальних присудків **shall+Infinitive**:

- Mr. Hemans shall express the assurance of the lively interest (VN, IR).
- He shall enjoy personal inviolability and shall not be liable to any form of arrest or detention (AofA, IR).
- This group shall comprise senior diplomats appointed by the Secretary General (VN, IR).

Основне значення модального дієслова **may** – вираження дозволу на виконання певної дії. У таких випадках в документах дипломатичного стилю дієслово **may** наближується за значенням до **shall**. За допомогою дієслова **may** виражається можливість виконання або невиконання певної дії, що залежить від обставин, які здебільшого вказані в тексті.

Дієслово **may/might** використовується для вираження припущення або навіть певної впевненості (малоймовірної) дії:

- Governments may change, but the support of our UK friends will remain unwavering for as long as it is needed for Ukraine to win.
- A diplomatic bag may be entrusted to the captain of a commercial aircraft scheduled to land at an authorized port of entry (AofA, IR).

Модальне дієслово **must** вживається для точного вираження повинності, припущення або заборони:

- Reintegration will affect a wide range of issues, the answer to which must be collective and decisive.
- We must learn the "Crimean lesson" and understand that we cannot dance the tango with the aggressor.
- We must not allow the Kremlin to keep millions of people hostage to its hunger games.
- In order to strengthen public confidence and for the EU to reinforce the role of Ukraine as a trading partner in the electricity market, Ukraine must meet internationally recognized nuclear safety and environmental standards (MofU, IR).

Дієслово **should** в документах може виступати як синонім дієслів **shall** в значенні зобов'язання:

- Considering, in connection to the above, that the EIB and the EBRD should be closely involved in the implementation of this Memorandum (MofC, IR).

Модальні дієслова **will** та **would** використовуються в дипломатичних документах здебільшого як модальні дієслова, які виражають намір, рішучість або готовність до певних дій. Використання дієслова **will/would** для вираження повторюваної дії, що стала нормою, є особливо характерним для таких видів документів, як меморандуми та агремани:

- Governments may change, but the support of our UK friends will remain unwavering for as long as it is needed for Ukraine to win.
- Emine Dzhaparova expressed her belief that Ukraine, like Croatia once, will return all its territories centimeter by centimeter, and our flag will fly in Simferopol, Bakhchysarai and other cities of Ukraine.
- The ongoing extension of the Odessa-Brody oil pipeline to Poland would open a new major transit route for EU oil imports from the Caspian basin and the international market (MofU, IR).
- Both sides further recognise the importance of developing a roadmap for increasing co-operation in energy efficiency that will also address the promotion of renewable energies (MofU, IR).

Отже, можна зробити висновок, що в англomовному дипломатичному дискурсі найбільш уживаними модальними дієсловами є **will/would**, що виражають намір та рішучість, також модальне дієслово **shall** та **should** у значенні зобов'язання. Модальне дієслово **may** використовується при реалізації значення припущення та невпевненості. Загалом,

модальні дієслова є маркерами дипломатичного підстилю, що виокремлюється з офіційно-ділового стилю.

Перспективами подальших досліджень є вивчення специфіки відтворення мовностилістичних засобів, які сприяють виокремленню дипломатичного мовлення в системі офіційно-ділового стилю мови.

Список використаної літератури

1. Кучик Г. Б. Структурно-семантичні та дискурсні особливості англомовних текстів установчих документів міжнародних організацій. Дис. Львів, 2016. 212 с.
2. Судус Ю. В. Мовленнєві тактики реалізації стратегії дискредитації в англомовному дипломатичному дискурсі. Дис. Запоріжжя, 2018. Автореферат. 21 с.
3. Белова С. Є. Структурно-семантичні та лінгвопрагматичні особливості непрямих відповідей адресата в різних типах англомовного дискурсу: дис...канд. філол. наук: 10.02.04 / Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. - Х., 2017. – 20 с.
4. Кащишин Н. Є. Генеза та функціонування терміносистеми англомовного дипломатичного дискурсу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / Н. Є. Кащишин. – Львів, 2013. – 20 с.
5. Кащишин Н. Є. Диференціація таксономічних одиниць англомовного дипломатичного дискурсу / Н. Є. Кащишин // Східноєвропейський журнал психолінгвістики. – Том 1. – Ч. 2. – 2014. – С. 54-62.
6. Кащишин Н. Особливості перекладу англійських дипломатичних термінів українською мовою. URL: http://www.lnu.edu.ua/faculty/inomov.new/Foreign_Philology/Foreign_Philology/Foreign_Philology_123/articles/Kashchyshyn.pdf

Список джерел ілюстративного матеріалу

(MofU) — Memorandum of understanding between the European Parliament and the Verkhovna Rada of Ukraine on a joint framework for Parliamentary support and capacity building. URL: http://www.europarl.europa.eu/the_president/resource/static/files/mou_epvru_030715.pdf

(MofU) — Memorandum of understanding on cooperation in the field of energy between the European Union and Ukraine. URL: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/mou_strategic_energy_partnership_en.pdf

(UNCM) — United Nations Correspondence Manual. New York, 2000. URL: <http://archive.unu.edu/hq/library/resource/UN-correspondence-manual.pdf>

(MofC) — Memorandum of cooperation between the Constitutional Court of Ukraine and OSCE Project Coordinator in Ukraine. URL: <http://www.osce.org/odihr/342971?download=true>

(AofA) — Application of Agreement. URL: <http://www.un.org/en/documents/index.html>

(LC) — Letter of Credence. URL: <http://archive.unu.edu/hq/library/resource/UN-correspondence-manual.pdf>

(VN) — Verbal note. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/92637.pdf>

КРИЩУК Таміла Валентинівна,
студентка 1 курсу
факультету ветеринарної медицини,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
РОЖКОВ Юрій Григорович

One of the spheres of knowledge which is of current interest to science and society is medicine. In accord with above-mentioned classification of LSP, English for Medical Studies (EMS), being an outcome of English for Science and Technology, pursues academic purposes. It means that academic skills should be taught for the purpose of professional development, because most students will need English not only for work, but also for developing their careers, which, in turn, implies academic development. EMS is aimed at developing academic skills for future or real professionals – skills which are essential for them in understanding, using or presenting authentic information in their profession.

In order to meet the requirements of EMS, we should identify the communicative purpose in the domain of medicine. It is governed by the main aim of medicine – to treat and to study illnesses and injuries.

EMS, as a specific language system in use within its institutional context, has concentrated on two forms of verbal communication: written and oral. Oral communication can be represented by discussions, lectures or reports, but most of all – by conversations between a doctor and a patient in medical encounters, and here it has some features of colloquial speech.

The description of language in medical encounters is one of the oldest and most prominent topics in discourse analysis – the study of the sequences and organization of language in context. The topic is interesting for theoretical and applied reasons: theoretically, the description of language in medical encounters contributes to our understanding of institutional interaction, symmetrical and asymmetrical roles and relationships as created and reflected by discourse, and specialized sequences within the interaction of medical encounters. Practically, the description of language in medical encounters allows linguists to help medical professionals improve communication and to help patients and families work effectively with medical professionals. In linguistic literature six typical aspects of medical encounters are identified:

- relating to the patient – greetings and small talks;
- discovering the reason for the encounter – the patient complaint;
- conducting a verbal or physical examination, or both – the history and physical examination;
- consideration of the patient's conditions – delivery of diagnostic opinion and information;

Doctors are often not ready to learn medical English because they have not been able to learn basic vocabulary and grammar while learning English at school. It is pointless to start studying medical vocabulary without a basic command of English, which can be compared to building a house without a foundation. Therefore, having decided to improve the level of English in medicine, pay attention to taking highly specialized courses. But they can be supplemented by independent study.

For this you can:

- read medical journals, which include Oxford Medicine Online, New England Journal of Medicine, and so on;
- listen to podcasts on medical topics;
- watch programs from the BBC with an English speaker.

КУЗЬМЕНКО Вікторія Олександрівна,

студентка 4 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво - доцент

ШАНАЄВА-ЦИМБАЛ Людмила Олексіївна

**THE FUNCTIONING OF METAPHORICAL EXPRESSIONS IN ENGLISH
POLITICAL DISCOURSE AND THEIR TRANSLATION INTO UKRAINIAN**

The relevance of the research topic lies in the fact that metaphorical expressions are a crucial tool in political language, enabling politicians to persuade and influence their audience. Understanding the functioning of these expressions in English political discourse is therefore essential for gaining insights into the complex nature of political communication. Moreover, the translation of metaphorical expressions into Ukrainian presents unique challenges due to differences in cultural and linguistic contexts[5] Thus, investigating the translation of English political metaphors into Ukrainian can contribute to the development of effective communication strategies in cross-cultural and cross-linguistic contexts.

Metaphorical expressions play a significant role in English political discourse as they have the power to influence the audience's perception of the issues discussed[2]. These expressions are used by politicians to persuade, manipulate and convince their listeners by creating associations between the presented ideas and other concepts that the audience already knows.

For example, the phrase "Britain is a sinking ship" is a metaphorical expression often used in English political discourse to express the idea that the country is in a state of decline [1]. This phrase creates a vivid image in the audience's mind of a ship slowly sinking into the ocean, thereby illustrating the gravity of the situation.

Another example is the usage of the term "Brexit means Brexit," which is often used in English political discourse regarding the UK's withdrawal from the EU. This metaphorical expression suggests that there is a clear and straightforward definition of what Brexit entails, while in reality, the concept is much more complex and nuanced [4].

In the context of translating such expressions into Ukrainian, it is crucial to consider the cultural and linguistic differences between the two languages. A direct translation of metaphorical expressions can be challenging, as certain metaphors may not exist in Ukrainian or may have different connotations.

For example, the metaphorical expression "drain the swamp" is often used in American political discourse to refer to the need to rid the government of corruption and unethical practices. However, translating it directly into Ukrainian could result in a loss of meaning since the concept of "swamp" may not be as evocative or relevant in the Ukrainian political context.

In such cases, translators should opt for a localization approach, where they translate metaphorical expressions using culturally-specific equivalents that have similar connotations to the original expression[3].

In conclusion, metaphorical expressions are integral to English political discourse, as they help shape the audience's understanding of the issues discussed. Their successful translation into other languages depends on translators' understanding of the cultural and linguistic nuances between the source and target languages. Ensuring that the translated expressions maintain their intended meaning while taking cultural differences into account is crucial to effective communication.

LITERATURE

1. Charteris-Black, J. (2004). *Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis*. Palgrave Macmillan.
2. Charteris-Black, J. (2014). *Analysing Political Speeches: Rhetoric, Discourse and Metaphor*. Palgrave Macmillan.
3. Charteris-Black, J. (2016). *Politicians and Rhetoric: The Persuasive Power of Metaphor* (2nd ed.). Palgrave Macmillan.
4. Deignan, A. (2005). *Metaphor and Corpus Linguistics*. John Benjamins Publishing.
5. Goatly, A. (2007). *Washing the Brain: Metaphor and Hidden Ideology* (2nd ed.). John Benjamins Publishing.

KURHANEVYCH Yordana, 1st year student
of the Faculty of Humanities and Pedagogy,

*National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*
MEDIANYK Hanna,
*assistant of the Department of English Philology
of the Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

MULTIMEDIA LONGREAD: OPPORTUNITIES FOR USING IN MEDIA EDUCATION SYSTEM

Media education is the process of teaching and learning about the media [3]. There are many versions of the definition of media education. In Canada, the Media Literacy Week has the following definition: “Media education is the process through which individuals become media literate-able to critically understanding the nature, techniques and impacts of media messages and productions. In UK, Ofcom [2] defines media literacy as: “The ability to access, understand and create communications in a variety of contexts”. Media education is an important element of the development of a harmonious, information-literate society.

One of the most effective means of media education is a multimedia longread. The multimedia longread is an online product that allows for creation of high-quality visual images and dynamic descriptions of events. It includes audio, photo, video, text, animation, interactive maps and infographics. Longread is used when it is necessary to highlight topics that cannot be described briefly, such as socially significant problems, people's stories, little-known facts from history and others.

Creating a longread is a complex, labor-intensive, and energy-consuming process. It may take months to gather information, weeks to write the text and days to edit it. This genre requires complete immersion in the work and dedication from the author. Journalists, videographers, photographers, video editors and audio producers work together to produce high-quality longreads.

The special feature of using the longread as a media educational tool is in the fact that it is not a genre but a format, which significantly simplifies the presentation of material in order to explain certain informational phenomena. According to this statement it may contain features of the following genres:

- Reportage, when the narrative is about events that took place with detailed characteristics of the event or the person who is the central character of the event.
- Portrait of a person in the format of biographical sketches about the activities of a particular personality in response to the challenges of today. Thus, a longread can acquire features of storytelling. For example, a longread can be created about a personality who has a significant impact on public consciousness in the information environment in order to analyse the legitimacy of their actions.
- Analysis or reconstruction, during which events are analyzed or described and reproduced. An interesting genre in the longread format is when it is necessary to analyze a massive event for the presence of fakes and truthful information in order to understand its expediency and impact on society.

There are also several problematic aspects of longreads. Since it is a long article, readers do not always have the time and patience to read it. But it all depends on the topic and whether there is interesting information for the reader. Also, a longread is difficult to write.

A multimedia longread is no longer just news but a new form of presenting information that relies on the complexity and multimedia nature of the message. Longreads are popular in the media education environment. Thanks to its multimedia format, this informative message format allows for a wider expression than usual, revealing more nuances of the story.

References

1. Ковтун Д. Лонгрід: добірка журналістських матеріалів: квал. робота. на здобуття освітнього ступеня «бакалавр», 2021. 40 с. Publication International. Buckingham, D. (2003). Media education: Literacy, learning and contemporary culture. Cambridge: Polity
2. Ofcom (2010a). What is media literacy - Ofcom's definition. Ofcom.org.uk (website for Ofcom). Retrieved September 15, 2010, from <http://stakeholders.ofcom.org.uk/marketdata-research/media-literacy/about/>
3. Dorr A. Media Literacy // International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences. Vol. 14 / Eds. N.J. Smelser & P.B. Baltes. Oxford, 2001.

ЛАШКУЛ Валерій Анатолійович,
*кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри
романо-германських мов і перекладу
Національний університет біоресурсів і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ТЕРМІНІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Ветеринарна фахова мова нині перебуває у стані інтенсивного розвитку, що пов'язано, насамперед, зі стрімким розвитком ветеринарної медицини та міжнародною науковою інтеграцією в цій галузі знань. Лексичний склад ветеринарної медицини відзначається глобальністю і різноманітністю. Все це підтверджує актуальність дослідження проблем формування, функціонування та перекладу термінології ветеринарної медицини. Сьогодні ветеринарна лексика часто постає в якості об'єкта сучасних лінгвістичних досліджень. Особливості ветеринарної лексики інтенсивно вивчалися на матеріалі різних мов як вітчизняними лінгвістами, такими як О. Бінкевіч, Н. Ваврін, І. Вакулик, М. Дмитрук, І. Карбовнік, В. Лашкул, Т. Немова, М. Личук, Ю. Рожков, О. Сиротіна, Т. Череповська та ін., так і зарубіжними, такими як Е. Andrews, К. Baakes, L. Bauer, R. Beaugrande, J. K. Draskau та інші.

Особливістю ветеринарної лексики є її різноманітність. Вона включає в себе як медичну, та і власне ветеринарну термінологію, термінологічні підсистеми анатомічної і гістологічної номенклатур, патолого-анатомічну, патолого-фізіологічну та клінічну терміносистеми, фармацевтичну термінологію. Також для термінологічної ветеринарної лексики характерні і професійні жаргонізми, які застосовуються в спілкуванні ветеринарів.

На сучасному етапі переклад лексики ветеринарної медицини є дуже затребуваним, проте в той же час і чи не найбільш складним, та вимагає високої кваліфікації перекладача. Переклад ветеринарних текстів передбачає, що фахівець має володіти високим рівнем

фонових знань, розуміти зміст тексту і бути здатним скрупульозно працювати з численними словниками і глосаріями, точно вивіряючи кожен термін.

Найпоширенішими способами перекладу термінів ветеринарної медицини є транскодування, калькування, перестановка та описовий переклад.

Використання транскодування (поєднання транскрипції та транслітерації) під час перекладу ветеринарної лексики можна спостерігати в таких прикладах: abscess – абсцес, antiseptic – антисептик, gene – ген, sepsis – сепсис, leukovirus – лейковірус, catabolism – катаболізм, anabolism – анаболізм, roseola – роzeола, eczema – екзема, ehrlichia – ерліхія.

Поширеним способом перекладу є адаптивне транскодування, застосування якого можна пояснити розбіжністю у фонетичній та граматичній структурах мов: англійська – переважно аналітична, українська – переважно синтетична. Тому у деяких випадках переклад адаптується до фонетичної, а в інших – до граматичної структури української мови. Проілюструємо прикладами використання цієї лексичної трансформації. Англійськи слова з суфіксом -tion та -ing відтворюються, адаптуючись до граматичної структури української мови з використанням суфікса -нн (я): inflammation – запалення, exacerbation – загострення, poisoning – отруєння, breathing – дихання, covering – покривання, hardening – склерозування, probing – промацування, squeezing – стискання, pooling – об'єднання, surveying – обстеження.

Терміни infection, vaccination, lactation відтворюється українською мовою шляхом застосування адаптивного транскодування і перекладаються як інфекція, вакцинація, лактація. В цьому випадку частини іменників адаптуються до граматичної структури мови перекладу, оскільки до суфікса -tion додається закінчення.

Відомим способом відтворення термінів є калькування. З погляду мовознавства калька – це слово або словосполучення, запозичене з однієї мови в іншу шляхом буквального, дослівного перекладу, наприклад: fat cow syndrome – синдром жирної корови, atrophic rhinitis – атрофічний риніт, alimentary dystrophy – аліментарна дистрофія, herpesvirus infection – герпесвірусна інфекція, neonatal diseases – неонатальні хвороби.

Широко застосовується при перекладі термінів ветеринарної медицини перестановка, тобто зміна розташування мовних елементів у тексті перекладу в порівнянні з текстом оригіналу, наприклад: swine vesicular disease – везикулярна хвороба свиней, equine chorionic gonadotropin – хоріонічний гонадотропін коней, muscle dystrophy – дистрофія м'язів, effect modification модифікація ефекту, sex-specific mortality rate – показник смертності серед самців або самок.

Описовий переклад – це такий прийом перекладу нових лексичних елементів вихідної мови, коли простий термін замінюється в мові перекладу словосполученням, яке адекватно передає зміст цього простого терміна, наприклад: species jumping – зміна видової специфічності збудника, permissive – такий, що дозволяє чомусь бути, відбутися, напр., пермісивна температура для вірусів тварин 37°С використовується при культивуванні, отриманні мутантів, revertant – мікроорганізм, у якого в результаті зворотної або супресорної мутації повністю або частково відновлюються ознаки початкового (дикого) організму, taeniafuge – засіб, що проганяє стрічкових червів, sentinel – підсадні тварини, яких певний час витримують в підозрілій на неблагополуччя місцевості для контакту з переносниками і дикими тваринами і періодично досліджують на наявність збудників хвороб або антитіл.

Підводячи підсумок, зазначимо, що переклад ветеринарної термінології можна вважати одним із найскладніших, оскільки ветеринарна медицина, як і гуманна, – точна наука, і помилки та приблизне формулювання при перекладі термінів неприпустимі. Переклад ветеринарної лексики – складний процес, який потребує ерудиції, широкої обізнаності у ветеринарній галузі та високий рівень компетенції перекладача.

ЛЕВЧЕНКО Тетяна Миколаївна,

*магістерка 1 року навчання
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – професор
НАВАЛЬНА Марина Іванівна**

ОРОЗМОВЛЕННЯ МОВИ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ МАСМЕДІА

Постановка наукової проблеми та її значення. Мова засобів масової комунікації є типовою реакцією на процеси, що відбуваються в сучасному суспільстві. Відбиваючи проблеми культури спілкування, імперативних та диспозитивних норм, труднощі встановлення мовних явищ тощо, мова публіцистики засвідчує тенденцію до розмивання чітких стилістичних меж; активізацію елементів розмовного стилю; демократизацію публіцистичного стилю та лібералізацію мовної норми, зокрема лексичної, що впливає на процес зниження мовленнєвої норми через функціонування в медіатексті розмовної лексики.

Для мови ЗМК початку ХХІ століття характерне широке проникнення розмовної літературної та нелітературної лексики, зокрема пейоративів. Сучасні мовознавці звертають особливу увагу на її функціонування в системі української мови. Актуальність дослідження зумовлена тим, що нині є недостатньо вивченим питання вживання розмовної лексики, адже вона має складний та неоднозначний статус. Потребує детального вивчення і її використання в сучасному медіатексті.

Досить часто розмовну лексику розглядають у межах просторічної. Щодо цього в науковців теж немає єдиної думки. Одні взагалі уникають вживання терміна «просторічне», інші – навпаки, вважають, що вона має право на існування. Так, М. Пилинський виокремлював розмовно-просторічну лексику, яку він вважав емоційно забарвленою. Науковець зазначав, що «слова цієї групи надають мові невимушеного характеру, мають відтінок фамільярності, інколи певної різкості, грубості. Сюди належать жартівливі і презирливо-іронічні слова, вульгаризми та лайливі слова, що перебувають уже на межі між літературною мовою і просторіччям» (2, с. 33). Вирізняє просторіччя і Л. Коробчинська, називаючи дві групи лексики: 1) слова зі зниженим експресивно-емоційним забарвленням. Сюди належить також грубе просторіччя або вульгаризми; 2) слова, що своєю граматичною, фонетичною формою або слововживанням різко відходять від літературної норми (5, с. 44).

Аналіз досліджень цієї проблеми. Можна назвати низку розвідок, у яких порушено це питання: у працях Л. Коробчинської, С. Левченка, А. Бурячка, О. Тараненка, Л. Масенко, О. Зайцевої, В. Труба йдеться про розмежування понять «розмовне» і «просторічне». Однак єдиної думки щодо цього поняття в сучасному мовознавстві немає. Відсутній системний опис лексики цього типу, не визначене її місце в лексичній системі мови. Сам термін трактується неоднозначно.

Мета і завдання – ознайомлення з напрацюваннями українських мовознавців щодо теоретичних основ у застосуванні пейоративної лексики та з'ясування особливостей її вживання в медіатексті.

Для реалізації мети дослідження необхідним є вирішення таких **завдань**: вивчення теоретичних аспектів означеної проблеми; ознайомлення з різновидами розмовної лексики; функціонування розмовної лексики в мові засобів масової комунікації; тематика розмовної лексики у мові сучасних медіа.

В енциклопедії «Українська мова» О. Тараненко зауважує, що «термін «просторіччя» почав уживатися в російській лексикографії з кінця ХVІІІ століття як позначення живої

народної («простонародної») мови (на противагу книжно-літературній мові), на основі чого виникло й інше його розуміння – стилістично знижена, часто груба й вульгарна мова (власне, лексика і фразеологія), яка входить до літературної розмовної мови зі стилістично обмеженим функціонуванням (на зразок *шарахнути, осточортіти, варнякати, пузо*)». За словами науковця, подібна небажана двозначність терміна існує і в українській стилістиці. В українській лексикографії позначка прост. (просторіччя) поки що рідко практикується (10, с. 573).

О. Зайцева додає, що не всі словники розрізняють розмовну і «просторічну» лексику. «В українській лексикографічній традиції, зокрема в тлумачних та деяких перекладних словниках, не усталилась практика розмежування розмовної та «просторічної» лексики із позначенням цього явища окремими ремарками – «розм.» та «прост.» відповідно». Так, окремі лексикографи уникають ремарки «прост.» для позначення грубуватих слів, натомість вживають систему стилістичних позначок, що кваліфікують різновиди розмовної лексики за характером та ступенем емоційного забарвлення «лайл.», «вульг.», «фам.». Ці слова виражають різні емоції, зокрема жарту, пестливості, зневаги, презирства тощо (3, с. 202).

Поділяємо думку М. Навальної, що просторічну лексику не варто виокремлювати в окрему групу, адже вона є розмовною нелітературною лексикою. Науковець вважає, що розмовна нормативна лексика знаходиться в межах літературної мови, а до нелітературних розмовних лексем належать такі субстандартні одиниці, як суржик та жаргонізми (6, с. 131).

За словами Л. Коробчинської, ремарки «розмовне» і «просторічне» є обмежувальними термінами; «фамільярне», «іронічне», «зневажливе» тощо є конкретизувальними. Науковець стверджує, що як фамільярні можуть вживатися і розмовні, і просторічні слова, і навіть вульгарні. Вона надає фамільярній лексиці статусу емоційно забарвленої (5, с. 5).

Серед наведених ремарок особливий статус має позначка фамільярне, що позначає лексику як зі зневажливим відтінком, так і ту, що виражає прихильне ставлення мовця до співрозмовника. Фамільярними можуть бути і пестливі, і грубуваті слова. Особливість грубуватого-фамільярних слів тому, що вони демонструють не осуд, а співчутливе ставлення або грубе схвалення.

За словами О. Тараненка, «найпоширеніший пункт зору щодо фамільярної лексики – це означення її як стилістично знижених слів, що вживаються при невимушеному спілкуванні близько знайомих осіб без дотримання ними певних умовностей» (9, с. 131). На нашу думку, особливістю фамільярної лексики є те, що вона не завжди виражає осуд, а й демонструє співчутливе ставлення мовця до кого-, чого-небудь. Тому фамільярну лексику варто розглядати як різновид емоційної.

О. Тараненко вважає, що ремаркою фамільярне насамперед варто маркувати мовні одиниці, що виражають досить вільну, не обмежену певними умовностями поведінку, характерну для спілкування осіб, поєднаних близькими взаємостосунками, або зумовлену бажанням – доречним чи недоречним, виправданим чи не виправданим (9, с. 131).

У мові засобів масової комунікації розмовна лексика вживається часто. Спостерігаємо широке проникнення до медіатексту іменників, які належать до названої категорії. Серед них переважають назви осіб, зокрема вжиті з негативним значенням. Так, у публікаціях про українсько-російські відносини з осудом та зі зневагою розповідають про російського президента Володимира Путіна, наприклад, називають його словом *курдупель*: «фам. Коротун, куций» (7, т. 4, 1973, с. 407): *Ну, а з тими з-поміж західних лідерів, хто був нездатен бачити реальну поставу кремлівського курдупля, з продажними журналістами і «корисними ідіотами», гадаю, успішно розберуться громадяни їхніх країн* («День», 19.12.2020); *На жаль, Путин не має таких рис. Але він має інше, що й собі висміює народ. Він – коротун, курдупель* («Чорноморські новини», 27.12.2020). За допомогою

слова *курдупель* автори публікацій висміюють В. Путіна, вказуючи не лише на його маленький ріст, а й на те, що він як людина є нищим і нікчемним.

З негативним значенням вжито іменники *псих*: «фам. психічно невірнoважена людина» (7, т. 8, 1977, с. 373), *розтелепа*: «фам. Неспритна, неуважна людина: роззява» [7, т. 8, 1977, с. 822], *дівуля*, що має значення: «фам. Збільш. до діва» (7, т. 2, 1971, с. 298), наприклад: *Не зрозуміло, чи «оплотівця» і справді кілеру-аматору замовили, чи вбивця свідомо поведився як непрофесіонал, аби виглядало, ніби Жиліна просто псих «замочив»* («Високий Замок», 21.09.2020); *Чи Аваков з його роздаровуванням нагородної зброї таким же «аристократам», із «заносами» і провалами аж до призначення своєю заступницею 24-річної дівулі (ще одна новоявлена «елітка») без найменшого професійного і життєвого досвіду, яка полюбляє фотографуватися наголяса?* («Високий Замок», 24.11.2021). Ці іменники з фамільярним відтінком надають текстові емоційного забарвлення, демонструючи осуд певним діям конкретних осіб.

Серед назв осіб у мові засобів масової комунікації активно функціонує розмовна лексика, що виражає прихильне ставлення. Ці слова вживають у різних тематичних групах, у яких ідеться і про політику в нашій країні, і про міжнародні відносини, і про громадське життя тощо, наприклад: *симпатяга* – «фам. Симпатична, приємна людина» (7, т. 9, 1978, с. 177), *стариган* – «фам. Те саме, що старик 1» (7, т. 9, 1978, с. 654), *старушенція* – «фам. Те саме, що старуха» (7, т. 9, 1978, с. 664). Наприклад: *А що стосується спілкування в побуті, за межами політики — то тут багато тиранів були великими симпатягами* («День», 14.09.2021); *Не буває такого, щоб уся нація складалася зі святенників і симпатяг* («Український тиждень», 31.07.2020); *Мама скаржиться, що знайти партнерів для самотнього жіноцтва віком за 60 — неабияка проблема. Бракує стариганів. Не доживають* («День», 06.06.2021). Лексемам *симпатяга*, *стариган*, *старушенція* властива певна «м'якість» експресивно-емоційного забарвлення: фамільярно-дружнє або фамільярно-шанобливе.

Серед розмовної лексики у сучасному медіатексті широко використовують дієслова. Вони представлені в різних тематичних групах: суспільно-політична, міжнародна, спортивна, освітня тощо.

Найбільш поширена названа лексика в текстах суспільно-політичного спрямування. Дієслова *гамселити* («фам. 1. перех. Сильно бити кого-небудь. 2. неперех. 3 силою ударяти, стукати по чому-небудь, у що-небудь» (7, т. 2, 1971, с. 25), *кобенити* («фам., рідко. Сильно сварити, лаяти» (7, т. 4, 1973, с. 200), *вимітатися* («1. фам. Виходити звідкись, залишати приміщення і т. ін.») (7, т. 1, 1970, с. 432), *молоти* («2. перен., фам. Верзти нісенітницю; теревенити») (7, с. 4, 1973, с. 790), *вбухати* («фам. Вкласти, витратити (звичайно про гроші) для придбання чого-небудь» (7, т. 1, 1970, с. 302) виявляють емоційне ставлення автора до предмета мовлення чи самого адресата (зокрема до політиків, високопосадовців та громадських діячів), засвідчуючи безцеремонне і нетактовне ставлення до адресата, і навіть зверхність. Наприклад: *«Вони одразу накинулися на аграрія та без зайвих слів почали його гамселити»* («Голос України», 30.08.2021); *«Чи будеш всіх тільки кобенити, костити, чи руками і розумом підставиш плече вітчизні, селу, колективу»* («Газета по-українськи», 23.10.2021); *«Стара еліта повинна постійно вимітатися з органів влади, поки не дозріє нова»* (29.05.2021).

Крім громадсько-політичної тематики, дієслова з розмовним відтінком активно функціонують у публікаціях про міжнародні відносини. З-поміж них виокремлюємо такі лексичні одиниці: *втєлющити* («фам. 1. Дати комусь що-небудь (звичайно, непотрібне, небажане для когось); накинути, нав'язати» (7, т. 1, 1970, с. 772), *поперти* («фам. 1. неперех. Рушити нестримно в якому-небудь напрямку. 3. перех. Погнати кого-небудь кудись, змусити перейти в інше місце. // Наступаючи, змусити противника тікати» (7, т. 7, 1976, с. 195), *приндитися* («фам. 1. Виявляти пиху, гордоші; бундючитися. 2. Триматися по-молодецькому; бадьоритися, козиритися. 3. Сердитися» (7, т. 7, 1976, с. 688). Наприклад: *«Ось навіть Папі Римському Франциску втєлющили свою колорадську*

стрічку, заплямовану вже і кров'ю братів-українців» («День», 10.05.2021); «От і тут: раптом Путіну бемкне **поперти** далі – на Київ або в яку Європу – а в міністра все готове» («Газета по-українськи», 04.09.2015); «Насправді Росія боїться Америки, вони можуть **приндиритися**, розповідати про ядерний попіл, та все ж панічно бояться США» («Волинь», 27.01.2017). Лексеми *втєлююцїти*, *поперти*, *приндиритися* мають конотацію несхвалення кого- або чого-небудь, їх вживають за невимушеного спілкування.

У публікаціях економічної, військової та іншої тематики вживаним є дієслово *очухатися* – «фам. Повертатися до нормального стану після фізичного або морального потрясіння; отямитися» (7, т. 5, 1974, с. 836], наприклад: «Охріменко пояснив, що після Майдану Україна отримала значний удар по економіці. «Фактично ми не можемо **очухатися**» («Газета по-українськи», 25.09.2021).

У текстах освітньої, спортивної, соціальної та іншої тематики використовують дієслова з розмовним відтінком та вжитих у переносному значенні – *вибрикувати* («2. перен., фам. Пустувати, поводити себе легковажно, мати раптові примхи» (7, т. 1, 1970, с. 357); *муштрувати* («2. перен., фам. Навчати, повчати когось» (7, т. 4, 1973, с. 835), *вичухатися* «2. перен., фам. Ставати здоровим, одужувати (після хвороби, побоїв і т. ін.)» (7, т. 1, 1970, с. 540), наприклад: «Але, напевно, сьомий десяток у нього, і він вирішив, що краще – не **вибрикувати**. Він не мав права мовчати, коли за його спиною у «настільний футбол» просували йому помічника» («Газета по-українськи», 28.06.2021); «Приміром, якщо семирічний хлопчик розкидав іграшки, то не мама його має **муштрувати** і змушувати, а тато. Спокійно й упевнено» («Дзеркало тижня», 16.06.2020). Слова *вибрикувати*, *муштрувати*, *вичухатися* надають публіцистичному текстові невимушеності, простоти і розмовності.

Отже, мова засобів масової комунікації є активним джерелом поповнення лексемами в сучасній українській мові. До неї активно проникають експресивно-забарвлені слова, зокрема грубуваті або фамільярні, що різняться за характером та ступенем емоційного забарвлення «лайл.», «вульг.», «фам.». Ці лексичні одиниці демонструють різні емоції, наприклад, жарту, пестливості, зневаги, презирства, осуду, невимушеності тощо.

Зазвичай розмовна лексика функціонує в текстах суспільно-політичної, міжнародної, військової, спортивної, освітньої тощо. Виявляємо активне проникнення іменників і дієслів з відтінком фамільярності. Ці лексеми показують емоційне ставлення автора до предмета мовлення чи самого адресата (зокрема до політиків, високопосадовців та громадських діячів), засвідчуючи безцеремонне та нетактовне ставлення до адресата, і навіть зверхність.

Список використаних джерел

1. Библик С. П. Сильова розмовна норма та розмовна лексика. *Культура слова*. 2011. № 74. С. 59–65.
2. Взаємодія усних і писемних стилів мови [М. А. Жовтобрюх, Г. М. Колесник, К. В. Ленець та ін.]; під заг. ред. М. Пилинського. Київ : Наук. думка, 1982. 180 с.
3. Зайцева О. В. До питання про «просторічну» лексику. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Філологічні науки*. 2013. Книга 1. С. 199–205.
4. Коваленко Б. О. Стилїстично знижена лексика в мові сучасної української публіцистики : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2003. 21 с.
5. Коробчинська Л. А. Лексика розмовної мови. *Питання мовної культури*. 1968. Вип. 2. С. 3–14.
6. Навальна М. І. Динаміка лексику української періодики початку ХХІ ст.: монографія. Київ, Інститут української мови: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. 328 с.
7. Словник української мови : в 11 томах / за ред. І. Білодіда. Інститут мовознавства АН УРСР. Київ: Наук. думка, 1970–1980 рр.
8. Сучасна українська літературна мова : стилістика / за заг. ред. І. Білодіда. Київ: Наук. думка, 1973. 439 с.

9. Тараненко О. О. Новий словник української мови (Концепція та принципи укладання словника). Київ: [б. в.] ; Кам'янець-Подільський : [б. в.], 1996. 172 с.
10. Українська мова: Енциклопедія /редкол.: В. Русанівський (співголова), О. Тараненко (співголова), М. Зяблюк та ін. [2-ге вид., випр. і доп.]. Київ: Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. Бажана, 2004. 824 с.

Kseniia MEKHEDENKO,
the second-year student,
the Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine,
(Kyiv, Ukraine)
Наукове керівництво – доцент
ХРИСЮК Світлана Борисівна

TO THE ISSUE OF MODERN DISCOURSE SCIENCE AND THEORY OF COMMUNICATION

Quite recently, the study of converse analysis and communication has become increasingly applicable in both academic study and society as well; it has developed fleetly and applied mostly in media studies, politics, and social psychology. Thus, it is vital to consider the crucial generalities and debates in contemporary converse analysis and communication fields.

The crucial concept in contemporary converse analysis is that language is not neutral, but rather shapes our understanding of the world, it has a significant impact on how we perceive the outside reality and explores how language is used to maintain or challenge social scales and how different groups use language to assert their dominance or submission.

Digressive constructionism is an alternative crucial concept in contemporary converse analysis, applied in a wide range of fields, such as media studies, where it is used to analyze how media representations of different social groups contribute to their identities. In other words, the way we talk about social orders shapes our understanding of them, and this, in turn, affects the way we relate to the people who belong to those orders.

In terms of communication, media goods is one of the most important concepts referring to the impact that media have on individuals and society. Communication scholars have long struggled with the extent to which the media can influence gestures, attitudes, and beliefs. Thus, some argue that the media have a significant influence on our thinking and gestures, while others state that individuals have autonomy and are not dispassionate donors of media messages.

Another crucial concept in communication is the idea of the public domain where individuals come together to argue and discuss issues of concern to society. The public domain is considered as a key aspect of popular society, since it offers citizens the opportunity to express their opinions and hold those in power accountable. Nevertheless, scholars also note that the public domain is not inversely accessible to all individuals, and that some groups are completely denied access to it.

With regard to communication, it is important to emphasize the role of verbal communication in shaping our understanding of reality. It includes such rudiments as body language, facial expressions and tone of voice. These verbal cues can convey meaning in just as important, if not more important, ways than the actual words spoken. Communication scientists have examined the ways or channels in which verbal communication can influence the way messages are entered and interpreted, and have linked a wide range of strategies to improve verbal communication skills. Communication channels refer to the various means by which messages are transmitted. They can include face-to-face communication, phone calls, social media, and other forms of digital communication. Each channel has its own strengths and weaknesses, and the choice of channel can have a significant impact on the effectiveness of communication.

Effective communication is essential to the success of any association, and understanding the communication processes within an association can help improve overall performance. That is why, the study of communication is a complex and multifaceted field that encompasses a wide range of motivations and generalizations as well. To conclude, modern converse analysis and communication have contributed significantly to our understanding of how language and communication shape our social reality. General concepts of verbal determinism, digressive constructivism, media goods, and the public domain are central to these fields. Nevertheless, there are also heated debates and difficulties within these disciplines that highlight the complex and nuanced nature of both communication and conversion as well.

ОЖЕРЕЛЬЄВА Олександра Андріївна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – асистент
МЕДЯНИК Ганна Андріївна

ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ В ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕННЯХ

Інтернет-комунікація є невід'ємною частиною сучасного життя. Вона впливає на наше спілкування, поведінку та взаємодію з іншими людьми. З цього приводу стало актуальним дослідження впливу інтернет-комунікації на розвиток лексики та синтаксису англійської мови серед молоді в Україні.

Однією з основних особливостей інтернет-комунікаційних повідомлень є використання скорочень та аббревіатур. Наприклад, замість фрази "How are you?" можна написати "Hru?" або "RU?", замість "See you later" - "CUL8R". Ці скорочення зазвичай використовуються в повідомленнях, які обмінюються швидко, і дозволяють економити час та зусилля на введення повного слова.

Ще однією особливістю інтернет-комунікаційних повідомлень є використання емотиконів та смайлів. Вони допомагають передати емоції та настрій, що дозволяє зберегти інтонацію та міміку обличчя у звичайному спілкуванні. Наприклад, смайлик зі звичайною посмішкою ":-)" може означати радість, задоволення або жарт, тоді як смайлик зі зворотною посмішкою ":-(" може виражати сумнів, обурення або гнів.

Однак, з використанням інтернет-комунікації з'явилися нові проблеми з розвитком мови. Вивчення цих проблем та їх впливу на мову може допомогти у збереженні та розвитку стандартної мови. Наприклад, низький рівень граматичних знань серед молоді може призвести до використання скорочень та невірних граматичних структур у звичайних повідомленнях. Це може призвести до появи помилок у письмі та погіршення якості мовлення загалом. Багато людей використовують скорочення та аббревіатури в повідомленнях, які не мають відповідного еквівалента в стандартній мові. Негативним результатом цього можуть бути зміни лексики та синтаксису мови, а також зниження якості мовлення загалом.

Іншою проблемою є використання смайликів та емодзі, які можуть замінити слова та викривити значення повідомлення. Це може замінити потребу у вживанні слів, що може спричинити зниження словникового запасу та недостатню вправність у формулюванні думок.

Також інтернет-комунікація може призвести до появи нових форм комунікації, які не відповідають стандартним мовним нормам, наприклад, жаргонів та арготизмів. Ці форми можуть знайти свій шлях в лексиконі та синтаксисі мови, що може призвести до зміни стандартних мовних норм.

Також, важливо зазначити, що інтернет-комунікація має свої особливості в залежності від соціального середовища. Мова в повідомленнях між друзями може відрізнятися від мови в офіційному електронному листі. Таким чином, важливо вивчати мову в різних контекстах та залежно від цільової аудиторії.

У підсумку, інтернет-комунікація має значний вплив на лексикон та синтаксис англійської мови, особливо серед молоді в Україні. Вивчення особливостей лексико-граматичних конструкцій в інтернет-комунікаційних повідомленнях може допомогти зрозуміти цей вплив та вивчити мову в різних соціальних контекстах.

ОНИШКО Михайло Андрійович,
студент 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Науковий керівник – доцент
ЗУСНКО Неля Олександрівна

ТЕОРІЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Вчення про процеси взаємодії між суб'єктами соціокультурної діяльності (індивідами, групами, організаціями) з метою передавання або обміну інформацією за допомогою прийнятих у певній культурі знакових систем (мов), прийомів і засобів їх використання.

Із погляду цієї теорії комунікація постає як один з основних механізмів і невід'ємний складник соціокультурного процесу, що уможливорює формування соціальних зв'язків, управління життєдіяльністю людей і врегулювання її окремих галузей, накопичення і трансляцію соціального досвіду.

Комунікацію розглядають як символічний процес, що породжує та відтворює певні соціокультурні моделі. У такому розумінні комунікація може пояснювати, як створюється і реалізується соціальний лад (феномен макрорівня) і як він трансформується в інтерактивні процеси на мікрорівні. Соціокультурна теорія визнає культурне різноманіття та культурний релятивізм, шанує терпимість і порозуміння, акцентує увагу на колективній відповідальності.

Проблеми комунікації в соціокультурній традиції дослідники пов'язують із розривами у просторі (наприклад, соціокультурне різноманіття та релятивізм) та часі (наприклад, соціокультурні зміни), що унеможливорює інтеракцію. Вони вважають, що конфлікти, непорозуміння та труднощі координування зростають, коли певні соціальні умови спричиняють нестачу правил та очікувань, які сприймають усі члени суспільства. Соціокультурна теорія здатна пояснити різноманітні процеси в суспільстві, пов'язані із технологічними змінами, руйнуванням традиційного соціального ладу, урбанізацією, бюрократичною раціоналізацією, постмодерністським культурним розподілом та глобалізацією.

Термінологічний арсенал теорії комунікації значно поповнився соціокультурною термінологією: «суспільство», «устрій», «практика», «ритуал», «правило», «соціалізація», «культура», «ідентичність» та ін.

Тепер хочу звернути вашу увагу на теорію соціальних процесів у суспільстві, яка формує соціальний фундамент в суспільстві, а саме критична теорія.

Ця теорія ґрунтується на ідеях німецьких філософів Карла Маркса (1818-1883) і Георга Гегеля (1770 - 1831), австрійського невропатолога Зігмунда Фрейда (1856-1939), поєднуючи елементи критичного підходу до буржуазної культури К. Маркса з діалектикою Г. Гегеля та психоаналізом З. Фрейда. Однак для неї характерне ширше

розуміння культури та ідеології, що передбачає меншу залежність від економічних класових відносин.

Представники критичної теорії вважають, що філософія має допомогти зрозуміти і подолати соціальні структури, які пригнічують людей та домінують над ними. Вони стверджують, що науку, так само як інші форми пізнання, використовують як інструмент пригнічення; застерігають проти сліпої віри в науковий прогрес. Основним завданням критичної теорії є сприяння емансипації і просвіті та ліквідування ідеологічних шор, що слугують увічненню неучтва та гноблення.

Сучасні напрями критичної теорії, зокрема постмодернізм та культурологічні дослідження, мають тенденцію заперечувати економічний детермінізм К. Маркса і універсальну ідеальну комунікативну дію Ю. Габермаса, але продовжують розглядати комунікацію як таку, що акцентує увагу на ідеології, гнобленні, критиці та рефлексії. Постмодерністська культурна критика значною мірою зосереджена на вивченні ідеологічних дискурсів раси, класу, статі, що придушують відмінності, запобігають або недооцінюють вираження ідентичності та обмежують культурну різноманітність. Теорія комунікації користується такими термінами критичної теорії, як «ідеологія», «діалектика», «пригноблення», «опір», «емансипація», «розвиток свідомості» та ін.

Усі традиції охоплюють найважливіші інтелектуальні джерела, які й нині впливають на теорію комунікації, але не охоплюють цілком усі її сфери. Ідеї теорії комунікації численні та різноманітні, тому комунікацію неможливо зобразити у вигляді спрощеної схеми. Більше того, незалежно від свого визначення в теорії комунікації всі ці традиції взаємопов'язані. Наприклад, теорію постструктуралізму, що запозичує ідеї семіотики та феноменології, часто розглядають як вид риторичної теорії, яка також перебуває під значним впливом сучасної соціокультурної та критичної теорії.

Отже, теорія комунікації акумулює та інтегрує результати, отримані за допомогою теоретичного арсеналу багатьох наук. Це сприяє становленню і розвитку самостійної науки про комунікацію, яку почали називати комунікативістикою, комунікологією. Науковий потенціал такої науки може бути ефективно реалізований лише на основі діалектичної єдності, взаємопроникнення і доповнення її власної і мультидисциплінарних комунікативних теорій.

Список використаної літератури:

1. Habermas J. Der Philosophische Diskurs der Moderne. – Frankfurt am Mein, 1985.
2. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації. — Черкаси, 2011. — 350 с.
3. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. — К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999. — 308 с.
4. Macey D. (англ.). The Penguin Dictionary of Critical Theory. — Penguin Books, 2000. — 496 p. — ISBN 0140293213, ISBN 978-0140293210.

ПЕТРУК Аліна Сергіївна,

студентка I курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

ЗУЄНКО Неля Олександрівна

THE LANGUAGE OF THE WORLD

English is the language of the world. In my opinion, it can't be possible gat someone doesn't know its basics.

When I think about why this Old Germanic language is so popular today, I find some reasonable answers. This is the common language of today's digital age. There is no game or program where English is not used. It is a common language in travelling and entertainment, medicine and pharmaceuticals, etc. You can watch movies in the original, read books, study. With excellent knowledge of the English language, it is easier to find a good and well-paid job. This is the business language. If you want to earn enough money, you need to know English. If you want to study in the world's best universities, you need to speak English. The market for learning English is simply booming.

In my opinion, the most important gate that opens the knowledge of this international wording is the gate to career and personal growth. Psychological studies have shown that people who learn foreign languages on a regular basis have a good memory, do not suffer from Alzheimer's disease or dementia. They become more observant and decisive. And, it goes without saying that these people have better developed communication skills.

One of the easiest languages to learn is English. German and French were located approximately on the same step with it. The German language is distinguished by a rather complex grammar, while for the correct pronunciation of French phrases you will have to work. If you compare English and French, the first one is definitely easier, without strange and difficult numbers. Besides, there is no declension of words and not so difficult with pronunciation.

To my mind, knowledge of English is a ticket to a better future. Therefore it is better to devote more time and desire to its study.

ПЛЮЩ Софія Анатоліївна,
*студентка 4 курсу,
ННІ неперервної освіти і туризму,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – старший викладач
ЯМНИЧ Наталія Юрївна**

СУЧАСНА ДИСКУРСОЛОГІЯ ЯК НАПРЯМ КОМУНІКАТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

У лінгвістиці часто вживають термін «дискурс». Однак наразі немає єдиного визначення, яке б охоплювало всі випадки використання. Крім того, визначення самого поняття «дискурс», а також проблема аналітичної методології все ще перебувають у процесі подальшого вдосконалення та уточнення. Історія сучасного дискурсивного дослідження починається з праць Зелліга Гарріса, американського мовознавця українського походження. Ця наукова праця була опублікована в 1952 році під назвою «Аналіз дискурсу». Ця наукова праця стала своєрідним маніфестом для нового напрямку в лінгвістиці – дискурсу.

Останні психолінгвістичні дослідження виділяють два рівні дискурсу. Згідно з першою, лінгвістикою, висловлювання вважаються результатами. Друге, лінгвістичне пізнання, інтерпретує висловлювання з різних точок зору — власне, як процес. Дослідники цієї дисципліни, дітища психології та лінгвістики, стверджують, що висловлювання є повсякденною мовною практикою.

Спираючись на праці лінгвістів, можна поділити дискурс на такі типи:

- простий і складний (за структурою);
- усний і письмовий (за формою);
- монологічний і діалогічний (за видом мовлення);
- інституційний і персональний (за адресатною характеристикою);
- політичний, адміністративний, юридичний, рекламний, педагогічний;
- спортивний тощо (за соціально-ситуативним маркуванням).

Крім перерахованих параметрів, дискурс як явище можна поділити за функціями та інформативністю, а також за типом та показником мови. Це явище багатогранне, і при дослідженні його окремі аспекти потребують уточнення. Прагматичні дослідження втілюються в методології та тематичних сферах дискурсу. Проблема типології дискурсу полягає у відсутності певного принципу класифікації. Для соціологів, перш за все, цікаві процеси соціальної проблематизації та аналітичне сприйняття соціальних наслідків цих процесів.

Дослідники зазначають, що наведений список може бути доповнений або видозмінений. Ключовими проблемами аналізу дискурсу залишаються структура та стратифікація дискурсу, встановлення його ознак, одиниць, категорій, типів; з'ясування способів організації різних дискурсивних інваріантів, вироблення методів і процедур аналізу й опису дискурсів.[2]

Отже, на підставі досліджування нами питання можна зробити такий висновок: «дискурс» як різновекторне поняття не бажано розглядати лише в одній якійсь площині. Адже воно поєднує в собі неоднакові наукові й практичні методології. Це – достатньо складне когнітивно комунікативне явище. Оскільки природа дискурсу пов'язана двома аспектами, можемо констатувати, що, власне, прагматичний аспект стосується живого мовлення, натомість когнітивний аспект розкривається через ментальні складові учасників комунікації. Дискурс – це широке поняття, яке включає в себе текст і мовлення, є мисленнєво-комунікативною діяльністю, що реалізується в соціокультурному контексті. Спілкування – це суть життя. Це необхідність. Щоб виразити себе, людям необхідно спілкуватися. Людина має спілкуватися, щоб виражати свої почуття, передавати інформацію іншим людям і ділитися своїми думками та почуттями.

ТЕЛЮК Євгеній Олександрович,

студент 4 курсу

факультету аграрного менеджменту,

Національний університет біоресурсів

і природокористування України (м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

КАЧМАРИК Світлана Григорівна

IDIOPOLITICAL DISCOURSE AS AN OBJECT OF RESEARCH IN MODERN LINGUISTICS

The idiolect of politics as an object of linguistic research is on the periphery of modern interdisciplinary scientific knowledge. Idiolect in modern linguistics is currently one of the most important concepts in the field of studying individual linguistic features. An individual's language is influenced by the dialect, sociolect, or other linguistic and extra linguistic factors that define it. In the process of research, one must constantly keep in mind the main function of political communication. Political communication not only transmits information, but also has an emotional impact on the addressee, transforms the political picture of the world that exists in the mind of a person. Without idiolect competence, it is difficult to imagine the activity of a political leader who evolves in the public space primarily as a linguistic personality. The way of expressing thoughts and emotions is associated with discursive strategies and speech tactics, so one of the most important functions of political language is the function of persuasion. In the course of the research, the lexical, syntactic and stylistic features of the idiolect of politicians are analyzed, euphemisms, mixing of speech styles, metaphors, idioms, precedent phenomena, neologisms, sovietisms, jargonisms, argotisms, hyperbole, occasionalisms, slang, etc. are discussed. It is stylistically colored language units that vividly express the emotions and thoughts of the speaker. Due to the specifics of political communication, politicians often build their own image in close connection with the language image. The objects of study of idiolects are often the current leaders of political countries, presidents, prime ministers, chancellors, who regularly

appear in the media. Of course, the expressions of politicians always have their own addressee, therefore, in the process of analysis, one must keep in mind the accompanying discursive background, the situation in which the expression is used, and the linguocultural features of the given area. The most characteristic features of G. Bush's idiolect are tautology, malaproisms (the erroneous use of a consonant word with a completely different meaning), the formation of occasionalisms and grammatically incorrect agreement between the subject and the predicate. Most Bushisms have become memes, for example, the word "internets" in two speeches, George Bush used the word Internet in the plural (We can have filters on Internets where public money is spent). In Slovakia, the current Prime Minister, I. Matovic, is a politician with an extremely strong regional and popular accent. He calls himself a "man of the people", and his speech is deliberately simplified. The Slovak Prime Minister often uses slang, simple sentences, urban dialect, dialectisms, biblical idioms. Idiolect can be considered as the first level of the study of linguistic personality. Through the analysis of the politician's idiolect, we can determine the speaker's speech strategies. For example, one can analyze the speech of the former German Chancellor A. Merkel, whose linguistic personality is focused on universal and group values. The lexical units used by Angela Merkel are quite simple and constant: her speech does not abound in figurative means, are characterized by a high degree of implicitness, and there is practically no emotionally expressive vocabulary in them. In syntactical terms, the chancellor prefers complex sentences. Summing up, we note that the study of the idiolects of politicians remains one of the most promising studies in political linguistics, media linguistics, etc. An analysis of the speech features of a politician helps to understand his discursive strategies. It is necessary, however, to know the context, because the expressions of politicians often change their meaning due to the situation.

ТКАЧ Ольга Валентинівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Науковий керівник –доцент
ВАКУЛИК Ірина Іванівна

ПЛАГІАТ ЯК ЦАРИНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

На ранньому етапі свого існування плагіат був цілком закономірним породженням суспільства і не розглядався як неправомірне явище через відсутність інституту авторського права як такого. Однак, поступовий розвиток світового суспільства, серед якого винайдення і поширення книгодрукування (а згодом – й інших способів фіксації та розповсюдження матеріалів), спонукав до створення більш сприятливих умов для напрацювання творів, їх збереження та захисту.

Становлення і розвиток царини інтелектуальної власності розпочалось із прийняття законів, що ввели у правовий обіг поняття авторського права. Першим таким документом став «Статут королеви Анни» (також відомий в англомовній літературі як «Copyright Act 1709»), що був прийнятий парламентом Англії у 1709 та набув чинності в 1710 році. Саме у ньому було проголошено принцип «копірайту» (походить від англ. «copyright», що перекладається як «авторське право»), згідно з яким автор отримав право на захист свого твору у випадку його поширення (тиражування) без попереднього інформування про намір та отримання згоди. Це право закріплювалося за особою протягом 14 років, проте за бажанням його можна було продовжити на той самий строк [1].

Якщо звертатися безпосередньо до історії виникнення слова «плагіат» (від фр. та нім. «plagiāt»), то наукові розвідки свідчать про те, що воно з'явилося ще в період

античності. В етимологічному словнику української мови 1985 року, розробленому Інститутом мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, знаходимо, що «плагіат» є похідним від: 1) народно-латинського «plagiātus» (перекладається як «викрадення»); та 2) грецького «πλάγιος» в значенні «косий, похилий» та «πλάγιον ἄγειν» – «виводити силою» [2, С.422].

Відзначимо, що, досліджуючи процес формування поняття, важливо розуміти, що його семантика та сфера вживання можуть суттєво трансформуватися з плином часу [3]. Як зазначає І Романова, спочатку термін «плагіат» використовувався у римському праві на позначення продажу людини в рабство (від лат. plagio – «красти»). Розширення значення до «літературної крадіжки» відбулося в XVII ст., у період активного розвитку літературної справи, зумовленої появою і поширенням технологій друку, а відтак і можливостей видавництва. А от вже XVIII та XIX ст. ознаменувалися початком більш осудливого ставлення до плагіату, внаслідок підвищення рівня освіти і, відповідно, правової моральної та етичної свідомості громадян. Наукове ж осмислення явища стартувало у XX ст. і продовжується й досі у вигляді проведення досліджень, розвідок, що розглядають явище, його сутність та вплив на людське буття [4; 5].

Зауважимо, що наразі в науковому полі немає єдиної дефініції, яка б характеризувала плагіат. Натомість, знаходимо низку визначень, що належать до різних галузей (право, освіта, наука тощо) і розглядають плагіат одразу з декількох точок зору (законодавчої, наукової, морально-етичної, інформаційної, освітньої та ін.). На нашу думку, таке розмаїття у підходах до визначення та інтерпретації свідчить про глибину та мультиаспектність досліджуваного феномену.

Література

1. The Statute of Anne: The First Copyright Statute. URL: <https://www.historyofinformation.com/detail.php?entryid=3389>
2. Етимологічний словник української мови: в 7 т. / редкол.: О. С. Мельничук та ін. Київ: Наукова думка, 2003. Т. 4: Н–П. 657 с. URL <http://resource.history.org.ua/item/0007834>
3. Vakulyk, I. I. (2013). Formyrovanye nauchnoy kartyny myra v sovremennom yazykovom prostranstve [Formation of the scientific picture of the world in modern language space]. Linguistic and conceptual pictures of the world, 43, 1, 203-209.
4. Романова, І. В. (2012) Явище плагіату: історія і сьогодення. *Зовнішня торгівля: право, економіка, фінанси*. №3. С. 267-272.
5. Vakulyk, I. I. (2015). Linhvistychni aspekty naukovoї komunikatsii u synkhronii ta diakhronii [Linguistic aspects of scientific communication in synchrony and diachronic]. Kyiv. 280.

ТРОНЧУК Катерина Петрівна,
студентка I курсу
факультету ветеринарної медицини,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
РОЖКОВ Юрій Григорович

АНГЛІЙСЬКА МОВА ЯК ЗАСІБ СПІЛКУВАННЯ В ГАЛУЗІ МАРКЕТИНГУ

Чому англійська мова важлива для маркетингу?

Протягом останніх років використання англійської мови в рекламі набула поширеної практики. У Європі використання англійської мови значно зросло. Це зростаюче явище найбільше спостерігається в країнах, для яких англійська не є рідною.

Як мова бізнесу, англійська часто використовується для маркетингових матеріалів, таких як рекламні брошури, специфікації продукту та офіційні документи. Дехто стверджує, що реклама цією мовою впливає на імідж продукту, на престиж, який надається бренду через використання іншої мови.

Багатонаціональні компанії часто віддають перевагу англійській мові для презентацій продуктів. Оскільки ця мова широко використовується в маркетингових матеріалах індустрії, носії інших мов часто приймають терміни які базуються на англійській мові, а не розробляють терміни для маркетингових концепцій своєю мовою. І навіть якщо маркетологи не розмовляють англійською, вони все одно можуть використовувати деякі англійські маркетингові слова.

Цифровий маркетинг, зокрема, має величезну тенденцію використовувати англійські терміни та абревіатури, оскільки він спирається на інтернет-технології та протоколи, розроблені переважно в англійських країнах.

Менеджерам SMM (Social Media Marketing – маркетинг у соціальних мережах) необхідно знати англійську мову, оскільки це домінуюча мова соціальних мереж. Досить часто можна побачити англійські публікації в соціальних мережах у корпоративних облікових записках Twitter або Facebook, навіть якщо компанія розташована не в англійській країні.

Англійською можна знайти куди більше корисної інформації та наукових матеріалів для маркетологів, ніж українською або іншими мовами. Різноманітні вузькопрофільні статті, аналітика виходять частіше саме на англійську аудиторію. Просто тому, що читачів більше.

ЧАЛИЙ Микола Олександрович,

магістрант I року навчання

навчально-наукового

інституту

української філології та журналістики

Кам'янець-Подільського

національного університету

імені Івана Огієнка

(м. Кам'янець-Подільський, Україна)

Наукове керівництво – професор

МАРЧУК Людмила Миколаївна

АКТУАЛІЗАЦІЯ ЯВИЩА АВТОРСЬКОЇ АСОЦІАТИВНОЇ СИНОНІМІЗАЦІЇ

Лексичні синоніми розглядаємо як різні за звуковим складом слова однієї частини мови та семантично рівноцінні їм словосполучення, що виражають те ж саме поняття, але розрізняються між собою або відтінками в значенні, або функційно-мовним стилем, або емоційно-експресивним забарвленням, або комплексом цих відмінностей.

На кожному етапі розвитку мови існує незначна частина синонімів, які є адекватними семантико-стилістичним відповідникам, що, як правило, розрізняються своїм походженням, але на певному синхронному зрізі сприймаються мовцями як абсолютні синоніми. Явище абсолютної синонімії в лексико-семантичній системі мови є небажаним, але неминучим.

Коефіцієнт поширення абсолютних синонімів у різних жанрово-стилістичних шарах лексики неоднаковий. Явище абсолютної синонімії є найхарактернішим для термінологічно-номенклатурної лексики, яка зазнає найбільшого впливу збоку перекладних джерел. У поетичному тексті Л. Костенко вживає це явище для підсилення та уточнення сказаного.

Переважна більшість синонімів, окрім основного навантаження - називати поняття, виконує ще й додаткову, уточнювальну функцію, що і відрізняє один синонім від іншого.

Коли йдеться про синонімічні засоби поетичного тексту, то відмінність між синонімами буде виявлятися не лише в семантичному, функційно-мовному, емоційно-експресивному плані, а й у характері синонімічних відношень. У художньому творі, як і в мовленні взагалі, відбувається постійний процес семантичного збагачення слова. Зрушення ж у семантиці слова, обумовлені контекстом, породжують і нові, часом незвичні для загального вжитку синонімічні відношення між словами, що з'явилися в певній конкретній мовній ситуації внаслідок переносного, метафоричного вживання слова і є засобом максимально точного, художньо-образного відображення дійсності, тому вони не можуть залишатися поза увагою дослідника.

Семантично-стилістичний аналіз художнього тексту показує, що поетові ніколи не буває байдуже, який із синонімів використати у кожному конкретному випадку, бо кожний із них несе на собі певне стилістичне навантаження. І лише абсолютні синоніми можуть використовуватись з метою уникнення повтору, з метою фонетичного урізноманітнення тексту.

Основна стилістична функція семантичних синонімів – забезпечення правдивості, точності зображення, конкретності, чіткості, лаконічності вислову. Інколи використання семантичного синоніма диктується самою природою семантики слова.

Завдяки емоційній виразності, експресивно-образному ефекту, семантико-стильові синоніми найчастіше служать засобом оцінної характеристики, допомагають виявити ставлення мовця до описуваного, виражають афективний його стан в момент мовлення.

При такому слововживанні вони зовсім не характеризують самого поняття.

Семантико-стильові синоніми відіграють важливу роль у плані індивідуалізації мови персонажів, сприяють глибшому розкриттю образу через його мову.

У творчих пошуках нових синонімічних засобів кожен письменник у більшій чи меншій мірі вдається до переносного вживання слова, до створення нових, оригінальних словесних сполук, що відзначаються яскравою образністю, експресією.

ШЕВЧЕНКО Аліна Андріївна,

студентка I курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України (м. Київ, Україна)

Науковий керівник – доцент

ВАКУЛИК Ірина Іванівна

«ДІТИ ВІЙНИ»: ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ

В умовах глобалізації говорити про війну ще кілька років тому було б дивним. Проте реальності нашого сьогодення свідчать жахливими фактами ненависті, насилля, бруду з боку московитян та цифрами втрат, із якими нам, українцям, доведеться жити ще не один десяток років. Особливо це стосується дітей війни.

Визначення даного поняття здебільшого у наукових джерелах стосуються нормативної бази прав дітей. Тут варто назвати Конвенцію ООН про права дитини, де зокрема йдеться про дітей, які перебувають в зоні конфлікту; ЮНІСЕФ, організацію, яка працює в галузі допомоги дітям в зоні конфлікту і надання їм захисту; Міжнародний комітет Червоного Хреста, Міжнародний трибунал, Міжнародний суд тощо, які стосуються прав дітей в зоні конфлікту і війни. Саме ж поняття відносно нове, і тому не представлене у стандартних словниках.

Термін «діти війни» відноситься до дітей, які зазнали наслідків війни, отримали різні травми (фізичні, психологічні, моральні), стали свідками жорстокості або були примусово відокремлені від своїх сімей унаслідок збройної агресії ерефщини. Також це діти, рівень свідомості яких ще не здатний досягнути масштабів війни, це малюки та новонароджені. Отже, діти можуть мати різний вік та досвід, проте вони вижили, вистояли, перебороли, щоб довести усьому світові, що термін «війна» має жахливий контекст (діти втрачають домівки, назавжди зникають батьки або стають інвалідами, гинуть друзі, однолітки вимушені перебувати за кордоном у пошуках чогось кращого, руйнуються мрії, нищівно знищуються навчальні заклади), і вона, війна, не має права вносити власні корективи у мирне життя людей. Відповідно до визначення, наданого Словником української мови, війна – це стримування збройного конфлікту, змагання збройних сил проти ворога з метою здобуття перемоги. А наші воїни непереможні, бо справно вони володіють не лише зброєю, вони мають великі серця, бо за кожним із них – власна родина і діти, яких потрібно захистити і відкрити майбутнє.

Діти війни – це також ті, хто стояв на барикадах разом із дорослими під час Революції гідності, хто ділився шкільним обідом зимового дня у палатках, хто не йшов до школи, а стрімголов мчав на Майдан. Це ті, хто патрулював нічні вулиці свого населеного пункту разом зі старшими братами чи сестрами, хто плів маскувальні сітки, збирав посильну допомогу нужденним, адже кожний українець відчув, що таке війна.

Література

- 1.Вакулик, І. І. (2022) Безбар'єрне спілкування: яке воно? (особливості сучасної комунікації крізь призму існування в умовах війни). *Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія*. 13(2). [http://dx.doi.org/10.31548/hspedagog13\(2\).2022.78-83](http://dx.doi.org/10.31548/hspedagog13(2).2022.78-83)
- 2.Вакулик, І. І. (2022) Концепт «інформаційного простору» сьогодення: джерела, стан, перспективи. *Міжнародний філологічний часопис*. 2022. Т.13. 4(2). 57-68.

ЩЕРБАКОВ Нікіта Сергійович,
магістр 1 року навчання
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – професор
ЛИЧУК Марія Іванівна

АНГЛОМОВНИЙ НОВИННИЙ ДИСКУРС ТА ЙОГО ОСНОВНІ ОЗНАКИ

Сучасні засоби масової інформації стають засобом опосередкованого впливу на свідомість суспільства. І тому особливого значення у дискурсі ЗМІ набуває дискурс новин, що виконує важливу соціальну роль – виражати інтереси соціуму і потребує додаткового вивчення.

Новинний дискурс є одним із різновидів комунікативного дискурсу. Дискурс новин визначають як багатопланове лінгвістичне явище, що має інтерактивний характер, проходить в режимі реального часу, відображає усі зміни суспільного життя та реалізується в усній чи писемній формах.

У «Словнику журналіста» Ю. Бідзілі: «Новина – 1) щойно одержане повідомлення, звістка про особу, предмет, явище, ситуацію або подію; 2) різновид інформації, визначальною рисою якої є новизна. Новина відзначається дієвістю, впливом на реципієнта, оскільки будь-яке нове явище аналізується й оцінюється з погляду його користі чи шкідливості для суспільства. Здебільшого для дослідників важливою характеристикою новини на сучасному етапі розвитку соціальної комунікації стає дієвість. Розвиток комунікаційних технологій дав реципієнтові змогу самому обирати власний інформаційний простір.

Унаслідок цього перед ЗМК постало завдання зробити новину більш привабливою, щоб саме вона увійшла в інформаційну повсякденність людини. Звичайно, це було і раніше, проте сьогодні привабливість новинного тексту здебільшого стає важливішою за інші вимоги, такі як етичність, об'єктивність, достовірність.

За канонами західної журналістики, новини мають відповідати на 5 «W» запитань: «Who?», «What?», «Where?», «When?», «Why?» («Хто?», «Що?», «Де?», «Коли?» і «Чому?»). Як слушно зазначає В. Іванов, необхідно мати на увазі, що англійське слово «news» означає не лише інформацію в цілому, а й окреме інформаційне повідомлення: «a piece of news». Воно має низку синонімів: *інформаційний матеріал (news-story)*, *зім'ятка (item)*, *репортаж (report)*.

Поняття «новини» в його сучасному англомовному звучанні з'явилося із появою масових засобів зв'язку («news» замінило «tidings»). Так, Л. Землянова подає таке трактування англійського слова «news» – «нові відомості, вісті, повідомлення про різні, але, перш за все, найважливіші події у країні й світі». Дослідниця зазначає, що в англійській мові слово *news* є логічною основою великої кількості термінів на позначення професійної атрибутики журналістів – спеціалістів, які займаються збором, обробкою і розповсюдженням повідомлень через різні інформаційні канали зв'язку: *news editor* – редактор відділу новин, *news gatherer* – збирач новин, *news reader* – диктор, який повідомляє новини по радіо чи телебаченню, *latest news* – останні новини, *foreign news* – повідомлення з-за кордону, *stop-press news* – негайні новини, *news break (breaking news)* – події, що заслуговують висвітлення у ЗМІ через свою важливість або сенсаційність, *news hawk* – «мисливець за новинами», репортер та ін.

Аналіз теоретичного та практичного матеріалу дозволяє визначити такі основні ознаки англомовного дискурсу новин:

1. *Вплив на масову аудиторію.* Спосіб поширення інформації істотно впливає на ступінь її засвоєння та дає змогу охопити найширшу аудиторію.

Вільний доступ до різнопланової інформації в Інтернет-мережі створює ілюзію об'єктивності – сприйняття новин як неспотвореного відображення реальності. Такий підхід заперечує означувальну роль новин, виключає можливість самостійного ідеологічного тиску на свідомість мас, що робить цей вплив непомітним і завдяки цьому ефективним.

2. *Плюралізація.* Глобалізація Інтернету як однієї із найбільш важливих соціальних інституцій ХХІ століття змінила уявлення не лише про природу електронних медіа, а й про якість їхнього впливу. Англомовний дискурс новин майже без обмежень на тематику відображає стан розвитку суспільства, сприяє демократизації політичного життя та визначає роль Інтернет-новин як дискурсивного посередника між владою та громадянами, який не обмежує інтерпретаційну свободу аудиторії.

3. *Лаконічність та спрощення у формах і засобах викладення матеріалу.* Стислість плану вираження при зростанні ємкості плану змісту наближають новинний дискурс до масової аудиторії, що забезпечує ринкову необхідність задовольнити потреби споживача.

4. *Оперативність.* Швидка зміна низки новин, лаконічність, повнота повідомлюваної інформації, точність подачі матеріалу та концентрація уваги на факті забезпечують оперативність в доступі до актуальної інформації.

5. *Конвергентність та гібридизація.* З огляду на особливості надання, сприйняття та пошуку інформації в електронному комунікативному просторі, дискурс новин є поєднанням типових ознак усної та письмової комунікації. Сучасний англомовний дискурс новин є гібридним утворенням різних типів дискурсу.

6. *Модифікація.* Зміна носія інформації спричинила модифікацію характеристик самого дискурсу: адресата повідомлення, каналу комунікації, контексту, способу організації мовних одиниць.

7. *Композиційні особливості.* Використання гіпертексту надає новинному дискурсу динаміки об'єктивної реальності, з'являється можливість вибору додаткових матеріалів. Англomовний новинний дискурс викликає особливе зацікавлення.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ І ЛІНГВІСТИКИ У СЬОГОДЕННІ

БАУЛА Дар'я Олександрівна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – професор
ЛИЧУК Марія Іванівна

ІДЕЇ Ф. ДЕ СОСЮРА У РОЗРІЗІ СВІТОВОГО МОВОЗНАВСТВА

Відомий швейцарський дослідник Фердинанд де Сосюр став знаковою фігурою в загальному мовознавстві, бо його творчість на зламі XIX–XX ст. символізує поступовий якісний перехід лінгвістичної науки від порівняльно-історичного методу до глибоко синхронного розуміння мови як соціального й системного явища.

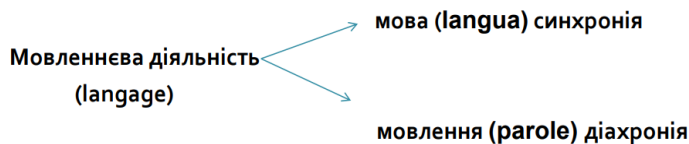
Ф. де Сосюр є засновником соціологічної школи мовознавства, яку називають французькою, і провісником панівного в XX ст. структуралізму. Але стосовно обох напрямів, особливо соціологічного, його важко назвати першовідкривачем, бо, насправді, основи соціолінгвістики заклали його попередники Огюст Конт (1798–857), Мішель Бреаль (1832–1915), якого Ф. де Сосюр уважав своїм учителем, і Поль Лафарг.

Помітний вплив на розуміння соціології мови Ф. де Сосюром справило вчення його сучасника, філософа-соціолога, Еміля Дюркгейма. Він визначав обряди, звичаї, вірування, мову тощо складниками соціальних чинників, що становлять собою колективну свідомість, яка існує поза окремою людиною і спонукає її до відповідної соціальної поведінки. Так, Дюркгейм виводить закон «примусу», згідно з яким колективна свідомість і всякий соціальний факт змушують людину підкорятися їм і впливають на видозміну її психічної індивідуальності.

Отже, виховавшись на традиціях порівняльно-історичного мовознавства, Ф. де Сосюр, з одного боку, творчо розвинув деякі його досягнення, зокрема вчення про систему індоєвропейського вокалізму, філологічне опрацювання писемних пам'яток, порівняльне вивчення явищ споріднених мов (це перша частина його наукової діяльності), з іншого, – об'єднавши всі концептуальні здобутки в принципово нове ціле, створив загальну теорію мови сучасного стану. Про це добре сказав один із найавторитетніших дослідників надбання швейцарського лінгвіста А. Холодович: «Сосюр – не сума ідей, а система ідей. А у такому випадку проблема джерел кожної ідеї набуває другорядного значення».

Лінгвістична теорія визнавалася Ф. де Сосюром дедуктивною наукою, яка має загальну вихідну точку зору й спирається на операційну (дихотомійну) методику, що й становить предмет науки про мову. Основним методом аналізу мовного матеріалу і явищ учений обрав метод антиномій, який ще називають системою дихотомій. Одне з центральних місць у цій системі займає вчення про мову й мовлення, яке значною мірою започаткував В. Гумбольдт, а потім розвивали О. Потебня та І. Бодуен де Куртене.

Мова протиставляється мовленню як іншій стороні мовленнєвої діяльності. Схематично це співвідношення Ф. де Сосюр представив так:

Основна відмінність між двома сторонами в тому, що:

- мова соціальна, а мовлення індивідуальне;
- мова системна, загальна, мовлення асистемне, часткове;
- мова потенційна, мовлення реальне;
- мова синхронна, мовлення діакронне;
- мова – сутність (істотне), мовлення – явище, тобто побічне, випадкове.

Дослідникові, вважає він, «потрібно обрати або один, або інший із двох шляхів, і прямувати обраним шляхом незалежно від іншого; прямувати двома шляхами одночасно не можна».

Сутність мовної системи вчений образно пояснив, порівнюючи її з шахами: «...Мова є система, яка підкоряється лише своєму власному порядку. Усвідомленню цього може допомогти порівняння зі грою в шахи, де досить легко відрізнити, що є зовнішнім, а що внутрішнім. Те, що ця гра прийшла в Європу з Персії, є фактом зовнішнього порядку; навпаки, внутрішнім є все те, що стосується системи й правил гри. Якщо я фігури з дерева заміню фігурами зі слонової кості, то така заміна буде байдужа для системи; але, якщо я зменшу чи збільшу кількість фігур, така переміна глибоко зачепить «граматику» гри».

Ф. де Сосюр відзначав, що завдяки системним відношенням мова функціонує як засіб спілкування і має соціальний характер. Разом із тим він ставить питання, що ж відрізняє мову від інших соціальних явищ (політичних, юридичних тощо), які теж мають системний характер? І сам дає чітку відповідь – з н а к о в и й х а р а к т е р: «Мова є система знаків, яка виражає поняття». Лінгвіст наголосив на дихотомії мовного знака, який виступає як двостороння єдність форми (те, що позначає) і змісту (означуване). Крім цих властивостей, були названі й інші ознаки знака: довільність (знак не має якогось обов'язкового природного зв'язку з позначуваним: наприклад, поняття «сестра», *франц. soeur [s-o-r]* могло б виражатися й іншим словосполученням), ця форма не є абсолютною, а обмежується законами розвитку певної мови. Наступною ознакою, яка пов'язана з попередньою, є мотивованість, що простежується в етимологічно прозорих словах, які зберігають свою внутрішню форму ясною: *підвіконник, сімдесят, безсмертник (але смерть?)* тощо. Іншу антиномію утворюють такі властивості знака, як «змінність – незмінність. Ще однією властивістю знака Ф. де Сосюр називає його лінійність. Ф. де Сосюр, віддаючи перевагу синхронному підходу в лінгвістиці, не заперечував еволюції мови та її змін.

ВОЛИК Олександр Андрійович,
студент 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ЗУЄНКО Неля Олександрівна

МОВНІ КОНТАКТИ ТА ЗМІНИ У БАГАТОМОВНИХ СУСПІЛЬСТВАХ

У багатомовних культурах, де люди спілкуються і беруть участь у житті кількома мовами, явище мовного контакту і змін є поширеним. Конференція "Мовні контакти та зміни у багатомовних суспільствах" має на меті дослідити це явище та його вплив на використання мови і мовне розмаїття. У цьому дослідженні буде дано визначення мовної взаємодії, розглянуто її різноманітні форми та елементи, що впливають на мовні зміни. Ми також розглянемо, як мовна взаємодія та зміни впливають на мовний склад багатомовних спільнот.

Мовні контакти та зміни мають значні наслідки для лінгвістів, антропологів, освітян, політиків та суспільства в цілому. Багатомовні суспільства характеризуються мовним розмаїттям, яке є цінним ресурсом для культурного та інтелектуального обміну. Однак мовні контакти та зміни можуть призвести до ерозії мов меншин, мовних зсувів та появи нових гібридних мов. Розуміння цих явищ має вирішальне значення для підтримки мовного розмаїття та сприяння міжкультурному взаєморозумінню в багатомовних суспільствах.

Мовний контакт - це взаємодія між носіями різних мов, яка може призвести до перенесення мовних особливостей з однієї мови в іншу. Це перенесення може відбуватися за допомогою різних механізмів, таких як запозичення, перемикування кодів і конвергенція.

Існують різні типи мовних контактів, залежно від ступеня і характеру взаємодії між мовами. Деякі приклади включають:

- Білінгвізм: коли люди вільно розмовляють двома мовами і використовують їх у різних контекстах.

- Диглосія: коли дві мови співіснують у суспільстві, але кожна з них має різні функції та соціальний статус.

- Зміна мови: коли громада відмовляється від своєї традиційної мови на користь іншої мови.

Зміна мови - це природний процес, який відбувається з часом, але мовний контакт може прискорити цей процес. Деякі фактори, які сприяють зміні мови, включають:

- Міграція: коли носії різних мов переїжджають на нову територію і взаємодіють один з одним.

- Глобалізація: коли технологічний прогрес і зростання мобільності полегшують спілкування між носіями різних мов.

- Мовне планування: коли політики заохочують або перешкоджають використанню певних мов в освіті, засобах масової інформації чи суспільному житті.

Мовні контакти та зміни можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на багатомовні суспільства. З одного боку, це може призвести до мовного та культурного розмаїття, відродження мов і появи нових гібридних мов. З іншого боку, це може призвести до втрати мов меншин, витіснення мов і смерті мов.

Отже, мовні контакти та зміни є складними явищами, які мають значні наслідки для багатомовних суспільств. Розуміння механізмів мовних контактів і чинників, що сприяють мовним змінам, має вирішальне значення для сприяння мовному розмаїттю та збереженню мов меншин. Крім того, політики повинні враховувати мовні права меншин і сприяти багатомовності як ресурсу для культурного та інтелектуального обміну.

Список використаної літератури:

1. Aikhenvald, A. Y., & Dixon, R. M. (Eds.). (2014). The Cambridge handbook of linguistic typology. Cambridge University Press.
2. Gumperz, J. J., & Wilson, R. (Eds.). (1971). Sociolinguistics: Essential readings. Routledge.
3. Myers-Scotton, C. (2006). Multiple voices: An introduction to bilingualism. Blackwell Publishing.

4. Poplack, S., & Levey, S. (2010). Contact-induced grammatical change: A cautionary tale. *Studies in Language*, 34(3), 597-633.

ДРАЧУК Галина Василівна,
студентка 4 курсу
педагогічного факультету
романо-германської та української філології,
Київський національний лінгвістичний університет
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
ЗАСКАЛІТА Валентина Петрівна

ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ПРИКЛАДКИ В УКРАЇНСЬКОМУ МОВОЗНАВСТВІ

Прикладка в українському мовознавстві є однією з основних частин мови і вивчається по програмі у школі, зазвичай, у восьмому класі.

Прикладка - це різновид означення. Вона називає ознаку предмету й водночас дає йому нову назву. Прикладка, як і взагалі означення, відповідає на питання «який?», наприклад: Гора (яка?) Говерла найвища в Україні. Прикладка виражається іменником і стоїть у тому ж відміннику, що й означуване слово: тітка Олена, тітці Олені[1, с.228].

Прикладками зазвичай виступають:

- власні назви (рік, озер, гір, міст тощо): гори Карпати, місто Одеса;
- характеристики особи за родом занять, національністю, соціальним становищем, місцем, віком тощо: дівчина-українка, хлопець-одесит;
- видові загальні назви природи: дерево клен, трава звіробій;
- характеристики за якістю чи властивістю предмета або особи: дуб-велетень, зима-чарівниця[1 с.229].

З двох іменників - власної назви й загальної назви - прикладкою є:

- загальна назва, якщо власна назва - ім'я людини: журналіст Дмитро Комаров, космонавт Леонід Каденюк;
- власна назва, якщо це клички тварин або назви неістот (річок, міст, островів тощо): фільм «Аватар», вірш «Заповіт», папуга Тимко.

Щоб не помилитися у визначенні прикладки, потрібно пам'ятати, що вона за змістом конкретніша від залежного слова, бо уточнює його, дає якісну характеристику. Наприклад, у словосполученні народ-волелюб прикладкою є слово волелюб: народ (який?) волелюб[2 с.120].

За прикладку не треба вважати словосполучення, які не розчленовуються на головне й залежне слово, а виступають одним членом речення[1 с.232]:

- сполучення: хліб-сіль, батько-мати, жар-птиця;
- прізвища до імен та імен по батькові: Остапчук Петро Володимирович;
- сполучення синонімів та антонімів: путь-дорога, імпорт-експорт[1 с.233].

Прикладку з означуванним словом пишемо окремо або через дефіс у випадках:

1. Якщо спочатку йде родове поняття (ширше), а потім видове (вужче), то прикладку пишемо окремо, якщо ж навпаки - то через дефіс. Наприклад: трава звіробій, звіробій-трава. Але: жук-коріт, льон-довгунець, засць-русак, гриб-паразит. У цих словах прикладка входить до складу терміна.

2. Якщо спочатку йде загальна назва, а потім власна, то прикладку пишемо окремо, якщо ж навпаки - то через дефіс. Наприклад: ріка Десна, але Десна-ріка; озеро Світязь, але Світязь-озеро.

3. В інших випадках прикладку з означуванним словом, як правило, пишемо через дефіс - незалежно від її місця. Це, зокрема, прикладки, які характеризують предмет за

якісними ознаками, за віком, за національністю, за місцем проживання, за фахом. Наприклад: учитель-мовник, мовник-учитель, хлопчик-малюк, калина-красуня, поет-романтик, відповідь-репліка[1 с.235].

Умовні власні назви підприємств, установ, організацій, творів мистецтва, журналів, газет, пароплавів тощо пишемо в лапках. Прикладки, приєднані до означуваних слів за допомогою слів імені, пам'яті, на ім'я, по імені в лапки не беремо. Наприклад: кінотеатр «Київська Русь», журнал «Всесвіт», Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова.

ЛІТЕРАТУРА

1. Караман, С.О., Караман, О.В., Плющ М.Я. (2011) Сучасна українська літературна мова. Навчальний посібник. Літера ЛТД.
2. Кочерган, М.П. (2005) Вступ до мовознавства (2 вид.). Академія.

ZDORENKO Anastasiia,

2nd year student

of the Faculty of Humanities and Pedagogy,

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Наукове керівництво – старший викладач

ПЕНСЬКА Індіра Іванівна

THE IMPORTANCE OF PSYCHOLINGUISTICS FOR A SOCIAL WORKER

Psycholinguistics is a branch of linguistics that studies the cognitive processes involved in language acquisition, comprehension, production, and representation. In recent years, there has been a growing interest in psycholinguistics due to its relevance in understanding how language is processed in the human brain and how it relates to other cognitive processes.

One of the main reasons why psycholinguistics is relevant today is because it sheds light on how we acquire language. Language acquisition is a complex process that involves both nature and nurture. Psycholinguistics research has shown that infants as young as a few months old are able to recognize speech sounds and are able to distinguish between different languages. This has important implications for language teaching and learning, as it suggests that early exposure to language is critical for successful language acquisition.

In addition to language acquisition, psycholinguistics also has implications for language processing and comprehension. By studying how the human brain processes language, researchers have been able to identify the neural networks involved in language processing and comprehension. This has important implications for language disorders such as dyslexia, aphasia, and other language impairments, as it can help researchers develop more effective therapies and interventions. Language is not just a means of communication but is also used to express emotions, attitudes, and social relationships. Psycholinguistics research has shown that language use is influenced by social factors such as gender, age, and culture. This has important implications for cross-cultural communication and can help us understand how to communicate effectively with people from different backgrounds.

One of the main contributions of psycholinguistics is its insights into how language is acquired. By studying the language development of children and the cognitive processes

involved in learning a new language, psycholinguists have helped to shed light on the nature of language acquisition.

Another important area of study in psycholinguistics is the processing of language. Psycholinguists investigate how people comprehend and produce language, and how different factors such as context, syntax, and semantics influence this process. This research has helped to develop theories of language processing that have practical applications in fields such as speech therapy, where knowledge of how language processing works can inform the development of interventions for people with language impairments.

Psycholinguistics also has implications for our understanding of the relationship between language and thought. By studying how language is used to express ideas, psycholinguists have contributed to our understanding of how language influences cognitive processes such as memory, attention, and decision-making. This has practical applications in fields such as marketing and advertising, where knowledge of how language affects consumer behavior can inform the development of effective messaging strategies.

In conclusion, psycholinguistics is a field that has important implications for language acquisition, processing, and use. By understanding how language is processed in the human brain, we can develop more effective language teaching methods, therapies for language impairments, and cross-cultural communication strategies as social workers. As such, psycholinguistics will continue to be relevant in the years to come as we seek to understand the complexities of human language and communication.

REFERENCES:

Psycholinguistics [Electronic resource]: [Web site]. – Electronic data. – Access mode: <https://psycholing-journal.com/index.php/journal>

YEFREMOVA Anna,

3rd year student

of the Faculty of Humanities and Pedagogy,

National University of Life and Environmental

Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

MEDIANYK Hanna,

assistant of the Department of English Philology

of the Faculty of Humanities and Pedagogy,

National University of Life and Environmental

Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

COMMUNICATION BARRIERS AS ONE OF THE PROBLEMS OF MODERN PSYCHOLOGY

At the present stage of society formation, through communication and linguistic interaction, individuals form themselves as personalities. Communication as a social and psychological process is impossible without the establishment of certain relationships between communicants that make up society. However, this process is not always effective, because there are certain barriers that hinder effective communication. Communication barriers can be related to the people's characteristics, their aspirations, views, language features and communication styles. And the reasons for many conflicts, mutual differences and people's dissatisfaction often arise due to a lack of understanding of each other. Therefore, for effective interaction, the subjects of communication should understand the essence of barriers and be able to find common ground to overcome them. Communication barriers (from French "barrière" - obstacle) are obstacles to adequate communication between partners. The barrier lies in the reinforcement of negative experiences and attitudes, such as shame, guilt, fear,

anxiety, low self-esteem, etc. [1, 202]. In the psychological dictionary, ***communication barriers - psychological difficulties that arise between people in the process of communication.*** [2]. According to N. Voitsekhivska, communication barriers are violations that complicate the dialogue and can provoke a verbal conflict. The reasons for their emergence are non-compliance with communicative space boundaries, differences in goals and needs, personal aversion, psychological and cognitive obstacles, different levels of communication competence, and non-conformity of the communication situation [3, 67]. B. E. Parigin identifies two types of social and psychological barriers:

- 1) Internal barriers of personality, related to formations such as norms, attitudes, values, as well as personal characteristics such as rigidity, conformity, and weakness;
- 2) External barriers to communication are caused by factors outside of an individual's personality, such as misunderstandings or a lack of information from another person.

Communication barriers can be caused by different reasons. Therefore, one can distinguish between the following types: barriers of understanding, barriers of socio-cultural differences and barriers of relations.

The emergence of the barrier of mutual understanding can be caused by various reasons of both psychological and other nature. It can arise due to difficulties in the process of information transmission. This is a phonetic misunderstanding. The phenomenon of phonetic misunderstanding appears as a result of the use of a communicator's unclear rapid speech, tongue-twisters or speech with a large number of parasite sounds. Semantic barrier of understanding is associated with the fact that participants in communication use different meanings of words. The stylistic barrier of understanding usually arises when the speaker's style of speech does not match the situation of communication or style of speech and the state of the one who is listening at the moment. The logical barrier of understanding arises in cases when the logic of reasoning of the speaker is too complex for the listener to understand or seems wrong or contradicts the listener's own manner of argumentation. The reason of socio-cultural barrier of understanding may be socio-cultural differences between communication partners.

Thus, communication barriers depend on individual characteristics of the communication participants, their ability to decode thoughts into words, listen and concentrate. The communication barriers in communication are varied due to various factors. Therefore, it is very important to understand their nature, causes and conditions of occurrence and resolution. The most important thing is to understand the importance and observe normal human relations in any activity. It should be considered that it is impossible to get a positive result without respect, understanding and patience for the personal partner in communication.

References

1. М. П. Козирев, «Бар'єри педагогічного спілкування», Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологія, Вип. 2, с.136-146, 2013.
2. Психологічний словник/Авт.-уклад. В.В.Синявський, О.П.Сергєєнкова/ За ред. Н.А.Побірченко
3. Войцехівська Н. К. Конфліктний дискурс : структурносемантичний і комунікативно-прагматичний аспекти : монографія. Київ : ВДД. Бурого, 2018. 404 с. Мовознавство. 2018. № 6. С. 70–73.

ЗАКОМОРНА Анастасія Ігорівна,
студентка 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України

СОЦІОЛІНГВІСТИКА ТА МОВНІ ВАРІАЦІЇ

Вивчення мовних варіацій і соціолінгвістика - це швидко зростаюча галузь, яка зосереджується на тому, як мова використовується в різних соціальних контекстах і як мовні відмінності можуть відображати і впливати на соціальну ідентичність. У цій доповіді представлено огляд сучасних досліджень у галузі соціолінгвістики та мовних варіацій, обговорено їхню актуальність і значущість, а також висвітлено ключові питання та дискусії в цій галузі.

Мова є фундаментальним аспектом людської комунікації та ідентичності і відіграє вирішальну роль у формуванні наших соціальних відносин і культурних практик. Соціолінгвістика та дослідження мовних варіацій допомагають зрозуміти складні шляхи, якими використання мови відображає та зміцнює соціальні структури, владні відносини та культурні норми. Ці знання необхідні для вирішення питань, пов'язаних з мовним розмаїттям, багатомовністю та соціальною інтеграцією, а також для розробки ефективної мовної політики та освітніх програм.

В основній частині цього звіту буде обговорено кілька важливих тем у межах соціолінгвістики та досліджень мовних варіацій, зокрема, мовні варіації між соціальними групами, мовні контакти та багатомовність, мовні ідеології та ставлення, а також зв'язок між мовою та ідентичністю.

Мовна варіативність між соціальними групами: Мовна варіативність може спостерігатися в різних соціальних групах, таких як вік, стать, етнічна приналежність, соціальний клас і географічний регіон. Ці відмінності можуть відображатися в різних аспектах мови, зокрема у вимові, граматиці, словниковому запасі та дискурсивних моделях. Соціолінгвістичні дослідження показали, що ці мовні відмінності не є випадковими чи довільними, а часто пов'язані з соціальними факторами і можуть мати соціальне значення та наслідки. Наприклад, дослідження продемонстрували, що люди можуть судити про соціальний статус чи компетентність людини на основі того, як вона використовує мову.

Мовний контакт і багатомовність: Мовний контакт відбувається, коли носії різних мов вступають у контакт і взаємодіють один з одним, що призводить до мовних змін, запозичень і перемикання кодів. Багатомовність означає здатність використовувати і розуміти кілька мов. Соціолінгвістичні дослідження вивчають різні аспекти мовних контактів і багатомовності, такі як фактори, що впливають на змішування мов, вплив мовних контактів на структуру і використання мови, а також соціальні та культурні наслідки багатомовності. Це дослідження є особливо актуальним у сучасному глобалізованому та мультикультурному світі, де мовні контакти та багатомовність стають дедалі поширенішими.

Мовні ідеології та ставлення: Мовні ідеології стосуються переконань, цінностей і ставлення до мови та її використання. Ці ідеології можуть мати значний вплив на використання мови і можуть відображати та посилювати соціальну нерівність і владні відносини. Соціолінгвістичні дослідження вивчають мовні ідеології та ставлення в різних контекстах, таких як мовна політика та планування, мовна освіта та медіа-дискурс. Ці дослідження підкреслили важливість сприяння мовному розмаїттю та протидії мовній дискримінації та упередженням.

Мова та ідентичність: Мова тісно пов'язана з ідентичністю, оскільки вона є центральним аспектом того, як люди виражають свою соціальну та культурну ідентичність. Соціолінгвістичні дослідження вивчають зв'язок між мовою та

ідентичністю в різних контекстах, таких як мовна соціалізація, засвоєння мови та використання мови в різних соціальних ситуаціях. Ці дослідження продемонстрували, що мова може як відображати, так і формувати ідентичність людини, і що використання мови може бути потужним інструментом для вираження та узгодження ідентичності.

Можна підсумувати, що вивчення соціолінгвістики та мовних варіацій є динамічною та міждисциплінарною галуззю, яка пропонує цінне розуміння складних взаємозв'язків між мовою, суспільством та культурою. Ці дослідження мають значний вплив на мовну політику, освіту та соціальну справедливість, оскільки вони допомагають просувати мовне розмаїття, протидіяти мовній дискримінації та створювати більш інклюзивні та справедливі суспільства. Майбутні дослідження в цій галузі повинні продовжувати вивчати ці важливі питання і розробляти нові підходи та методології для поглиблення нашого розуміння мовної варіативності та її соціальних і культурних вимірів.

Список використаної літератури:

1. Eckert, P., & Rickford, J. R. (Eds.). (2020). The Oxford Handbook of Language and Society. Oxford University Press
2. Coupland, N. (2014). Sociolinguistics: Theoretical Debates. Cambridge University Press.
3. Тальямонте, С. А. (2012). Варіаційна соціолінгвістика: зміна, спостереження, інтерпретація. Вайлі-Блеквелл.
4. Трагілл, П. (2015). Соціолінгвістика: Вступ до мови та суспільства. Пінгвін.

КАЛЮЖНА Карина Русланівна,
студентка 4 курсу
педагогічного факультету роман
германської та української філології,
Київський національний лінгвістичний
університет
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ЗАСКАЛЕТА Валентина Петрівна

УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Широкомасштабна агресія РФ проти України, з одного боку, спричинила відтік іноземців з країни – жертви агресії, зокрема студентів, а героїчний супротив українського народу «другій армії світу», з другого боку, – зумовив неабияку популярність України й зацікавленість українською мовою у світі.

Вивчення української мови як іноземної відбувається сьогодні в багатьох країнах на рівні вишів і приватно. Підтвердити це можуть, зокрема, не тільки викладачі української мови, а й українські викладачі іноземних мов, до яких звертаються європейці, американці, канадійці, турки, лівійці, китайці з проханням навчити їх української мови. Чимало іноземців, що проживають у нашій країні, бажають скласти екзамен на знання української мови, щоб отримати громадянство України. Вивчають українську й іноземні студенти, що здобувають вищу освіту в Україні. Особливої ваги має знання української мови для іноземців – студентів медичних університетів, що складають екзамен зі спеціальності українською мовою.

Задля уніфікації системи вимог до володіння українською мовою розроблено Державний стандарт України з української мови як іноземної. Завдяки цьому документу

стає більш злагодженою не тільки діяльність викладачів української мови як іноземної, а й загалом центрів україністики у світі, є змога розробляти чіткі й узгоджені навчальні програми, видавати нові сучасні підручники і словники, відкривати українськомовні програми та мовні центри.

Викладачі-практики укладають навчальні посібники (див. літературу), у яких ураховано систему вимог Держстандарту до володіння українською мовою та комунікативні уміння і навички на кожному рівні (A1, A2, B1, B2, C1, C2) за всіма видами мовленнєвої діяльності, розробляють завдання для сертифікаційних іспитів на знання української мови.

Як бачимо, для уможливлення належного вивчення української мови як іноземної зроблено багато. Чого ж бракує, на нашу думку, для повнішого задоволення потреб іноземців опанувати українську мову?

По-перше, потрібно укласти словник – лексичний мінімум до кожного з рівнів володіння мовою. По-друге, варто підготувати і видати великий ілюстрований український словник на кшталт, наприклад, аналогічного словника з чеської мови з перекладом англійською. Такий словник, безумовно, став би хорошим помічником викладача і студента. Зрозуміло, що ця праця дуже дороговартісна, але на кону престиж української мови.

По-третє, нерідко іноземець не знає англійської мови, що часто є мовою-посередником у процесі навчання української. Особливо складно навчати таких інофонів українських звуків. Відомо, що орфоепічні навички іноземця вкрай важливі для успішної усної комунікації, проте не всі інофони володіють багатою артикуляційною базою. Цю проблему вдалося б певною мірою розв'язати, якби в розпорядженні викладача були муляжі (навчальні моделі) перерізу ротової порожнини з ілюстрацією вимови конкретного звука.

По-четверте, слід субтитрувати художні фільми з українським дубляжем чи українські кінокартини хоча б англійською, китайською та арабською мовами. Лише в київських університетах навчається багато студентів, що фахово опановують ці мови. Написання субтитрів стало б для них доброю практикою використання знань і застосування умінь та навичок перекладу, набутих під час навчання у виші, і певною мірою спростило б доступ іноземців до українськомовної кінопродукції.

По-п'яте, не потрібно забувати, що вкрай важливим у вивченні іноземної мови є мовне середовище, а тому варто докладати максимум зусиль для створення такого середовища. Щоправда, питання, як це зробити в столиці України, поки що немає відповіді, а тому серйозно налаштовані на вивчення української мови іноземці (аспіранти) їдуть захід України, зокрема до Львова.

КАТЕРНОГА Дар'я,

Сквирський академічний ліцей,

(м. Сквиря, Україна)

Наукове керівництво - учитель української мови та
літератури

ЗАБОЛОТНИЙ Олександр

АКТИВНІ Й ПАСИВНІ КОНСТРУКЦІЇ В КОНТЕКСТІ СИНТАКСИЧНОЇ НОРМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ ПРАВНИЧИХ ТЕКСТІВ)

Проблема синтаксичної норми досі актуальна для сучасного мовознавства. Цій проблемі присвячено публікації І. Вихованця, С. Єрмоленко, К. Городенської, С. Харченко, Ж. Колоїз, В. Шинкарука та ін. На думку науковців, «норма є об'єднувальним і зміцнювальним елементом складної структури літературної мови на

всіх етапах її розвитку. Тому основною її ознакою є стабільність, яка спирається на традицію [2, с. 70]».

Найбільш ґрунтовне, на нашу думку, визначення поняття синтаксичної норми запропонувала доктор філологічних наук С. Харченко, яка витлумачує синтаксичну норму як сформований історично лінвокультурологічний феномен [4, с. 147].

Сьогодні глибшого опрацювання потребують питання щодо вживання неприродних для української мови синтаксичних конструкцій, штучно насаджених у період зросійщення. За дослідженням Н. Непийводи, вплив російської мови на свідомість і мислення українських науковців призвів до того, що вони перестали розмежовувати синтаксичні відмінності російської та української мов у наукових текстах [3, с. 25].

Ми поділяємо позицію провідних українських лінгвістів і вважаємо, що штучними, ненормативними для українського синтаксису є конструкції на зразок: 1) іменник (у ролі підмета, об'єкт) + дієслово (пасивного стану на -ся); 2) іменник (у ролі підмета, об'єкт) + дієслово (пасивного стану на -ся) + іменник (у ролі додатка, суб'єкт); 3) іменник (у ролі підмета, об'єкт) + предикативна форма на -но, -то + іменник (у ролі додатка, суб'єкт, орудний відмінок). Такі конструкції є неприродними й спотворюють логіку висловів та руйнують традиції української мови. Про нетиповість для граматичної структури сучасної української мови пасивних дієслів із постфіксом -ся у формах теперішнього й майбутнього часу пише доктор філологічних наук, професор І. Вихованець: «У сучасній українській мові, на противагу російській, майже відсутній середній компонент – пасивні дієслівні форми з постфіксом -ся на позначення теперішнього та інших значень часу, характерні для російської мови... [1, с. 9]».

Простеживши співвідношення та особливості вживання активних і пасивних конструкцій у правничих текстах із погляду дотримання синтаксичної норми, ми помітили, що використання синтаксичних конструкцій із дієслівними формами пасивного стану сьогодні, на жаль, переходить до розряду типових ознак українських законодавчих актів. Пасивні моделі усувають із законодавчого тексту активного діяча, виставляючи в ролі підмета неживий об'єкт, що часто суперечить як граматичним, так і логічним законам. Наприклад, у реченні *Положення про спеціальні заклади загальної середньої освіти затверджуються Кабінетом Міністрів* (Закон України «Про повну загальну середню освіту») логічний суб'єкт, який за змістом означає діяча й має бути підметом (Кабінет Міністрів), чомусь став додатком у формі орудного відмінка, а натомість логічний об'єкт (положення), на який спрямовано дію і який має бути додатком, став підметом. Щоб повернути цій конструкції національну ідентичність, треба замінити її активною трикомпонентною, яка більш органічна для української мови: *Положення про спеціальні заклади загальної середньої освіти затверджує Кабінет Міністрів*.

Отже, у правничих текстах потрібно надавати перевагу активним синтаксичним конструкціям та двокомпонентним результативним із предикативними формами на -но, -то, які вважаємо взірцевими. Автори й перекладачі текстів законів, кодексів, указів мають подбати про використання суто українських синтаксичних традицій.

Джерелом фактичного матеріалу стали чинні правничі тексти, а саме: Цивільний кодекс України, Кримінальний кодекс України, Закон України «Про охорону культурної спадщини», Закон України «Про повну загальну середню освіту».

Список літератури

1. Вихованець І. Дієслівно-іменниковий граматичний тип української мови. Українська мова. 2012. №2. С. 3-10.
2. Каранська М. Синтаксис сучасної української літературної мови: Навч. посібник. К.: НМК ВО, 1992. 396 с.

3. Непийвода Н. Мова української науково-технічної літератури: автореф. дис. докт. філологічних наук. Київ, 1997. 40 с.
4. Харченко С. Синтаксичні норми української літературної мови ХХ – початку ХХІ ст.: монографія.
5. Київ: Міленіум, 2017. 417 с.

КОРШОК Ярослав Вячеславович,
студент 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Науковий керівник – професор
ДОБРОДУМ Ольга Вікторівна

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ І ЛІНГВІСТИКИ У СЬОГОДЕННІ

Мета - визначити актуальні проблеми психології та лінгвістики.

Психологія вивчає загальні закономірності та особливості взаємодії людини з зовнішнім середовищем, обумовлені системно-структурними механізмами його психіки.

Актуальне питання соціально-психологічних проблем – це мистецтво і ЗМІ.

Мистецтво, особливо в аспекті його масового споживача, а також сучасний ЗМІ, представляють серйозну, теоретично і особливо практично важливу задачу для соціальної психології.

Психологами вирішується питання, як попередити і подолати деякі з негативних наслідків впливу мистецтва і ЗМІ на людину.

На мою думку, можна виділити такі основні питання:

- можливість і необхідність психологічного оснащення сучасної медіапродукції (телешоу, реклами, політичний PR тощо);
- роль ЗМІ в конструюванні соціальної реальності і картини світу людини;
- свобода вибору і способи маніпулювання суспільною свідомістю;
- вплив ЗМІ на психічне і соціальне здоров'я нації і окрему людину;
- «американизація» ЗМІ і її наслідки для культури;
- проблема інформаційно-психологічної безпеки і шляхи її вирішення.

Прикладна лінгвістика — розділ мовознавства, пов'язаний із практичним розв'язанням питань, які пов'язані з вивченням мови.

Я вважаю, що до нових проблем прикладної лінгвістики можна віднести автоматичний (машинний) переклад, створення інформаційних мов, автоматичне анотування та індексування документів, лінгвістичне забезпечення роботи інформаційних систем, автоматична переробка текстової інформації, лінгвістичне забезпечення автоматичних систем управління, автоматичний аналіз (розпізнавання) й автоматичний синтез тексту.

Найважливіші проблеми прикладного мовознавства — машинний переклад та інформаційна служба.

Однією з актуальних проблем прикладної лінгвістики є проблема інформаційної служби, точніше проблема лінгвістичного забезпечення інформаційно-пошукових систем машинного типу, метою яких є зберігання, пошук і видача інформації.

З проблемою пошуку інформації пов'язані питання компресії тексту й автоматичного реферування. Тут велике значення має статистика. «Читаючи» текст, машина відбирає найчастотніші слова і, комбінуючи їх за певними правилами, складає анотацію.

Незважаючи на нерозв'язані питання і недосконалість сучасних програм, машина вже зараз полегшує працю лінгвіста. Вона зберігає в пам'яті текстові ілюстрації значень слів, може розташувати слова за алфавітом, дати оточення кожного слова, підрахувати частоту вживання слова тощо.

Список використаних джерел

1. Бацевич, Ф.С. Лінгвістична генологія: проблеми і перспективи/ Флорій Сергійович Бацевич. – Львів : ПАІС, 2005. – 262 с.
2. Кручинін С. Т. Антологія світової психології. - М.: Филинь, 2003.
3. Історія вітчизняної і світової психологічної думки: Осягаючи минуле, розуміти теперішній час, передбачувати майбутнє - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.psychе.ru/book/news/detail.php?ID=1065>

МАЛАШЕНКО Іван Валентинович,
студент 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ЗУСНКО Неля Олександрівна

МОВА І ТЕХНОЛОГІЇ: ВПЛИВ СУЧАСНИХ ДОСЯГНЕНЬ НА ЛІНГВІСТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Розвиток сучасних технологій спричинив значні зміни в різних галузях, включаючи лінгвістичні дослідження. Застосування технологій у лінгвістиці призвело до появи нових підходів і методологій, що дозволило дослідникам вивчати мову новими і цікавими способами. Як результат, взаємозв'язок між мовою і технологіями викликає дедалі більший інтерес як у лінгвістів, так і в технологів. Ми розглянемо, як технології змінюють наш підхід до вивчення мови, засвоєння мови та її обробки. Актуальність цієї теми зумовлена зростаючою важливістю технологій у сучасному суспільстві. Мова і комунікація відіграють важливу роль у багатьох сферах технологічного розвитку, таких як машинне навчання, обробка природної мови і розпізнавання мови. Досягнення в цих галузях можуть докорінно змінити наше розуміння мови і дати нові уявлення про те, як мова засвоюється, обробляється і використовується.

Одним з найбільш значущих внесків технологій у лінгвістичні дослідження є використання комп'ютерної лінгвістики для аналізу великих масивів даних. Це уможливило аналіз мови в масштабах, які раніше були неможливими, що дозволило дослідникам виявити закономірності та тенденції, які раніше були приховані. Іншим важливим внеском технологій у лінгвістичні дослідження є розробка інтелектуальних систем обробки мови. Ці системи використовують методи обробки природної мови для розуміння і генерування людської мови. Вони мають широкий спектр застосувань, включаючи переклад мов, розпізнавання мови і перетворення тексту в мову.

Обробка природної мови (NLP, англ. Neuro-linguistic programming) - важлива сфера технологічного прогресу, яка має глибокий вплив на лінгвістичні дослідження. NLP - це галузь штучного інтелекту, яка фокусується на взаємодії між комп'ютером і людською мовою. Алгоритми NLP можуть аналізувати та генерувати людську мову, що дає змогу розробляти інструменти для перекладу, аналізу настроїв і навіть чат-ботів, які можуть імітувати людську розмову. Ці інструменти трансформують те, як ми спілкуємося і взаємодіємо з мовою, і їхній вплив на лінгвістичні дослідження є доволі вагомим.

Технології також мали значний вплив на вивчення мови. Дослідники використовують технології для розробки нових інструментів і методів вивчення того, як діти засвоюють мову. Наприклад, технологія відстеження руху очей використовується для вивчення того, як діти сприймають мову візуально, а методи візуалізації мозку - для вивчення того, як мова обробляється в мозку.

Нарешті, технології змінюють наше розуміння мовних змін. Історично склалося так, що зміна мови розглядалася як повільний і поступовий процес, але нові дослідження показують, що зміна мови може відбуватися швидко, особливо в контексті соціальних мереж та інших платформ онлайн-комунікації. Технології також дозволяють дослідникам вивчати мовні зміни в масштабах, які раніше були неможливими, надаючи нове розуміння динаміки мовних змін у часі.

Отже, інтеграція технологій у лінгвістичні дослідження відкрила нові шляхи для вивчення і має потенціал для покращення нашого розуміння мови. Поява машинного навчання, великих даних і обробки природної мови трансформувала сферу лінгвістики, дозволивши дослідникам аналізувати мову в масштабах, які раніше були неможливими. Оскільки технології продовжують розвиватися, цілком ймовірно, що ми побачимо подальший прогрес у лінгвістичних дослідженнях, коли будуть розроблятися нові інструменти і методи, які ще більше революціонізують наше розуміння мови.

Список використаної літератури:

1. Manning, C. D., & Schütze, H. (1999). Foundations of statistical natural language processing. MIT press.
2. Bird, S., Klein, E., & Loper, E. (2009). Natural language processing with Python: analyzing text with the natural language toolkit. O'Reilly Media, Inc.
3. Eisenstein, J., O'Connor, B., Smith, N. A., & Xing, E. P. (2014). A tutorial on hidden Markov models for biological sequences. In Hidden Markov models (pp. 439-487). Springer, New York, NY.
4. Gries, S. T., & Stefanowitsch, A. (Eds.). (2010). Corpora in cognitive linguistics: corpus-based approaches to syntax and lexis (Vol. 48). Walter de Gruyter.

ОСТРОВСЬКИЙ Максим Ігорович,
*студент 1 курсу факультету
інформаційних технологій, Національний
університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ,
Україна)*
**Наукове керівництво – доцент
КАЧМАРИК Світлана Григорівна**

The concept of counterculture is associated with the youth movement of the 60s, which reached its culmination during the «May Revolution» of 1968 in Paris. The term was introduced into the culturological appeal by the American Sociologist T. Rozzak, it is used: "... as a designation of a certain part of cultural phenomena, opposed to the official culture, not from the point of view of humanistic and moral ideals realization, but as their other reflection. That is why the counterculture opposes culture not as a negative or hostile phenomenon, but simply as another. The counterculture movement undermined rational thinking, raised psychological satisfaction from easy work, unpretentious existence, and open relationships with other people, nature, and oneself to the level of the highest value. True life for such an ideology is not in the economy, but in harmonious relations between people. In fact, some researchers interpret the concept of «counterculture» quite broadly: in fact, the latter is not a single whole: it should be more about a set of «countercultures», that is, various marginal movements, opposed to the main, «legitimate» models of behavior in society. Starting with the counterculture movement of the 60s, when countercultural movements began to play a noticeable role in the West, there was a decisive change in the attitude towards them. If it is assumed that various countercultures cover a significant part of today's society, then this gives grounds for defining it as a society of countercultures. Thus, it can be concluded that there is no single culture in the society of the late 20th century, there are many different cultures, which indicates the fragmentary structure of modern society. Marginal subcultures come to the fore: there is a paradoxical situation of a minority, be it national, sexual, or religious, which in its totality manifests itself in the majority. The role of mass media in manipulating public opinion turns out to be so significant that even an ordinary citizen already knows about it. But the fact that modern mass media completely control the spread of information that determines our views, attitudes, and ultimately our behavior, causes protest among many counterculture figures. Mass media, deliberately fabricating messages that distort real social reality, are undoubtedly trying to manipulate mass consciousness. It is known that manipulation of a person's mind is his means. This is one of the ways in which the ruling elites try to subordinate the masses to their goals. Using myths that support the existing system, manipulators provide broad support for such a social system, which in fact does not meet the real interests of the majority. The achievement of social control also occurs in the direction of the formation of a type of culture with low tastes, superficial aesthetic and spiritual values with the help of eclectic and fragmented knowledge without diving into the depths of the essence and content. Therefore, the counterculture movement is also trying to adapt as quickly as possible to the existing cultural ideology, to make it another fragment of general mass culture. Since any subcultures, countercultural movements need the same means as mass culture, means of its propagation, mass media actively use various methods of manipulation of the topic by cultural phenomena, which are designed to destroy the manipulative influence. There are many methods of manipulation, but it is quite obvious that the main one is control at all levels over the information apparatus and the apparatus of forming ideas. Radio and television companies, newspapers, magazines, publishing houses belong to specific corporations. In fact, the flow of information is subject to strict rules of self-presentation. Counterculture resists repressive reality and creates more and more new forms, meaningfully denying the values of mass culture. And the question is to what extent this movement can be productive in developing such alternative values that would function in favor of the spiritual and intellectual development of culture.

RIEZNIK Olesia,

3rd year student

of the Faculty of Humanities and Pedagogy,

National University of Life and Environmental

Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

MEDIANYK Hanna,

*assistant of the Department of English
Philology of the Faculty of Humanities and
Pedagogy,
National University of Life and Environmental
Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

PLACE AS AN OBJECT OF HUMAN ATTACHMENT: A PSYCHOLOGICAL ASPECT

Throughout the lives, people form important connections with significant individuals, groups, objects and of course places. Such numerous connections orientate and provide a sense of security within a certain social and physical space, connect them with the past and influence on their future behaviour.

The fondness for a place is an important part of human history and culture, which is documented in the literature, where examples of local loyalty, patriotism, love of land and longing are vividly described. The word "place" does not sound like a typical scientific term and is more of a poetic or philosophical concept [2]. This may be the reason why researchers in the field of environmental psychology are trying to create another term that would describe "place" in empirical research.

D. Canter introduces the concept of "psychology of place" where place is considered as a product of physical parameters, human concepts and activities. S. Schumaker uses the concept of "a transactional view of settings", which describes the interdependent relationship between the environment and the individual [3]. Also, place can be viewed as a geographical space endowed with certain meanings (economic, personal, local, etc.) and is the result of human interaction with space. This concept belongs to T. Girin [1].

As an object of attachment, a place has its own characteristic features that directly determine attachment to place as a process. First of all, place is concentric in nature and includes different territorial categories - home, neighbourhood, city, region, country. The prototypical place is home. The home satisfies most of a person's psychological needs, gives a sense of continuity and orderliness of space, guarantees personal identity, privacy, comfort and security [4]. Most people are "home-centered" - they prefer the places where their home is located. Throughout their life, a person is able to form and demonstrate attachment to several places at once, which indicates the polymodality of attachment to a place and also indicates the multiple nature of such a process. This characteristic can be manifested in the presence of several objects with which a person managed to form emotional bonds (e. g. the current home, the home from "childhood", the place of study, etc). While in the theory of interpersonal attachment there is a hierarchy of objects, today there is no sufficient evidence of the existence of such a hierarchy in the theory of place attachment.

The duration of a place over time is another important aspect that allows us for a clearer understanding of place as an object of research in psychology. Most places have their own history and cultural content, which are permeated with temporal elements, which in turn affect their characteristics and make it easier or more difficult to form bonds with them. People are more willing to form connections with historically and culturally significant places [4].

Another feature of a place as an object of attachment is the degree of its reality. In some cases, people may even feel attached to historical, imaginary places or places of sacred significance [4].

Thus, attachment, which was primarily limited to the «infant-caregiver» system, goes beyond its limits and begins to relate to the place that becomes a full-fledged object of attachment. Three main characteristics are used to define a "place": geographical location (coordinates); material form (buildings, parks, squares, etc.); meaning and value for an individual. The following criteria can be identified for characterizing a place as an object of attachment and the

attachment process itself: concentricity, valence, poly-modality, duration over time, degree of reality, dynamism, and repetition. Like interpersonal attachment, place attachment is formed on the basis of the search for proximity, and if it is positively directed, it can provide a person with a sense of security and comfort.

References:

1. Brown A. D., Humphreys M. Organizational identity and place: A discursive exploration of hegemony and resistance // Journal of Management Studies. – 2006. – №43. – P. 231-257.
2. Droseltis O., Vignoles V. Towards an integrative model of place identification: Dimensionality and predictors of intrapersonal-level place preferences // Journal of Environmental Psychology. – 2010. – №30. – P. 23- 34.
3. Shumaker S. A., Taylor R. B. Toward a clarification of people-place relationships: a model of attachment to place. – New York: Praeger, 1983. – 212 p.
4. Lewicka M. Psychologia miejsca. – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, 2012. – 637 s.

ХОДЧЕНКО Анна Віталіївна,

студентка 3 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна

CAREERS USING LANGUAGES

Knowledge of foreign languages can open doors to a vast array of career opportunities. For some jobs, such as translation, interpretation and language teaching, fluency in one or more foreign languages is essential. For other professions, a combination of language skills and other qualifications is required, such as IT, law, finance, or sales expertise.

Specialist language occupations include translation, interpretation, language teaching, and linguistics. Translators render written material from one language into another, including product manuals, business reports, legal documents, and literature. To become a translator, one needs excellent writing skills in the target language, as well as an understanding of the source language(s). Fluency in the source language(s) is not essential, but a good understanding of the culture of the people who speak it is necessary. Professional qualifications and specialist knowledge in other subjects are also beneficial.

Interpreters work with the spoken word in conferences, meetings, hospitals, and courtrooms. There are two types of interpreting: simultaneous and consecutive. Simultaneous interpreting usually occurs at conferences and meetings, while consecutive interpreting occurs in smaller settings. Interpreters need to have excellent listening and memory skills, fluency in the languages involved, and knowledge of the subjects under discussion. Like translators, interpreters may work for agencies or be self-employed.

Language teaching involves teaching a foreign language to students who share the same native language or teaching one's own language to speakers of other languages. Language teachers work in various educational establishments, including primary/elementary schools, universities, and colleges. There are many paths into language teaching, including acquiring postgraduate qualifications in teaching, studying education at the undergraduate level, or

working as a teaching assistant. Fluency in the target language is necessary for foreign language teachers, while knowledge of other languages is useful when teaching one's native language to foreign students.

Linguistics is the scientific study of language, including its nature and characteristics. Linguists work in various areas of specialization, including theoretical and applied linguistics. They study language development, structure, and usage, as well as how it influences society and culture. Linguists don't necessarily need to speak foreign languages, but language knowledge can be beneficial in their work.

In conclusion, the ability to speak foreign languages can be advantageous in various career paths, from specialist language occupations to language teaching and linguistics. Fluency in one or more foreign languages is a valuable asset that can provide access to new opportunities and make you more competitive in the job market.

ЧЕРНОВА Юлія Вікторівна,
*старший викладач кафедри
романо-германських мов і перекладу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування
України
(м. Київ, Україна)*

ЗНИЖЕННЯ АВТОРИТЕТУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Вже довгий час англійська мова вважається інструментом міжнародного спілкування. В нашій країні вона практично завжди є обов'язковим предметом як в школі, так і у вищому навчальному закладі, навіть якщо спеціальність не є філологічною. Якщо певну кількість десятиліть назад вивчення іноземних мов не віталось, або навіть заборонялося через політичні настанови, то сьогодні додаткові заняття з англійської дорослого або дитини є абсолютно звичним явищем, адже всі ми знаємо, що володіння нею знадобиться і в бізнесі, і під час подорожей. Проте після початку повномасштабної війни росії проти України ситуація дещо змінилася, адже як викладачі ми стали чути про трохи інше ставлення студентів до англійської мови. Так склалися життєві обставини, що дуже велика кількість наших співгромадян вимушена була залишити свої домівки та бігти від війни до інших країн. Кількість біженців з України, зареєстрованих для тимчасового захисту або в аналогічних національних схемах захисту в Європі, станом на 31 січня 2023 року досягла 4 млн 823.33 тис., повідомило Управління Верховного комісара ООН у справах біженців на своєму сайті. Найбільше біженців прийняла Польща – більше півтора мільйона людей. На жаль, саме цей показник дає зрозуміти, що українцям, зокрема студентам, які вивчали англійську мову, досить складно починати життя з чистого аркуша в Польщі – статистика та досвід перебування там говорять, що лише невелика кількість поляків володіють англійською та можуть зрозуміти або допомогти нашим біженцям, якщо останні намагаються говорити саме англійською, не володіючи польською. Друге місце серед європейських країн, що гостинно приймають наших співвітчизників,

займає Німеччина. І тут знову необхідно «переключатися» з однієї вивченої мови на іншу – мовні курси німецької, обслуговування в банку німецькою, вирішення питань при пошуку житла також німецькою. На третьому місці за прийомом українців Чехія, на четвертому – Італія. Якщо в Чехії може допомогти певна схожість деяких слів в наших мовах, то в Італії варто одразу починати вчити їх державну мову, щоб порозумітися з місцевими – небагато італійців володіють англійською, особливо старше покоління. Статистичні дані, наведені вище, пояснюють, чому зараз англійська вивчається менше, або чому раптово польська, німецька та італійська мови набули майже таку ж саму популярність, що й англійська. Це саме той момент, коли викладач, який підтримує зв'язок з учнем або студентом, що перебуває закордоном, чує щось на кшталт «Навіщо англійську ми вчили стільки років? Польську, болгарську або румунську треба було обирати». Звісно людину, що опинилася в чужому для себе середовищі без знання місцевої мови, можна зрозуміти, проте не варто впадати у відчай – англійська все одно знадобиться. Європейська молодь її активно вивчає, тому одна з порад українським біженцям – якщо є потреба щось спитати англійською, бо не знаєте мову країни, в якій перебуваєте – намагайтеся почати розмову з молодшим поколінням. А італійські університети, які зараз радо приймають нашу молодь за програмами Еразмус, надають програми навчання виключно англійською, де єдиний виняток – предмет «італійська мова».

І нарешті гарні новини для тих, хто почав сумніватися в доцільності вивчення або продовження вивчення англійської – Британія займає п'яте місце серед країн, що приймає наших людей. Не варто також оминати увагу Канаду, яка з готовністю робить те ж саме, так, наприклад, у канадському місті Калгарі вже утворилася справжня українська діаспора. На жаль, навіть якщо українець зі знанням англійської мови опинився в англослов'янській країні, це не означає, що його не спіткають труднощі при спілкуванні або мовний бар'єр. Дуже часто шкільна або університетська програма не включає такі побутові теми, як оренда житла або оформлення тимчасового захисту, проте на щастя є безліч безкоштовних застосунків, які допоможуть з необхідною лексиною. Ще один досить вагомий плюс володіння англійською сьогодні – поширення дописів про війну у соціальних мережах. Люди старшого покоління можуть вкрай скептично до цього поставитися, проте це дійсно допомагає нести правду в маси, адже це давно не таємниця, що ЗМІ можуть бути упередженими стосовно політики та публікувати такі самі статті про війну в Україні. Отже це той самий невидимий фронт, де можуть вести свою власну боротьбу проти несправедливості освічені українці як на Батьківщині, так і за її межами.

Маємо щирі надії, що всі складнощі, перераховані вище, тимчасові, як і тимчасовим є те, що студентство розчароване в дещо другорядній ролі англійської в їхньому житті на даний момент. Володіння будь-якою іноземною мовою є показником освіченості, тож слід намагатися збільшити кількість англослов'янців, адже Україна – це вільна європейська держава.

Nataliia BUZNIAK,
студентка 1 курсу
факультету польської філології,
Поморська академія в Слупську (м. Слупськ, Республіка Польща),
КАБАК Ірина Сергіївна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

УСНА НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ – ЦІЛІСНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБ'ЄКТ

Усна наукова комунікація є невід'ємним складником будь-якої науки. Це один із основних механізмів її функціонування та розвитку, один із найважливіших засобів зв'язку науки із суспільством.

Наукову комунікацію тлумачать як процес обміну науковою інформацією – ідеями, знаннями, повідомленнями – між науковцями. Б. Старостін визначає її як творчу взаємодію учених у процесі їхньої роботи, професійне спілкування вчених.

Наукову комунікацію можна трактувати як соціальний процес; це функціональна підсистема в межах системи руху наукової інформації для отримання нового знання, передачі отриманої інформації іншим спеціалістам, популяризації, практичного використання знань. У рамках соціологічного підходу наукова комунікація – сукупність видів професійного спілкування, форма взаємодії між членами наукового співтовариства, яка дає змогу досягати певних професійних цілей та забезпечує розвиток науки. У соціологічному потрактуванні наукова комунікація – це пізнавальні та соціальні відносини, які відбуваються всередині наукового співтовариства для створення та використання наукового знання, обміну науковою інформацією, надання колективної оцінки наукової праці.

У процесі наукової комунікації виділяють п'ять основних елементів:

1) комунікант — відправник повідомлення (особа, яка генерує ідею або збирає, опрацьовує наукову інформацію та передає її); 2) комунікат — повідомлення (фіксована чи нефіксована наукова інформація, закодована певним чином за допомогою символів, знаків, кодів); 3) канал (спосіб передачі наукової інформації); 4) реципієнт — отримувач повідомлення (особа, якій призначена інформація і яка певним чином інтерпретує її, реагує на неї); 5) зворотний зв'язок — реакція реципієнта на отримане наукове повідомлення.

Комунікант – винахідник, який створює наукову ідею чи концепцію. Це можуть бути як окремі вчені, так і колективи авторів, зокрема, дослідницькі групи, наукові школи, установи, інститути тощо. Сформулювавши наукову ідею, автор безпосередньо ділиться нею з колегами, науковим керівником, котрі допомагають визначити подальший напрям її розвитку. Потім інформація поширюється серед широкого кола фахівців у формі наукової доповіді (повідомлення) на конференціях, симпозіумах, оформлюється у вигляді наукового звіту, препринта чи статті, в письмовому чи електронному вигляді.

Документована чи усна наукова інформація — це те, що передається, тобто комунікат. Наукові повідомлення найчастіше передаються за допомогою мови, зображень, словесних висновків науковця.

Комунікант кодує інформацію за допомогою знаків, символів, кодів, а реципієнт декодує, тобто розшифровує, перекладає інформацію. Наукова комунікація відбувається лише за умови, що мова наукового повідомлення зрозуміла реципієнту. Між комунікантом та реципієнтом встановлюється канал комунікації, без якого неможливий зв'язок (спосіб обміну, передачі інформації). Це – зустрічі, конференції, радіо, телебачення та інші канали, що забезпечують можливість наукової комунікації. Наукова комунікація функціонує ефективно за умови існування зворотного зв'язку — реакції реципієнта на отримане повідомлення у формі цитування, покликання, відгуку, рецензії, написання огляду, реферату, статті тощо.

Є чимало підходів до класифікації наукової комунікації. Її поділяють на *пряму* – безпосереднє спілкування фахівців, об'єднаних одним науково-дослідницьким процесом; *опосередковану* – комунікація між ученими через їхні наукові публікації; *вертикальну* –

наприклад, між науковим керівником і дисертантом); *горизонтальну* – комунікація з представниками наукової школи та ін. Поширеним є поділ наукових комунікацій на *формальні і неформальні, документні та усні*, між якими встановлено тісний взаємозв'язок.

Усна наукова комунікація — передача наукової інформації в незакріпленій на матеріальному носіїв формі: телефонні розмови, публічні виступи, наради, конференції, симпозіуми, безпосереднє спілкування, бесіди тощо. Позитивним аспектом усних комунікацій є економія часу, можливість більшого порозуміння між науковцями. З розвитком комп'ютерних і телекомунікаційних каналів комунікації можливості вільного дистанційного обміну науковими ідеями розширюються.

Усна наукова комунікація також розглядається як цілісний інформаційний об'єкт, основний механізм існування науки. Процес усної наукової комунікації включає усні виступи вчених і спеціалістів, проведення наукових конференцій, відвідування ученими та спеціалістами лабораторій своїх колег, виставок тощо.

За допомогою певних засобів усної наукової комунікації – усні доповіді, бесіди, виступи на наукових нарадах, конференціях, симпозіумах, семінарах тощо – відбувається передача та отримання інформації, що постійно змінюється. Тому спеціалістам різних наукових галузей потрібно завжди стежити за змінами й долучатися до сучасних вимог з тим, щоб комунікативний процес був ефективним.

Поява нових інформаційно-комунікативних технологій зумовила виникнення нового рівня інформаційного обміну. Мережа Інтернет та використання науковцями всіх її можливостей для збереження, поширення, обміну наукової інформації створила нову модель наукової взаємодії. Інтернет-засоби наукової комунікації збільшують розширюють нові можливості для науковців, створюють комфортні умови для міжнародного співробітництва без додаткових витрат, наприклад, використання Skype для переговорів в режимі онлайн.

Отже, усна наукова комунікація виконує одне із головних завдань науки – організацію науково-інформаційного обміну між спеціалістами різних галузей наук, дозволяє ефективно реалізувати можливості міжнародної комунікації українських науковців, що наразі є дуже важливим для нашої держави.

ЛІНГВІСТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

БОЙКО Ірина Миколаївна,
студентка 4 курсу
факультету іноземної філології,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
(м. Луцьк, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ОДАРЧУК Наталія Андріївна

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ТА КООПЕРАЦІЯ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Вступ. Відповідно до Державного стандарту початкової освіти [1] мета навчання іноземної мови в НУШ – формування в учнів іншомовної комунікативної компетентності для міжкультурного спілкування. Саме тому важливу роль у процесі навчання англійської мови відіграє дотримання принципів індивідуалізації та кооперації.

Мета нашого дослідження – проаналізувати значення індивідуалізації та кооперації у навчанні англійської мови в НУШ.

Актуальність дослідження визначається однією з цілей початкової освіти: розвиток у школярів самосвідомості й самостійності, а також вміння взаємодіяти з оточенням, зокрема під час набуття іншомовної компетентності.

Матеріалом для аналізу слугували офіційні документи про освіту й методичні розробки з навчання англійської мови в Новій українській школі.

У дослідженні ми застосували наступні **методи**: дедуктивний, описовий, метод спостереження й метод порівняльного аналізу.

Результати дослідження. Нова українська школа – це важлива реформа в галузі освіти й науки України, суть якої полягає в тому, щоб не лише давати учням знання, а й навчити використовувати їх у повсякденному житті [2]. Інакше кажучи, здобувачі освіти повинні набути ряд компетентностей, що дадуть змогу використовувати теоретичні відомості для розв’язання конкретних завдань, як-от висловлювати ставлення до подій та вчинків, брати участь у колективних справах тощо [3, с. 15]. Так, однією з компетентностей, які потрібно набутися протягом навчання в школі, є іншомовна компетентність.

Вимоги до обов’язкових результатів навчання з галузі іншомовної освіти передбачають, що учні вільно виражатимуть свої думки, почуття та позиції, а також здійснюватимуть взаємодію, зокрема в режимі реального часу [1].

Отож, індивідуалізація передбачає допомогу здобувачам освіти в усвідомленні своїх потреб, інтересів і цілей навчання, створення освітнього середовища, в якому існує можливість реалізації природних задатків учнів, а також підтримку їх у творчому самовираженні й рефлексії [1]. Так, наприклад, виконання індивідуальних проєктів на уроках англійської мови сприяє досягненню поставленої мети.

Кооперація, у свою чергу, представлена роботою в парах, групах, участю в іграх тощо. Це свого роду інтерактивне навчання, що дозволяє змодельовати різні життєві ситуації безпосередньо на уроці, проаналізувати їх та вирішити проблему. Тобто кооперація у навчанні англійської мови сприяє розвитку в учнів Нової української школи вміння співпрацювати та взаємодіяти з іншими.

Висновки. Проведене нами дослідження дозволяє зробити наступний висновок: індивідуалізація та кооперація у навчанні англійської мови важливі для досягнення цілей іншомовної освіти.

Список використаної літератури

1. ДСТУ 688:2019. Державний стандарт початкової освіти. На заміну ДСТУ 87:2018 ; чинний від 2019-07-24. Вид. офіц. Київ : Офіц. вісн. України, 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-п#Text> (дата звернення: 20.03.2023).
2. Міністерство освіти і науки України – нова українська школа. *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola> (дата звернення: 18.03.2023).
3. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.

ВАСИЛЕНКО Анастасія Петрівна,
магістр освіти,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
СОПІВНИК Руслан Васильович

ЕФЕКТИВНІСТЬ ТЕХНОЛОГІЇ “ПЕРЕВЕРНУТИЙ КЛАС” (FLIPPED CLASSROOM) НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У світлі подій останніх років в Україні та світі педагоги та здобувачі освіти стикнулись з досі невідомими викликами. І якщо за роки пандемії учасники освітнього процесу більшою мірою пристосувались до дистанційного навчання, то в українських сучасних реаліях воєнного стану та відключень світла освітяни змушені шукати нові підходи для здійснення навчально-виховної роботи.

Одним з методів стала так звана технологія перевернутого класу (flipped classroom). У даній статті ми розглянемо її ефективність на заняттях іноземної мови у закладах вищої освіти.

За визначенням Наталії Тимошук, перевернутий клас являє собою організацію навчання, під час якої аудиторна та позааудиторна роботи представлені навпаки, тобто студенти знайомляться з навчальним матеріалом до заняття, вивчаючи основні теоретичні аспекти самостійно. Метою ж аудиторної роботи стає поглиблення та закріплення вивченого за допомогою активних та інтерактивних методів навчання, таких як обговорення, дискусії, проєктна робота, інтерв'ю тощо.

Завдяки даному підходу підготовка здобувачів освіти до заняття є більш активною і студентоорієнтовною. Це пояснюється тим, що студент має самостійно опрацювати навчальний матеріал, поданий у вигляді лекції, відео та аудіо форматах до встановленого часу (аудиторного заняття). Перевагою є надання достатньої кількості часу та спроб виконання роботи, чітких інструкцій і можливості провести власний аналіз опрацьованої інформації, а також використання інформаційних технологій в освіті.

На нашу думку, найбільшою перевагою технології flipped classroom є психологічний комфорт слухача курсу, який засвоює навчальний матеріал у своєму темпі і в найбільш зручний час. Додатково, він може перечитати конспект або передивитися відео стільки разів, скільки він потребує для кращого запам'ятовування.

На заняттях іноземної мови це більш актуально, адже опрацьовується велика кількість нової лексики та граматичних конструкцій. Отже, дана технологія стимулює глибоке розуміння матеріалу та розвиває критичне мислення.

Завдяки ретельній підготовці вдома студенти почуваються більш впевнено на аудиторних заняттях і мають більше часу для активного використання мови. У свою чергу, викладач економить час, витрачений на пояснення нової теми, і надає студентам більшої практики мовлення.

Таким чином, технологія перевернутого класу може активно застосовуватись під час вивчення іноземних мов в умовах змішаного та дистанційного навчання і дозволяє ефективно використовувати особистий час як викладача, так і студента.

Література:

1. Zamaratskaia, G., Ruban, S., & Getya, A. Flipped class: a pilot study at the national university of life and environmental sciences of ukraine. Education via Distance Learning and other Pedagogical Challenges, 14.
2. Тимошук, Н. (2022). Flipped classroom як інноваційний метод викладання іноземної мови: теоретико-методологічний аспект. Молодь і ринок, (1/199).

ВОРОБІЙОВА Ярослава Ігорівна,
*студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету
Національний університет біоресурсів і
природокористування України*

(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
РОЖКОВ Юрій Григорович

CONSCIOUS-COMPARATIVE METHOD IN THE STUDY OF A FOREIGN LANGUAGE

The method of teaching English is a science that is constantly in search of the most effective way of teaching a person the language. In the modern world, English is the language of international communication, and the existing demand for quality services for teaching this language requires the rapid development of methods of teaching English. Every year new coursebooks are created, new teaching methods are developed, numerous studies are conducted to invent the best way to teach the language.

Nowadays there are many methods for learning and teaching English: grammar-translation, textual-translation, natural, direct, audio-lingual, audiovisual, conscious-comparative, mixed and communicative. Knowledge of the history of methods of teaching foreign languages will help the teacher more freely navigate in the choice of methods and methods of teaching, rationally combine them in their work, consciously and creatively apply various teaching methods as well as it can help a learner to choose the most suitable method for them.

Speaking about all of the methods, we will pay attention to presenting the essence of one of the methods of teaching a foreign language, namely the conscious-comparative method. The founder of the method is academician L.V. Shcherba. The linguistic justification of the method is given in the studies of L.V. Shcherba "On the triple aspect of linguistic phenomena and on the experiment in linguistics," "Experience in the general theory of lexicography," etc.

The initial provisions of the conscious-comparative method are based primarily on the assumption that thinking in all languages is the same, but it is implemented in different languages by different linguistic means. The second initial position is the problem of the conscious as opposed to the unconscious.

The basic principle of the conscious-comparative method "through conscious mastery of the language to the unconscious."

General principles of the conscious-comparative method: comprehension of the rule, and not mechanical development of the skill; conscious mastery of the language. An important role is played by the correct distribution of exercises in time, which prevents the interfering influence of the native language, the knowledge acquired as a result of performing one's own actions, the motivation of activity, the creation of a problem situation and the solution of the problem.

The methodological principles of the conscious-comparative method (awareness of linguistic phenomena in the order of their assimilation and methods of their use, the connection of content with the linguistic form, the comparative study of linguistic phenomena, the simultaneous development of all types of linguistic activity, the distinction between active and passive linguistic material, learning from the analysis of mistakes) are aimed at conscious language acquisition.

In conclusion, this method of learning and teaching is really helpful while studying foreign languages, and in particular English, but let's not forget that it is impossible to learn the language perfectly, using only one method, so you need to combine them for a better result and assimilation.

ГАБРІЛЬЧУК Діана Олександрівна,
студентка 2 курсу
юридичного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

MODERN METHODS OF LEARNING ENGLISH

English has emerged as the primary and most significant means of worldwide communication in today's globe. Everything gets simpler when you have some English skills: signing various documents, studying abroad, exploring the world, entertainment, making new friends, self-education, and reading original literature.

First of all, the reality remains that there was a breakthrough in the approach of teaching English around the turn of the century. Grammar, nearly mechanical mastery of vocabulary, reading, and literary translation were once given top priority. These are the concepts of the "old school," in which language mastery was accomplished via extended periods of repetitive practice.

Today, new technology, the so-called World Wide Web, examines the modern study of English in a more comprehensive way than merely reading books.

Also, you may communicate with native speakers through social media. The only prerequisites for this type of language learning are a solid Internet connection, a camera, and a dedicated English study space.

Learning English with the use of resources Current video technology may be used to learn English from the comfort of one's own home. Movies, music videos, and television may all be viewed online. These study techniques are more successful than books since they help you to master the subtleties of how to apply terminology in different scenarios.

It is important to mention about movies with subtitles. this strategy allows you to study grammar while viewing a movie and reading English text at the same time. Regularly watching English-language television shows, paying close attention to the plot and linguistic issues Use of instructional content available via video-based portals.

Nowdays, a new technique of learning foreign languages, including English, based on real resources on the Internet called podcasts is gaining traction. The phenomena of podcasting is well-known across the world, but it is just now becoming well-known in Ukraine. The usage of such real audio materials may enliven and diversity the learning process significantly.

Listening as a speech skill lags behind others, as seen by practice, and there are various reasons for this, including a lack of suitable technical equipment in many Ukrainian institutions, as well as a dearth of high-quality resources for foreign language acquisition. Learning should be founded on the development of students' auditory-motor connections as a consequence of their speech exercises and individually, according to one of the rules of this technique of teaching a foreign language.

A typical learning podcast has the following features: a native speaker describes a specific event, grammatical or lexical phenomenon, and considers it in many situations; Podcast subjects are current and topical; typical podcast duration is 5-10 minutes; First and foremost, podcasts aid in the development of listening abilities. Radio stations, television stations, and individual creative individuals make them (podcasters).

In addition, the project approach is gaining momentum. It is important because it teaches students how to work together, cultivates ethical principles like mutual help and empathy, and develops creative talents. Individually creative and active learning techniques are used in the project method.

To sum up, each technique of teaching a foreign language has its own set of advantages and disadvantages, as well as an objective value. it is vital to mix the offered approaches in order to establish the appropriate training program in order to attain a high-quality result. Additionally, the proper load level selection will have a favorable influence on knowledge level.

ЛІНГВІСТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

ГИЛЬЯРДІ Надія,
*студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національного університету біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*
**Наукове керівництво –асистент
ДРЕЙМАН Антон Ігорович**

CHAT GPT ЯК СУЧАСНИЙ УНІВЕРСАЛЬНИЙ НАСТАВНИК У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Актуальною темою для дискусій сьогодення є штучний інтелект, адже тепер він набуває все більшої й більшої популярності. Причиною цього є поява нового «розумного» чат-бота, який здатен підлаштовувати свої відповіді на численні запити й генерує усе, що його попросять. Отриманням відповідей на звичайні питання чи дізнаванням через чат різноманітних фактів можливості не обмежуються. Бот вміє виконувати різного роду завдання, такі як математичні задачі, складання текстів або ж навіть написання поезій. За його допомогою можна дізнаватись для себе найкращі способи вивчення будь-якої мови і навіть практикувати її, обмінюючись повідомленнями прямо в цьому чаті. Правильність отриманої відповіді залежить від того, наскільки точно і доречно сформульований запит.

Не зважаючи на кількість переваг, які одразу приходять на думку після почутих характеристик штучного інтелекту, є і люди, які вважають, що винахід з такою перспективою може бути «небезпечним» для здобувачів освіти. Небезпечним для знань, які учні мають отримувати, тому що чатом можна скористатись при виконанні домашнього завдання, тобто не докладаючи при цьому власних зусиль, а в результаті – не підвищувати свій рівень. З цієї причини багато людей збентежені такою інновацією.

То чи дійсно такий легкий спосіб здобуття освіти може призвести до зниження інтелектуального рівня та мотивації студентів? Так, ризик є. Проте деякі викладачі обіграють цей новітній продукт таким чином, що перетворюють його ресурс на нові можливості. Розумний підхід призводить до, навпаки, навчання з користю і отримання додаткової необхідної інформації легко, як і для учнів, так і для самих освітян. Chat GPT здатен заощадити велику кількість часу, яку викладачі, як правило, постійно витрачають на пошук різноманітної кількості інформації для проведення уроків. Зробити це можна без зайвих зусиль, адже винахід здатен до цілого планування уроків. Завдання вчителя – правильно сформулювати, деталізувати свій запит та вказати тему заняття. Також є можливість генерувати завдання різних рівнів складності, для різних рівнів знань іноземних мов включно.

Викладачі здатні використовувати цей ресурс для навчання різних дисциплін. Можна навчати учнів правильної вимови, презентувавши їм низку відео або ж навіть фільмів, які підбере бот, і тим самим допомагати формувати правильне сприйняття мови на слух. Можна визначати граматичні помилки в домашньому завданні, попросивши бота перевірити текст. Це чудовий інструмент для вивчення іноземних мов, покращення навичок розуміння та спілкування. Інструменти зі штучним інтелектом можуть надавати студентам негайний зворотний зв'язок, допомагаючи їм визначити сфери вдосконалення та прогресу у вивченні мови. За допомогою цього інструмента можна створювати персоналізовані словники для учнів – достатньо ввести список слів, і бот створить речення з контекстуальними прикладами, які допоможуть зрозуміти їх значення.

Багатьох насторожує той факт, що чат може навіть генерувати твори, реферати, знаходити відповіді на контрольних для учнів. Також у багатьох освітян постало питання, чи не займе Chat GPT їх місце, замінивши їх своїми здібностями до подачі інформації. Проте не варто забувати, що не дивлячись на таку, здавалося б, досить широку можливість, бот може помилятися і ще має багато недоліків. Звісно можна попросити сформулювати план по певній темі, підготувати короткий конспект із найважливішою інформацією, яка знадобиться для кращого запам'ятовування або ж навіть підбити підсумки по вивченому матеріалу, проте така робота ніяк не замінить самого вчителя, так само як і авторські відповіді та роботи студентів. Цей винахід виступає лише в ролі «віртуального помічника», який дійсно, значно може полегшити навчання та роботу. Готуючи чергове заняття, репетитор, наприклад, легко може відшукати список необхідних для вивчення слів по темі. Важливо все ж таки особисто перевіряти ту чи іншу інформацію, яку видає штучний інтелект і конкретизувати свій запит, аби відповідь, яку ми хочемо отримати, була найбільш точною.

Отже, такий ресурс, як чат-бот, забезпечуючи нам полегшення виконання деяких із своїх звичних завдань. Одним із таких завдань, безперечно, є вивчення мови. Цей винахід є великою перспективою для полегшення і навіть покращення навчального процесу. Інструменти зі штучним інтелектом можуть заощадити час викладачів, автоматизуючи певні завдання та надаючи швидкі та прості способи оцінювання прогресу учнів. Поєднання переваг штучного інтелекту з традиційними методами навчання, викладачі англійської мови професійного спрямування можуть створити більш ефективне та результативне навчальне середовище для своїх студентів, що призведе до покращення результатів навчання. Бот містить великі об'єми інформації, і при доречному використанні та різних способах введення запитів пошуку інформації, це може зацікавлювати та, більше того, заохочувати до навчання. Розумний підхід, правильне використання, – і ми маємо новий, чудовий інструмент для вивчення будь-якої мови, яку ми обрали.

Використані джерела та література:

Almurtadha, 2019; Porter & Grippa 2020

<https://osvitoria.media/experience/kontrolnu-napyshe-shtuchnyj-intelekt-shho-take-chatgpt-ta-yak-vin-zminyt-osvitu/> ; <https://naurok.com.ua/post/chatgpt-innovacyniy-pomichnik-vchitelya>

КАРАСЬ Юлія Миколаївна,

студентка 4 курсу,

ННІ неперервної освіти і туризму,

Національний університет біоресурсів

і природокористування України,

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – старший викладач

ЯМНИЧ Наталія Юрївна

MODERN METHODS OF USING DISTANCE LEARNING TECHNOLOGIES IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Modern methods of using distance learning technologies in teaching foreign languages include the use of specialized platforms and programs for video communication, web conferences, online courses and video lessons, interactive exercises and games, virtual tours and excursions.

The use of video and web conferencing allows teachers and students to connect and communicate with the other party in real time. This enables teachers to conduct online lessons and consultations, and students to participate in discussions and receive immediate feedback.

The use of video conferencing platforms such as Zoom, Skype, Google Meet allows teachers and students to meet online for language learning. These tools allow you to communicate with each other in real time, discuss topics and perform tasks that contribute to the improvement of the level of knowledge of the language. It opens up the ability to record video lessons and re-view them to consolidate the material. In addition, virtual classrooms allow the use of various interactive teaching methods, such as games, tests, questionnaires, interactive whiteboards, and others.

The use of online courses and video lessons allows students to independently study and gain knowledge at a convenient time and place for them. Such courses may include video lessons, interactive exercises, quizzes and games, allowing students to develop their speaking and grammar skills.

Interactive textbooks and online resources such as Duolingo, Rosetta Stone, Memrise and others allow students to learn the language on their own in a playful way. These platforms contain various types of exercises and tests to help you learn grammar, vocabulary, and other aspects of the language. In addition, these resources provide oversight of student progress, create customized learning programs, and allow students to learn at their own pace and time. The use of interactive textbooks and online resources helps students to focus on the most important aspects of the language and increases their motivation to learn.

The use of interactive exercises allows students to actively engage in language learning and get the most effective experience. These can be games for learning vocabulary, testing for knowledge of grammar, interactive exercises for listening and reading.

Mobile apps for learning foreign languages such as Babbel, LinguaLeo, Busuu and others are very popular among students. Such applications contain many exercises and tests, which allows you to improve your language skills anytime, anywhere. Mobile applications allow students to focus on topics of interest to them and provide an individual approach to each student. Some applications allow you to create your own exercises and tests, which allows you to personalize the learning process. The use of mobile applications helps students to be in constant contact with the language, which allows them to improve their language skills faster and more efficiently.

Distance learning technologies allow teachers to monitor the progress of students and evaluate their work online. These may include tests and other assessment methods that allow students to receive immediate feedback and track their progress in language learning.

Thus, the use of modern distance learning technologies allows teachers and students to effectively use their time and efforts to achieve maximum results in learning foreign languages. However, it is important to keep in mind that such an approach should not replace traditional teaching methods, but should complement them and become one of the components of comprehensive education.

КОГУТ Роман Вадимович,
студент 1 курсу
факультету захисту рослин,
біотехнологій та екології,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – професор
ЦИМБАЛ Світлана Володимирівна

**METHODOLOGICAL AND LINGUISTIC RECOMMENDATIONS FOR TEACHERS
FOR MORE EFFECTIVE LANGUAGE LEARNING BY STUDENTS**

NATURAL LANGUAGE LEARNING

In our schools and universities, we often meet our native language in foreign language classes. I believe that in foreign language classes you should only use the language you are learning. This will allow students to learn the language more effectively. The logic is to learn a language like a child who is just learning to speak.

MAINTAINING A BALANCE BETWEEN GRAMMAR, VOCABULARY, LISTENING AND SPEAKING

As a person who studied English at school for 10 years, I can say that the problem is that the emphasis in teaching was on grammar. This is categorically wrong, because other important aspects of language learning remain in the shadows. It is impossible to be fluent in a language if you know the grammar well but have a small vocabulary or poor listening skills, for example. During the period of studying English, I realized that not maintaining a balance between grammar and listening discourages me from learning.

MAKING LEARNING MORE INTERACTIVE

Offer activities that keep students interested throughout the lesson. Examples of such activities include communication and collaboration tasks, various creative exercises, game tasks, etc. In short, you need to make learning more than just sitting with a book and prove that learning can be fun.

ATTENTION TO PROFESSIONAL WORDS AND CONSTRUCTIONS

At universities and vocational colleges, special attention should be paid to learning professional words and special constructions. Unfortunately, in our country, these subjects are only called foreign language with professional orientation, but in reality, the lessons are mostly basic material that is suitable for students of any faculty. This is wrong, because Ukraine is integrating into the European Union, and therefore this topic should be given special attention.

ACCENT AND PRONUNCIATION AS A FULL-FLEDGED ASPECT OF LANGUAGE LEARNING

In all the years I have been studying English at school, the topic of accent and correct pronunciation has never been emphasized. I believe that this topic is quite important for the general understanding of the language and improving the level of proficiency. Many teachers themselves speak with the wrong accent and pronunciation, thus teaching students false information.

TEACH LESSONS ACCORDING TO THE UNDERSTANDING OF THE TOTAL NUMBER OF CHILDREN

When I was studying English, I saw that many teachers focus on how individual children understand the material and believe that if the excellent students have mastered the material, then they can move on to the next topic. This is wrong, you need to judge how the total number of children know the material. In order to determine this, you can write a test on the material studied.

HIGH-QUALITY MATERIALS

Teachers need to use high-quality and pre-prepared materials. For example, in English classes, I have repeatedly encountered low-quality listening recordings or incomprehensible exercises with mistakes. It is also important that the material is interesting to keep the student's interest.

A REALISTIC PLAN PREPARED IN ADVANCE

Each lesson should be thought out in advance, with its own characteristics and goals. Plans should be realistic, you should not try to fit a large amount of material into just one lesson, because students will not understand anything and will only get confused.

TAKING INTO ACCOUNT THE STUDENT'S OPINION

Each student is a person. the teacher's goal is to teach the student. The teacher should always discuss with the student the format of the lesson and other organisational issues. this will help to avoid misunderstandings between the teacher and the student.

<https://nus.org.ua/view/suchasne-vykladannya-inozemnyh-mov-plan-uroku/#:~:text=%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D1%8F%D0%B3%D0%BE%D0%BC%20%D1%83%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83%3A%20%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%20%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%B5%20%D0%B4%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BC%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%8F,%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%B6%20%D0%B4%D0%BE%D0%BF%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B6%D0%B5%20%D1%81%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B8%20%D0%BD%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%83%D1%80%D0%BE%D0%BA.>

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/31145/1/Zolotova_inozemna_mova.pdf;jsessionid=99AF80297F265551264CE3578270527E

МИХАЙЛЕНКО Ольга Сергіївна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна

USE OF MULTIMEDIA MATERIALS IN THE PROCESS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES

In today's globalized world, the ability to speak several languages is becoming increasingly important. Innovative technologies play an important role in teaching Ukrainian and foreign languages. These technologies provide students with new ways of learning and practicing a language, making the process more interesting and effective.

Modern education uses a variety of technologies to teach foreign languages, including the following:

1. The use of multimedia materials: these can be video, audio, and other materials that help students better understand the language, improve pronunciation, learn new words and grammatical structures.
2. Use of online platforms and applications: online platforms such as Memrise, Rosetta Stone, etc. help students learn the language anytime and anywhere using interactive tasks, tests and other techniques.
3. Use of interactive whiteboards and other electronic devices: these can be, for example, whiteboards that allow the teacher to create interactive tasks, group work and dialogues, which helps to develop students' communication skills.
4. Use of online video conferencing: these can be platforms such as Skype, Zoom, Google Meet, etc. that allow the teacher to conduct lessons in real time, interacting with students from around the world.

5. Use of online resources: these can be various websites and blogs that provide students with the opportunity to learn the language, read news and other materials that help to expand their vocabulary and improve their language proficiency.

6. Using social media.

Let's consider such a method of language teaching as the use of multimedia materials.

Audio, video, and other multimedia materials have been proven to improve the learning process by allowing students to listen to authentic speech, observe native speakers' pronunciation, and learn new vocabulary and grammatical structures in context. Multimedia teaching tools cannot replace the teacher, but they can improve and make their activities more diverse, thereby increasing student learning. In addition, the use of multimedia technologies in the process of teaching a foreign language allows you to fully unleash the creative potential of each student in particular.

With the help of an electronic interactive whiteboard, the material to be studied is presented in full and visually displayed on the screen, which directs each student to be active in the classroom.

The video method is a highly effective way of presenting information. The main advantage of this method is visualization, which is more accessible for perception, and therefore easier and faster to learn.

The advantage of using multimedia teaching methods is that there is no subjective assessment by the teacher when controlling and testing students' knowledge, which makes it impossible to give hints and cheat. In general, we can note such positive aspects of the use of multimedia technologies as increased speed and accuracy of assessment results, as well as objectivity and impartiality of assessment, and the possibility of new approaches to the development of teaching and learning materials.

Summarizing the above, we can conclude that the introduction of information and communication technologies significantly changes the learning process. Such technologies greatly improve the process of learning languages and help you not just swot the material, but also get into the language of study.

МИХАЛЬЧУК Катерина Анатоліївна,
*студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна**

ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Принципи навчання — це вихідні положення, які у своїй сукупності визначають вимоги до навчального процесу в цілому і його складників (цілей, завдань, методів, засобів, організаційних форм) зокрема. Вони відносяться до числа базисних категорій методики, реалізація яких у навчальному процесі забезпечує його ефективність. Навчання іноземної мови здійснюється на основі дидактичних і методичних принципів. До дидактичних принципів відносяться принципи: міцності, свідомості, наочності, активності, науковості, виховного навчання, систематичності й послідовності *індивідуалізації*, доступності, колективності, проблемності, розвиваючого навчання..

Принцип міцності передбачає ретельний відбір навчального матеріалу і видів вправ з цим матеріалом з урахуванням рівня підготовки учнів.

Принцип свідомості передбачає цілеспрямований відбір навчального, мовного та мовленнєвого матеріалу, який забезпечує розвиток пізнавальних здібностей учнів.

Принцип наочності забезпечується у навчальному процесі з іноземної мови створенням відповідних умов для чуттєвого сприймання іношомовного оточення.

Принцип активності у навчанні іноземної мови передбачає мовленнєво-розумову активність учнів в оволодінні іношомовною мовленнєвою діяльністю.

Принцип науковості означає, що навчальний процес має проходити з урахуванням даних сучасної науки про особливості спілкування за допомогою мови, закономірності розпізнавання та породження мовлення, мовних контактів.

Принцип виховного навчання забезпечує учням можливість проявити себе як особистість, отримати гармонійний і всебічний розвиток свого соціального статусу, удосконалити свої здібності, сформувати пізнавальні мотиви як домінуючі в навчальній діяльності.

Принцип індивідуалізації реалізується у навчальному процесі з іноземної мови шляхом урахування індивідуально-психологічних особливостей учня, які значно впливають на успішність оволодіння іношомовною мовленнєвою діяльністю.

До методичних принципів відносяться такі принципи: комунікативності, домінуючої ролі вправ, взаємопов'язаного навчання мови, урахування рідної мови.

Принцип комунікативності зумовлює добір мовного та мовленнєвого матеріалу, характер вправ, методів та прийомів навчання.

Принцип домінуючої ролі вправ реалізується у навчальному процесі шляхом виконання учнями різноманітних вправ, що спонукають їх до здійснення мовленнєвих дій, в основі яких лежать певні мовленнєво-розумові операції.

Принцип взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності у реальному житті спілкування людей відбувається в різних видах мовленнєвої діяльності. Кожний з цих видів має власні психологічні механізми, і паралельно існують спільні психологічні механізми, притаманні усім видам мовленнєвої діяльності.

Принцип урахування рідної мови дає можливість спрогнозувати труднощі у навчанні вимовної, лексичної і граматичної сторін іношомовного мовлення, у навчанні графіки, орфографії, при семантизації мовного матеріалу.

Література

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика. URL: <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/bigych-o.-b.-borysko-n.-f.-boreczka-g.-e.-ta-in.-2013-metodyka-navchannya-inozemnyh-mov-i-kultur-teoriya-i-praktyka.pdf>
2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах . URL: <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Nikolayeva.pdf>

ПРИХОДЬКО Софія Павлівна

студентка 2 курсу

філологічного факультету,

ДВНЗ «Донбаський державний

педагогічний університет»

(м. Слов'янськ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

РАДЗІЄВСЬКА Ольга Валеріївна

ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Сьогодні перед школою гостро стоїть проблема активного творчого сприйняття знань, тому необхідно зробити навчальний процес більш захоплюючим і цікавим, розкрити значення одержуваних у школі знань та їх практичне застосування в житті. Вирішення цих завдань вимагає застосування нових педагогічних підходів і технологій в сучасній

загальноосвітній школі. Кожен навчальний предмет має свою специфіку і відповідно специфіку використання тих чи інших методів, інноваційних технологій навчання.

Процес навчання англійської мови може мати свою специфіку і відповідно особливості використання тих чи інших методів, технологій навчання. Поки в теоретичній дидактиці ведуться суперечки про кордони і можливості створення нових педагогічних технологій, в системі викладання іноземних мов вже давно створені методики, що претендують на статус технології, тобто володіють високим ступенем надійності, стабільності і відтворюваності результатів.

Пропоную зупинитися на такій інноваційній технології в навчанні англійської мови, як особистісно-орієнтований метод (проектна технологія, кейс-технологія, навчання у групах, ігрове навчання, мовний портфель учня і т.д.)

Головними цілями використання проектною методики при організації самостійної роботи учнів з іноземної мови є: показати вміння окремого учня або цілої групи, використовувати набутий у процесі навчання дослідний досвід; реалізувати свій інтерес до предмету дослідження; примножити знання про обраний предмет дослідження і донести це до інших учнів; продемонструвати рівень володіння іноземною мовою; створити міцну мовну базу; навчити учнів приймати особисту відповідальність за просування в навчанні тощо.

За типологією проекти поділяються на: дослідницькі проекти; творчі проекти; рольово-ігрові проекти; інформаційні проекти тощо.

Слід відзначити ті позитивні елементи, які присутні в проектному методі навчання. В першу чергу, це мотивація навчальної діяльності учнів. Вона необхідна кожному учневі, який розуміє цінність знань для виконання певного проекту: широку участь учнів у плануванні своєї діяльності; тісний зв'язок діяльності учнів з життям і з навколишньою дійсністю.

При використанні методу проектів для організації самостійної роботи учнів змінюється і роль вчителя. Вона різна на різних етапах проектування. Учитель виступає в ролі консультанта, помічника, спостерігача, джерела нової інформації, координатора. Головне завдання вчителя полягає в передачі способів роботи, а не конкретних знань, тобто акцент робиться не на процесі викладання, а навчання. Вчитель готується до уроку, прогножуючи можливі мовні і немовні дії учнів, плануючи рівень опор, необхідних для кожної групи школярів окремо. Все це робить урок досить продуктивним. Не слід забувати, що на уроці велику роль відіграють гумору й експромт.

Уміння користуватися методом проектів – показник високої кваліфікації вчителя, його прогресивної методики навчання і розвитку учнів. Правильно організована робота учнів з використанням інновацій може сприяти зокрема зростання їх пізнавального і комунікативного інтересу, що в свою чергу сприятиме активізації та розширенню можливостей самостійної роботи учнів по оволодінню іноземною мовою, як на уроці, так і в позаурочний час.

РАДЗІЄВСЬКА Марія Віталіївна

студентка 1 курсу

філологічного факультету,

ДВНЗ «Донбаський державний

педагогічний університет»

(м. Слов'янськ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

РАДЗІЄВСЬКА Ольга Валеріївна

**FEATURE FILM AS AN EFFECTIVE MEANS OF DEVELOPING GRAMMAR SKILLS
DURING LEARNING FOREIGN LANGUAGE**

Today, the study of foreign languages, especially English, has become a necessary component of the intellectual and practical activities of most people, as well as the professional training of specialists of various fields. The main goal of education is the formation of communicative competence, which includes not only the ability to communicate in English orally or in a written form, but also the ability to conduct a dialogue of cultures – the knowledge of our own culture and the culture of the countries of the language being studied.

The rapid growth of the flow of scientific information, the volume of which is constantly increasing, motivates the search for new, more effective methods, teaching tools that would allow to give more information for the same unit of study time, as well as present it more vividly, accessibly and emotionally, so that it was easier to perceive and better remembered by students.

The most favorable conditions for the achievement of all learning goals occur when classes are organized in a language environment. The use of feature films in the learning process contributes to the partial solution of the task.

The film, corresponding to the curriculum, saves time, helps the teacher to explain the material in a deeper and clearer way, to interest students in the essence of the researched question more actively, motivating them to further independent work.

Film has been proven to be one of the most effective means of developing grammar skills. In teaching grammar, films provide an opportunity to show how grammar and language depend on each other, which grammatical structures are used by native speakers. The teacher can introduce new grammatical constructions with an explanation of their linguistic functions before or during the viewing of a movie clip and demonstrate them in various communication situations presented in the episode. Watching the film is accompanied by the following exercises:

1. Repetition of grammatical constructions in pauses after actors;
2. Selection from the proposed list of those means of expression of the language function that are found in the movie fragment;
3. Reacting to the situation presented in the episode using “stop-frame”: “What will / can this character say in such a situation?”.

Memorizing phrases with the help of several viewings of the same film also contributes to the study of grammar, because thanks to the automatic memorization of dialogues as speech patterns, it is possible to correctly build phrases in a certain situation in advance.

Examples of tasks for training and consolidating grammatical constructions:

1. Fill in the gaps in the dialogues;
2. Identify and correct grammatical errors in characters' speech;
3. Paraphrase the expression using a certain grammatical construction;
4. Fill out questionnaires on behalf of the characters with their further use in games, discussions, interviews.

Films for teaching grammar provide students with a large number of examples of language functions of various grammatical constructions and provide an opportunity for interesting training with the help of various exercises

It was established that the pedagogical potential of the English language teaching method based on feature films can be realized through an educational and methodological complex that includes the feature films themselves, forms of working with them, tasks for each film.

ПІЧКУР Яна Русланівна,
студентка 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ЗУСНКО Неля Олександрівна

MODERN PROBLEMS OF PSYCHOLINGUISTICS

Psycholinguistics is a discipline that investigates the relationship between language and the psyche. Some of the modern problems of psycholinguistics are described below:

1. Language development in childhood: study of the processes of speech acquisition, language comprehension and development of speech skills in children.
2. Language and cognitive science: the study of how speech affects human cognitive processes such as attention, memory, perception, and thinking.
3. Language disorders: research into the causes and manifestations of language disorders, such as dyslexia, dysgraphia, and others.
4. Language competence: the study of knowledge and skills necessary for the effective use of language, including knowledge of language structures, vocabulary, syntax and other aspects.
5. Language expression and perception: the study of the processes of expression and understanding of speech, including phonetics, intonation, speech signs and other aspects.
6. Language and social relations: the study of how language affects social relations and cultural interactions between people.
7. Language and the brain: the study of cortical processes that provide speech activity, including the study of defects and disorders of speech processes that are associated with brain damage.

These problems are important for understanding the relationship between language and the human psyche, as well as for the development of new research methods and practical applications based on these studies. For example, studying the processes of children's speech development can help to develop new methods of teaching and developing speech skills. Research on language disorders may lead to the development of new methods of diagnosis and treatment of these disorders. The study of the relationship between language and cognitive processes can contribute to the development of new approaches to psychotherapy and the development of cognitive training.

In addition, modern problems of psycholinguistics make it possible to study various linguistic phenomena and their relationship with culture and social environment. This can help in the development of intercultural communication and mutual understanding.

Summing up, modern problems of psycholinguistics are important for the development of the science of man and language, as well as for the development of practical applications in various fields, such as education, medicine, speech therapy, intercultural communication, and others. Research in the field of psycholinguistics allows us to better understand how a person uses language to communicate and understand the world, what processes occur in his brain during speech and understanding of spoken material. For example, research on language development can help improve the learning and development of language skills in children, and research on language disorders can lead to the development of new methods of diagnosis and treatment of these disorders.

Summarizing, the modern problems of psycholinguistics are important for the development of science and practical applications in various spheres of life, which makes its research relevant and significant.

ФЕДОРИШИН Альона Ігорівна,
студентка 4 курсу
ННІ неперервної освіти і туризму,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України,
(м. Київ, Україна)

СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА МОТИВАЦІЙНІ ПРИЙОМИ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛУ

Сучасні методи вивчення іноземних мов можна розділити на **традиційні** і **новітні** (або ж **інноваційні**). *Традиційні методи* включають класичну граматичну та лексичну підготовку, аудіо та відео матеріали, розмовна практика, тестування та ін.. *Новітні методи* вивчення іноземних мов орієнтовані на інтерактивну комунікацію, використання сучасних технологій та інтерактивних ігор, що дозволяють студентам вивчати мови в більш ефективний спосіб.

Актуальні проблеми вивчення іноземних мов включають: нестачу мотивації, відсутність достатньої кількості ресурсів, неефективні методи викладання, а також проблеми зі застосуванням та збереженням знань після закінчення курсів чи навчання.

Щоб вирішити ці проблеми, можна запроваджувати нові методи вивчення іноземних мов, такі як: інтерактивні програми, онлайн-курси, інтерактивні ігри та застосунки для мобільних пристроїв. Крім того, важливо збільшити мотивацію учнів, давати їм можливість вивчати мову за допомогою цікавих тематичних модулів, а також використовувати знання у реальному житті. Врахування особистих потреб студента для ефективної індивідуалізованої підготовки – незмінний фактор впливу на успішне вивчення мови. Наприклад, використання спеціальних програм для визначення рівня володіння мовою, які дозволяють створювати індивідуальні навчальні плани та підходи для кожного учня окремо.

Як ми вже згадували, важливо дати можливість студентам використовувати вивчену мову в реальних ситуаціях, щоб розвивати їх навички та підвищувати мотивацію за рахунок самовизначення досягнень за період навчання. Для цього також можна використовувати інтерактивні застосунки, для прикладу: «HelloTalk» це додаток для смартфонів, який дозволяє студентам спілкуватись з іншими користувачами зі всього світу, які вивчають різні мови. Додаток надає можливість обмінюватись повідомленнями, аудіо та відео записами, а також дозволяє створювати групи для спільної практики. Або ж, також під час вивчення іноземної мови доцільно впроваджувати тандем-партнерство: це коли дві людини, які вивчають різні мови, домовляються про обмін своїми мовними навичками. Наприклад, якщо одна людина вивчає англійську, а інша – українську, вони можуть регулярно зустрічатись та розмовляти напіванглійською, напівукраїнською мовами.

Отже, як ми вже визначили, у сучасному світі існує безліч шляхів для цікавого, результативного, ефективного і вмотивованого вивчення іноземних мов студентами, важливо забезпечити доступність ресурсів та визначити основні напрямки і методи викладання, що доцільно використати для певної групи учнів або ж, якщо можливості дозволяють – для кожного індивідуально.

ХИЖНЯКОВА Тамара Романівна,

студентка 3 курсу

філологічного факультету

англо-німецького відділення,

Донбаський державний педагогічний університет

(м. Слов'янськ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

РИЖКОВА Світлана Вікторівна

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Успішність формування мовленнєвої компетентності залежить від низки факторів, що пов'язані з труднощами/проблемами, які виникають в учнів у процесі оволодіння навичками мовленнєвої діяльності на заняттях з іноземної мови.

Так, учні можуть бути не готові до монологічного висловлювання (не бажати говорити) або соромитися говорити, боятися зробити помилку і таким чином наразити себе на критику з боку вчителя та учнів. У цьому випадку учитель має усунути психологічні бар'єри: створити в класі доброзичливу атмосферу, не дозволяти учням різко критикувати один одного, мотивувати учнів до продукування монологічних висловлювань, зацікавивши їх темою, проблемою, яка їм близька, відома з їхнього життєвого досвіду.

Буває так, що учням немає що сказати з певної проблеми, тому що у них відсутня інформація з певного питання навіть рідною мовою. Учні може бракувати мовних і мовленнєвих засобів для побудови монологічного висловлювання. Для вирішення цієї проблеми необхідно створювати достатній рівень опор змістового, мовного і мовленнєвого плану. Це означає, що розвиток умінь мовленнєвої діяльності повинен спиратися на вже сформовані фонетичні, лексичні і граматичні навички в межах теми, що вивчається. Учні мають уміти коректно інтонаційно і граматично висловлюватись, логічно оформлювати своє мовлення за допомогою різних засобів зв'язку. Велике значення в даному питанні відіграє змістова і мовна цінність вправ. Завдання, що пропонуються учням, повинні укладатися з урахуванням реального інформаційного запасу тих, хто навчається. Урахування міжпредметних зв'язків може полегшити вирішення практичних завдань оволодіння мовленнєвою діяльністю. Значно допомогти можуть різні вербальні і невербальні опори.

Іноді учень не може зрозуміти мовленнєве завдання до створення монологічного висловлювання. Щоб подолати ці труднощі, вчителю потрібно завчасно знати, який тип монологу він хоче отримати від учня, створити навчально-мовленнєву ситуацію, чітко й лаконічно сформулювати мовленнєву настанову, за потреби підготувати необхідні опори.

Слід також враховувати складну психологічну систему мовленнєвої діяльності, яка впливає на успішний розвиток даної компетентності. Так, під час мовлення мовець виконує складні завдання. Він повинен: 1) пам'ятати все, що сказав співрозмовнику раніше; 2) представляти в цілому своє висловлювання; 3) утримувати в пам'яті ключові слова і фрази, що прогножуються змістом майбутніх висловлювань; 4) формувати смисл фрази, яку слід виразити в даний момент; 5) будувати речення із запрограмованих компонентів; 6) долати інтерференцію рідної мови, яка заважає конструювати правильне з лексико-граматичної точки зору іноземне висловлювання; 7) слухати власне мовлення, контролювати його нормативність, за потреби виправляти частини фрази, що вже прозвучали. Таким чином, мовленнєва діяльність – це передусім підвищене навантаження на оперативну і довготривалу пам'ять, мислення та мовленнєві механізми особистості. Навчити учнів будувати програму власних монологічних висловлювань, долаючи вказані труднощі, можна за допомогою посилюючих комунікативних завдань, в яких чітко сформульовані кінцеві цілі, а самі висловлювання обмежені інструкціями, спеціально створеними опорами і грамотно відібраним мовним матеріалом, необхідним для реалізації мовленнєвого завдання.

Успішність навчання мовленнєвої діяльності також залежить від індивідуальних вікових особливостей учнів, від наявності у них мотивів навчання, уваги, інтересу, від рівня володіння учнями загальними і спеціальними навчальними вміннями у вивченні іноземної мови, тобто від рівня сформованості навчально-стратегічної компетентності учнів.

Література:

1. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник / Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 328 с.
2. Федоренко Ю.П. Формування у старшокласників комунікативної компетенції в процесі вивчення іноземної мови: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Луцьк, 2005.

ЧИМПАЯШ Анастасія Ігорівна,
магістрантка 1 року навчання
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
СИРОТІНА Олена Олексіївна

АНГЛОМОВНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ СФЕРИ БІОТЕХНОЛОГІЙ

У зв'язку із стрімким упровадженням у наше життя новітніх біотехнологій активно розвивається біотехнологічна терміносистема, в становленні якої значну роль відіграє терміносфера англійської мови, яка продукує до терміносистем-реципієнтів велику кількість запозичених найменувань. біотехнологічна наука обслуговується виключно англомовною термінологією, хоча розробка наукових досліджень в галузі біотехнології не є пріоритетом англо-американського співтовариства, особливо відчувається вплив біотехнологічних інновацій на розвиток термінологічних одиниць англійської мови.

Сфера біотехнології як сукупність феноменів, що потребують адекватної номінації, є однією з основних джерел інновацій не тільки в англійську мову, але й в інші європейські мови з урахуванням того, що останнім часом англійська мова набуває статусу мови міжнародного спілкування. Саме зростання кількості лексичних і фразеологічних одиниць, тематично пов'язаних з біотехнологією, пояснює підвищений дослідницький інтерес до цієї сфери як одного з джерел поповнення словникового складу. У зв'язку з цим виникає нагальна потреба у теоретичному та практичному вирішенні проблем адаптації, уніфікації та стандартизації запозичених термінів.

Входження англійських запозичень в українську мову зумовлюють екстралінгвістичні та інтралінгвістичні чинники. До екстралінгвістичних чинників відносяться культурні взаємозв'язки між країнами і народами, зростання актуальності вивчення англійської мови, авторитетність мови-донора та ін. До інтралінгвістичних належать передусім відсутність у рідній мові еквівалентного слова на позначення нового предмета чи поняття, уживання одного слова замість описового звороту, усунення полісемії та омонімії у мові-реципієнті.

Біотехнологічна термінологія є складним явищем, оскільки на початку ХХІ століття біотехнологія трансформувалася в комплексну інтеграційну науку, що об'єднує десятки розділів і напрямів. Вона характеризується використанням термінів, запозичених із термінології різних дисциплін – генетики, біології, екології, мікробіології, філософії, соціології, юриспруденції.

За структурою лексичні запозичення сфери біотехнологій поділяємо на прості, похідні терміни та композити.

На підставі вивченого матеріалу було встановлено, що кількість простих українських запозичених термінів у сфері біотехнології становить 19%. До цих термінів відносяться

виключно вузькоспеціалізовані терміни, запозичені з латинської та грецької мов, які не функціонують поза науковою сферою, наприклад: клон, вакцина, гамета, гормон.

Показники похідних термінів в англійській та українській мовах майже однакові – 60% англійської та 62% української, але шляхи створення та афікси, що використовуються в мовах, можуть відрізнятися. В англійській мові найпродуктивніші суфікси сфери біотехнології – це суфікси з абстрактним значенням *-ion, -tion, -ation, and -or*, які утворюють іменники зі значенням дії або процесу. В українській мові англійським термінам із суфіксами *-ion / -tion* та *-or* зазвичай відповідають терміни, що містять латинські суфікси *-атор, -ація та -ор* і утворені шляхом транслітерації та / або калькування, наприклад: *гібридизація, рекомбінація, реплікація, біосенсор, термінатор, стимулятор*. Однак є й такі випадки в українській мові, коли термін утворюється шляхом поєднання транслітерації та калькування, але з використанням суфікса української мови, наприклад, *cloning* – клонування, *sequencing* – секвенування, *insemination* – запліднення, *tapping* – картування.

Для запозичених біотехнологічних термінів-прикметників в українській мові найпродуктивнішими є такі суфікси: *-ичн / ічн* (абіотичний, біотехнологічний, метаболічний, соматичний, органічний, генетичний, гібридологічний, метаболічний); *-енн* (антропогенний, екзогенний, ендогенний, гетерогенний, гомогенний, канцерогенний); *-ов* (міжродовий, гідратований, пістоновий, залишковий,); *-н* (одноклітинний, гаметний, ядерний, маркерний, кислотний); *альн-, -лін-* (моноклональний, базальний, латеральний, поглинальний, функціональний).

Характерні для біотехнологічних запозичень української мови і композитні утворення. Композит – похідне складне слово, утворене способом основоскладання, в широкому розумінні композити витлумачують як складні слова, утворені з двох або кількох слів, основ чи коренів.

Складні слова в українській мові, як і в англійській створені шляхом примикання, тобто вони не містять сполучних елементів і мають зрощене написання, наприклад: *химеропластика, макромолекула, макрофаг, хроматографія, радіоімунаналіз, ретровірус, пірофосфат, псевдоген, іоаугментація, біоаналіз, макромолекула, бактеріоцин, бактеріофаг, бакуловірус, ембріотехнологія, ембріогенез, глюкоінвертаза, гіалоплазма, онкоген, біоаугментація, біоаналіз*. Невелика кількість запозичень термінів біотехнології в українській мові, як і в англійській, графічно пов'язані і мають переносні орфограми, наприклад: *бета-галактозидаза, гель-фільтрація, бета-ситостерин, ген-сирота, даунстрім-процесинг, нонсенс-мутація*.

Отже, лексика у сфері біотехнологій завдяки глобалізаційним процесам насичена запозиченнями здебільшого з англійської мови. З-поміж новітніх запозичень, які увійшли в українську мову, ми маємо прості, похідні терміни та композити.

ІСТОРИЧНА І ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА: СВІТОВА ПРАКТИКА

HALANIN Andrii,

2nd year student

of the Faculty of Humanities and Pedagogy,

National University of Life

and Environmental Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Наукове керівництво - старший викладач

РЕНСЬКА Індіра Іванівна

INNOVATIONS IN THE FIELD OF SOCIAL WORK

Social problems are becoming more complex, and our traditional methods of care may be ineffective in many cases. Innovation can lead to new ideas and approaches to solving social problems, which will provide better results in the future.

The history of this topic is relatively short, since social work in itself is a fairly new concept. However, the last time some innovators and scientists paid attention to social work in scientific papers that were published in the 90s. To date, research and innovation in social work is actively carried out in universities and organizations around the world.

Technologies do not stand still. Let's consider the use of technologies, in particular artificial intelligence, in social work. New approaches to social work, such as promoting self-reliance and the partnership between client and social worker, will also be considered.

In the world of technology and innovation, there are a many of programs and tools that can be useful in social work. For example, the use of speech recognition and speech can help people with disabilities to interact with the world. Also, the use of artificial intelligence can help to collect and analyze a large amount of data, which will help to identify and predict social problems such as homelessness, drug addiction, violence, etc. In addition, digital tools can help improve communication between social workers and customers by simplifying information processes and reducing the time it takes to collect data.

In addition to technology, new approaches to social work can also provide improved outcomes. For example, a new model of social work based on promoting self-sufficiency supports and trains clients who need help to become more independent and self-sufficient [1]. This reduces the need for social assistance and support, as people can take more effective care of their needs and problems.

Also, a partnership between a social worker and a client can help create an effective system of support and problem solving. Instead of the traditional "social worker-client" approach, the new "partnership" model assumes that clients are actively involved in solving their problems and collaborate with social workers in creating solutions [2].

Bringing innovation into social work can help improve the quality of life for people who need help and support. This can reduce the number of people entitled to social protection, as well as reduce the overall cost of social assistance and support. However, it is important to ensure the correct use of technologies and new approaches to avoid possible negative consequences and ensure the security and confidentiality of data.

Results. Innovation in social work is therefore an important step in providing effective and quality support and assistance to those in need. The use of new technologies and approaches can provide a faster and more effective response to social problems and reduce the number of people who need social assistance and support. However, it is important to ensure the correct use of technologies and new approaches, as well as protecting the confidentiality of customer data.

REFERENCES:

1. Beddoe, L., & Maidment, J. Social work, risk, power and ethics British Journal of Social Work, South Melbourne, 2009, p. 39(6), 1043-1060.
2. Dominelli, L. Feminist social work theory and practice. Palgrave Macmillan. [Electronic resource]: [Web site]. – Electronic data. – Access mode: <https://www.gacbe.ac.in/images/E%20books/Feminist%20Social%20Work%20Theory%20and%20Practice.pdf> – Title of the screen.

МАЛЮКОВА Валерія Андріївна,
*студентка 2 курсу,
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і*

природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

LONDON AND WASHINGTON AS WORLD CAPITALS

London is the capital of Great Britain, its political, economic and cultural centre. It's one of the largest cities in the world. Its population is more than million people. London is situated on the river Thames. The city is very old and beautiful. It was founded more than two thousand years ago.

Traditionally London is divided into several parts: the City, the West End, the East End and Westminster. The City is the oldest part of London, its financial and business centre. The heart of the City is the Stock Exchange. Westminster is the most important part of the capital. It's the administrative centre. The Houses of Parliament, the seat of the British Government, are there. Opposite the Houses of Parliament is Westminster Abbey. It's a very beautiful church built over 900 years ago. The tombs of many great statesmen, scientists and writers are there. To the west of Westminster is West End. Here we find most of the big shops, hotels, museums, art galleries, theatres and concert halls. To the east of Westminster is the East End, an industrial district of the capital. Most of the plants and factories are situated there.

London has many places of interest. One of them is Buckingham Palace. The English are proud of Trafalgar Square, which was named so in memory of the victory at the battle. There in 1805 the English fleet defeated the fleet of France and Spain. One more place of interest is the British Museum, the biggest museum in London. The museum is famous for its library - one of the richest in the world.

Majestic Washington or the District of Columbia was named after the legendary Christopher Columbus. The status of the political centre of the country had been predetermined to it even before it was founded. According to the administrative division, Washington consists of geographical quadrants: Northeast, Northwest, Southeast, and Southwest. The marble sign of a compass is laid on the floor in one of the rooms in the Capitol. This compass is the centre of the city. Northwest is the largest quadrant while Southwest is the smallest one.

The address in Washington includes a name of a street, a number of a house, and the abbreviation of the quadrant. The counting begins from the Capitol. 1600 Pennsylvania Avenue NW is the most renowned address. It's not hard to guess that it belongs to the White House.

Wonderful and grand Washington knows how to spellbind. The fifth part of the US capital is occupied by the picturesque green parks. On their background, the record number of memorials and obelisks raises proudly over the city. In addition to historical and political attractions, the city offers plenty of interesting cultural centres. Thus, the National Gallery of Art has the largest collection on the territory of North America. The astonishing displays of the museums that belong to the Smithsonian Institution will captivate you not for one day.

Література

2. London is the capital of Great Britain [Ел. ресурс]. – Режим доступу: <https://www.learnenglishbest.com/london-is-the-capital-great-britain.html>

3. Washington, USA — Tourist Guide | Planet of Hotels [Ел. ресурс]. – Режим доступу: <https://planetofhotels.com/guide/en/usa/washington-district-columbia#attractions>

МАМИЧ Дар'я Євгенівна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

NOTABLE WOMEN IN AMERICAN POLITICS

Women have been actively excluded from the political landscape for centuries, often having to fight or inherit their way into a government role. As the nation grew, women's roles in government and political movements evolved as well, though it wasn't always easy. The term *widow's succession*, for example, was coined to describe the most common way for women to enter Congress well into the 1970s: by being elected or appointed to take the place of a deceased male relative. In 1922, Winnifred Mason Huck finished her late father's term as a representative in Illinois. In 1973, Lindy Boggs took over her husband's seat as a Louisiana representative after he was presumed dead in a plane crash; she kept her position for over 18 years.

Let us recall some notable dates and events for women in American politics. In 1776 Abigail Adams wrote a letter to her husband John Adams asking that the Continental Congress "remember the ladies and be more generous and favorable to them than your ancestors. Do not put such unlimited power into the hands of the husbands." In 1869 Susan B. Anthony and Elizabeth Cady Stanton founded the National Woman Suffrage Association in an effort to fight for women's rights, including the right to vote. In 1887 Susanna Madora Salter became the first woman to serve as mayor of a U.S. city. A group of men put Salter's name on the ballot as a practical joke, assuming she would lose and put the women's political movement to shame. Salter ended up winning more than 60% of the votes cast, and served a single term with great conviction. In 1916 Jeanette Rankin became the first woman elected to Congress. She said, "I may be the first woman member of Congress, but I won't be the last." Then in 1981 Sandra Day O'Connor became the first woman to serve as a U.S. Supreme Court associate justice, a position she held for 24 years.

Later in 2007 Nancy Pelosi, a representative from California, became the first female speaker of the house, a role she would retake in 2019. In 2016 Hillary Clinton became the first woman to run for president as the nominee of a major political party. Eventually in 2021 Kamala Harris, a senator from California became the first woman, Indian American, and African American to serve as vice president. After winning the election in 2020, she said, "While I may be the first woman in this office, I will not be the last," echoing Rankin's 1916 quote.

African American women in politics have made great strides to advance the causes of human rights, racial justice, and diverse representation despite the barriers inherent in a country based on slavery where systemic racism has persisted. Sojourner Truth became a leader of the abolitionist and women's rights movements. In 1851, she attended the Women's Rights Convention in Ohio and delivered her famous speech, "Ain't I a Woman?" Mary Church Terrell was the first president of the National Association of Colored Women, founded in 1896. She became the first African American member of the American Association of University Women in 1948, continued to protest segregation and fight for civil rights throughout the U.S. In 1992, Carol Moseley Braun became the first African American woman elected to the Senate, where she advocated for issues such as women's rights, racial justice, and diverse representation. In 2001, Condoleezza Rice became the first African American woman to serve as national security advisor after being appointed by President George W. Bush. She worked to promote peace talks and reform international policies across the globe, particularly in the Middle East.

Women's roles in American politics are evolving, opening new opportunities for women politicians to be decision-makers and policy changers. Still, we have a long way to go in creating equal representation. A lot of room exists for women to increase their participation in politics and become leaders and mentors for other women entering the field.

Literature

1. <https://www.britannica.com/explore/100women/history-making-female-politicians>
2. <https://online.maryville.edu/blog/women-in-american-politics/>

САВАЄВА Катерина Андріївна,
студентка 2 курсу
факультету архітектури та будівництва,
Херсонський державний аграрно-економічний університет
України
(м. Херсон, Україна)
Наукове керівництво - доцент
ВАРНАВСЬКА Інна В'ячеславівна

ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА СУСПІЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДІ

Закон України «Про волонтерську діяльність» визначає її як добровільну неприбуткову соціально спрямовану діяльність, що здійснюється волонтерами шляхом надання волонтерської допомоги (безоплатних робіт та послуг). Згідно з цим законом, волонтерська діяльність є формою благодійної діяльності і ґрунтується на принципах законності, гуманності, рівності, добровільності, безоплатності та неприбутковості. Вона не включає діяльність, що здійснюється на основі сімейних, дружніх чи сусідських відносин. Волонтерство є однією з форм благодійності і однією з підвалин громадянського суспільства [1].

За визначенням, яке прописане у законі України, волонтерством вважається лише те, що здійснюється не на основі сімейних, дружніх чи сусідських відносин, але за моєю думкою під час війни цей момент трохи змінився, адже просто зараз, під час війни, ми зіштовхуємось з ситуаціями, коли друзі, хвилюючись за близьких на фронті, відкривають збір грошей на потреби бійців.

Основні напрями волонтерської діяльності в Україні:

1. надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги;
Наприклад, допомога у оформленні статусу тимчасово переміщеної особи або фінансової допомоги. Таку допомогу надають у всіх містах України, але найбільш розповсюджена вона там, де найбільше біженців.
2. благодійництво та благодійницька діяльність;
Наприклад, донати на ЗСУ, донати на інші напрями волонтерства або одяг/їжа/засоби особистої гігієни для військових, ВПО, тих, хто опинився у складній життєвій ситуації.
3. охорона навколишнього природного середовища;
Банальний приклад: більшість побутової хімії, яку використовують люди, містить фосфати. Через потрапляння цих фосфатів у Дніпро, річка цвіте у травні, а не липні-серпні. Зараз ековолонтери світу дуже активно говорять про те, що землетруси, виверження вулканів це результат війни.
4. охорона здоров'я, материнства і дитинства;
Зараз активно діють волонтерські фонди, які надають гуманітарну і фінансову допомогу у напрямку здоров'я, молодим батькам і дітям. Окрім того, у деяких закладах різних міст проводяться безкоштовні заходи для відпочинку та розваги дітей.
5. участь у подоланні наслідків надзвичайних ситуацій і надання допомоги жертвам катастроф, військових конфліктів, стихійних явищ, природних катаклізмів, інших надзвичайних ситуацій на території України та за її межами;
Під час війни, на прикладі Херсона, спостерігаємо як волонтери допомагають розбирати завали після обстрілів або ж ремонтувати дахи, вікна тощо.

Література:

1. Закон України «Про волонтерську діяльність» /
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text> .

ПЕРМЯКОВА Марія Борисівна,
студентка 2 курсу ,
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ARTS AND CULTURE OF CANADIAN INDIGENOUS PEOPLES

Canada is renowned for being a mosaic of different cultures, making it one of the most culturally diverse countries in the world. This diversity is reflected in the country's arts and cultural scene, which has a long and fascinating history. From the indigenous art of the First Nations to the European-influenced classical music, from the vibrant world of contemporary dance to the groundbreaking film industry, Canada has a rich tapestry of artistic expression. Exploring these various forms of art and cultural expressions is a way to understand and appreciate the unique identity of Canada and the people who call it home.

Canada has a vibrant art community, and Canadian artists have made significant contributions to the global art scene. Among the most celebrated Canadian artists are The Group of Seven, a group of landscape painters who depicted Canada's rugged wilderness, Tom Thomson, known for his stunning depictions of the Canadian wilderness, and Emily Carr, whose work reflects her deep connection to the landscapes and people of the Pacific Northwest. These artists and many others have helped to shape the Canadian art scene and have inspired countless artists around the world. The National Gallery of Canada, located in Ottawa, is home to an extensive collection of art, including over 75,000 works by Canadian artists. It is a must-visit destination for anyone interested in exploring the rich artistic heritage of Canada.

Performing arts hold a significant place in Canadian culture, with theatre, dance, and music being among the most popular forms. The Stratford Festival, held annually in Ontario, is one of the largest and most prestigious theatre festivals in the world, showcasing a range of classical and contemporary plays. Canada also boasts some of the world's finest dance companies, including the National Ballet of Canada and the Royal Winnipeg Ballet, which have earned a reputation for their innovative and breathtaking performances. In the realm of music, Canadian artists have made a significant impact on the international scene, with names like Céline Dion, Drake, and Justin Bieber achieving global success. These artists have not only brought recognition to Canadian music but also contributed to the country's rich cultural landscape.

Indigenous art is an integral part of Canadian cultural heritage, and it has played a significant role in shaping the country's art scene. The Inuit, Haida, and Iroquois are among the many Indigenous communities that have a long and rich history of producing art, including carvings, basketry, beadwork, and textiles. Their art reflects their unique cultural perspectives, values, and spirituality. The Canadian Museum of History, located in Gatineau, Quebec, houses an impressive collection of Indigenous art and artifacts. It is a testament to the importance of Indigenous art in Canada's cultural identity and provides an opportunity for visitors to learn and appreciate the diversity of Indigenous art and culture.

Canada is a country that takes pride in its multiculturalism and celebrates it through various festivals and events. From the Calgary Stampede, which showcases the cowboy culture of Western Canada, to the Toronto International Film Festival, which highlights the best of international cinema, and the Montreal Jazz Festival, which brings together jazz musicians from around the world, there is always something to celebrate in Canada. In addition to these, national celebrations such as Canada Day and National Aboriginal Day are also essential cultural events that promote unity and respect for all cultures. These festivals and celebrations provide an

opportunity for Canadians and visitors alike to appreciate the diversity and richness of Canada's cultural heritage.

In conclusion, the arts and culture of Canada are diverse and vibrant, reflecting the country's unique identity. From visual arts to literature, and from performing arts to Indigenous arts, Canada's cultural scene is one to be celebrated and cherished.

САМОЙЛЕНКО Анна Віталіївна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

SYSTEM OF EDUCATION IN CANADA

The education system in Canada is considered one of the best in the world, providing high-quality education at all levels from early childhood education to higher education. Education is one of the most important sectors in Canada, and the government invests significant funds in the development of the education system.

The primary levels of education in Canada include:

Early childhood education (preschool for children aged 3-4);

Elementary school (grades 1-6);

Secondary school (grades 7-12);

Higher education (colleges and universities);

Education in Canada is free for all children aged 6-18.

The Canadian government finances the education system at all levels because it considers education one of the main investments in the future of the country. For higher education, students usually pay from \$5,000 to \$20,000 per year depending on the university and program.

The education system in Canada is very diverse. There are many different programs that students can choose from, including technical, artistic, humanities, and scientific programs. Many universities and colleges also offer online courses which allow students to study in their own time and pace. The Canadian education system also emphasizes practical learning and hands-on experience. Many programs include co-op placements, internships, or work-study programs that allow students to gain practical experience in their chosen field.

The education system in Canada is also known for its strong focus on research and innovation, with many universities and colleges conducting cutting-edge research in various fields.

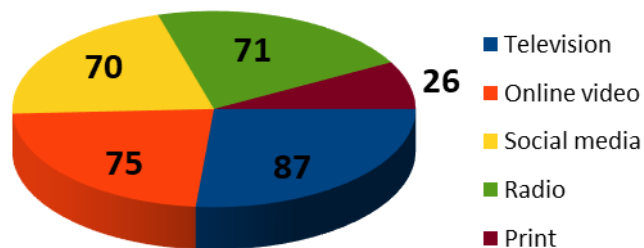
УСИК Єлизавета Ігорівна,
студентка
2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

MASS MEDIA IN CANADA

Canada is a multinational country in North America, bordering the United States to the southwest and the Arctic to the north. The country is one of the largest in the world by area and has a rich cultural heritage reflected in its musical, literary and artistic traditions. Canada is a member of the G7, G20 and NATO, and has one of the highest quality of life in the world. The country is also known for its natural beauty, including mountains, forests, lakes and amazing national parks. Important economic sectors in Canada include the oil and gas industry, forestry, agriculture, and technological innovation.

The term *mass media* refers to any means or technology used to communicate messages to large groups of people. Popular forms of mass media include television, the Internet, and newspapers. Mass media are specifically intended to reach larger audiences. The term is often divided into two broad categories: that of electronic mass media and that of print mass media.

The MM model in Canada is different from the mass media model of the United States as well as the rest of the world. According to John A. Irving, mass media functions differently in Canadian society because of a lack of collective identity; this is in reference to Canada's languages (and

related cultures) as well as its proximity to the United States. Irving states that such cultural dualism means that only some of the population responds to the mass media in English, while the other portion remain uninfluenced by English-based media. After World War II Canada was determined to create its own cultural

identity. At the same time, Canada did not want American culture to define its identity; The Canadian Royal Commission. In 1946-1963 the government afforded prosperity and security through incentives, protection, and the promotion of Canadian artists. This made the country more secure and prosperous. The history of television in Canada begins in Montreal and Toronto, where the first television stations were started in 1952. The Canadian Broadcasting Corporation aired its first broadcast on September 6, 1952 from Montreal's station, CBFT. The program was bilingual. Television was welcomed when it was first introduced into society. It brought about a change from communication which was previously limited to only audio. If one wanted to view something on a screen, one would have to visit the cinema; the television provided a way of sitting at home and having visual communication as well as entertainment.

The first radio broadcast station in Canadian history was WXA in Montreal, later called CINW. The first broadcast was on May 20, 1920. The consensus about radio in Canada as well as in most parts of the world is that it is a dying medium. With innovations such as television and the Internet, which have allowed for audio communication paired with visual, there has been less need for radio.

Canada has one of the best developed infrastructures in the world. It meets the requirements for high-tech business and international trade. There are 5 international underwater cables (4 across the Atlantic and one across the Pacific) and 750 Internet providers. All major cities have high-speed Internet capabilities.

Media ownership in Canada is governed by the Canadian Radio-television and Telecommunications Commission (CRTC) and the Competition Bureau. The CRTC does not regulate ownership of newspapers or Internet media, although ownership in those media may be taken into consideration in decisions pertaining to a licensee's broadcasting operations. Radio remains a popular medium in Canada, with 71% of Canadians tuning in to traditional radio in 2020. However, like traditional television, radio listenership has been declining in recent years. Newspaper and magazine readership continues to decline in Canada, with only 26% of Canadians reading a printed newspaper in 2020, and only 14% reading a printed magazine.

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

**АЛЬ-МАДАНАТ Наеф Лейт,
СКОРОЗВОН Карина Олександрівна,**
*студенти 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*
**Наукове керівництво – професор
ЛИЧУК Марія Іванівна**

ЛІТЕРАТУРНА МОВА Й ЕСТЕТИЧНА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГА

Невід’ємною ознакою освіченої, всебічно розвиненої особистості є висока культура мовлення, тобто вміння активно використовувати як знаряддя спілкування сучасну літературну мову з усім багатством виражальних засобів та властивими літературній мові нормами.

Літературна мова – це унормована та документально закріплена форма загальнонародної мови, яка застосовується на всій території держави у найрізноманітніших сферах діяльності суспільства: державних і громадських установах, пресі, художній літературі, науці, театрі, освіті та й взагалі – побуті людей.

Найголовнішими її рисами є унормованість, уніфікованість (стандартність), висока граматична організація, розвинена система стилів, наддіалектність та поліфункціональність. Літературна мова реалізується як в писемній, так і в усній формах, що однаково поширені, для яких характерні основні загальномовні правила. Однак через специфіку самого функціонування літературної мови, кожна із цих форм має і власні особливості.

Писемна літературна мова обслуговує сферу державної, політичної, господарської, наукової діяльності та культурного життя суспільства. Усну форму літературної мови використовують для безпосереднього спілкування людей у побутовій та виробничій сферах.

Основоположником сучасної української літературної мови є Тарас Григорович Шевченко. Саме він уперше своєю творчістю підніс її на високий рівень суспільно-мовної і словесно-художньої культури, заклав підвалини для розвитку в ній наукового, публіцистичного та інших стилів літературної мови. У мові творів Шевченка глибоко відображені народнопоетична творчість та уснорозмовні форми народної мови. Традиції Тараса Шевченка на шляху вдосконалення української літературної мови успішно продовжили такі митці слова, як Іван Франко, Леся Українка, Панас Мирний, Михайло Коцюбинський та сучасні українські письменники.

Українська літературна мова перебуває у постійному русі, вона розвивається і збагачується новими одиницями. Саме тому одними з найважливіших завдань сучасної вищої школи України є підвищення якісного рівня мовної підготовки фахівців найрізноманітніших напрямків, формування творчого підходу та вмінь використовувати набуті знання на практиці. Багаторічна робота показала, що мова – це енциклопедія людського досвіду та мудрий наставник, який увібрав у себе багатовіковий досвід свого народу, досягнення його культури, науки та мистецтва. Завданням гуманітарної вищої освіти є передача знань та навичок того, як уміло застосовувати слово як носія інформації

та засобу духовного впливу. Освіта сприяє піднесенню культури і духовності та професійному зростанню молоді, як майбутніх творців благополуччя своєї держави. Для успішного втілення цих завдань надзвичайно важливою є естетична культура педагога. Її провідними ознаками є естетичний світогляд, високорозвинений естетичний ідеал, естетичне та художнє сприйняття мистецтва та дійсності, розвиненість професійних вмінь і навичок для здійснення естетично спрямованої професійної діяльності, потреба в естетичній самоосвіті та розвитку. Більшість дослідників дійшли спільної думки, що естетична культура педагога перебуває у тісному зв'язку з культурою, яка фокусує систему ціннісних орієнтирів суб'єкта, регулює його діяльність, якісно змінює спосіб буття людини на більш осмислений, упорядкований та гармонійний. Естетичною культурою педагога не можна оволодіти механічно. Вона формується як наслідок внутрішньої роботи людської свідомості, почуттів та волі, повсякденної праці для досконалого оволодіння культурними надбаннями.

ГОЛЄВА Марія Сергіївна,
аспірантка кафедри
управління та освітніх технологій,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – професор
ВАСЮК Оксана Вікторівна

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ПРОЄКТІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Сучасне світове суспільство характеризується різноманітністю культур, мов та традицій, що вимагає від освітян адаптуватися до нових умов та розвивати полікультурну компетентність студентів. Метод проєктів може стати ефективним інструментом формування такої компетентності студентів у полікультурному освітньому середовищі.

Згідно з дослідженнями вітчизняних та закордонних вчених, одним з найважливіших аспектів використання методу проєктів у полікультурному освітньому середовищі є врахування культурних різниць між студентами та належне їх узгодження у проєктній діяльності. Одною з вчених, яка досліджувала цей аспект, є В. Мансілла з Гарвардського університету. Вона звертає увагу на необхідність створення міжкультурного середовища, де студенти з різних культур можуть навчатися, розвиватися та працювати разом, а також на підвищення рівня культурної компетентності викладачів [2].

У своїй книзі «Educating for Global Competence: Preparing Our Youth to Engage the World» В. Мансілла та Е. Джексон розглядають використання методу проєктів як ефективного засобу розвитку глобальної компетентності студентів. Автори стверджують, що метод проєктів дозволяє студентам досліджувати різноманітні культури, розуміти проблеми та виклики, що стоять перед світом, та розробляти стратегії для їх вирішення [2].

Іншим важливим аспектом є урахування індивідуальних особливостей студентів у проєктній діяльності. Дослідження вченої Г. Ладсон-Біллінгс з університету Вісконсін-Медісон показали, що створення можливостей для студентів з різних культур вільно висловлювати свої ідеї та думки допомагає їм бути більш успішними в проєктній діяльності [1].

Крім того, використання методу проєктів у полікультурному освітньому середовищі може сприяти розвитку у студентів таких важливих компетентностей, як міжкультурна комунікація, критичне мислення, творчість та робота в команді. У своїй роботі «Педагогічна теорія методу проєктів та практика у полікультурному освітньому середовищі» Н. Пономарьова та Л. Мітрофанова зазначають, що використання методу

проектів дозволяє студентам розвивати свої здібності, здобувати практичні навички, розширювати свої знання та збагачувати культурний досвід в полікультурному середовищі. Автори стверджують, що метод проектів надає можливість створювати сприятливі умови для розвитку толерантності, емпатії та взаєморозуміння між студентами з різних культур [3].

Особливості використання методу проектів у полікультурному освітньому середовищі полягають у використанні різних форм інтерактивної роботи зі студентами, які дозволяють враховувати різноманітність культурних особливостей та викликів, з якими можуть стикатися студенти з різних культурних середовищ. Основними складовими методу проектів є тематичне планування, організація індивідуальної та групової роботи, використання різних джерел інформації, застосування творчого підходу та аналіз результатів роботи.

Використання методу проектів у полікультурному освітньому середовищі дозволяє забезпечити взаємодію між студентами різних культур, залучити їх до спільної творчої діяльності, розвивати навички взаєморозуміння. Крім того, метод проектів дозволяє студентам вивчати культуру та традиції інших країн та народів, розширювати свої знання та світогляд.

Метод проектів може бути ефективним інструментом у полікультурному освітньому середовищі, допомагаючи студентам розширювати свій культурний кругозір та навички міжкультурної взаємодії.

Література

1. Ladson-Billings, G. But that's just good teaching! The case for culturally relevant pedagogy. *Theory into practice*. 1995. 34(3). pp. 159-165.
2. Mansilla, V. B., & Jackson, E. Educating for Global Competence: Preparing Our Youth to Engage the World. *Teachers College Press*. 2011. pp. 187-193.
3. Пономарьова, Н. В., Мітрофанова, Л. С. (2018). Педагогічна теорія методу проектів та практика у полікультурному освітньому середовищі. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2018. (49). с. 42-46.

КОСТИНЮК Василь Степанович
асистент кафедри педагогіки
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ЛІДЕРСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ МАРТИ МЕДИНИ

Лідерство є важливою складовою успішного функціонування будь-якого колективу, включаючи освітній процес. Лідер може впливати на мотивацію учнів, створювати сприятливу атмосферу в класі та досягати результатів в навчанні. Однак, не кожен педагог народжується з лідерськими здібностями. Тому, актуальним є дослідження та вивчення лідерської концепції Марти Медіни, яка є однією з найвідоміших педагогів-лідерів сучасності.

Марта Медіна - це педагог, яка відома своєю лідерською концепцією та здібностями до підтримки учнів. Вона зосереджується на підвищенні самооцінки учнів та розвитку їхнього потенціалу, ставлячи учня в центр навчального процесу. Медіна відзначає важливість збереження позитивного підходу до взаємин з учнями, а також відвертого та емоційного спілкування.

Теоретична база лідерської концепції Марти Медіни базується на таких ключових принципах та концепціях:

1. Індивідуальний підхід до кожного учня. Медина вважає, що кожен учень унікальний та має свої індивідуальні потреби та здібності. Вона пропонує підходити до кожного учня із розумінням та сприймати його як особистість, а не лише як учня.
 2. Створення довірливої атмосфери в класі. Щоб учень міг розвиватися та досягати успіху, важливо створити довірливу та сприйнятливую атмосферу в класі. Медина пропонує вчителям бути відкритими та сприйнятливими до потреб та питань учнів.
 3. Активна взаємодія між учителем та учнем. Медина вважає, що активна взаємодія між учителем та учнем сприяє розвитку учня. Вона пропонує вчителям активно взаємодіяти з учнями, задавати запитання та давати можливість учням самостійно висловлювати свої думки.
 4. Розвиток самооцінки та самовизначеності учнів. Важливим аспектом розвитку учнів є їхня самооцінка та самовизначеність. Медина пропонує вчителям допомагати учням розвивати свою самооцінку та давати їм можливість самостійно приймати рішення.
 5. Підтримка взаємодії та співпраці між учнями. Взаємодія та співпраця між учнями допомагає їм розвиватися та навчатися більш ефективно. Медина пропонує вчителям створювати умови взаємодії та співпраці між учнями, зокрема, організовувати різноманітні проекти, інтерактивні вправи та ігри, що сприяють зміцненню зв'язків між учнями та взаємному навчанню.
 6. Підвищення мотивації до навчання. Медина вважає, що для досягнення успіху в навчанні важливо мати мотивацію. Вона пропонує вчителям допомагати учням знайти внутрішню мотивацію до навчання та створювати умови для її розвитку.
 7. Використання сучасних технологій у навчальному процесі. Медина вважає, що використання сучасних технологій у навчанні допомагає зробити навчальний процес більш цікавим та ефективним. Вона пропонує вчителям використовувати різноманітні технічні засоби та програми для забезпечення максимальної ефективності навчання.
- Узагальнюючи, можна сказати, що лідерська концепція Марти Медини базується на принципах індивідуального підходу, активної взаємодії, довірливої атмосфери, розвитку самооцінки та самовизначеності учнів, підтримці взаємодії та співпраці між учнями, підвищенні мотивації до навчання та використанні сучасних технологій у навчальному процесі. Вона стверджує, що дотримання цих принципів допомагає вчителям створювати дійсно ефективну та продуктивну навчальну середовище для учнів.

Література:

1. Medina, M. (2011). Brain rules: 12 principles for surviving and thriving at work, home, and school. Seattle: Pear Press.
2. Medina, M. (2017). Attack of the teenage brain!: Understanding and supporting the weird and wonderful adolescent learner. ASCD.
3. Medina, M. (2014). Brain rules for baby (Updated and expanded): How to raise a smart and happy child from zero to five. Pear Press.
4. Вакал, Б. В. (2019). Особистісні якості педагога-лідера в контексті сучасної освітньої практики. Професійна освіта: методологія, теорія та технології, 2(12), 97-102.
5. Литвин, В. С. (2018). Педагогічні аспекти лідерства в системі освіти. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Педагогіка», 27, 188-191.

МОЛОТКІНА Юлія Олександрівна,
кандидат філологічних наук
(PhD доктор філософії),
старший викладач кафедри
романо-германських мов і перекладу

ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМ НА ОСНОВІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК МЕТОД ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Штучний інтелект вважається дуже молодого галуззю досліджень, проте ідея розвитку штучного інтелекту виникла ще в XVII ст. і була пов'язана з виникненням механістичного реалізму. Футурологи та провідні підприємці світу (напр. Ілон Маск) прогнозують «бум» технологій штучного інтелекту у 2025-2029 рр. Проте, сервіси та програми на основі штучного інтелекту вже давно стали невід'ємною частиною нашого повсякденного життя та трудової діяльності [1].

Штучний інтелект є важливою складовою багатьох продуктів та сервісів і його можна знайти в різних галузях – від транспорту та медицини до фінансів та реклами. Штучний інтелект широко застосовується у сфері гуманітарної освіти, особливо у галузях, які пов'язані з обробкою мови, аналізом текстів та візуалізацією даних (напр., Grammarly, Turnitin, Coursera, Word2Vec, Gephi та ін.)

Вивчення іноземних мов є актуальною та необхідною складовою сучасної освіти. Проте, традиційні методи навчання можуть бути обмеженими та неефективними у досягненні мети навчання. Тому, програми на основі штучного інтелекту можуть бути корисним доповненням для вивчення іноземних мов на всіх рівнях освіти і вони можуть стати використовуватися як інноваційні методи викладання.

Програми на основі штучного інтелекту (ШІ) можуть бути використані у процесі викладання іноземних мов як інструмент для розпізнавання мови, перекладу, вивчення лексики та граматики, створення інтерактивних вправ та тестів для залучення учнів та студентів. ШІ може бути також використаний для розвитку навичок говоріння. Також, ШІ може бути використаний для створення ігор та віртуальних середовищ, які допоможуть учням та студентам практикувати мову в різних контекстах та ситуаціях, допомагаючи в вивченні лексики та граматики, створення інтерактивних вправ та тестів для залучення студентів тощо [2].

Отже, ШІ сьогодні може допомогти студентам вивчати іноземні мови шляхом автоматичної перевірки правопису, вимови та граматики, а також шляхом створення індивідуальних навчальних програм на основі аналізу здібностей та потреб учня. Проте, педагоги здатні забезпечити більш глибоке та індивідуальне навчання, ніж будь-яка система штучного інтелекту, оскільки вони можуть адаптувати свій підхід до потреб та особливостей кожного учня. Також, педагоги можуть надавати мотивацію та підтримку учням, що є важливим фактором для успішного вивчення іноземної мови. Тому, штучний інтелект може допомогти учням вивчати іноземні мови, але він не може повністю замінити роль педагога, адже навчання мови – це процес, який потребує не тільки знань граматики та вимови, але й мотивації, самодисципліни та підтримки

Література

1. Diamandis P. H. (2022). Metatrend #2: AI will achieve human-level intelligence. Peter H. Diamandis. URL: <https://www.diamandis.com/blog/metatrend-2-ai-will-achieve-human-level-intelligence>. (дата звернення 20.03.2023).
2. Enguide. (2023). Штучний інтелект замінить вивчення іноземних мов? URL: <https://enguide.ua/magazine/shtuchniy-intelekt-zaminit-vivchennya-inozemnih-mov>. (дата звернення 20.03.2023).

